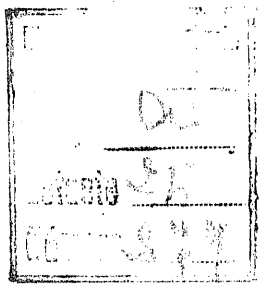
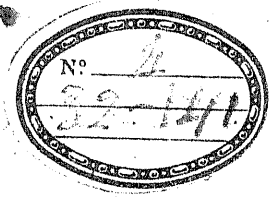

Handwritten text: "14 a 59" and "30" with some faint scribbles.

^{a 125.}
De la Comp de IESVS de Gra. ^{da.} ٢١

Non inuiget expurgatione.

93

R. 10709 Se

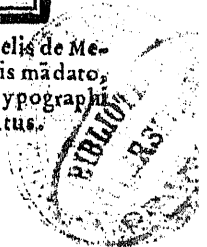
**CONSTITVTIONVM
 EXTRA VAGANTIVM SAN-
 ctissimorū Patrum Summorumq; Pontificum
 Pij Quarti & Quinti, liber vnus,
 Cui nouissimæ S. D. N. Gregorij XIII. con-
 stituciones, & Regule Chancellarię, insuper &
 Bulla Cœnæ Dõmini, nunc denuo accesserūt.**

Illustrissimi ac reuerendissimi D. Emmanuelis de Me-
 tieses Conimbricensis epi & Arganili comitis m̃dato,
 & Antonij de Mariz inclytæ achademix Typographi
 & bibliopolæ expensis in lucem æditus.

CONIMBRICAE,
 Anno Domini M. D. LXXVI,

alacorrpania de Pe fur de granada

C Index D
CONSTITUTIONVM

Extrauagantium,

De litera A.

Affinitas ex copula illicita ad secundum gradum restringitur. fol. 24.

Ambitus officiorum Minoribus prohibetur. fol. 81.

Agnus Dei benedicti non inficiandi minio, nec venales exponendi. fol. 121.

B,

Beneficia propter crimen heresis vacantia sed di Apostolicæ reseruata. fol. 33.

Beneficia per resignationem aut permutationem vacantia ab ordinarijs non conferenda. fol. 61.

Bona ecclesiæ male alienata reuocanda, & alienationes reuocandæ. fol. 17.

C,

Cõpaternitas quibus casibus cõtrahatur. fol. 24

Curata beneficia habentes intra quod tempus à Curia Romana debeant recedere. fol. 32.

Clerici in Romana Curia cõmorantes, vel eã

adeun-

INDEX.

- adeuntes intra decem dies tenetur ostendere literas dimissorias, nomina & nomina & patriam nunciare. fol. 70.
 Causæ confidentiarum ad Sedem Apostolicam auocata. fol. 75.
 Cura Monialium à fratribus conuentualibus ad ordinarios translata. fol. 84.
 Constitutio Bonifacij VIII. quæ incipit scilicet de pœnis in VI. ad scientes, & non reuelantes extenditur. fol. 119.

D,

- Declaratio Trid. Synod. super cognatione spiritali. fol. 29.
 Dispensationes concessæ militibus, & fratribus militiarum moderantur. fol. 99

E,

- Expeditionum prorogatio. fol. 60.

F,

- Facultas concessa iudicibus decernendi sequestrum in beneficijs reseruat. is nulliter impetratis. fol. 1.
 Fenestræ instrospectantes ecclesias remuneranda. fol. 27.

INDEX.

- Festum S. Thoma de Aquino celebrandum fol. 54.
 Fructus beneficiorum ecclesiarum Cathedralium, aut collegiatarum, qui antea vigore statutorum ab eisdem lite pendente percipiebantur, deponendi. fol. 79.
 Facultates concessæ comitibus Palatinis reuocantur. fol. 85.
 Facultates concedendi alienationes bonorum ecclesiæ Camerario concessæ, reuocantur. fol. 94.
 Forma publicandi resignationes. fol. 95.
 Facultates testandi concessæ Militijs, & Hospitalibus reuocantur. fol. 99.
 Forma creandi census. fol. 103.

G,

- Gradus remotior in dispensationibus obtinendis ex primi & attendi debet, excepto primo. fol. 25.

I,

- Impedimentum affinitatis ex fornicatione proueniens, non excedit secundum gradum. fol. 30

INDEX.

Indulgentiæ pro quibus manus adiutricæ porrigendæ reuocantur. fol. 34.

Indulta Cardinalium reuocantur. fol. 32.

L,

Licentiæ celebrandi missas tempore vespertinoreuocantur. fol. 37.

Laici birretum rotundum cum suis p'icis deferre tenentur, quo à clericis distinguantur. fol. 70.

Literæ & constitutiones S. Pont. Pij V. pro mendicantibus & alijs religiosis contra ordinarios promulgatæ, ad terminos iuris cõmunis, & Concilij Trid. reducuntur. fol. 127

Literæ S. Pij Papæ IIII. contra prætensas frâchissas vrbis obseruandæ. fol. 130

M,

Mortui in Cæmeterijs sepeliendi. fol. 27

Mendicantium ordinis declaratio. fol. 66

Non fabricandũ in ecclesijs aut causarũ porticis. fol. 27

Noua constitutio de edificijs & iure congrui. fol. 41.

INDEX.

O,

Officium Ministri & Vicarij generalis fratrum tertij ordinis S. Frâncisci extinguitur. fol. 87.

Ordo tertius S. Frâncisci Ministro generali & prouinciali obseruãtia submittitur. fol. eod.

P,

Penę impositę blasphemis, sodomitis, concubinarijs, de ambulantibus in ecclesijs, & pauperibus in eisdem mendicantibus, aliã uè illicita facientibus, & laborantibus diebus festiuis & alia quamplurima circa diuinum cultum. fol. 17.

Parrochiales ecclesiæ quomodo conferendæ. fol. 41.

Præuilegia mendicantium confirmata. fol. 44.

Prohibitio de non admittendis resignationibus ab Ordinarijs, relaxatur & modificatur. fol. 77.

Proprietas Minoribus conuentualibus sublata. fol. 81.

Præuilegium concessum officiali Rom. Cur. quod

INDEX.

- quod laici bigami, & clerici cōiugati, pen-
siones aut bona ecclesiæ habere non pos-
sint, reuocatur. fol. 99.
- Priuilegium simile cōcessum Militijs & Hof-
pitalibus, reuocatur. fol. eod.
- Priuilegia vniendi & suprimendi beneficia,
concessa Militijs & Hospitalibus reuoca-
tur. fol. eod.
- Priuilegium de non recipiendis aut retinēdis
fratrib⁹ alterius ordinis reuocatur. fol. 115.
- R,
- Reformatio officij sacre penitentiariæ. fol. 2.
- Reformatio officij Rotæ. fol. 7.
- Reformatio & clausura Monialium. fol. 21
- Reuocatio facultatum ingrediendi monaste-
ria. *fo. 140. &* fol. 26.
- Res sacre aut diuino cultui dicatæ spoliatorum
nomine non venire, & ecclesijs quibus eas
relinquentes præfuerunt tradendæ. fol. 63.
- Reformatio tertij ordinis S. Francisci, & eius
domorum vtriusque sexus. fol. 87.
- Residentia vbi facienda ab ijs qui parochia-
les

INDEX,

- les ecclesias in simul cū præbendis, aut dig-
nitatibus vel alijs beneficijs habet. fol. 91.
- T,
- Taurorum agitatio prohibita, & vota super ea
re emissa reuocatur. fol. 73.
- Tridentina Synodus declaratur circa impe-
dimentum publicæ honestatis. fol. 93.
- Trid. Synod. Sess. 21 cap. 2. extensio. fol. 104.
- V,
- Veritas in dispensationibus exprimenda. fol. 8
- Vicarijs quæ patio assignanda in vnionibus
beneficiorum. fol. 71.
- Vota tria emittenda ab ijs qui in congregatio-
nibus, sub obedientia voluntaria viuunt.
fol. 106.

Index regularum Chancelleriæ.

- De litera A,
Annali possessore. reg. 33. fol. 8.
B,
Beneficijs vacaturis per promotionem ad ecclesias, & monasteria. reg. 24. fol. 6.
Beneficijs vacantibus per contractum matrimonij. reg. 56. fol. 3.
C,
Concurrentibus in data. reg. 15. fol. 4.
Clausula ponenda in literis permutationum. reg. 38. fol. 10.
Commendis. reg. 41. fol. 10.
Consensu in resignationibus & pensionibus. reg. 43. fol. 11.
Clausulis ponendis in literis indulgentiarum. reg. 51. fol. 12.
Clausulis in beneficijs vacatibus. reg. 54. fol. 12.
Clausulis in literis religiosorum. reg. 57. fol. 13.
Clausulis si est ita. reg. 59. fol. 13.
D,
Declaratio reservationis ecclesiarum & beneficiorum per predecessores reservatorum. reg. 9. fol. 2. **Dictio-**

INDEX.

- Dictionibus numeralibus. reg. 24. fol. 4.
De rogatione iurispatron. reg. 40. fol. 10.
Dispensationibus in gradibus consanguinitatis. reg. 47. fol. 11.
E,
Executione facienda. reg. 46. fol. 11.
Exprimendo valore beneficiorum. reg. 53. fol. 13.
Expressione qualitatium beneficiorum. reg. 55. fol. 13. **I**,
Idiomate. reg. 18. fol. 5.
Impetrantibus beneficia per obitum familiarium Cardinalium. reg. 30. & 31. fol. 8.
Ingressu religionis. reg. 44. fol. 11.
Indulgentijs concessis ad instar. reg. 52. fol. 12.
InforDESCentibus. reg. 55. fol. 14.
L,
Literis in formationi congruit. reg. 8. fol. 2.
Literis religiosorum expediendis. reg. 37. fol. 10.
M,
Mendicantibus transferendis. reg. 21. fol. 5.
Male promotis. reg. 22. fol. 6.
Moneta. reg. 23. fol. eod.
Man-

INDEX.

Mandatis Apostolicis & executorialibus. reg. 61. fol. 23.

N,

Non tollendo ius quiritum. reg. 16. fol. 5.

Non impetrando beneficium per obitum uiuentium. reg. 19. fol. 5.

Non iudicando iuxta formã supplicationũ, reg. 25. fol. 6.

Non valeant commissiones causarum, nisi literis expeditis. reg. 29. fol. 7.

Non appellando ante definitiuam sententiã, reg. 35. fol. 9.

Non stetetur commissioni post conclusionem. reg. 36. fol. 10.

Non valeat impetratio facta per modum in cancellaria exprimendum. reg. 45. fol. 11.

Nulli suffragetur dispensatio, nisi literis confectis. reg. 29. fol. 10.

O,

Officiales nihil exigant ultra debitum. reg. 66. fol. 15.

P,

Petenti prouideri de vacaturo, dentur literæ de

INDEX,

de vacaturo & econuerso. reg. 60. fol. 13.

Potestate vice Chancellarij. reg. 68. fol. 15.

Q,

Quod fructus in 3. parte augeri possint vigore clausula. reg. 69. fol. 14.

Quod Cardinales non cõprehendantur sub regulis faciendis. reg. 67. fol. 15.

R,

Reformationibus. reg. 42. fol. 10.

Regula de viginti. reg. 17. fol. 5.

Regulis Chãcellariæ producẽdis. reg. 26. fol. 6.

Reseruariõ beneficiorum, quæ ante à Benedicto Papæ 12. in extrauagante ad regimen sub titulo de præbendis inter cõmunes: & à Ioanne. 22. in extrauag. execrabilis eod. titulo: fuerant reseruata. reg. 1. fol. 1.

Reseruatiõca hedralium Ecclesiarum & Monasteriorum. reg. 2. fol. eod.

Reseruatiõ dignitatũ, nec non suorũ & S. R. E. Cardinal. familiarium beneficiorum. reg. 3. fol. eodem.

Reseruatiõ beneficiorum collectorũ, & subcollectorũ

INDEX.

- collectorum. reg.4.fol.2
 Reservatio beneficiorum curialium dum curia transfertur. reg.5 fol.eod
 Reservatio beneficiorum cubiculariorum & cursorum. reg.6.fol.eod.
 Reservatio beneficiorum & ecclesiarū S.Petr. & S.Ioan.Lateran.& Beatę Marię maioris de vrbe, & beneficiorum titularum Cardinalium à curia absentium. reg.7. fol.eod.
 Reservatio metium Apostolicorum & alternatiua. fol.17.
 Revalidatio literarum prædecessoris gratię & iustitię infra annum concessarum. reg.10. fol.3.
 Reuocatio vnionum. reg.10.fol.eod.
 Reuocatio facultatum quibusuis concessarum. reg.22.fol.eod.
 Reuocatio facultatum conferendi beneficia curata. reg.3.fol.4.
 Reuocatio decimarum & aliarum impositionum. reg.62.fol.3.
 Reuocatio facultatum percipiendi precium
 ofi-

INDEX.

- officiorum. reg.63 fol.14.
 S,
 Signatura per fiat præferatur alteri per concessum reg.32. fol.8.
 Supplendis defectibus. reg.39.fol.10.
 Super defectu natalium. reg.48.fol.11.
 Super dispensationibus. reg.49. fol.eod.
 Surrogandis colligantibus. reg.27.fol.7.
 T,
 Trienniali possessore. reg.34.fol.9
 Translatione religiosorum. reg.58. fol.13.
 V,
 Vnionibus & vnionum confirmatione. reg.20. fol.5.
 Verisimili noticia. reg.28.fol.7.

¶ CONSTITVTIO PER
QVAM DATVR FACVL-
TAS IVDICI DECERNENDI

sequestrum.

Super Beneficijs reseruatis.

¶ SANC TISSIMVS IN
Christo Pater, & Dominus no-
ster Dominus Pius diuina pro-
uidencia Papa quartus: Cupiens,
prout suo pastoralis incumbit
officio, vnicuique quod suum
est tribui, iusticiamq; inter om-
nes æqua læce ministrari, ac ani-
marum periculis, & fraudibus
eorum, qui passim beneficia ecclesiastica in mēsis,
in quibus illorum collatio & prouisio per constitu-
tiones suas, seu Cancellariæ Apostolicæ regulas de-
super editas dispositioni suæ pro tempore reseruatae
existunt, vacantia, seu aliàs eidem & sedis Apostoli-
cæ dispositioni generaliter reseruata, aut ex generali
reseruatione apostolica vel aliàs affecta, ordinaria seu
alia auctoritate contradictarum Constitutionū te-
norem, aut aliàs indebite sibi conferri, & de illis etiã
prouideri procurant, & in eis prætextu collationum
& prouisionum huiusmodi se intrudunt, ad hoc, vt
illorū fructus suos faciant, & ex eis impetrantes Apo-
stolicos, seu aliàs iusto titulo prouisos molestant, &
interim lites adeo in longū protrahant, vt ipsi impe-
tran-

trantes & iustum titulum habentes, aut cum eis concordare, aut eorum iuri cedere & renunciare, aut in prosecutione litium huiusmodi omnes ferè eorum facultates dissipare, & tandem in illarum prosecutione mori cogatur. Quique beneficia in Romana Curia vel extra eam litigiosa resignant, aut eorum iuri cedunt simpliciter, vel in fauorem tertij in memorialibus, cum paruis datis & consensibus desuper prestitis, quæ penes se retinent. Et nihilominus lites huiusmodi prosequuntur, & dum cognoscunt, nullum ius sibi in huiusmodi beneficijs litigiosis competere, ad effugiendum sententiam & expensas, vel fructuum restitutionem, in quibus condemnandi venirent, supplicationes desuper signari, ac datas, & consensus paruos huiusmodi extendi faciunt, asserentes, se iamdiu illa dimisisse, partes fouentes boni ius, & iudices iustitiam ministrantes diludendo, quantum in eo est obuiare, ac omnem penitus talia præsumendi occasionem tollere, hac sua perpetuo valitura sanctione statuit, & ordinauit, quod quoties inantea aliquem super quouis beneficio ecclesiastico (vt præfertur) reseruato seu affecto, & dicta auctoritate, vel alias nulliter collato tam in dicta Curia quam extra eam litigante contigerit, & iudici Ordinario, seu cui causa desuper comissa fuerit, etiam summarie & extraiudicialiter quantum sibi pro rei qualitate sufficere, parte legitime citata, videbitur, constitit, beneficium ipsum in dictis mensibus vacuisse, aut alias (vt præfertur) reseruatum seu affectum: & nihilominus ordinaria seu alia auctoritate nulliter collatum, & indebite detentum existere, idem iudex reproducta citatione, fructus, redditus & prouentus beneficiorum sic nulliter collatorum

&

& indebite detentorum sequestrari mandet & faciat, ac alia exequatur in præmissis necessaria & opportuna. Super quo eidem iudici omnem potestatem & auctoritatem impartitus est. Itemque sanctitas sua in causis nunc in quauis instantia coram eisdem iudicibus pendentibus similiter obseruari mandauit. Præterea decreuit & declarauit, sic resignantes seu cedentes, & nihilominus lites huiusmodi prosequentes, ne eorum malitia illis prodesse, & fouentibus bonum ius nocere valeat, ad fructuum, reddituum & prouentuum dictorum beneficiorum per eos perceptorum restitutionem, ac expensarum illicitis huiusmodi factarum refectionem, omniaq; & singula dāna & interesse, in quibus condemnati fuerint, si non celsissent vel resignassent, per iudices tã ordinaria quam delegata vel alia auctoritate fungentes, coram quibus lites ipsas pro tempore pendere, seu moueri contigerit, condemnandos fore & condemnari debere, ac ad id teneri & obligatos esse. Ipsosque ac etiam in dictis beneficijs successores quoscunque ad apparitionem sententiæ seu sententiarum ac literarum exequutorialium pro tempore latæ seu latarum & decretarum, à quibus appellare non liceat, ac restitutionem seu relaxationem possessionis, ac fructuum, reddituum & prouentuum, necnon refectionem expensarum ac dānorum, & interesse huiusmodi, perinde ac si contra eosdem successores sententia seu sententiæ latæ, & literæ exequutoriales huiusmodi decretæ fuissent, cogi & compelli. Sic tamen, quod postquã alter ipsorum sententiæ seu sententijs, ac restitutioni vel relaxationi possessionis & fructuum reddituum, & prouentuum, necnon dānorum, & interesse huiusmodi refectioni, alijsq; præmissis realiter, & cū

effectu paruerit, alter desuper moleſtari non poſſit. Et ita in præmiſſis omnibus & ſingulis per eodem & alios quoscuq; iudices, & etiam cauſarum palatii Apoſtolicæ Auditores, ſublata, & c. indicari & diffiniri debere, irritum quoque, & c.

Placet, publicetur & deſcribatur. I.

¶ Lecta & publicata fuit ſupradicta Coſtitutio Romanæ in Cancellaria Apoſtolica, Anno incarnationis Dominicæ, Milieſimo, quingentieſimo, ſexageſimo: Die vero ſabbati, vigefima ſexta menſis Octob. Pontificatus prælibati Sanctiſſimi Domini Papæ, Anno primo.

A. Lomellinus Cuſtos.

¶ S A N C T I S S I M I I N C H R I S T O
Parris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ
IIII. Bulla reformationis officij ſacræ
pœnitentiariæ.

¶ P I V S Epicoſopus ſeruus ſeruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

I N S V B L I M I Beati Petri ſolio, meritis licet imparibus, ſuperna diſpoſitione locati, ſtatim ab ipſo noſtri Pontificatus initio, officij noſtri eſſe duximus, vt omni adhibita diligetia, errores, quos circa omnes gradus & hominũ conditiones, nimia forſan licentia & impunitate, magno cum animi mœrore hæc potiffimum temporibus committi animaduertimus, prouidentia noſtræ miniſterio corrigere, & emendari: ac ea quæ hominum licentia creſcente deformata eſſent, reformare: illaque præſertim circa Romanæ Curia officia, & tribunalia ad veram debitãq; normam, & obſeruantiam reducere curamus.

mus. Hinc eſt, quod nos ad pœnitentiariæ noſtræ officium, in quo morum cenſura & animarũ ſalus præcipue vertitur, noſtræ conſiderationis oculos dirigentes, & attendentes, in eo plures & diuerſos abuſus propter ſuperiorum temporum licentiam, & incuriam irrepſiſſe, ne illi ſeſe latius diffundat, quantum in nobis eſt occurrere volentes, habita deſuper cum venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, ipſoque maiori pœnitentiario, ac eius officialibus auditis & eorum iuribus diligenter viſis, ac omnibus maturè conſideratis, de ipſorum fratrum conſilio, auctoritate Apoſtolica renore præſentium ſtatuiſmus, & ordinamus: quod de cætero perpetuis futuris temporibus, pro tempore exiſtens maior pœnitentiarius, ac eiufdem pœnitentiariæ Reges, correctores, procuratores, ac alij quicunq; eius officiales & miniſtri ab eorũ omnium, quæ in inſcriptis capitulis & prohibitionibus continetur, conſeſſione, cõmiſſione, & expeditione penitus ceſſare & abſtinere debeant. Et in primis idẽ pœnitentiarius abſtineat a cõmutationibus vltimarũ voluntatum & earũ derogationibus, necnõ ab vnionibus perpetuis & ſuppreſſionibus, ac translationibus beneficiorũ Eccleſiaſticorũ, & applicationibus vnus beneficij alteri beneficio. & illarum confirmationibus. Item a conſeſſione iuris patronatus, ſeu præſentandi ad beneficia Eccleſiaſtica propter augmentũ fructuũ, ſed tantum ex cauſa fundationis, vel dotationis illud cõcedere poſſit. Similiter abſtineat a licentijs ſtandi extra, pro monialibus, ex quacunq; cauſa: necnon a declaratorijs pro religioſis propter vim & merũ, que ingreſſu religionis, vel emiſſione profeſſionis ſibi illata fuiſſe prætendant: quando poſt emiſſam profeſſionem

tionem huiusmodi susceperunt sacros ordines in religione: etiam si asseratur, quod eisdem vi & metu durantibus illos susceperint. In alijs autem casibus declaratoriæ ipsæ cōmittantur Ordinario loci: & vocato Priore Monasterij, in quo fuerit emissa professio, & nunquam in Curia, etiam si pars, & testes presentes essent. Nec concedat: Religiosis licentias standi extra propter infirmitatis, & similia impedimenta: nec etiam pro subuentione parentum, aut pupillorum, vel aliorum consanguineorū, nisi obtenta licentia suorū superiorum: & in facultatibus, pro religiosis eisdem, transeundi de ordine ad ordinē, etiam in casibus à iure permisis, apponatur semper clausula: Quod perpetuo ibidem in claustrō Domino famulari teneantur. Apostatis vero absolutionē non cōcedat, nisi ea lege expressa, vt statim ad claustrū proprii ordinis redeant: vel ad alium ordinē transeant æqualis vel arctioris obseruantia, vt ibi perpetuam vitam agant. Nec illis, aut alijs translatis prædictis indulgeatur, vt beneficia ecclesiastica obtinere: vel illis, vt mercenarij, deseruire, aut alias etiam de superiorum suorū licentia extra claustrū quoquo modo degere valeant. similiter non concedat cōmissiones alienationū, vel permutationū, aut affrancationum, aut illarū confirmationum de bonis Ecclesiasticis in forma quæ dicitur. si in euidentem, pro rebus, quarum reditus annuus summam viginti ducatorū auri de Camera excedat: & cōmissiones huiusmodi semper Ordinario loci, & alteri personæ in dignitate Ecclesiastica cōstitutæ coniunctim cōmittantur. Et si de ipsius Ordinarij interesse vel præiudicio agatur, tunc loco ipsius cōmittantur Metropolitanō. Et si res ad ipsum Metropolitanū pertineat, Ordinario viciniori: &

nun-

nunquam similes concedantur cōmissiones, quando agitur de alienatione iurisdictionum, vel vassalorū ad Ecclesiam quouis modo pertinentiū. Præterea, ne Ordinarij in corrigendis subditorū excessibus impediantur, & delicta impunita remaneant, non cōcedat absolutiones, vel mandata de absoluedo ab homicidijs, vel alijs grauibus delictis, etiam occultis, pro quib⁹ de iure ciuili pœna capitalis imposita sit (præterquam in foro conscientia duntaxat.) In reliquis vero minoribus, & leuioribus excessibus, de quibus tamen delinquēs non fuerit citatus, vel inquisitus, cōmittere possit Ordinario: vt imposita illi pœna ei⁹ arbitrio, eum etiā in foro fori absoluat, ipsumq; ab executione ordinū, si secum super irregularitate dispensatum fuerit, similiter eius arbitrio suspendat. Episcopis tamen, vel eorum superioribus, aut alijs prælatis sedi Apostolicæ immediatè subiectis, & quibusuis personis in terris Ecclesiæ, & multo minus in Vrbe delinquentibus, ab aliquibus delictis extra forum conscientia absolutionem minime concedere possit. Caueat etiam Pœnitentiarius, ne in absolutionibus à symonia reali, vel cōuentionali, etiā occulta, vniquam concedat: vt ipsi symoniaci beneficia, super quibus symoniam commiserunt, seu pecunias, vel alia pro illis accepta, aut fructus inde post cōmissam symoniam perceptos in toto, vel in parte retinere possint: quinimmo in absolutionibus huiusmodi apponatur clausula: Quod vterque ad beneficiū super quo fuit cōmissa symonia, perpetuo inhabilis existat. Et insuper homicidē voluntario, etiam aliàs canonicè absoluto, altaris ministerium, aut ascensum ad superiores ordines, & restitutionem aut retentionem beneficiorū, quibus ipso iure quis pri-

A 4 uatus

uatus vel priuandus sit, concedere minimè valeat. Nec minus literas de promouendo ad sacros ordines, ac etiam ad primam tonsuram à quocunq; Catholico Antistite, nisi allegetur iusta causa, propter quam ab Ordinarijs suis promoueri, nec ab eis, aut eorū officialibus literas dimissorias obtinere valeant: & tūc concedi possint à quocunq; Ordinario, vel pro eo Pontificalia exercentē, & si causa allegata falsa fuisse deprehendatur, sic promoti ab executione ordinum per suos Ordinarios suspendi, vel illa etiam perpetuo priuari possint. Similiter idē pœnitentiarius non concedat absolutiones à iuramento, nisi ad effectum agendi duntaxat. Nec dispensationes matrimoniales in forma gratiosa, sed semper cōmittatur Ordinarijs, prout alias fieri consuevit. Nec concedat religiosis licentiam suscipiendi gradum Doctoratus, vel Magistrij contra statuta ordinis, nisi ex aliqua probabili causa, & nisi de licentia suorum superiorū. Nec absolutiones à fructibus indebitè perceptis, ratione intrusionis in beneficio, vel ob non promotionem, aut alium tituli defectum, etiam in foro conscientiæ, nisi facta restitutione fructuum hmōi. Nec etiam absolutiones concedat pro usurpata iurisdictione, vel violata libertate ecclesiastica, etiam in foro conscientiæ, nisi cum clausula, satisfacto prius de damnis & expensis parti laesæ: Neque facultates testandi iuxta formam quinterni simpliciter: sed cum clausula. Dūmodo non supra summam centum ducatorum, etiam ad pias causas, ac pro seruientibus. Religiosis vero etiam extra claustrum, etiam cum Apostolica dispensatione degentibus, facultates testandi nullo modo concedantur. Et insuper non confirmet gesta per Ordinarios, aut alios inferiores illis de iure cōmuni non concessa,

concessa, nec suppleat eorum defectus. Minus etiam dispenset super ætate promouendorum ad sacros ordines de iure requisita. Nec tempus prælatis ad munus consecrationis suscipiendum à iure statutum vltra tres menses, & terminum anni Rectoribus parochialium ecclesiarum, & alijs quibusuis ad sacros etiā præbyteratus ordines suscipiēdos à iure, aut in fundatione beneficiorum quomodolibet constitutum, extra casus à iure permisso, vltra sex menses minimè prorogare valeat. Et vltra præmissa absteineat etiā ab expeditionibus quibuscunque, quæ sibi per literas suarum facultatum expresse non conceduntur, nisi aliàs de iure cōmuni in casibus, de quibus agitur, Ordinario concessæ reperiantur. Nec suffragetur prætextus consuetudinis, seu styli, aut quali possessionis ipsius maioris pœnitentiarij, & prædecessorū suorū in similibus cōcedēdis, etiā si cōsuetudo, aut styllus, vel quasi possessio hmōi per literas facultatū suarū generaliter approbata reperiatur. Volum⁹ in super, quod officiū sacræ Pœnitentiariæ, sede Apostolica vacante, in omnibus & singulis, quæ ad forū fori quomodolibet pertinent, penitus & omnino eaquelescat. Quodque ea tantum pro animarum salute expedire valeat, quæ forū conscientiæ respiciunt. Distinctius inhibentes moderno, & pro tempore existenti Maiori Pœnitentiario in virtute sanctæ obedientiæ, ac Regenti, Correctoribus, scriptoribus, Procuratoribus, & euisoribus, sigillatoribus alijsque dictæ Pœnitentiariæ officialibus quibuscunque, sub nostræ indignationis, & excōmunicacionis lætæ sententiæ, necnon priuationis & amissionis suorum huiusmodi, & aliorū officiorum, & beneficiorū quorūcunque per eos obtentorum, & inhabilitatis ad

illa, & alia in posterum obtinenda alijsq; grauioribus nostro, & pro tempore existentis R. O. Pont. arbitrio infligendis, & applicandis pœnis. Ne de concessionibus, & expeditionibus sibi per præsentis interdictis præmissorū tenore, etiam prætextu quorūuis priuilegiorum, & indultorum eis quomodolibet cōcessorū, se intromittere quoquo modo audeant, seu præsumant. Decernētes quascūq; cōcessiones gratias, ac expeditiones deinceps ab eodem officio Pœnitentiariæ contra præsentū tenorē (quod ab sit) pro tempore emanatas, etiā si in illis asseratur, viūq; vocis oraculo, ac de mādato nostro, & pro tēpore existentis R. O. Pont. speciali, & expresso factas fuisse, nullas nihilominus, & inualidas, ac extortas, & surreptitias esse, & censerī: neminiq; propterea suffragari posse: & ita per quoscūq; locorū Ordinarios, ac Iudices, & cōmissarios quauis aucte fungentes, etiā causarū Palatij Apostolici Auditores, ac eiusdē S. R. E. Car. (sublata eis, & eorū cuiilibet quauis aliter iudicādi, & interpretādi facultate & auctoritate) iudicari, & diffiniri debere: irritū quoq; & inane, quicquid se^o super his à quā quauis aucte sciēter vel ignorāter cōrigerit actūari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, priuilegijs, quoq; & indultis eidē Maiori Pœnitentiario, ac eius officio, etiā in illis erectione, & institutione, etiam Motu proprio consistorialiter, ac de fratrū earundē consilio, & assensu, sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cū quibusuis clausulis & decretis in genere, vel in specie, & alias quomodolibet, etiā per felicis recor. Eugeniū Quarum, sextū in etiam Quartum, & Paulum Tertium, ac alios quoscunq; Rom. Pontifices prædecessores nostros, ac etiā nos concessis, approbatis, & innouatis,

ac

ac decretis, & censuris in illis appositis. Quibus omnibus, etiā si pro illorū sufficienti derogatione de illis, eorūque toris tenoribus specialis, specifica indiuidua, & expressa, ac de verbo ad verbū, non autem per clausulas generales idē importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habēda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, Tenores huiusmodi præsentibus pro sufficienter expressis habētes (illis aliās in suo robore permāsuris) hac vice dū taxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunq; : Aut si aliquibus cōmuniter, vel diuīsim ab eadē sit sede indultū, quod interdici, suspēdi, vel ex cōmunicari nō possint per literas apostolicas nō facientes plenā, & expressā, ac de verbo ad verbum de indulto hmōi mentionē, & quibuslibet alijs priuilegijs indulgētijs, & literis apostolicis generalib⁹, vel specialibus quorūcūq; tenorū existant, per quæ præsentium nō expressa, vel totaliter nō inserta effectus presentium impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quib⁹, quorūq; toris tenoribus specifica, indiuidua, & expressa, ac de verbo ad verbū habēda esset in eisdē literis mētio specialis. Ut aut præsentēs litterę ad omniū notitiā deducātur, & oēs quorū inter est, vel interesse poterit, onino afficiāt: Volum⁹ & mādamus, illas in Palatij nrī apostolici ac officij Pœnitentiariæ hmōi valuis, & acie capi Florę assigi, & per aliquod tēporis spacium, relicta ibidē copia, detineri, vt his, quos literę ipse cōcernūt seu cōcernere poterūt quomodolibet in futurū, quod ad ipsorū notitiā non peruenerint, vel illas ignorauerint, quo minus eos arctent perinde, ac si eis personaliter intimatæ foret, nullam possint excusationē prætere de vel ignorantiam allegare: Cum non sit verisimile apud eos

rcma-

remanere incognitū, quod tam patenter extiterit publicatum. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, voluntatis, inhibitionis, decreti, derogationis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incurfurū. Dat. Romæ apud sanctum Petrum. Anno incarnationis Dominicæ M. D. L X I I. Quarto Non. Maij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego R. Car. de Carpo episcopus. Portuen.
 Ego F. Car. Pisanus Episcopus. Ioscul.
 Ego F. Card. Cassius Episcopus. Prænesti.
 Ego Ioan. Card. Moronus Episcopus. sabi.
 Ego Christophorus Card. Trid. Episcopus Alban.
 Ego Orto Truchses Card. August.
 Ego B. della Cueva Cardinalis sanctæ Crucis.
 Ego Ti. Cardinalis Crisp.
 Ego Ful. Cardinal. Perus.
 Ego Io. Michael Cardina. Saracenus.

Ego Io. Car. sancti Vital.
 Ego Iaco. Cardin. Puteus.
 Ego Ioan. B. Cicada Card. sancti Clementis.
 Ego B. Card. Tranen.
 Ego Scipio Card. Pisanus.
 Ego Ioan. Card. Reoman.
 Ego Ioan. Antonius Card. Capisuccus.
 Ego F. M. Card. Alexand.
 Ego Iac. Card. sabellus.
 Ego Ioan. Ant. Card. sancti Georgij.
 Ego Aloysius Car. Corne.
 Ego B. Card. Saluiacus.
 Ego Phi. Card. Aburd.
 Ego Petrus Franciscus Cardinalis Ferrerius.

Ego

Ego Marcus Antonius cardinalis Amulius.
 Ego Hieronymus Cardin. Corrigentis.
 Ego B. Card. Nauagerius.
 Ego Ioan. Franciscus Cardinalis de Gambara.
 Ego A. Cardina. Farnesius Vicecancel.
 Ego Gui. Asc. Card. Camerarius.
 Ego N. Car. de Sermonet.

Ego Iu. Cardin. Vrbinas.
 Ego Alf. Caraf. Cardinal. Neapolitan.
 Ego Vitellorius Cardina. Vitellius.
 Ego Carolus Cardinalis Borromeus.
 Ego Franciscus Cardina. Gonzaga.
 Ego Indicus de Aualos Cardinal. de Aragonia.
 Ego Alph. Car. Gesualdus.

Ant. Florellus Lauellinus.

F. Delyon.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo quingentesimo sexagesimo secundo. Indictione. V. die vero veneris. xv. mensis Maij, Pont. San. in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ I I I I. Anno tertio Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Palatii Apostolici, & Palatii officij Sacræ poenitentiarie, & in acie Capi Floræ, vt in retroscriptis literis continetur, dimissis copijs earundem indictis locis affixis, per nos Franciscum Rugerium, & Iulium Parinum prælibati sanctissimi Domini Nostri Papæ Cursores.

Honofrius Montargull. Magister Curforum.

¶ B V L L A S A N C T I S S I. D. N. D. P I I
 diuina prouidentia Papæ I I I I.
 Super reformatione officij Rotæ.

¶ Pius

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

IN T R O N O Iustitiæ, super õnes gentes, & Reg-
na, meritis licet imparibus, superna dispositione
constituti, ad ea, quæ iuris & iustitiæ cultum, ac
obseruantiam concernunt, dirigimus potissimum
aciem nostræ mentis, Vt vniuersis Nationibus ad se-
dem Apostolicam, omnium fidelium Matrem & Ma-
gistrum, pro litium, & contouersiarum inter eos vi-
gentium decisione, recurrentibus, longis iudiciorum
curriculis sublatis, ac minoribus quam fieri poterit
dispendijs, opportune consulatur. sane postquam
Nos circa Curia nostræ reformatione solerti studio
inrendentes, reliquorû eiusdẽ Curia Tribunaliũ, &
Officiorû emendatione, & correctione cum Dei au-
xilio, & venerabiliû fratrum nostrorû S. R. E. Cardi-
cõsilio, feliciter pereginus, demum ad Palatij nostri
Auditorium, in quo vniuersorum Christi fidelium
grauiores causæ per duodecim summę virtutis & do-
ctrine viros, ex õnibus mundi partibus magna cû di-
ligentia conquisitos, mature cognoscuntur, & mag-
na cum integritate & iustitia terminantur, animum
adiecimus. Et licet in eodem Tribunali pauca admo-
dum correctione digna offenderimus, nihilominus,
vt nihil intactum relinqueremus, nonnulla potius
pro litibus abbreviandis, ac partium dispendijs eui-
tandis, vel saltẽ minuendis vocatis ipsius Audito-
ribus, ac pluries tam in voce quam in scriptis audi-
tis, prouidenda censuimus. Et idcirco de eorundem
fratrum nostrorû consilio statuimus & ordinamus,
quod de cætero perpetuis futuris temporibus, ad tol-
lendum multiplicationem cõmissionum, & parcen-
dum laboribus & expensis litigantiũ, ynica cõmis-
sio

in qualibet instãtia sufficiat, & illius vigore Au-
ditor causam sibi cõmissam cognoscere: & cum omni-
bus & singulis dependẽtibus, & emergẽtibus, ac aliis
quomodolibet incidentibus, decidere valeat. Possit
etiã Auditor sine noua cõmissione præfigere termi-
nũ ad docendũ de attentatis, ac nullitatibus, & cau-
sis, propter quas quis in integrum restitui debeat: ac
illo elapso & non docto, ad causæ expeditione pro-
cedere, necnon remissorias decernere, dilationes con-
cedere, liquidationes fructuum in partibus delegare,
ac õnia & singula alia, vsq; ad finale sententiarũ suarũ
executione inclusiue facere, quæ de iure Ordina-
rij facere possunt. Prorogationes autem fataliũ, sæ-
pius, & passim non concedat, sed tantum ex aliqua
honestã causa, ac præuia illius cognitione, arbitrio
Rotæ. Auditor tamen in aliqua causa, siue magni,
siue parui momenti existat, etiam si eius decisio clari
iuris esse videatur, diffinitiuam sententiã, vel inter-
locutoriam vim diffinitiuæ habentem, ferre non va-
leat, nisi causa in Rota proposita, & habitis votis Co-
auditorum, nisi partes in actis expresse consenserint,
quod causa sine voto eorundem Coauditorum ex-
pediri possit. Idemq; in alijs quibusuis præiudicia-
libus decretis seruari volumus, si actor vel re^s vt ne-
gotium in plena Rota cognoscatur, institerit. Itẽ sen-
tentia lata per Auditores prout in cedula, vt moris
est, vel per viam termini pro seruato, subscribatur, &
publicentur in actis intra quindecim dies, & in vlti-
ma anni audientia late, infra mensem: alioquin pro-
nuntiationes hmõi pro circũductis habeatur. Termi-
ni etiam pro seruatis habitis, & cedule ipsarum senten-
tiarum, quę interdum per aliũ notariũ quam actua-
rium ipsius causæ, ad referendũ accipi cõsueuerunt,
refe-

referantur ipsi notario causæ eadem vel sequenti die qua recipiuntur. In ultimis verò audientijs saltè infra triduum: & si Auditor qui pronuntiauit prout in cedula, vel terminum habuit pro seruato, retinuerit citationem penes se, illam notario causæ similiter intra prædictos dies consignare debeat: alias termini hmoi circumducti, & irriti censeantur. Auditor vero non pronunciet in causa, nisi perfecto registro, & illo ad Rotam delato, vnà cum dictis testimonijs, ac iuribus in eadè Rota, prout res exegerit, lectis. In vltima verò anni audientia, ac quodcumque agitur deferenda declaratoria contra contumacem, etiam registro non perfecto, ex actis originalibus pronunciare valeat: Ita tamen quod pars ad cuius instantiã pronuntiatum fuerit, registrum ipsum pro actorum conseruatione quanto citius perfici curare teneatur. Et insuper Auditor partibus petentibus copiam decisionis in causa factæ, cum iuribus, ac rationibus tradere debeat, prout antiquitus laudabiliter fieri cõsueuit. Causæ autem propriæ Auditorum, & eorum familiarium, ac consanguineorum, vel affinium vsq; ad secundum gradum iuxta ius Canonicum computandum, non cognoscantur in Rota. Nec Auditores in eorum domibus substitutos, vel Doctores, aut alios Iurisperitos, etiam consanguineos, qui substituti, vel Aduocati aut Procuratoris officio fungantur, aut in casibus rotalibus, vel eorum processibus sese quoquomodo intromittant, nec Aduocatos, & Procuratores, aut aliquos ex suis notarijs domesticos habeant. Item Aduocati aut Procuratores consanguinei, vel affines vsque ad secundum gradum, alicuius Auditoris, ac etiam illius notarij, in causis corã eo pendentibus, nullatenus patrocinari valeant.

Nec

Nec Auditores compellant, aut aliquomodo inducãt partes, per se, vel per alios, vt assumant certũ Aduocatũ vel Procuratorẽ, sed electio huiusmodi onino ipsarũ partium arbitrio relinquatur. Itẽ Decanus, & alij Auditores, præsertim antiquiores, attendant, ne aliquid non solũ contra ius, sed nec etiã contra stylum, & decisiones antiquas factas in Rota, quæ impressæ habentur, quoquomodo decidatur, etiã prætextu æquitatis in iure non scriptæ, nisi maxima cõratione, & discussione, omnibus votis, seu saltem illorum duabus, tertijs partibus, aliter faciendum esse iudicauerint. Deinceps etiam in causis pendentibus non attendantur aliqua nullitates, præterquam ex defectu iurisdictionis, citationis, vel mandati, nisi causa nullitatis specialiter ante datam præsentium commissã reperiretur. Et aliquidatione fructuum, & expensarum taxatione, semel tantum appellare liceat, ita quòd duæ conformes rem iudicatam faciant. Auditores verò causas sibi commissas, pro sola partium importunitate ad Cancellariã remittere non possint, sed tantum habita licentia à summo Pontifice, vel ex iustis causis deductis in Rota, & ab ea probatis. Et si Auditor cognouerit in actis adesse suspicionem criminis, remittat acta huiusmodi, vel illorũ exemplum, prout res exegerit ad iudicem ordinariũ. Et si causa criminalis præiudicialis fuerit causæ ciuili, in eius cognitione supersedeat. Et quodcumque iudex ipse ordinariũ, in causis criminalibus coram eo pendentibus, indiguerit depositionibus testium, vel aliquibus scripturis ad causas criminales facientibus, teneatur Auditor illas, vel earum exemplum, vt præfertur, exhiberi facere. Vt autem debitus modus sportulis imponatur, nõ possint Audiro-

B re

res à partibus per se vel alium quouis modo sportularū nomine aliquid petere, vel exigere, sed nec sponte dantibus vltra taxam infra scriptam accipere: videlicet. In causis pecuniarijs seu prophanis, aut quæ alias pretio nūmario quoquomodo estimari possint, si æstimatio rei, de qua agetur, non excedat summam mille ducatorum, vsque ad aureos decem: à mille vero vsque ad decem millia, viginti quinque: à decem millibus vsque ad viginti millia, quinquaginta: Ab inde supra vsque ad quacunque summā, centum. In beneficialibus verò, si redditus annuus, de quo agitur, non excedat summam centum ducatorum, similiter decem: à centū vero vsq; ad mille, viginti quinque: à mille vsque ad tria millia, quinquaginta: ab inde verò supra, centum aureos pro sportulis cuiuscunque sententiæ diffinitivæ, duntaxat, vt præfertur, accipere valeant. si verò causa æstimationē non facile recipiat sportulæ moderatæ pro rerum & personarum qualitate, iuxta taxas prædictas recipi possint. Nec aliquid vltra non solum ipsis Auditoribus, sed nec eorum familiaribus, vel consanguineis, aut alijs quibusvis personis, directe vel indirecte, quouis quæsito colore vel ingenio, exceptis esculentis, & poculentis, quæ triduo consumi possint, ipsarū sententiarum, aut Auditorum intuitu præstari possint. Quas quidem sportulas iuxta taxam prædictam, apud notarium causæ post subscriptam sententiam, & notario traditam, & non antea, deponi, & Auditori consignari volumus. Quodque notarius depositionē, & consignationē huius in actis notare, & specificare teneatur: Officia verò notariorū Rotæ non cōferantur nisi personis peritis & idoneis, quæ per se ipsos illa exercere sciant, & exerceant, nisi aliqua legitima causa impe-

impe-

impediatur. Néc eo casu officia aliquibus arrendare, aut substitutos deputare valeant, nisi à proprio Auditore approbati fuerint, qui insuper de officio fideliter exercēdo arbitrio Auditoris cauere debeat. Et pro ipsorum substitutorum facto notarij ipsi, quo ad interesse partium, tanquam principaliter obligati omnino teneantur. Distinctius præcipientes modernis, & pro tempore existentibus Auditoribus, & eorū Decano in virtute sanctæ obediētiæ, ac sub indignationis nostræ, & excommunicationis latæ sententiæ, alijsque nostro & pro tempore existentis R. O. Pont. arbitrio infligendis pœnis, vt præsentem constitutionem nostrā singulis annis in prima audiētia vna cū alijs cōstitutionibus antiquis legi & publicari faciāt: & illā, ac omnia, & singula in ea cōtenta, diligēter obseruent, & ab eorum notarijs & alijs, quatenus ad eos pertinet, obseruari curent cum effectu. Decernentes nihilominus irritum, & inane, si secus super his, ab ipsis, vel quibusvis alijs, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac ipsorum Auditorum collegij, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indulcis, & facultatibus, eisdem Auditoribus, & Collegio, etiam Motu proprio, & consistorialiter, sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, in genere vel in specie, per quoscunque R. O. Pont. prædecessores nostros, aut etiam nos concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorūq; toris tenoribus, speciali, specifica, & expressa, ac indiuia, & de verbo ad verbū, non autē per clausulas

generales idem importantes, mentio habenda, seu quæuis alia exquisita forma seruanda foret, tenores huiusmodi pro sufficienter expressis habentes, specialiter & expresse derogamus: contrarijs quibuscunque. Aut si præfatis Auditorib⁹, vel quibusuis alijs, comunitè vel diuissim ab eadem sit indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possit, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Vt autem præsentis literæ ad omnium noticiam deducantur, nullusque illarum ignorantiam præterdere valeat, volumus, & mandamus illas in eiuſdem audientia Palatij nostri, ac Cancellariæ Apostolicæ valuis, & acie Campi Floræ, per aliquos ex Cursoribus nostris affigi, & per aliquod temporis spatium, relicta ibidem earum copia, affixas detineri, & exinde omnes, & singulos quorum interest, vel interesse poterit quomodolibet in futurum, assicere, ac li eis personaliter intimatæ forent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, voluntatis, præcepti & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Dat. Romæ apud sanctum Petrum. Anno incarnationis Dominicæ, M. D. L X I I. Sexto kal. Ianuar. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego R. Cardina. de Carpo Episcop. Ostien.   Ego F. Cardinal. Pisanus Episcop. Portuen.   Ego

Ego Fed. Cardin. Cæsius Episcop. Tuscul.
Ego Ioan. Card. Moronus Episcop. Præn.
Ego Otho Card. August. Episcop. Alban.
Ego R. Card. sancti Ang. Maior. Pæni.
Ego Ti. Card. Crispus. Fuluius Card. Per.
Ego Ioan. Mi Car. sarace.
Ego Io. Car. sancti Vitalis
Ego Ioan. B. Cicada Car. sancti Clement.
Ego B. Card. Tranen.
Ego Scipio Car. Pisarum.
Ego Clem. Car. Aræceli.
Ego F. M. G. Car. Alexad.
Ioan. Ant. Cardin. Capiuccus.
Ego Io. Ant. Card. sancti Georgij.

Ego Bernardus Cardinal. saluiatus.
Ego Phi. Card. Aburd.
Ego Io. Car. Reumanus.
Ego M. Ant. Car. Amuli⁹.
Ego Aloyfius Car. Corne.
Ego B. Card. Nauagerius.
Ego Io. Franciscus Car. de Gamb.
Ego A. Cardina. Farnesius Vicecancell.
Ego G. Af. Card. Cam.
Ego Iul. Card. Vrbinas.
Ego Hier. Car. Simocell⁹.
Ego Vitellotius Cardina. Vitellius.
Ego Carolus Card. Borromeus.
Ego Franciscus Cardinal. Gonzaga.
Ego Ind. de Aualos Card. Aragon.

Cæ. Glorierius.

F. Delyon.

¶ Anno à Natiuitate Domini M. D. L X I I I. indictione. vj. die vero xxij. mensis Ianuarij, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouideria Papæ I I I I. Anno quarto retrospectæ literæ Apostolicæ præsentatæ, intimatæ, & notificatæ fuerunt Reuerendissi. Parribus Do. Ioan. Baptistæ de Rubeis Decano, Paulo AEmelio Verallo Episcopo Caputaque. Iulio Oradino Episcopo Peru-

fino, Gaspari Groperio, Francisco Sarmiento, Pomponio Cottæ, Iacobo Grato & Christophoro Roboster Sacri Palatii Apostolici causarum Auditoribus & locatorem. respectiue eos requiren. vt eisdem literis in omnibus & per omnia parerent, & obedirent, copiã earundem literarum eis dimittendo, Romæ in Palatio Apostolico, & in Circulo secreto Rotæ personali ter inuētis, habitis, & apprehensis. Deinde retroscriptæ præfatæ literæ, lectæ, affixæ, & publicatæ fuerūt in locis in eisdem literis designatis, iuxta earum literarum seriem, & tenorē per nos Bernardinū Andreu- tium, & Iulium Parinum Apostolicos Cursores.

Petrus Valtrini Magister Curforum.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVI
nae providentia Papæ IIII. Super cōfirmatio-
ne œcumenici generalis Cōcilij Tridentini.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriã.

BENEDICTVS Deus, & Pater Domini nostri Iesu Christi Pater misericordiarum, & Deus torius consolationis: qui respicere dignatus ecclesiam suã sanctam, tot procellis & tempestatibus agitãtam atq; vexatã, & grauius in dies laborantem apto tandē ei subuenit opratoq; remedio. Ad pluri- mas & perniciosissimas hæreses extirpãdas, ad corri- gēdos mores, & restituendã ecclesiasticã disciplinã, ad pacem, & concordia Christiani populi procurandã indictum iam pridem in Ciuitatem Tridentinã œcumenicū, & generale Conciliũ a piæ memoriæ

Paulo

Paulo III: prædecessore nostro, & sessionibus ali- quot habitis cæptum fuerat. Ab eius autem successo- re Iulio in eandem urbē reuocatum, post alias sessio- nes celebratas varijs impedimentis, & difficultatibus obiectis, ne tum quidem peragi potuerat. Itaque diu- tius intermissum fuerat, non sine maximo marore piorum omniũ, cum quotidie magis ecclesia eiusmo- di remedium imploraret. Nos autē post susceptũ se- dis Apostolicæ regimē, tã necessariũ, ac salutare op⁹ sicut Pastoralis sollicitudo monebat: diuinæ miseri- cordiæ fiducia perficere aggressi, adiuti pio studio carissimĩ in Christo filij nostri Ferdinãdi Romæ, Im- peratoris electi, & aliorũ Christianorũ Regũ Rerum- publicarũ, ac Principũ, tandē cōsecuti sumus: quod nec diurnis, nec nocturnis curis elaborare destitim⁹: quodq; à patre luminũ assidue precati sumus. Cuni enim eã in urbē vndiq; ex Christiani nominis natio- nibus cōuenisset nostris cōuocata literis, & sua etiam ipsorũ pietate excitata Episcoporũ, & aliorũ insignũ Prælatorum maxima, & œcumenico Concilio digna frequentia præter plurimos alios pios, & sacrarũ lite- rarũ scientia diuiniq; & humani Iuris cognitione præstantes viros præsentibus ipsi synodo sedis Apostolicæ Legatis, nobis adeo Concilij libertati fa- uentibus: vt etiam de rebus Sedi Apostolicæ proprie reseruatis liberum ipsi Concilio arbitrium per lite- ras ad Legatos nostros scriptas vitro permiserimus quæ de sacramentis, & alijs rebus quæ quidem neces- sariæ visæ sint, tractanda diffinienda, & statuenda res- stabant ad confurandas hæreses, ad tollēdos abusus, & emendandos mores: à sacro sancta Synodo, ma- gna libertate diligentiaque tractata, & accurate, & accurate admodũ diffinita, explicata, statuta sunt.

rebus perfectis Concilium tanta omnium qui illi interfuerunt concordia peractum fuit, vt consensum eum plane à domino effectum fuisse constiterit, idq; in nostris atq; omnium oculis valde mirabile fuerit. Pro quo tā singulari dei munere supplicatiōes statim in Alma hac Vrbe indiximus quę magna Cleri & populi pietate celebratę fuerūt, laudesq; & gratias diuinę maiestati merito persoluendas curauimus, cum eiusmodi Cōcilij exitus spem magnā, & prope certā attulerit fore, vt maiores in dies fructus ad Ecclesiam ex ipsius decretis constitutionibusque perueniant. Cum autem ipsa sancta synodus pro sua erga Sedem Apostolicam reuerentia antiquorum etiam Conciliorum vestigijs inhærēs, decretorum suorū omniumque nostro, & prædecessorū nostrorū tempore facta sunt confirmationem à nobis petierit: decreto de ea re in publica sessione facto nos ex Legatorū literis prius, deinde post reditum eorum ex ijs quę Synodi nomine diligenter retulerunt postulatione ipsius synodi cognita, habita super hac re, cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura. sanctique spiritus imprimis auxilio inuocato, cū ea decreta omnia Catholica & populo Christiano vtilia, ac salutaria esse cognouissemus, ad Dei omnipotentis laudem de eorundem fratrum nostrorum Consilio, & assensu in Consistorio nostro secreto illa omnia, & singula auctoritate Apostolica hodie confirmauimus, & ab omnibus Christianis fidelibus suscipienda, ac seruanda esse decreuimus, sicut harū quoque literarum tenore ad clariorem omnium notitiam confirmamus, & suscipi obseruarique decernimus. Mandamus autem in virtute sanctę obedientię, & sub pœnis à sacris Canonibus constitutis alijsque

grauio-

grauioribus, etiam priuationis arbitrio nostro infligendis, vniuersis, & singulis venerabilibus fratribus nostris, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs quibusuis Ecclesiarum Prælati cuiuscunq; status, gradus, ordinis, & dignitatis sint, etiam si Cardinalatus honore præfulgeant, vt eadem decreta, & statuta in Ecclesijs suis, Ciuitatibus, & Diocęsibus, in iudicio, & extra iudicium diligenter obseruent, & à subditis quisq; suis ad quos quomodolibet pertinēt inuolabiliter faciant obseruari, cōradictores quoslibet, & contumaces per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, etiam in ipsis decretis contentas, appellatione postposita compescendo: inuocato etiam, si opus fuerit Brachij secularis auxilio. Ipsum vero carissimum filium nostrum Imperatorem electum ceterosque Reges, Respublicas, ac Principes Christianos monemus, & per viscera misericordię Domini nostri Iesu Christi obtestamur, vt qua pietate, concilio per Oratores suos affuerunt, eadem pietate, ac pari studio diuini honoris, & populorum suorum salutis causa, profedis quoque Apostolicę, & sacre synodi reuerentia ad eiusdem concilij exequēda, & obseruanda decreta Prælati, cum opus fuerit auxilio, & fauore suo adsint, neque aduersantes sanę, ac salutari concilij doctrinę opiniones à populis ditionis suę recipi permittant, sed eas penitus interdiciant. Ad vitandum præterea peruersionem, & confusionē quę oriri posset si vnicuique liceret prout ei liberet in decreta concilij cōmentarios & interpretationes suas edere: Apostolica auctoritatē inhibemus omnibus, tam ecclesiasticis personis cuiuscunq; sint ordinis conditionis, & gradus, quām laicis quocunq; honore ac potestate præditis, Prælati quidem sub

B 3 inter-

interdicti ingressus ecclesie, alijs vero quicumque fuerint sub excommunicationis latae sententiae poenis, ne quis sine auctoritate nostra audeat villos commentarios, glossas, annotationes, scholia, vllumue omnino interpretationis genus super ipsius Concilij decretis quocunque modo edere, aut quicquam quocunque nomine, etiam sub pretextu maioris decretorum corroborationis aut executionis alioque quacunque colore statueret. si cui vero in eis aliquid obscurius dictum, & statutum fuisse eamque ob causam interpretatione, aut decisione aliqua egere visum fuerit, ascendat ad locum quem dominus elegit, ad sedem videlicet apostolicam omnium fidelium magistratam, cuius auctoritatem, etiam ipsa sancta synodus, tam reuerenter agnouit. Nos enim difficultates, & controuersias siquae ex eis decretis ortae fuerint nobis declarandas, & decidendas quemadmodum ipsa quoque sancta synodus decreuit, reseruamus, parati sicut ea de nobis merito confisa est omnium prouinciarum necessitatibus, ea ratione quae commodior nobis visa fuerit prouidere. Decernentes nihilominus irritum, & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Vt haec autem ad omnium notitiam perueniant, neue quis excusatione ignorantiae uti possit: Volumus, & mandamus, ut haec litterae per aliquos Curiae nostrae Cursores in Basilica vaticana principis Apostolorum, & in ecclesia Lateranensi tunc cum in eis populus, ut missarum solennibus intersit congregari solet palam, & clara voce recitentur, & postquam recitatae fuerint ad valuas earum Ecclesiarum, itemque Cancellariae Apostolicae, & in loco solito Campi Florae affigantur: ibique, ut legi, & omnibus innotescere possint aliquatenus relinquatur.

Cum

Cum autem inde amouebuntur reliquis de more ibidem exemplis in Alma vrbe ad impressionem tradatur quo commodius per Christiani nominis Prouincias. & Regna diuulgari possint. Transumptis quoque earum quae manu alicuius publici Notarij scripta subscriptaue, & sigillo, ac subscriptione alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munita fuerint fide sine vlla dubitatione haberi, mandamus quoque decernimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae confirmationis, monitionis, inhibitionis, reservationis, voluntatis mandatorum, & decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare presumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romae apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini M. D. LXXII. septimo kal. Februarij, Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Ego Pius Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Ego F. Car. Pisanus Epif. Ostien. Decanus.	Ego Ioan. B. Cicada Card. S. Clēmen. ff.
Ego Fed. Car. Cēslius Epif. Portuen.	Ego Scipio Cardinalis Pifarum.
Ego Ioan. Card. Moronus Episcopus Tusculan.	Ego Io. Card. Reomanus.
Ego A. Card. Farnesius Vicecan. Episcopus Sab.	Ego F. M. G. Car. Alexādr.
Ego R. Card. s. Angeli Maior Pæniten.	Ego Clemens car. Aræcl.
Ego Io. Card. s. Vitalis:	Ego Iu. card. Sabelli.
Ego Io. Mich. Car. Sarrac.	Ego B. card. saluiatus.
	Ego Ph. Card. Aburd.
	Ego Lud. cardinalis simoneta.

Ego

Ego F. Cardin. Pacieccus,
y de to.
Ego M. A. Car. Amulius.
Ego Ioan. Franciscus Car-
dinalis de Gamba-
ra.
Ego Carolus Card. Bar-
romus.
Ego M. S. Card. Const.

Ego Alph Car. Gesualdus
Ego Hip. Card. Ferrar.
Ego Franciscus Cardinal.
Gonzaga.
Ego Gui. Asc. Diac. Card.
Camerar.
Ego Vitellorius Cardina-
Vitellius.

Ant. Florellus Lauellinus.
H. Cumyn.

BVLLA S. D. N. PII DIVINA
prouidentia Papæ IIII. Super forma iu-
ramenti professionis Fidei.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

IN VNCTVM Nobis Apostolicę seruitutis offi-
cium requirit, vt ea, quę Dominus omnipotēs ad
prouidam Ecclesię suę directionem, sanctis Patri-
bus in nomine suo cōgregatis diuinitus inspirare
dignatus est, ad eius laudem & gloriam incunctanter
exequi properemus. Cum itaque iuxta Concilij Tri-
dentini dispositionem omnes, quos deinceps Cathed-
ralibus, & superioribus ecclesijs præfici, vel quibus
de illarum dignitatibus canonicatibus, & alijs qui-
buscunque beneficijs ecclesiasticis curam animarum
habētibus, prouideri continget, publicam ortho-
dx fidei professionem facere, seque in Romanę Ec-
clesię obedientia per mansuros spondere, & iurare
teneantur. Nos volentes, etiā per quoscūque, quibus
de

de Monasterijs, Conuentibus, Domibus, & alijs qui-
buscunque locis regularium quorumcunque ordi-
num, etiam Militiarum quocunque nomine vel titu-
lo prouidebitur, idem seruari, & ad hoc, vt vnus
eiusdem fidei professio vniformiter ab omnibus ex-
hibeatur, vnicaque & certa illius forma cunctis inno-
tescat, nostrę sollicitudinis partes in hoc alicui mini-
mē desiderari, formam ipsam præsentibus annotatā
publicari, & vbiq; gentium per eos, ad quos ex de-
cretis ipsius Concilij & alios prædictos spectat, reci-
pi, & obseruari, ac sub pœnis per Conciliū ipsum in
contrauenientes latis, iuxta hæc, & non aliam formā,
professionem prædictam solēniter fieri, auctoritate
Apostolica, tenore præsentium districte præcipien-
do, mandamus, huiusmodi sub tenore. Ego N. fir-
ma fide credo, & profiteor omnia & singula, quę con-
tinentur in symbolo fidei, quo sancta Romana Ec-
clesia vtitur, videlicet. Credo in vnum Deum, Patrē
omnipotentem, factorem cœli & terrę, visibilium
omnium, & inuisibilium. Et in vnum Dominum Ie-
sum Christum filium Dei vnigenitū. Et ex patre na-
tum, ante omnia secula. Deum de Deo, lumen de lu-
mine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non fa-
ctum, consubstantialē Patri, per quem omnia facta
sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram
salutem descendit de cœlis. Et incarnatus est de spi-
ritu sancto ex Maria virgine: Et homo factus est. Cru-
cifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato passus, &
sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scrip-
turas. Et ascendit in cœlum, sedet ad dexteram Patris.
Et iterum venturus est cum gloria iudicare viuos &
mortuos, cuius regni non erit finis. Et in spiritum
sanctum dominum, & viuificantem, qui ex Patre,
filio-

filioque procedit. Qui cum patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui locutus est per prophetas. Et vnā sanctā catholicā, & Apostolicā Ecclesiam. Confiteor vñ Baptisma in remissionē peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi seculi. Amen. Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque eiusdem Ecclesiæ obseruationes, & constitutiones firmissime admitto, & amplector. Item sacram scripturam, iuxta eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione sacrarum scripturarum, admitto: nec eam vnquam nisi iuxta vnanimem consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque, septem esse verē & proprie sacramenta nouæ legis, à Iesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis, necessaria: scilicet Baptismū, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremā vñtionem, Ordinem, & Matrimonium: illaque gratiam conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoque & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in supradictorum omnium sacramentorū solemni administratione recipio, & admitto. Omnia & singula quæ de peccato originali, & de iustificacione in sacrosancta Tridentina Synodo definita & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter, in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium pro viuīs & defunctis, atque in sanctissimo Eucharisticō sacramento esse verē, realiter, & substantialiter corpus & sanguinem, vñā cum anima & diuinitate, Domini nostri Iesu Christi, serique conuersionem totius substantiæ panis in

corpus

corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem, quā conuersionem catholica ecclesia transsubstantionem appellat. Fateor etiam, sub altera tantum specie totū atque integrum Christum, verumque sacramentum sumi. Constantiter teneo Purgatorium esse, animasq; ibi detentas fidelū suffragijs iuari. Similiter & sanctos vñā cum Christo regnantes, venerandos, atque inuocandos esse, eosque orationes Deo pro nobis offerre, atq; eorū Reliquias esse venerandas. Firmiter assero, imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, necnō aliorum Sanctorum habendas & retinendas esse, atque eis debitum honorem, ac venerationem impartendam. Indulgentiarum etiam potestatem à Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumque vsum Christiano populo maximè salutarem esse affirmo. Sanctam, catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum matrem & magistrā agnosco. Romanoque Pontifici Beati Petri Apostolorum Principis successori, ac Iesu Christi Vicario, veram obedientiam spondeo, ac iuro. Cetera item omnia à sacris Canonibus, & æcumenicis Concilijs, ac præcipue à sacrosancta Tridentina synodo tradita, definita & declarata indubitanter recipio, atque profiteor: simulque contraria omnia, atq; hæreses quascunq; ab Ecclesia damnatas, & reiectas, & anathematizatas, ego pariter damno, reijcio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo saluus esse potest, quam in præsentī spontē profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & immaculatam vsque ad extremum vitæ spiritum constantissime Deo adiunante retinere, & confiteri, atque a meis subditis, seu illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, & prædi-

prædicari, quantum in me erit, curaturum. Ego idē N. spondeo, voueo, ac iuro: sic me Deus adiuuet, & hæc sancta Dei Euangelia. Volumus autē, quod præsentēs literæ in Cancellaria nostra Apostolica de more legantur. Et vt omnibus facilius pateant, in eius Quinterno describantur, ac etiam imprimantur. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ voluntatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorū eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ Millesimo, quingentesimo, sexagesimo quarto. Idibus Nouembris, Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Fæd. Cardinalis Cæsius.

Cæ. Glorierius.

¶ Lectæ, & publicæ fuerunt superscriptæ literæ Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ M. D. L X I I I I. Die vero sabbati nona mensis Decembris. Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij Papæ Quarti, Anno Quinto.

A. Lomellinus Custos.

¶ B V L L A S. D. N. D. P I I P P. V. prohibition. Blasphemie, Sodomie, Simonie Concubinariatus, ac contra deambulantes per Ecclesias, pauperes per eas mendicantes, ac alios in eis illicita facien. necnō de tollēdis ex eis captis, & depositis mortuorū, de nō laborādo in dieb⁹ festiuis, ac circa plurima alia Dei honorē, & diuinū cultum concernen.

¶ P I V S

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

¶ C V M P R I M V M Apostolatus officium diuina nobis dispositione cōmissum suscepimus statim omnem curam & cogitationem nostrā in dominici gregis fidei nostræ crediti salute defiximus: & Christi fideles Deo iuuante ita dirigere statuimus, vt à vitijs & peccatis abstinentes, iter, quod ad vitam æternam ducit, insistant. Cum autem ad omnia, quæ diuinā maiestatem aliquo modo possent offendere, amouenda: mentis nostræ aciem intenderimus: ea primum & sine mora emendare decreuimus: quæ Deo præter cetera displicere, & iram eius prouocare cum diuinæ docent scripturæ, tum grauisissima exempla declarant, nempe diuini cultus neglectum, Simonie labem, Blasphemie crimen, & libidinis naturæ contrariæ vitium execrandum, propter quæ populi & nationes bellorum, famis & pestilentie calamitatibus iusta dei ultione sæpe plectuntur. Et si autem contra eos, qui tam grauius crimina admiserint: multæ à prædecessoribus nostris constitutiones editæ fuerunt: tamen quia parum est leges edere: nisi sint, qui eas debitæ temporibus exequantur: Idcirco ne qui forsā ex tolerantia sperare impunitatem audeant, scientes plerosque poenarum grauitate magis quam dei timore, arceri solere à voluntate peccandi, omnes & singulas sententias censuras & poenas contra eos, qui talia deliquerint, latic confirmamus, & apostolica auctoritate innouamus: nec de earum rigore quicquam relaxamus, admonemusq; eos qui talia perpetrare veriti non fuerint: non solū subituros eas poenas: quæ sacris sunt Canonibus cōstitutæ: sed eas etiam, quas leges ciuiles comminantur,

G tur,

sur, & nostri quoq; arbitrij discretio pro personarū
 qualitate constituet. Mandantes ciuitatum, & locorū
 statū nostri Ecclesiastici pro tempore Ordinarijs, &
 Gubernatoribus, illis quidem sub pœna suspensio-
 nis à diuinis: his vero sub pœna excomunicacionis
 latæ sententiæ, vt quos debitum Deo cultum in Ec-
 clesijs non tribuere: alijsq; nefandis criminibus pol-
 lutos esse compererint: comprehendī curent pœnis af-
 faciendos competentibus. Scituris etiam ipsis Iudici-
 bus quod si post hanc nostram constitutionem in ca-
 sfigandis huiusmodi delictis negligentes fuerint: Pri-
 mum quidē Dei omnipotētis Iudicio obnoxij erūt:
 deinde nostram quoque incurrent indignationem.
 Vt autem pœnarum certitudo cunctis facilius inno-
 tescat: nonnullas hic duximus exprimendas, alijs ni-
 hilominus contra huiusmodi criminum reos à iure
 statutis in suo robore manentibus. Vt igitur Deo op-
 timo maximo, gloriosæ Virgini, & sanctis omnibus
 debitus honor deferatur: Gregorij Decimi, præde-
 cessoris nostri constitutionem innouantes, ac statu-
 ra in Tridentino Concilio obseruari volentes: sta-
 tuimus, & ordinamus: vt ad Ecclesias sit humilis, &
 deuotus ingressus, quieta conuersatio, deuotis ora-
 tionibus insistant: & omnes genibus flexis sanctissi-
 mum sacramentum adorent: ad nomen Iesu Christi
 Domini nostri cum exhibitione reuerentiæ caput
 inclinent: nullus in dictis Ecclesijs seditionem fa-
 ciat: tumultum excitet, clamores moueat: impetum-
 que committat: cessent vana, fœda, & profana collo-
 qua, risus immoderati, & strepitus omnes iudicio-
 rum, & alia quæcunque quæ diuinum officium per-
 turbare possunt. Nullus intra Ecclesias deambulare
 audeat, siue præsumat: dum celebrantur sacra missa-

IUM

tum mysteria, & alia diuina officia. Qui vero præ-
 dicta petulanti animo contempserint: præter diui-
 næ vltionis acrimoniam, nostri quoque arbitrij pœ-
 nas incurrunt: quæ omnia locorum quoque ordina-
 rij in suis Ecclesijs facient obseruari. Quicumque ve-
 ro in Ecclesijs, dum ibi sacrificium Missæ, & diuina
 celebrantur officia, aut verbum Dei prædicatur: de-
 ambulare, vociferari, aut verso tergo ad sanctissimū
 Sacramentum irreuerenter sedere, aut aliquid, quod
 scandalum generet, aut diuina perturbet officia, fa-
 cere præsumperit: pœnam viginti quinque ducato-
 rum incurrat, præter alias arbitrio nostro imponen-
 das, & moderandas pœnas: & qui non habebit in ere-
 lict in corpore, aut exilio multabitur. Qui vero in
 Ecclesijs cum mulieribus impudicis, siue etiam ho-
 nestis colloquium scurrile habuerit: aut alios inho-
 nestos actus fecerit, viginti quinque ducatorum pœ-
 nam incurrat, & carceris per mensem. Qui in Ecce-
 sijs, vt supra, obscœnis, & inhonestis verbis, aut si-
 gnis vsus fuerit, aut alias fœda colloquia cum per-
 sonis quibuscunque habuerit, decem aureorum pœ-
 na multetur, aut alias corporaliter puniatur. Man-
 damus præterea omnibus, & singulis Cathedralium
 Collegiarum, & Parochialium, Ecclesiarum Capi-
 tulis, Rectoribus, Vicarijs, sacristis, Ostiarijs, &
 alijs ipsarum Custodibus, quatenus præfatos omnes
 in Ecclesijs delinquentes admoneant, & vt in eis ve-
 zita fieri non permittant vel saltē ipsis ordinarijs, vel
 officialibus nostris puniēdos deferant, quod si facere
 neglexerūt, pœnā duorū aureorū vice qualibet incur-
 rent. Pauperes quoque mendicantes seu elemosynas
 petentes per Ecclesias tempore missarū prædicationū

C 2 aliorum

aliorumque diuinorum officiorum ire non finant, sed eos ad valuas Ecclesiarum stare faciant, sub pœna duorum aureorum Capitulis infligenda pro qualibet vice, nisi eos eijci curauerint, & Parochijs dimidij aurei. Religiosis etiam Claustralibus, siue regularibus præcipimus in virtute sanctæ obedientiæ vt in Ecclesijs suis deputet aliquem, qui tales eijciat, & si negligentes fuerint, grauissime ab ordinario corripiantur, quod si illi parere recusauerint, grauissimas pœnas incurrent, & pro qualitate personarum etiam corporaliter punientur arbitrio nostro, siue superiorum suorum. Et vt in Ecclesijs nihil indecens relinquatur, ijdem prouideant, vt capsæ omnes, & deposita, seu alia cadauerum conditoria super terrâ existentia omnino amoueantur, prout alias statutum fuit, & defunctorum corpora in tumbis profundis infra terram collocentur. Cum vero dierum festorum observatio ad Dei cultum maxime pertineat, & in lege diuina præcipiatur: Cupientes abusus prauos, qui ex eorû in obseruantia inualuerunt: omnino corrigere, & antiquorum canonum statuta renouantes, mandamus vt omnes dies dominici, & præcipue in honorem dei, beatæ Mariæ Virginis, sanctorum Apostolorum ferriati cum omni veneratione obseruentur, & omnes in diebus præfatis Ecclesias frequentent: diuini officijs deuote intendant: ab omni illicito, & seruili opere abstineant: Mercatus non fiant: Profane negotiationes & iudiciorum strepitus conquiescant: Qui vero in diebus præfatis opus aliquod illicitum fecisse deprehensus fuerit: præter diuinam vltionem, & amissione animalium, quibus ad vecturam vteatur, etiam graues pœnas incurset arbitrio nostro, seu Vicarij nostri in vrbe. In alijs autem ecclis arbitrio ordi-

ordinariorum, vel aliorum magistratuum, ita vt præuentioni locus sit. Quibus omnibus districte præcipimus, vt hæc diligenter obseruari. procurent: illis etiam festiuitates, quæ iuxta consuetudinem locorû solemniter celebrari consueuerunt, iuxta laudabilem consuetudinem debita cum reuerentia obseruari faciant, sub pœnis arbitrio ipsorum imponendis, & moderandis. Et vt simoniacæ prauitatis labes progressus aboleatur, Constitutiones antecessorum nostrorum cõtra Simoniacos editas, & præsertim Pauli I. I. inuolabiliter obseruari mandamus, & delinquentes tam in sacrorum ordinum receptione, quam in beneficiorum assecutione, statutis etiam inferius pœnis nostra auctoritate affici volumus. Quicumque igitur detestabile crimen simoniacæ prauitatis commisisse conuictus fuerit in consequendis ordinibus, eo ipso sit ab illorum executione per decennium sine spe dispensationis suspensus. & per annum carceribus mancipetur. Qui dignitates Ecclesiasticas simoniacæ acquisuerit, illis sit ipso iure priuatus, & in futurum inhabilis ad eas, & quascunque alias obtinendas. Qui beneficium, aut officium Ecclesiasticum simoniacæ adeptus fuerit: illis similiter sit ipso iure priuatus: & ad fructum omnium, quos perceperit, restitutione teneatur, & perpetuo sit inhabilis ad ea, & quacunque alia beneficia Ecclesiastica obtinenda. Si quis autem tale crimen pluries commisisse conuictus fuerit: præter supradictas pœnas etiam corporaliter puniatur, & ab ordinibus Ecclesiasticis degradatus a fidelium consortio eijciatur. Qui vero ordinibus, & beneficijs simoniacæ contulerint: pœnis à iure statutis puniantur, cuiuscunque gradus conditionis, & dignitatis, etiam si Episcopi, Archiepiscopi, vel maiores

fuerint. Cateant præterea quicumque ne in Sacramen-
torum exhibitione Simoniacū aliquid faciant: Alio-
qui in grauissimè puniatur per locorum ordinarios,
qui huiusmodi criminis reos cum maxima seuerita-
te coercere procurent, iuxta Concilij Tridentini sta-
tuta. Ad abolendum vero nefarium, & execrabile blas-
phemix scelus, quòd in antiqua lege Deus morte pu-
niri mandat, & Imperialibus quoq; legibus receptū
est: nūc autem propter nimiam Iudicium in puniēdo
segniciem, vel potius desuetudinem, supra modum
inualuit, Leonis X. prædecessoris nostri in nouissi-
mo Lateran. Concilio statuta innouantes, Decerni-
mus, vt quicumque laicus Deum, & Dominum nostrū
Iesum Christum, vel gloriosam Virginem Mariā eius
genitricem expresse blasphemauerit: pro prima vice
pœnam viginti quinque ducatorum incurrat, pro
secunda, pœna duplicabitur, pro tertia autem Cen-
tum ducatos soluet, & ignominia notatus exilio mul-
tabitur. Qui vero plebeus fuerit, nec erit soluen-
do, pro prima vice manibus posttergum ligatis, ante
fides Ecclesiæ constituetur per diem integrum: pro
secunda suffigabitur per Vrbe, pro tertia lingua ei
perforabitur, & mittetur ad triremes: Quicumque
clericus in hoc blasphemix crimen incurrerit: pro
prima vice fructibus vnus anni omnium, & quo-
rumcunque beneficiorum suorum, pro secunda, be-
neficijs ipsis priuetur, pro tertia omnibus etiam di-
gnitatibus exutus deponatur: & in exilium mitta-
tur. Quod si clericus nullum obtinuerit beneficium,
pœna pecuniaria, vel corporali, pro prima vice pu-
niatur, pro secunda carceribus mancipetur, pro ter-
tia verbaliter degradetur, & ad triremes mittatur:
Qui reliquos sanctos blasphemauerit, pro qualitate
blasphæ-

blasphemix, atque personæ, arbitrio Iudicis punia-
tur: si quis crimen nefandum cōtra naturā, propter
quod ira Dei venit in filios diffidentix, perpetrave-
rit: Curix seculari puniendus tradatur. Et si Cleri-
cus fuerit omnibus ordinibus degradatus, simili pe-
na subiciatur: Monemus præterea omnes locorū or-
dinarios & in virtute sanctæ obedientix eis præcipi-
mus, vt statuta Tridentini Concilij contra Concubi-
narios tam Clericos, quam laicos edita districte faci-
ant obseruari, reddituri Deo, ac nobis, si id omi-
serint, rationem. Et vt premissorum delictorū Simo-
niæ, blasphemix, & stupri nefandi noticiā facilius
habeatur: Volumus quod in singulis casibus, non
solum per accusationem, & inquisitionem, sed etiam
ad simplicem, & secretam denuntiationem proceda-
tur per quoscunque iudices, aliās tamen de iure cō-
petentes, tā ratione delicti, quam personarū, ita quod
inter eos locus sit: præuentioni. Monemus præterea
omnes, & singulos, vt solum dei timorem præ ocu-
lis habentes, & non alia animi praua affectione ducti,
culpabiles tantum deferant: innocentes non vexet.
Quod si aliqui ex calumnia aliquos denunciaste cō-
perti fuerint: eos ad pœnā talionis teneri volumus,
& mandamus. Multæ autem pecuniariæ applica-
buntur pro duabus partibus locis pijs arbitrio no-
stro in Vrbe, extra vero, ordinariorū, pro ter-
tia accusatori, qui delinquentes detulerit. Manda-
mus autem principibus, Comitibus, & Baronibus
omnibus S. R. E. feudatarijs, sub pœna priuatio-
nis feudorum, quæ ab ipsa Ecclesia Romana ob-
tinent, reliquos vero Principes Christianos, &
Terrarum Dominos hortamur in Domino, & in
virtute sanctæ Obedientix mandamus: vt pro

diuini nominis reuerentia, & honore, præmissa omnia in suis dominijs, ac Terris exactissime seruari faciant, vberriam ab ipso Deo mercedem tam boni operis recepturi. Non obstantibus quibusuis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac exemptionibus, priuilegijs, indultis, facultatibus, & literis Apostolicis, quibusuis Capitulis, Cõuētibus, Militijs, ordinibus, & personis cuiuscunque qualitatjs, & conditionis existentibus, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque effiacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiã Motu proprio alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus, illorum tenores pñtibus pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, cæterisq; contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod pñtium transumptis etiam impressis manu alicuius notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides vbique adhibeatur, quæ eisdẽ pñtibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginã nostræ innouationis, relaxationis, admonitionis, confirmationis, mandati, statuti, decreti, ordinationis, præcepti, monitionis, voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attentare præsumpserit: Indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datũ Romæ apud sanctum Petrũ, Anno Incarnationis Dñicæ M. D. LXVI, Kal. Aprilis. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Ant. Florellus Lauellinus.

Visa de Curia Io. Riuertius.

H. Cumyn.

¶ B V L

¶ B V L L A S. D. N. PII DIVINA
prouidentia papæ V. Super clausura, &
reformatione quarũcunq; Monialiu.

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

C I R C A P A S T O R A L I S Officij nobis meritis licet imparibus, desuper commissi curam quantum nobis ex alto permittitur inuigilantes assidue ad ea per quæ singulis erroribus, & excessibus obuiatur, ac personis quibuslibet præsertim faminei sexus virginitatem suam Altissimo uouentibus sub Religionis iugo Christo saluatori in castitatis holocausto famulari affectantibus, à semita Iustitiæ, & honestatis declinantibus: ne quicquam in eis reperiatur incongruum quod in Regularis ponat honestatis gloria maculam, & diuinam merito possit offendere Maiestatem, opportune succurri libenter intendimus, ac in his nostræ vigilantia partes propensius impartimur prout id in domino salubriter expedire conspiciamus. Hæcigitur perpetuo ualitura Constitutione inherentes etiã Constitutioni fel. rec. Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri quæ incipit Periculoso, & decretis Concilij Tridentini super clausura Monialium editis auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus atque perpetuo decernimus, vniuersas, & singulas Moniales præsentis atque futuras cuiuscunque Religionis ordinis, vel Militiarum etiam Hierosolymitan. sint: quæ, vel iam receptæ sint, vel in posterum in quibusuis Monasterijs siue domibus recipientur, & tacite, vel expresse Religionẽ professæ etiam si Conuersæ, aut quocunque alio nor

C 5 mine

malne appellentur etiam si ex institutis, vel fundationibus earum Regulæ ad clausuram non teneantur, nec vnquam in earum Monasterijs, seu domibus etiã ab immemorabili tempore, ea seruata non fuerit, sub perpetua in suis Monasterijs, seu domibus de cetero debere permanere clausura iuxta formam dictę Constitutionis se-re Bonifacij Papę viij. prædecessoris nostri quę incipit Periculoso, in sacro Concilio Tridentino approbatę, & innouatę quam nos auctoritate præfata etiam approbamus, & innouamus in omnibus, & per omnia, ac illam districte obseruari mandamus, quod si aliquę Moniales forsan reperiantur quę consuetudine etiam immemorabili, aut instituto, vel fundatione regulę suę fretę animo obstinato huic clausurę resistent, aut quoquomodo reluctentur, ordinarij vna cum superioribus earum omnibus iuris, & facti remedijs compellant easdę tanquã rebelles, & incorrigibiles ad præcise subeundum dictam clausuram, & perpetuo obseruandum. Mulieres quoque quę Tertiarię, seu de pænitentia dicuntur cuiuscunque fuerint ordinis in Congregatione viuentes, si & ipsę professę fuerint ita, vt solemne votum emisserint ad clausuram præcisę, vt præmittitur, & ipsę teneantur: quod si votum solemne non emisserint ordinarij vna cum superioribus earũ hortentur, & persuadere studeant, vt illud emittant, & profiteantur ac post emissionem, & professionem eisdem clausurę se subijciant quod si recusauerint, & aliquę ex eis inuente fuerint scandaloſe viuere seu erisime puniantur. Cæteris autem omnibus sic absq; emissione professionis, & clausura Viuere omnino volentibus interdiximus, & perpetuo prohibemus ne infuturum yllam aliam prorsus in suum ordinem

Reli-

Religionem, Congregationemue recipiant. Quod si contra huiusmodi hanc nostram prohibitionem, & decretum aliquas receperint eis ad sic viuendum omnino inhabiles redimus ac illarum quaslibet professiones, & receptiones irritas, decernimus & nullas prout etiam præfenti decreto irritas facimus & annullamus. Porro ne Moniales, vel Tertiarię prædictę propter hanc clausuram detrimentum, aut incommodum aliquod in earum necessitatibus maxime impertinentibus ad illarum victum patiantur, sed vt eis opportune consulatur auctoritate Apostolica præfata statuimus decernimus præcipimus atque mandamus ordinarijs, & superioribus earum, vt curent colligi fidelium elemosynas per Conuersas quę non sint professę vel si professę fuerint sint tamen ætatis annorum quadraginta, & in domibus contigujs, extra tamen Monasterium, degant, & non ingredientur clausuram aliarum Monialium nisi in casibus ex earum Constitutionibus permissis, & de earum domibus exire non possint pro huiusmodi elemosynis colligendis nisi de licentia ordinarij, vel earum superiorum. Et de cetero nullę alię Conuersę professę recipi amplius etiam de consensu suorum superiorum, vel Prælatorum possint, quod si aduersus hanc nostram prohibitionem receptę fuerint, illarum receptio nulla irrita & inanis sit prout ex nunc nullam irritam facimus, & annullamus. Quod si prædicto modo necessitatibus Monialium, & Mulierum Tertiariarum prædictarum succurri sufficienter non poterit mandamus ipsis Ordinarijs, & superioribus earũ, vt ipsi prouideant de alijs personis pijs, & Deo deuotis quę fidelium

fidelium eleemosynas colligant, vel alias eo meliori,
 & commodiori modo quo fieri poterit etiam ex ope
 re manuum ipsarum Monialium, & Mulierum prædi
 ctarum, arbitrio ordinariorum, & superiorum ear
 rundem, & prout eis congruentius expedire videbi
 tur prouideatur, & succurratur. Et ne propter Monia
 lium numerum excessuum clausuræ obseruatio vio
 letur, inhærentes etiam similiter dispositioni dictæ
 Constitutionis Bonifacii, & Concilij Tridentini de
 creto: Monialibus, prædictis, & illarum superioribus
 & ordinarijs districte inhibendo præcipimus, & mā
 damus, ne plures in earum Monasterijs recipiant, &
 admittant siue recipi, & admitti permittant quam ex
 proprijs redditibus ipsorum Monasteriorum, vel cō
 suetis eleemosynis commode sustentari possint. Mā
 dantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ sub
 obtestatione diuini iudicij, & interminatione male
 dictionis æternæ vniuersis venerabilibus fratribus
 Patriarchis Primatibus Archiepiscopis, & Episcopis
 quatenus in Ciuitatibus & Diocæ. proprijs præsen
 tes nostras literas publicari faciant, ac in Monasterijs
 Monialium sibi ordinario iure subiectis, in his ve
 ro quæ ad Roman. mediate, vel immediate spectant
 Ecclesiam Sedis Apostolicæ auctoritate vna cum su
 perioribus eorundem Monasteriorum clausuram vt
 præmittitur quam primum poterint seruari procu
 rent. Contradictores atque rebelles per censuram Ec
 clesiasticam appellatione postposita compescendo,
 inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secula
 ris. Ac vt hoc tam salutare decretum facilius obseruetur,
 omnes principes seculares, & alios dominos, &
 Magistratus temporales rogamus requirimus, & ob
 secramus per viscera misericordiæ domini nostri Iesu

Christi

Christi eisdem in remissionem peccatorum iniungē
 tes, quod in præmissis omnibus eisdem Patriarchis
 Primatibus Archiepiscopis, & Episcopis, & alijs Mo
 nialium superioribus assistant, ac suum fauorem, &
 auxilium præstent. Ac impediētes pœnis etiam tē
 poralibus afficiant præmissis constitutionibus, &
 ordinationibus Apostolicis statutis, & consuetudini
 bus etiam immemorabilibus etiam per sedem Apo
 stolicam approbatis, & confirmatis priuilegijs quoq;
 indultis, & literis Apostolicis etiam in fundatione,
 & institutione eisdem Monasterijs, vel domibus, &
 Monialibus sub quibuscunque verborum formis, &
 clausulis irritatibus, & alijs decretis quibuslibet cō
 celsis, confirmatis ac etiam iteratis vicibus approba
 tis, & innouatis, quibus omnibus etiam si pro suffi
 cienti illorum derogatione de illis eorumque totis
 tenoribus specialibus, specifica, expressa, & indiui
 dua, non autem per clausulas generales idem impor
 tantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda,
 aut aliqua exquisita forma ad hoc seruanda foret, te
 nores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum infere
 rentur pro sufficienter expressis habētes quo ad effe
 ctum validitatis nostræ constitutionis tantum derog
 amus contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus cō
 muniter, vel diuim ab eadem sit sede indultū quod
 interdicti, aut suspendi non possint per literas Aposto
 licas non facientes plenam, & expressam ac de verbo
 ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Per
 hoc autem in Monasterijs exemptis ordinarij locorū
 quoad alia nullam sibi credant iurisdictionem, vel
 potestatem aliquatenus eis attributam: volumus au
 tem quod presentes literæ, ad valuas Basilicæ beati
 Petri Apostolorum principis, & in Cæcellaria nostra,

ac acie Campi Floræ publicentur, & inter Constitutio-
 nes extrauagantes perperuo valituras conscriban-
 tur. Et quia difficile foret præsentibus ad singula quæ-
 cunque loca deferri, volumus, & etiam declaramus
 quod earum Transumptis etiam impressis manu ali-
 cuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati
 munitis eadem prorsus fides vbicunque adhibeatur
 quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel
 ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc
 paginam nostræ approbationis, innouationis, sta-
 tuti, decreti, mandati, interdicti, prohibitionis, an-
 nullationis, præcepti, inhibitionis, requisitionis,
 obsecrationis, iniunctionis, derogationis, declara-
 tionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temera-
 rio contraire. Si quis autem hoc attentare præsum-
 pserit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum
 Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incur-
 surum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno
 incarnationis, Millesimo, Quingentesimo, sexagesi-
 mo sexto. Quarto kal. Iunij, Pontificatus Nostri
 Anno Primo.

Cæ. Glorierius.

Visa de Curia Ioan. Riuetius. ff.

H: Cumyn.

¶ Anno à natiuitate Domini, Millesimo, Quingente-
 simo, sexagesimo, Sexto, Indictione nona, die vero
 nona mensis Iunij Pontificatus sanctissimi in Chri-
 sto Patris, & Domini nostri Domini Pij diuina pro-
 uidentia Papæ Quinti, Anno Primo. Retroscriptæ
 literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad Valuas Basilicæ
 Principis Apostolorum sancti Petri de Vrbe Can-
 cellariæ Apostolicæ, & in Acie Campi Floræ dimis-

sis Copijs earundem in retroscriptis literis affixis per
 nos Ioan. Guerardi, & Nicolaum de Mattheis Curso-
 Antonius Clerici Magister Cursorum.

¶ **DECLARATIO CONCILII**
Tridentini, De compaternitate, & af-
finitate, ex fornicatione, ac Matrimo-
nij desuper contractis, &
contrahendis.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & D. N. D.
 Pius diuina prouidentia Papa Quintus, Ad cu-
 ius notitiam peruenit, quod cum in decretis Sa-
 cri Concilij Tridentini certæ tantum personæ
 enumerentur, inter quas duntaxat cognatio spiri-
 tualis deinceps contrahatur, ab aliquibus reuocatur in
 dubium, an qui vltra personas in dictis decretis enu-
 meratas, quoquomodo cognatione spiritali ante cõ-
 firmationem dicti Concilij coniuncti erant, absq; dif-
 pensatione apostolica matrimoniũ post dictam con-
 firmationem cõtrahere potuerint, ac hodie, & de cõ-
 cetero contrahere possint, cum ante prædictam confir-
 mationem, id facere de iure minime liceret. Et insu-
 per cum in eiusdem decretis statuatur, affinitatem,
 quæ ex fornicatione cõtrahitur, in illis solummodo ar-
 tendi debere, qui primo vel secundo affinitatis gradu
 coniunguntur: Ab aliquibus pariter dubitetur, an ma-
 trimonia inter personas, quæ ante confirmationem
 dicti Concilij, tertio, vel vteriori huiusmodi affi-
 nitatis gradu coniunctæ erant, post confirmationem
 eiusdem Concilij absque dispensatione Apostolica
 contracta, & quæ deinceps contrahi contigerit, diri-
 mi debeant? Sanctitas sua ad tollendum omne dubiũ,

eos, qui ante confirmationem prædicti Concilij cognationem spiritualement contraxerunt (dummodo nõ sint ex personis in dictis decretis enumeratis, & inter quas tantũ Conciliũ voluit deinceps contrahi) hanc cognationem spiritualement matrimonij vinculo inter se absque dispensatione aliqua libere & licite copulari posse, ac matrimonia etiam post confirmationem huiusmodi, absque dispensatione sedis Apostolicæ inter eas iam contracta valere, plenamque roboris firmitatem obtinere. Et similiter matrimonia post confirmationem Concilij absq; dispensatione apostolica sequuta, & quæ de cætero sequentur, inter personas, quæ ante dictam confirmationem, affinitatem (infra tamen secundum gradum ex fornicatione provenientem) contraxerant, propter huiusmodi affinitatem dirimi non debere, sed valida, & efficacia existere declaravit. Sicque per quoscunq; Iudices & Commissarios, etiam S. R. E. Cardinales (sublata eis quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate) iudicari & diffiniri debere: ac quicquid secus super his à quocumque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decrevit.

Placet, publicetur & describatur. M.

¶ Lecta & publicata fuit suprascripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ M. D. LXVI. Die vero Martis, vigesima mensis Augusti. Pontificatus præfati S. D. N. Papæ Anno Primo. A. Lomellinus Custos.

DECLARATIO REGVLÆ
Pij IIII. Super expressione gradus propin-
quioris in dispensationibus matrimonialibus.

S A N

SANCTISSIMVS in Christo Pater & D. N. D. Pius diuina prouidentia Papa Quintus, Attendens per quandam constitutionem dudum per felicis recordationis Pium Papam Quartũ, sanctitatis suæ prædecessorẽ editam (qua cauetur, quod in dispensationibus matrimonialibus, pro diuersis consanguinitatis, seu affinitatis ex eodem stipite provenientibus gradibus coniunctis, non remotioris solũ, prout olim fieri solebat, sed etiam propinquioris gradũ expressa mentio fieri debeat, alioquin dispensationes, ac desuper confectæ literæ nullius sint roboris, vel momenti, prout in dicta Constitutione plenius continetur) a dispositione iuris cõmunis, & laudabili, ac antiquo Romanæ Curie stilo nimium recedi, ac fauorem matrimonij debitũ restringi: Volensq; propterea iuri & stilo prædictis, necnon piæ me. Gregorij xj. & Clementis vj. Rom. Pont. etiam sanctitatis suæ prædecessorum vestigijs inhærendo, sacramento & libertati matrimonij, quantum cum Deo potest fauere, statuit, & ordinavit, Quod de cætero in quibuscunq; dispensationibus, quas pro matrimonijs contractis, aut contrahendis inter viros & mulieres, inuicẽ diuersis prohibitis consanguinitatis seu affinitatis, aut mixtis ex communi, seu ab eodem stipite surgentibus, quicunq; illi sint (dummodo primũ quoquomodo non attingant, cum in eo sanctitas sua nunquã dispensare intendat) gradibus coniunctos, ab eadem sanctitate sua, & pro tempore existente Rom. Pont. aut sede Apostolica impetrari, vel alias concedi contigerit, ac literis cõmissionibusq; desuper etiam locorum ordinarijs faciendis gradus remotior attendatur, trahatq; secum propinquorem, ac ob id sufficiat, remotiorem tantum gradũ exprimere, obtentis tamen

D postea

postea super propinquire literis declaratorijs iuxta Greg. & Clem. præd. huiusmodi constitutiones, quas quo ad hoc innouauit, & inuolabiliter obseruari mandauit: dispensationesq; seu dispensandi commissio nes, ac desuper confectas literas, & processus habitos per eandem dispensatis, seu his cum quibus dispensari mandatur, propter proximioris gradus huiusmodi non expressione, desurrectionis, vel obreptionis vitio seu intentionis defectu notari non posse: sed in omnibus, & per omnia suffragari, perinde ac si in literis seu commissiõibus huiusmodi de proximioris, seu vtroq; gradu, specialis & expressa mentio facta fuisset. Sicq; per quoscunq; iudices & commissarios, etiã s. R. E. Cardinales, sublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari & diffiniri debere, ac quicquid secus super his à quocunq; quauis auctoritate sciẽter vel ignoranter attentari cõtingerit, irritum & inane decreuit, constitutione Pij præd. huiusmodi ceterisq; contrarijs non obstantibus quibuscunq;.

Placet, publicetur & describatur M.

¶ Lecta & publicata fuit superscripta regula Romæ in Cancellaria apostolica, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, sexagesimo Sexto, Die vero Martis, vigesima mensis Augusti, Pontificatus præfati S. D. N. Papæ Anno Primo.

A. Lomellinus Custos.

¶ BREVE S. D. N. D. PII DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ V. Super reuocatione licentiarum ingrediendi monasteria, ac domus Carthusien & aliorum quoruncunq; regularium ordinum, etiam Medicantium, quibusuis Mulieribus concessarum.

¶ P I V S

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

REGVLARIVM Personarum, quæ relicto seculo, Dei se obsequio dedicarunt, pro commissio nobis officio, quieti consulere cupientes, ad ea remouenda, quæ Religiosorum earum profectum impedire possunt, curam nostram libenter intedimus, vt nulla re, quæ eas à diuino cultu auocet, præpedite, secundum ordinum suorum regularia instituta, & decretum sacri Tridentini Concilij, tranquillissimè metibus gratum altissimo impedere possint famulatum. Quia igitur & Carthusiensium ordinis, & aliorum regularium vitam professorum quies non parum solet, sicut accepimus, perturbari, propterea quod mulieres modestiæ matronalis oblitæ, domos ac monasteria eorum, contra ipsorum instituta, prætextu confessionaliu, aut aliarum literarum apostolicarum ingredi audeant, ipsis etiam Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs præfidentibus aliquando recusantibus, & renitentibus, non sine magna eorum molestia, nec sine graui laicorum etiam offensione, ac scandalo, si quando admitti nimis facile videtur, huic rei providere volentes, Motu Proprio & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & singulas facultates ac licentias ingrediendi Monasteria, ac domos Carthusien. & aliorum quoruncunq; regularium ordinum, etiam Medicantium, mulieribus cuiuscunq; status, gradus, ordinis, conditionis, & quacunq; dignitate ac præeminentia præditis, etiam Comitissis, Marchionissis, Ducissis, sub quibuscunq; verborum tenoribus & formis, & cum quibuscunq; etiam derogatorijs derogatorijs, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis ab Apostolica sede

D a quomo

quomodocunq; concessas, quarum tenores perinde,
ac si de verbo ad verbum presentibus in sererentur,
habere volumus pro expressis, tenore presentium reuo-
camus, & cassas, irritas, & inanes esse decernimus. Di-
strictè prohibentes, mulieribus quidè prædictas fa-
cultates & licentias prætendētibus, sub excomunicati-
onis latæ sententiæ pœna, postquâ harum literarū
notitiam habuerint, a qua non possint nisi à nobis,
aut a Ro. Pont. qui pro reposito fuerit, absolui, præter-
quam in mortis articulo, ne dictas domos, & mona-
stera ingredi audeant: ipsi vero monasteriorū, & Co-
uentuum Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs
præsidentibus, quocunq; nomine vocentur, & eorū
Monachis, Canonicis, & Fratribus, siue Mendicanti-
bus, siue non mendicantibus, sub priuationis officio
rum, quæ in presentia obtinet, & inhabilitatis in po-
sterum ad illa, & alia omnia, & suspensionis à diuinis
ipso facto, sine alia declaratione incurrendis pœnis,
ne eas introducere admittere præsumant. Non ob-
stantibus præmissis, ac constitutionibus & ordinatio-
nibus apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunq;
Volumus autè & mandamus, vt hæc literæ ad valuas
Basilicæ beati Petri Apostolorum principis, & in Câ-
cellaria nostra, ac in acie Campi Floræ de more publi-
centur. Quia vero difficile foret, has literas ad omnia
loca deferri, volumus & declaramus, vt earum exem-
plis, & transumptis manu scriptis vel impressis, &
mana alicuius Notarij publici subscriptis ac sigillo
alicuius Prælati munitis par vbiq; fides habeatur, ac
si presentes exhibita essent vel ostensæ. Dat. Romæ
apud sanctū Petrū, sub annulo piscatoris. Die xxiiij.
Octobris M. D. L X V I. Pontificatus Nostri Anno
Primo.

Ant. Florellus Lanellinus.

¶ Anno

¶ Anno à Natiuitate Domini M. D. L X V I. Indi-
ctione xj. Die xxviiij. mensis Octobris. Pontificat.
sanctissimi in Christo Patris & D. N. D. Pij diuina
prouidentia Papæ V. Anno eius primo retrospectæ
literæ affixæ & publicatæ fuerunt in locis suprascri-
ptis, per nos Bernardinum Andreuntium, & Ioannē
Andream Rogerium Apostolicos Cursores.

Philibertus Chapuis, Magister Curforum.

¶ **EDICTVM DENON FA-
BRICANDO IN ECCLESijs, neque in earum por-
ticis, de non sepellien. mortuis nisi in Cæ-
meterijs: ac rûbis, necnon de fenestris Ec-
clesias introsipientibus remouendis, ac re-
murandis.**

¶ Iacobus miseratione diuina tituli s.)
Mariæ in Cosmedin. s. R. E. Presbyter)
Card. Sabellus s. D. N. Papæ. In alma) Vic. Generalis)
Vrbe, eiusque districtu, ac suburbij.)

V N I V E R S I S & singulis Patriarchalium, &
Collegiatarum Parochialium, & aliarum di-
stæ Vrbs, & suburbiorum Ecclesiarum Ar-
chipresbyteris, Canonicis, Præpositis, Recto-
ribus, & quorumuis Monasteriorum, & Conuentuū
cuiuscunque Ordinis in eadem Vrbe, & suburbij
existent. Abbatibus, Prioribus, & Guardianis Capitu-
lis & Præpositis, Hospitaliumque, & Confraternita-
tum, aliorumque piorum locorum custodibus, guar-
dianis, Gubernatoribus, & Administratoribus, seu

D 3 quouis

quouis alio nomine nuncupatis ne de cætero sub ducatorum ducatorum auri toriens quotiens contruentum fuerit perfoluendorum mandari executiui, & in iuris subsidium excommunicationis alijsq; censuris Ecclesiasticis arbitrio nostro imponen. & erogan. pœnis audeant siue præsumant, aut aliquis eorū audeat siue præsumat per se vel alium, seu alios in dictis eorum Ecclesijs, & porticis fabricare, nec fabricari facere etiam ex causa capellarum, altarium, & sepulchrorum construere. seu aliquid innouare, aut innouari facere, vel permittere: minusque quibusuis personis cuiuscūq; status, gradus, & condition. existen. licentiam in dictis eorum Ecclesijs, & porticis fabricari. seu fabricari facien. aut aliquid innouādi, vt supra concedere sine nostra expressa licentia in scriptis obten. neque supra dictas Ecclesias, & porticus cœmeteria aliquas stantias mansion. vel habitation. cōstruere, & construī facere, aut id permittere, vel illas ad vsū priuatum concedere. Minusque mortuos, nisi tantum in Cœmeterijs tumbis siue sepulchris ad huiusmodi officium fabricatis sepelire, vel sepeliri facere, vel id permittere eosdemque prænominatos omnes requirimus, & monemus quod infra quindecim dierum spatium à publication. præsentium die computan. sub similibus pœnis debeant, & quilibet eorum debeat quascunq; fenestras domorum vicinarum, & contiguarum Ecclesijs supradictis etiā ipsoꝝ introspectientes dictas Ecclesias remouisse, obruisse, remurasse, remouerique obturari, & remurari fecisse, nec non infra terminum prædictum, vbi cœmeteria desunt tumbas siue sepulturas cōmunes in dictis eorū Ecclesijs ad sepellien. capaces, & sufficien. locis tamē prius per nos seu nostrū Vicegeren. assignā. constru.

onstruxisse, & construī fecisse. Alioquin ad prænominatas, & aliās arbitrio nostro reseruatas pœnas cōtra inobedien. & præmissa non obseruan. procedere curabimus: volumus autem & decernimus quod præsentibus in locis solitis affixis, & publicatis, ita eorū quemlibet arctet executio perinde ac si personal. intimati fuissent. In quorum fidem, & c. Datum Romæ, in ædibus nostris, sub anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi, Millesimo, Quingentesimo, sexagesimo sexto. Indictione nona, Die vero vigesima octaua mensis Nouembris, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno Primo.

A. Binarinus Vicegerens.

Triphon Victorellus Notarius.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D.
pij diuina prouidentia papæ Quinti de veritate exprimenda, & c. In dispensationibus matrimonialibus, & alijs gratijs sub pœna falsi.

MOTV PROPRIO, & c. Cum sicut accepimus nonnulli suæ conscientia prodigi, ac proprie salutis immemores, vt facilius à nobis, & sede Apostolica dispensationes matrimoniales, & alias gratias, & concessiones obtineant gradus consanguinitatis vel affinitatis aut cognationis spiritualis ac scientiam illorum aliter quam eis, à principio ab ipsis partibus significatum vel narratum fuerit exponunt, & si matrimonia huiusmodi adhuc contracta non fuerint, pro contractis narrant, ac aliās diuersimode veram facti speciem tam in
D 4 ipsa

ipsis dispensationibus matrimonialibus, quam pro alijs quibuscunque gratijs, & concessionibus obtinēdis immutent, ac propterea cum non solum in imperationibus huiusmodi falsitas narretur, verum etiā in paribus plerumque pro verificatione gratiarum huiusmodi veritas immutetur, & falsitas committitur. Nos igitur huiusmodi abusus, & erroribus obviare cupientes. Motu proprio, &c. omnes, & singulos procuratores tam officij sacre pœnitentiariæ, seu contradictarum, quam alios quoscunque sollicitatores, & scriptores, quos copistas vocant qui veritatem facti à narratione quam ab ipsis partibus habuerunt quo ad substantialia, & qualitates necessario exprimendas diuersas faciunt, seu quoquomodo inuertunt, aut immutant, deprauant, & per subreptionem, & obreptionem gratias à nobis extorquent pœnam falsi incurrere, & ea puniri omnino debere decernimus, & declaramus, Mandantes propterea Almiæ Urbis Governatori, Cameræ Apostolicæ Auditori, & Vicario quatenus in præmissis reos, & culpabiles repertos pœna falsi: vt præmittitur puniant, cum potestate citandi etiam per edictū constituto summarie de non tuto accessu, aliaque dicendi, & faciendi in præmissis necessaria seu quomodolibet opportuna. Non obstant. præmissis constitutionibus, & ordinationibus apostolicis cæterisque contrarijs nequaquam obstant. irritum quoque, & inane, &c. dicique. &c. iudicari & diffiniri debere, sublata, &c. decernē. Et quod præsentis motus proprii, & absque data, & registratura sola signatura sufficiat, & vbique fidem faciat in iudicio, & extra regula contraria non obstant. eiusque transumptis manu alicuius Notarij publicij subscriptis, & sigillo alicuius perso-

personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibere, vel ostēdē, quodque Cameræ, & Cancellariæ Apostolicæ, ac audientiæ causarū Palatii Apostolici valuis, & in acie Campi Floræ dimissis inibi copijs affixis omnes ita afficiant, & arctēt, ac si illis personaliter intimatæ fuisset.

Placet Motu Proprio. M.

Die quinta Decembris, M. D. L X V I . suprascriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in locis suprascriptis dimissis in eisdem locis copijs affixis. Per me Nicolaum de Mattheis, Curf.

Iohannes Guerardi Mag. Curf.

BVLLA S. D. N. PII DIVINA
prouidentia Pape V. Super declaratione decreti Concilij Tridentini de cognatione spiritali inter maritum, vel vxorem suscipientis, & baptizatum, batizatique patrem, & matrem, & quascunque alias personas ex parte suscipientis, quam baptizantis, & baptizati.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

CVM ILLIVS vicem, licet minime suffragantibus meritis, geramus in terris, de cuius vultu prodit Iudicium, & vident oculi equitatem, officij nostri debitam prosequimur actionem, si obscuros sacrorum Canonū sensus ita aperire studemus, vt pijs Christi fidelium mentibus nulla

D 5 dubi-

Subitandi occasio relinquatur. Sane licet ex eo quod in Concilio Tridentino decretum fuerit, cognationē spiritualem inter eos tantum contrahi, qui suscipiūt baptizatum de baptismo, ac baptizatum ipsum, & illius patrem & matrem, necnon baptizantem, & baptizatum, baptizatique patrem & matrem, in reliquis personis, quæ per antiquos Canones occasione cognationis huiusmodi contrahere prohibebantur, omnem impedimentum sublatum esse videatur: adhuc tamen ab aliquibus dubitari accepimus, an saltem impedimentū cognationis spiritualis huiusmodi inter maritum vel uxorem suscipientis, & baptizatum, necnon inter maritum vel uxorem suscipientis, & patrem ac matrem baptizati vigeat, propterea quod prohibitū de vno coniuge de altero etiam prohibitum esse videatur. Nos piarum mentium quieti, & matrimonio rum favori (quantum ex alto nobis permittitur) cōsulere volentes, à præcisīs verbis Concilij minime discedendum in præmissis esse censuimus. Et propterea nullum amplius impedimentum ratione cognationis huiusmodi subesse decernimus, & declaramus, quominus inter dictos maritum vel uxorem suscipientis, & baptizatum, baptizatique patrem & matrem, & quascunque alias personas tam ex parte suscipientis quam baptizantis, & baptizati, in dicto Concilio nominatim non expressas, Matrimonium libere & licitè contrahi possit, & ita ab omnibus iudicari debere mandamus atque statuimus: decernentes irritum & inane, si quid sēcus à quoquam quacunque dignitate, auctoritate, & potestate prædita corripuerit iudicari. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, alijsque cōtrarijs quibuscunque: Voluimus autem, quod præsentēs literæ in Cancellaria

ria

ria nostra Apostolica, & acie Campi Florę de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret præsentēs ad singula quæque loca deferri, quod earum transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quę præsentibus adhiberetur, si foret exhibitę vel ostensę. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostrę declarationis, decreti, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei usū temerario contraire. si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorū Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romę apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicę, M. D. L X V I. Quarto Kal. Decembris. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Cæ. Glorierius.

Visa de Curia Ioan. Barenus. H. Cumyn.
Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, M. D. L X V I. Indictione nona, Die vero decima nona mensis Decēbris, Pontificatus sanctissimi. D. N. D. Pij diuina prouidentia Papę V. Anno eius primo, Retroscriptę literę Apostolicę affixę, & publicatę fuerunt ad valuas Cancellarię Apostolicę & acie Campi Florę, vt moris est, per nos Antonium Clerici, & Io. Andream Rogerium præfati S. D. N. Papę Curf.

Stephanus de Olea Mag. Curf.

¶ **B V L L A S. D. N. D. P I I D I V I**
na prouidentia Papę V. Super declaratiōe decreti Concilij Tridētini de impedimento affinitatis ex fornicatione prouenien-

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

AD R O M A N V M Pontificem spectat Canonicas sanctiones, quæ expressiorem sensum postulare videntur, re diligenter perspecta ita declarare, & alias prouidere, vt omnis dubietas de pijs Christifidelium mentibus euellatur. sane postquam ex eo quod Tridentin. synodus impedimentum affinitatis ex fornicatione proueniens, per quod non solû matrimonium contrahi prohibetur sed etiã postea factum dirimitur, ad eos tantum restrinxit, qui primo & secundo gradu coniunguntur, in vterioribus vero gradibus statuit. Matrimonium postea factum dirimi, a pluribus Christifidelibus vt accepimus est dubitatum, an licet in vterioribus gradibus huiusmodi matrimonium contractum non dirimatur, adhuc tamen iuxta antiquos Canones contrahi prohibeatur. Et propterea nos omnem ambiguitatem tollere, & animarum tranquillitati ac matrimonij libertati quantum cum deo possumus consulere volentes. Declaramus, & apostolica auctoritate decernimus nullum hodie impedimentum remanere, quo minus in vterioribus gradibus huiusmodi libere & licite matrimonium contrahi possit, & ita ab omnibus iudicari debere mandamus atque statuimus, decernentes irritum & inane si quid secus à quoquam quacunq; dignitate, auctoritate & potestate prædicitò contigerit iudicari, non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, alijsque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentis literæ in Cancellaria nostra apostolica & acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur, & quia difficile foret eas ad singu-

lingula quæq; loca deferri, quod earû transumptis etiam impressis manu licuitus Notarij subscriptis ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibita vel ostensa Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, decreti, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri, & Pauli apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ M. D. L X V I . Quarto Kal. Decembris. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Visa de Curia Io. Barengus. Cæ. Glorieius.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo sexto, Indictione nona, Die vero de cima nona mensis Decembris Pont. sanctis. D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius primo retrospectæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt Romæ in valis Cancellariæ Apostolicæ, & acie Campi Floræ vt moris est per Ioan. Andream Rogerium, & Camillum Cherubinum Curf. Stephanus de Olea Mag. Curf.

¶ E D I C T V M S V P E R R E S I -
dentia curatorum, ac de se presentan. in
curia Reuerendissimi Domini Vica-
rij infra decem dies pro ordines fa-
cios, seu quæcunque Beneficia
Ecclesiastica habentibus.

¶ Iaco-

(Iacobus miseratione diuina tituli s.)
 Mariæ in Cosmedin. s. R. E. Presbyter)
 Card. Sabellus S. D. N. Papæ.) Vic. Generalis.

CV M Alias ex auctoritate Sanctissimi D. N. Papæ viuæ vocis oraculo nobis concessa in alijs nostris literis sub datum Romæ in ædibus nostris die trigesima Octobris, M. D. L X V I. Inter alia in eisdem literis contenta omnes, & singulos Clericos sacris ordinibus initiatos aliosque Beneficia Ecclesiastica etiam simplicia obtinentes, & qui in Romana Curia morabantur ad decem dies ab earundem literarum promulgatione: eos autem qui ad Urbem ipsam deinceps venturi essent, a die eorum aduentus numerandos in Curia nostra sisterent, & nomen cognomen Patriam ordines, & beneficia profiterentur, ac literas vt vocant dimissorias ostenderent sub pœnis in eisdem literis contentis præceperimus, & post earundem literarum promulgationem, & publicationem quamplurimi in eadem nostra Curia se præsentarint, ac nomen cognomen patriam ordines, & Beneficia professi fuerint, literasque dimissorias ostenderint, & omnes seu plerosque ex eis qui Beneficia Ecclesiastica Curam Animarum habentia obtinent infra terminum vnius mensis & sub quibusdam etiam priuationis Beneficiorum pœnis, vt ab Vrbe hac recedere seque ad eorum Beneficia Curam Animarum requirantia conferre in eisdemque beneficij personalem residentiam facere debent monuerimus, qui sic moniti nostris imo verius apostolicis monitionibus, & præceptis neglectis ab eadem Vrbe recedere seque ad eorum Beneficia curata conferre minime curarunt, & de præsentibus non curant. Cum

etiam

etiam sicut accepimus adfuit non nulli alij qui eorū nomen cognomen, & Patriam ordinesque, & Beneficia profiteri, & literas vt dicitur, dimissorias ostendere noluerunt, vt aliquando ab eorum erroribus rescipiscant, idcirco de expresso ordine eiusdem sanctissimi D. N. Papæ nobis iterum, & de nouo viuæ vocis oraculo facto. Tenore præsentium requirimus, & monemus omnes prænominatos vt præmittitur monitos aliosque omnes, & singulos Clericos Beneficiat. curam animarum requirent. obtinentes in Romana Curia præfata commorantes eisque præcipimus, & sub priuationis Beneficiorum præfatorum, ac diutinæ carcerationis, & alijs arbitrio nostro etiam pecuniarijs imponendis, & erogandis pœnis mandamus quatenus. Hi videlicet qui citra montes Beneficia curata obtinent infra octo dies ab harum promulgatione computandos. Qui vero ultra montes Beneficia curam animarum requirentia obtinent per totum præsentem mensem debeant, & quilibet eorum debeat ab Vrbe hac Romanaque Curia recedere, seque ad eorum Beneficia curata quanto citius conferre in eisdemque personalem residentiam facere, alioquin ad pœnas prædictas irremissibiliter procedemus. Eos autem qui se in Curia nostra sistere, & profiteri eorum Beneficia Ecclesiastica, & alia facere prout in distis nostris literis continetur nequaquam curarunt citamus, & requirimus, ac monemus quatenus infra sex dierum spacium quorum sex dierum, duos pro primo, duos pro secundo, & reliquos duos pro tertio, & peremptorio termino, ac monitione canonica præmissa compareant personali ter corā nobis, vel nostro Vicegerente seu Locū tenente

ad

ad videndum se pœnas in monitionibus nostris, ac liris supradictis contentas quia illis non paruerunt incidisse, & incurrisse declarari Mandatumque executionum pro eisdem pœnis literasque etiam declaratorias siue sententiam diffinitiuam desuper per nos, vel nostrum Vicegerentem, seu Locum tenentem decerni, ac ferri respectiue, & promulgari. Volumus autem, & decernimus quod præsentibus in locis solitis affixis, & publicatis ita earum quemlibet arctet executio, ac si personaliter intimata fuissent. In quorum omnium, & singulorum fidem robor, & testimonium præsentibus, &c. Datum Romæ in ædibus nostris sub Anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi, Millesimo, Quingentesimo, sexagesimo septimo, Indictione decima, die vero decima quinta Ianuarij, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Pape Quinti. Anno Primo.

A. Binarinus Vicegerens:

Triphon Victorellus Nor.

● B V L L A S: D. N. D. PII DIVI
na prouidentia Pape Quinti, Super re-
seruatione beneficiorum.

● P I V S Episcopus Seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

CVM ex apostolatus officio nobis (meritis licet imparibus) credito cura dominici gregis nobis imminet generalis, & exinde teneamur, more vigilis Pastoris, vigilare, & attentius prouidere, vt Ecclesijs, Monasterijs, & quibusuis alijs beneficijs Ecclesiasticis nunc & pro tempore (propter crimen

crimen hæresis) vacantibus, & vacaturis, tales viri eis præficiantur idonei, qui detestandas ac nefarias hereses diabolo disseminante contra veram, & orthodoxam fidei puritatem exortas, de agro Domini extirpare, & populos sibi commissos ad catholicam Ecclesiam veritatem reducere, doctrina, verbi & boni operis exemplo, valeant. Præmissorum itaque consideratione induciti, & alijs ad id suadentibus rationalibus causis, nonnullis etiam prædecessorum nostrorum vestigijs inhærendo, Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera nostra voluntate, & deliberatione omnia & singula beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia, & quorumuis ordinum etiam sancti Iohannis Hierosolymæ & aliarum quarumuis militiaum regularia quæcunque qualiacunque sint, etiam si secularia canonicatus & præbendæ, dignitates, personatus, administrationes, vel officia in cathedralibus etiam metropolitanis, vel collegiatis, & dignitates ipsæ in cathedralibus etiam metropolitanis post Pontificales maiores, seu collegiatis ecclesijs huiusmodi principales, Regularia vero beneficia huiusmodi monasteria etiam consistorialia, prioratus præposituræ, præpositus dignitates etiam conuentuales, personatus, administrationes vel officia etiam claustralia ac hospitalia & præceptorie & alias quomodocunque qualificata fuerint ordinationi & dispensationi nostræ & sedis Apostolicæ hac perpetua constitutione valitura auctoritate apostolica tenore præsentium reseruamus. Declantes omnes & quascunque impetrationes de beneficijs, vt præfertur, quomodocunque qualificatis certo modo in futurum faciendas & obtinendas, Beneficia huiusmodi propter hæresim, vacantia & in fu-

E turum

urum vacatura non comprehendere, nisi specialiter & dispositiue vacationis modus propter crimen hæresis expressus fuerit, & illū nullo modo sub quibusuis clausulis & decretis comprehendī quantumcunque generalibus in quibusuis gratijs & concessionibus per nos & Romanos Pōtifices successores nostros faciendis etiam per fiat signatis & concessis, Ac decernentes omnes & quascunq; impetrationes de quibusuis beneficijs, vt præfertur qualificatis hactenus factas & obtentas, nisi earum vigore in iudicio per impetrantes crimen huiusmodi deductum fuerit, & si per eo sententiam fauorabilem obtinuerint, vel dictorum beneficiorum possessionem assequuti fuerint, ad vacationem huiusmodi propter crimen hæresis, se non extendere, & illum neminem comprehendere, sicque per quoscunque iudices & commissarios quauis auctoritate fungentes etiam sanctę Romanę Ecclesię Cardinales iudicari & interpretari debere. Irritū quoq; & inane si secus per quoscunq; quauis dignitate & auctoritate præditos, iudicatū fuerit, decernimus. Volumus autē quod præsentēs literę in Cancellaria nostra apostolica & acie Cāpi Florę de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret præsentēs ad singula quęque loca deferri. Volumus & etiam declaramus quōd earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis ac sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quę præsentibus adhiberetur si forent exhibitę vel ostensę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā reservationis, declarationis, decreti & voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis

Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romę apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicę, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo sexto, sexto Kal. Februarij. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius. rio
Visa Curia Ioan. Rouetius R.
H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.
Locus ✱ sigilli plumbei.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo seprimo, Indictione decima, Pontificatus sanctissimi in Christo patris Pij Papę Quinti, Anno Secundo, Die vero decima septima mēsis Februarij, Retroscriptę literę affixę & publicatę fuerunt ad valuas Cancellarię Apostolicę & in acie Cāpi Florę per nos Antonium Clerici, & Ioan. Andreā Rogerium prædicti sanctissimi Domini nostri Papę Cursores.

scipio de Octauianis Magister Curforum.

¶ **B V L L A S. D. N. D. PII DIVI**
na prouidentia Papę V. Reuocatoria omnium indulgentiarum etiam perpetuarum, pro quibus consequendis manus adiutrices sunt porrigende, & quę quæstuarii facultatem quomodolibet continent.

¶ **P I V S** Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

E 2 ET 6

ET si Dominici gregis salutem semper intenti, in
 gulis cum humilitate poscentibus ea benigne con-
 cedere nos, & predecessores nostri studuerint,
 per quæ peccatorum mole deposita salus ipsis
 succedat, & hostis humani generis feruitute ereptas
 animas lucrifaciant Altissimo, qui eas nobis sua bo-
 nitate commisit: id tamen propensiori studio nos pre-
 cauendum esse censemus, ne cuiusvis indulgentiæ, re-
 missionis, vel facultatis obtentu Christi fideles pro-
 cliuiores ad illicita in posterum committenda reddantur,
 aut facilitas veniæ eis peccandi tribuat incentiuum,
 & exinde clauium auctoritas deducatur in contem-
 ptum, & Christiani fideles quamplurimum scandalizen-
 tur. sane cum ad auditum nostrum ex diuersis mundi
 partibus quamplurimæ querelæ perlatae fuerint,
 quod vigore diuersarum Indulgentiarum, & facultatum
 per predecessores nostros, ac etiam nos, vel auctoritate
 nostra tã fabricæ nostræ Basilicæ Principis apostolorum
 & Ecclesiæ s. Ioannis Lateranen. de Vrbe, ipsiusque
 Ecclesiæ, necnon s. Ioannis, & s. Lazari Hierosolymi-
 tan. ac sancti spiritus in Saxia, & sancti Ioannis La-
 teran. ac s. Iacobi Incurabiliū, de eadem Vrbe, nec-
 non sancti. Elmi, & sancti Bouis, ac sancti Gothardi,
 & sancti Lenguzoni, necnon sancti Nicolai, & san-
 cti Bernardi Montis Iouij, necnon sancti Leonardi,
 ac sanctæ Marthæ, necnon sanctissimi Crucifixi Sira-
 cusan. ac sanctæ Mariæ de Monte ferrato, Hospitali-
 bus, ac etiam sancti sebastiani prope, & extra muros
 dictæ vrbis, necnon sancti Antonij de sancto Anto-
 nio Vienen. diœc. & Redemptionis captiuorum nu-
 per Neapoli instituto Monasterijs illorumque ac di-
 uersis alijs Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, Milli-
 ijs, Confraternitatibus, Societatibus, & pijs locis
 concef-

cessarum, multi Quæstores ex eisdem Indulgen-
 tijs lucrum temporale tantum quærentes Insuper
 fabricæ Ecclesiarum, Hospitalium, Monasteriorum,
 Militiarum, Confraternitatum, Societatum, & pio-
 rum locorum prædictorum in diuersis Ciuitatibus,
 & diœc. quæstas facere, Confratres describere, Capel-
 las, & oratoria erigere, illisque erectis Indulgentias
 huiusmodi communicare, & in diuersis gradibus à
 iure prohibitis dispensare, ac plura etiam concede-
 re, quam eis vigore facultatum prædictarum licitum
 sit ipseque lucro intenti, pecuniaque potius quam
 Christiani fidelium salutem quærentes, ac eisdem Indul-
 gentijs sic abutentes, quæstum ex illis particularem
 facere conantur, variosque & diuersos quæstores, Cõ-
 missarios, Procuratores, Receptores, Theaurarios,
 factores, Nuncios, & alios Ministros constituere, qui
 non solum supradicta, sed etiam plura alias eis nun-
 quam concessa facere, & concedere. Necnon locorum
 ordinarios illorumque in spiritualibus Vicariõs ge-
 nerales, & Officiales, ac Ministros, Ecclesiarumque
 & ordinum Prælatos, Superiores, & personas quæ-
 stas huiusmodi impediens censuris ecclesiasticis in-
 nodare, & alias in pluribus grauiter excedentes in di-
 uinæ maiestatis offensam, ac suarum, & Christiani fide-
 lium animarum perniciem, ac ordinariarum pertur-
 bationem, & pietatis mentium scandalum præsumunt.
 Nos qui Deo propitio gregis Dominici meritis licet
 insufficientibus curam gerimus, & illum spiritualis
 Theauri elargitione cupimus ipsi Deo reddere ac-
 ceptabilem, ex præmissis, & alijs rationabilibus causis
 animum nostrum mouentibus, felicitis recordationis
 Calixti. 4. Clementis. 7. Pauli. 3. Iulij similiter 3. &
 diuersorum aliorum Roman. Pontificum prædeces-

forum nostrorum vestigijs inherentes, Motu proprio non ad alicuius nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed de mera nostra voluntate, & deliberatione omnes, & singulas indulgentias etiam perpetuas, & peccatorum remissiones fabricas, & ecclesiarum huiusmodi necnon s. Iohannis Hierosolymitan. etiam pro constructione, & edificatione illius nouae Ciuitatis praedictae. & quibusuis alijs Hospitalibus, Monasterijs, Ecclesijs, Domibus, Militijs ordinibus etiam Mendicantium Congregationibus Confraternitatibus, & Vniuersitatibus, & pijs locis illorumque ordinibus Capitulis, Conuentibus, Magistris, superioribus, & tam saecularibus, quam quorumuis etiam Mendicantium ordinum Regularibus personis tam singulariter quam vniuersaliter per quoscunque Roman. Pontifices praedecessores nostros, ac etiam nos sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac ex quibusuis etiam vrgentissimis causis etiam causa redemptionis captiuorum, & alias quomodolibet concessis, pro quibus consequendis manus sunt porrigenda adiutrices, & quae quaestuandi facultatem quomodolibet continent, illarum omnium tenores formas derogationes, & decreta praesentibus pro expressis habentes auctoritate apostolica tenore praesentium perpetuo reuocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, ac viribus vacuumus. Et insuper perpetuo hac nostra valitura constitutione decernimus, quod ex nunc de caetero sub indignationis nostrae poena praetextu indulgentiarum, & facultatum per quoscunque Roman. Pontifices praedecessores nostros, ac nos & sedem Apostolicam etiam Motu simili, ac sedis Apostolicae Legatos, & alias quomodolibet concessarum,

cessarum, & quas a nobis, & sede praedicta in posterum verbo literis aut quauis alia scriptura etiam manu nostra signata etiam cum clausula quod sola signatura sufficiat, etiam in fauore fidei, aut Cruciate sanctae, vel cuiuscunque alterius pie cause etiam priuilegiatae concedi quomodolibet contigerit, nullus quauis etiam Episcopali, Archiepiscopali, & Patriarchali aut maiori dignitate etiam Cardinalatus honore seu etiam Regali vel temporali excellentia prefulgeat, audeat, vel presumat questas facere, aut Nuncios, Questores, Commissarios, Thesaurarios, Receptores pro illis recipiendis in dictis Hospitalibus, Ecclesijs, Domibus, Monasterijs, Militijs, & alijs supra nominatis vel pro eis aut illorum nominibus alibi constituere, & deputare, nisi ex speciali licentia, & ex certa scientia nostris & Ro. Pontificis pro tempore existentis, de qua per literas nostras, & eiusdem Romani Pontificis pro tempore existentis locorum ordinarijs, vel eorum in spiritualibus Vicarijs, seu officialibus derogationem praesentis nostrae constitutionis illius tenore de verbo ad verbum inserto expresse continentes. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, constare debeat. Mandantes in virtute sanctae obedientiae omnibus, & singulis venerabilibus Fratribus nris Patriarchis Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in ciuitatibus, & dioc. suis praesentes nras literas publicare, & obseruare debeant, Rogantesque oes, & singulos Principes seculares & alios Dnos, & Magistratus temporales eisque per viscera misericordiae Dni nostri Iesu Christi in remissionem peccatorum suorum iniungentes, quatenus in praemissis eisdem Patriarchis, Primatibus Archiepiscopis, &

Episcopis assistant, & suum auxilium, & fauorē præstent cum auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis apostolicis, necnon in Prouincialibus & synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon fabricæ ecclesiæ Hospitalium, Monasteriorum, Militiarum, Contraternitatum, Ordinum, Capitulorum, Conuentuum aliorumque locorum prædictorum, & quorumuis illorum membrorum, & ecclesiarum etiam Cathedralium & Metropolitanarum etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus stabilimentis vsibus, & naturis, priuilegijs quoque indultis & literis apostolicis illis, & præsertim sancti Ioannis, & sancti Lazari, ac sancti spiritus in Saxia, Hospitalibus, necnon sancti Antonij de sancto Antonio, & sanctorum Nicolai, & Bernardi Montis Iouij Monasterijs ipsorumque Monasteriorum Hospitalibus singulorumque eorum Conuentibus, Superioribus, & personis præfatis per quoscunque Rom. Pontifices prædecessores, ac nos & sedem Apostolicam sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriis derogatorijs alijsque efficacioribus & insolitis clausulis necnon irritantibus, & alijs decretis etiam motu simili, & ex certa scientia, ac quauis etiam Imperiali, vel Regali consideratione, vel instantia, & alias quomodolibet concessis approbatis, & innouatis: quibus omnibus etiã si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis specifica indiuidua, & expressa, nõ autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quauis alia expressio habenda aut alia exquisita forma ad hoc seruanda foret tenores huius-

huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent præsentibus pro sufficienter expressis habentes, motu scientia, & potestatis plenitudine similibus specialiter & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse volumus contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab apostolica sit sede indultum quod interdici suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quod præsentis literæ in Cancellaria nostra apostolica, & acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret, easdem præsentas ad singula queque loca deferri, volumus, & etiã declaramus, quod earum transumptis etiã impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur si originaliter forent exhibitæ vel ostensæ: Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, cassationis, irritationis, annullationis, vacationis, decreti, mandati, iniunctionis, derogationis, voluntatis, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, Milleesimo, quingentesimo sexagesimo sexto. sexto Idibus Februarij. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Milleſimo, quingenteſimo, ſexageſimo ſeptimo, Indiſtione decima, Die ve-
rò decima ſeptima menſis Februarij, Pontificatus ſan-
ctiſſimi in Chriſto patris & D. N. D. Pij Papæ Quin-
ti, Anno ſecundo, Retroſcriptæ literæ Apoſtolicæ af-
fixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellariæ Apo-
ſtolicæ, & in acie Campi Floræ per nos Antoniũ Cle-
rici, & Ioan. Andream Rogerium præfati S. D. N. Pa-
pæ Curſores.

ſcipio de Octauianis Magiſter Curſorum.

RE VOCATIO LICENTIA- rum, ac facultatum celebrandi miſſas veſpertina tempore.

SANCTIſſi M V S In Chriſto Pater, & Domi-
nus Pius diuina prouidentia Papa V. ad cuius
notitiam peruenit quod nonnulli Cathedraliũ,
etiam forſan Metropolitanarum, Collegiatarũ,
& aliarum Eccleſiarum, nec non Monafteriorum, Con-
uentuũ, Domorum, & aliorũ piorum locorũ ſecula-
riũ, & diuerſorũ ordinum, ac militiarũ regularium
Prælati, Capitula, Clerici, Fratres, aliq; ſuperiores, &
perſonæ, antiquũ S. R. E. ritum in ſtatutis miſſarũ ce-
lebrandarũ temporibus peruertere fatagentes, diuer-
ſas licẽtias & facultates, miſſas, quæ media nocte, &
ceu in aurora Natiuitatis, ac de mane reſurrectionis
Dñi noſtri Ieſu Chriſti, & forſan aliarũ feſtiuitatum
iuxta prædictũ ritum celebrari conſueuerant, de ſero
etiam forſan circa ſolis occaſum vigilia feſtiuitatum
earundẽ in ſuis Eccleſijs, & Capellis celebrandi, ſeu
celebrari faciendi, ab apoſtolica ſede, vel eius legatis,
ac etiam maiori pœnitentiario pro tempore exiſtente
varijs

varijs prætextibus impetrauerunt, illiſq; iam pridẽ
vtuntur. Hoc ab antiquo Catholica Eccleſiæ inſtitu-
to, ſanctorũq; Patrũ decretis deuiare conſiderans, ac
propterea hunc abuſum ab Eccleſia Dei ſubmouere
volens, omnes, ac ſingulas licẽtias & facultates hu-
iuſmodi hætenus, etiam Motu proprio, vel quorum-
nis etiam Imperatorum, Regum, & aliorum Princi-
pum contemplatione, & ex quibus ſuis cauſis quomo-
dolibet conceſſas, ac apoſtolicas, & alias literas de ſu-
per confeſſas, illarum omnium tenores pro ſufficien-
ter expreſſis habens, Apoſtolica auctoritate ex certa
ſcientia reuocauit, ac omnino caſſauit, & annullauit,
ac præſenti perpetuo valitura conſtitutione, quibus
uis Prælatiſ, Capituliſ, Clericiſ, Fratribus, alijsq; ſu-
terioribus, & perſoniſ earundẽ Eccleſiarũ, Monaste-
riorũ, Cõuentuũ, Domorũ, & aliorũ piorum locorũ
in virtute ſanctę obediẽtię, & ſub indignationis ſuę,
ac perpetuę ſuſpenſionis à diuinis pœna diſtinctius
inhibẽs, ne deinceps miſſas veſertino tẽpore hmõĩ,
licẽtiarũ & facultatum hmõĩ, aut alio quouis præ-
textu celebrare, vel celebrari facere præſumat: ac mā-
dans locorũ ordinarijs, vt eandẽ præſentem conſtitu-
tionẽ ſub prædictiſ, & alijs ſibi bene viſiſ pœniſ per-
quofcũq; Prælateſ, Capitula, Clericoſ, Fratres, ſupe-
rioreſ, & perſonaſ hmõĩ inuiolabiliter obſeruari fa-
ciãt, contradicẽtoreſ quolibet auctoritate apoſtolica
cõpẽſcẽdo. Non obſtãtib; præmiſſiſ, ac quibus ſuis cõ-
ſtitutionib; & ordinationib; apoſtolicis, necnõ eccle-
ſiarũ, monafteriorũ, Conuentuũ, domorũ, & aliorum
locorũ prædictorũ etiã iuramẽto, cõfirmatione apo-
ſtolica, vel quouis firmitate alia roboratiſ ſtatutiſ, cõ-
ſuetudinib; & priuilegijs quoc; indultiſ & literiſ apo-
ſtolicis eiſdẽ eccleſijs, monaſterijs, domibus, & lociſ,
illo-

illorumque capitulis, conuentibus, superioribus, & personis, ac ordinibus sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsq; efficaciorib⁹, & insolitis clausulis, necnō irritantibus, & alijs decretis, etiā ad Imperatoris, Regū, Reginarum, Ducum, & aliorū Principū instantiā, aut eorum contēplatione, etiā motu proprio & ex certa scientia, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis: quibus omnibus ipsa sancti- tas sua illorum tenores pro expressis habēs specialiter & expresse derogauit, illaque, quoad præmissa, cassauit penitus, & annullauit, ceterisq; cōtrarijs quibuscunq; : decernēs præsentēs, earūq; copias per aliquē ex suis cursoribus in Basilicę Principis apostolorū de Vrbe, & Lateranen. ac Cancellarię apostolicę ualuis affixas, omnes, cum primū earum notitiā habuerint, perinde afficere, ac si illis personaliter intimatę fuissent.

Placet, & ita mandamus. M.

¶ Anno à Natiuitate Domini, M. D. L X V I I . Indi- ctione nona, Die xxvij. mensis Martij. Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia PP. V. Anno primo, suprascriptę literę lectę affixę, & publicatę fuerunt in locis supra- scriptis, vt moris est, per me Bernardinum Andreul- tium Apostolicum Cursorem.

scipio de Octauianis Magister Curs.

¶ **REVOCATIO INDVLTO-**
rum S. R. E. Cardinalium, cum
limitationibus pro futura illo-
rum concessione.

S A N -

SANCTISSIMVS in Chro Pater & D. ND. Pius diuina prouidentia Papa V. Ex tam mul- tis S. R. E. Cardinalium super beneficiorū ec- clesiasticorum dispositione indultis, & multi- plicatione aliarum super alias facultatum, quę quo- tidie literis dictorum indultorum diffusiuē inferun- tur, sæpe numero impeditus, quominus solitam ante hac sedis huius benignitatem erga pauperes, & bene- meritos liberaliter exercere possit: Idcirco rationem capere volens, vt tanta de hinc eiuscemodi Indulto- rum & facultatum largitione præcisa, dictis personis cōmodius beneficiē di uia sibi libera recludatur: Om- nia & quęcunq; indulta, concessiones, facultates, & alia priuilegia conferendi quęcunq; beneficia Ec- clesiastica, cum cura & sine cura, secularia & quorū- uis ordinum regularia, qualitercunq; qualificata, ad collationem, prouisionem, præsentationem, ele- ctionem, institutionem, confirmationem, & quam- cunq; aliam dispositionem dictorum Cardinalium ratione Patriarchalium, Metropolitan. & aliarum Ca- thedralium Ecclesiarum, necnon Monasteriorū, Prio- ratuum, Dignitatum & aliorum beneficiorum ecclē- stasticorum, quę quomodolibet obtinent, & in po- steriorum obtinebunt, ac etiam quorum collatio, prouisi- o, & quæuis alia dispositio, illis ex causa factę per eos cessionis regiminis, & administrationis, seu cō- mendę, aut resignationis, ecclesiarum, monasterio- rum, & aliorum beneficiorum huiusmodi apostolica auctoritate reseruata existit, vel in posteriorum referua- bitur: necnon quorumcunq; inferiorum collato- rum, & collatricum, de iure, priuilegio, consuetudi- ne, ac alias quomodolibet pertinentia, & etiam illa cōmendandi ac alias de eis disponendi, omnibus & singu-

singulis Cardinalibus prædictis etiam de dictorum
 inferiorum collatorum consensu, per quoscunq; Ro.
 Pont. ac sanctitatem suam, & dictam Sedem, etiam
 motu proprio, & ex certa scientia deque apostolicæ
 potestatis plenitudine, & etiam ex pactis inter dictos
 Pontifices & Cardinales diuersis temporibus factis,
 firmatis & iuratis, ac quibusuis onerosis, & alijs cau-
 sis concessa, & etiam iteratis vicibus innouata atque
 extensa, quibuscunq; concepta formulis, ac etiam
 restitutiuis, mentis attestatiuis, præseruatiuis, dero-
 gatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, effica-
 cissimis, & insolitis clausulis, necnon vim cōtractus
 inducentibus, & alijs decretis suffulta (quorū omniū
 tenores sanctitas sua haberi voluit pro expressis) spe-
 cialiter & expresse reuocauit, literasque apostolicas
 desuper confectas, & quo ad ea, in quibus illa nondū
 erat sortita effectum, inde secuta quæcunq; callauit
 & annullauit, viresque & effectum de cætero nō
 habere decreuit. Præterea voluit & ordinauit, quod
 omnes deinceps literæ Apostolicæ facultatum, & ind-
 ultorum huiusmodi pro singulis Cardinalibus præ-
 dictis, præsentibus, & futuris, ad vnam tantum ca-
 thedralem vel maiorem Ecclesiam seu illius loco, vnū
 vel duo monasteria seu monasteria, aut vnū aliud
 vel duo alia beneficium seu beneficia in dictis literis
 exprimendam, seu exprimendum, vel exprimenda,
 quam, seu quod, vel quæ ipsi Cardinales vltra illas
 sex Episcopales ac presbyterales, & diaconales Car-
 dinalium Ecclesiam tunc temporis obtinebunt, seu
 cuius vel quorum collatio eis reseruata fuerit (vt præ-
 fertur.) Ac etiam sublata omnino altera huiusmodi
 indultorum parte, super consensu ipsorum Cardina-
 lium requirendo in prouisione beneficiorum apud
 Sedem,

sedem prædictam, pro tempore vacantium, aliàs sub
 dictis indultis comprehensorum: De quibus omni-
 bus sanctitas sua posthac libere disponere intendit, &
 etiam citra facultates cōmendandi monasteria, aliaq;
 beneficia Ecclesiastica, secularia, & regularia: necnon
 disponendi de monasterijs, etiam cura & conuentu
 carentibus, & dignitatibus conuentualibus, & in Me-
 tropolitan. alijsque cathedralibus, post Pontificales,
 maioribus, & in collegiatis Ecclesijs principalibus.
 Ac etiam disponendi de beneficijs Referendariorum,
 causarum Palatii Apostolici Auditorum Prothono-
 riariorum: & aliorum officialium dictæ Sedis necnon
 familiarium, cæterumque omnium, qui constitutio-
 nibus declaratorijs fœl. recor. Pauli Papæ iij. Ad
 perpetuam rei memoriam æditis continentur. Deni-
 que cum moderatione facultatum disponendi de be-
 neficijs familiarium ipsorum Cardinalium, ac con-
 cessionum eis etiam per regulas Cancellariæ Apосто-
 licæ factarum, de consensu per ipsos in prouisioni-
 bus Apostolicis præstando, ad eos solos familiares cō-
 tinuos commensales eorundem, qui vera & actuali fa-
 miliaritate continua commensalitate huiusmodi du-
 rante extra Romanam Curiam, vel Cardinalibus ip-
 sis in dicta curia existentibus, apud dictam sedē de-
 cesserint: & ad ea sola beneficia, quæ ipsi familiares cō-
 tinui cōmensales viuentes, ad collationem dictorum
 Cardinalium pertinentia obtinebant, seu quæ ex col-
 latione sibi ab eisdem Cardinalibus facta assecuti fue-
 rant, expeditantur. Aliter vero, etiam motu, scientia
 & potestate similibus, ac etiam cum præsentium spe-
 ciali, & expressa derogatione expeditæ, nullius sine
 prorsus roboris vel momenti: & nihilominus hu-
 iusmodi constitutiones: & regulas super beneficijs
 fami-

familiarium Cardinalium æditas, etiam quo ad Cardinales in dulta huiusmodi non habentes, ad familiares, & beneficia prædicta dumtaxat restrinxit: & moderatus fuit. Decernens sic ijs, cæterisque omnibus præmissis per quoscunque, & c. etiam causarum digni Palatii Auditores: ac etiam ipsos Cardinales, sublata, & c. necnon irritum, & inane quicquid secus per quoscunque etiam prætextu indultorum, facultatū, & concessionum huiusmodi, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Statuto, ordinatione, decreto, & declaratione suæ sanctitatis in crastinum eius assumptionis ad summi Apostolatus apicem æditis, quod Cardinales in constitutionibus, & regulis per eam post priorum suorum constitutionum, & regularum æditionem & publicationem in posterum faciendis non includantur, nisi illæ eorundem Cardinalium fauorem concernant: vel ipse ædendæ constitutiones, de illorum seu maioris partis eorum consilio æditæ fuerint, cæterisque contrarijs non obstantibus quibuscunque.

Placet publicetur, & describatur. M:

¶ Lecta & publicata fuit suprascripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo septimo. Die vero Mercurij vltima mensis Aprilis. Pontificatus præfati Sanctissimi D. N. Papæ, Anno Secundo.
A. Lomellinus Custos.

¶ **BVLLA S. D. N. PII DIVINA**
providentia Papæ V. Super Collatione
parochialium Ecclesiarum.

¶ P I V S

¶ P I V S Episcopus Seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

IN C O N F E R E N D I S Beneficij Ecclesiasticis, & præsertim Parochialibus Ecclesijs personis dignis & habilibus, quæ in loco residere, & perpessos curam exercere valeant, quantam diligentiam adhiberi oporteat, Alexandri. iij. in Lateranen. & Gregorij, x. in Lugdunen. generalibus Concilijs, ac Innocentij similiter, iij. & aliorum Rom. Pont. prædecessorum nostrorum editæ constitutiones testantur: quod vt diligentius ac rectius perficiatur, statuit etiam synodus Tridentina, vt occurrente vacatione Parochialis ecclesiæ etiam generaliter, vel specialiter, etiam vigore indulti in fauorem. S. R. E. Cardinaliū, aut alias quomodolibet reseruata vel affecta, debeat Episcopus habita notitia vacationis Ecclesiæ si opus fuerit, idoneum in ea vicarium cum congrua eius arbitrio fructuū portionis assignatione constituere, qui onera ipsius Ecclesiæ sustineat, donec ei de Rectore prouideatur. Et deinde Episcopus, & qui susceptoratus habet intra decem dies, aut aliud tempus ab Episcopo præscribendum aliquos clericos ad regendum ecclesiam idoneos Examinatoribus, iuxta formam eiusdem synodi deputatis, nominet, & non nisi ab eisdem Examinatoribus per cōcursum aliorum Examinatorum etiam tanquam magis idoneo ab Episcopo iudicato & electo de ecclesia prouideatur: alias prouisiones seu institutiones omnes præter formam prædictā factæ, surreptitiæ censeantur. sed quoniam res humanæ semper in deterius prolabantur, nisi sit qui eas verineat, ac debitæ executioni demandet, & verendum sit ne propter Constitutionum huiusmodi transgressionem maximi abusus oriantur. Nos ad quorum no-

R titiam

etiam non sine graui nostra molestia peruenit nonnullis ex venerabilibus fratribus nostris. Archiepiscopis & Episcopis occurrente vacatione Parochialium Ecclesiarum eas nullo aut minus rite seruato examine, praesertim illo quod per concursum fieri debet ex Concilio Tridentino, vel etiam examine rite seruato personis minus dignis, carnalitatibus aut alium humanae passionis affectum non rationis iudicium sequentes contulisse, & de eis prouidisse, volentes quantum cum Deo possumus hmoi ac etiam futuris periculis occurrere, eorundem praedecessorum nostrorum Constitutiones praefatas etiam innouando, auctoritate apostolica tenore praesentium oes & singulas collationes prouisiones, institutiones & quauis dispositiones Parochialium ecclesiarum ab eisdem Episcopis & Archiepiscopis ac quibusuis aliis collatoribus sa ordinarijs qua delegatis etiam R. E. Cardinalibus ac sedis apostolicae Legatis vel Nuncijs praeter & contra formam ab eodem Concilio Tridentino praesertim in examine per concursum faciendo praescriptam, factas aut in futurum faciendas, nullas irritas ac nullius roboris vel momenti fore & esse, nullumque prouisionis ius aut titulum etiam coloratum possidendi praebere, & Parochiales ecclesias huiusmodi ut prius ante collationes huiusmodi vacabant, ex nunc vacare statuimus decernimus, & declaramus, easque omnes pro tempore sic vacantes nostrae & sedis apostolicae seu eorum quibus ius conferendi eas, praeterquam Episcopis & Archiepiscopis, qui curam eisdem examini iuxta decretum eiusdem Concilij habere debent, competet, dispositioni reseruamus. Insuper ne Parochiales Ecclesiae diu in suspenso maneat in maximum animarum periculum quarumcunque Parochialium ecclesiarum, quarum dum pro tempore vacant,

ant, ad Episcopos, Archiepiscopos, Primates, & Patriarchas & quosuis alios ordinarios collatores in mensibus ordinarijs collatoribus etiam per nostras Regulas assignatis prouisio & collatio spectat & pertinet, de quibus iidem Episcopi & Ordinarij praedicti intra sex mensium spatium a die vacationis eorundem perfecto examine iuxta formam Concilij Tridentini praefati non prouiderint, ac illarum etiam quarum collationes nobis & dictae sedi generaliter vel specialiter & ex quauis causa reseruata seu affecta existunt, aut alijs ex indulto sedis apostolicae comperunt, ad quas occurrente illarum vacatione Episcopi & Archiepiscopi praefati personas per examen concursu mutuo habito iuxta dicti Concilij Tridentini formam approbatas & magis idoneas non elegerint, aut electas nobis vel successoribus nostris, aut ijs ad quos collatio spectabit pro collatione obtinenda intra quatuor mensium spatium a die illius vacationis non significauerint, necnon Parochialium Ecclesiarum similium quae iuris patronatus Ecclesiastici, vel aliorum seu Clericorum & laicorum simul fuerint, si praesentatus intra tempus eisdem patronis a iure praefixum praevio examine iuxta formam dicti Concilij approbatus petatur institui, institutioque ipsa per duos menses a die praesentationis dilata fuerit, collationem, prouisionem, institutionem, ac omnimodam dispositionem nobis & ipsi sedi, ac personis indulta huiusmodi, conferendi, prouidendi seu instituendi obtinentibus respectiue reseruamus, data tamen in Parochialibus iuris patronatus optione ipsis patronis, ut si institutio ad ordinarios spectabit, ipsis ordinarijs illam facere negligentibus, & ultra dictos duos menses differantibus, possint

pro huiusmodi institutione obtinenda habere recursum ad Metropolitanum vel viciniorem Ordinariū, aut ad sedem Apostolicam, Prohibentes etiam eisdem Ordinarijs ne tempus decem dierum eisdem Ordinarijs & patronis ab eodem Concilio Tridentino ad nominandum idoneos clericos coram deputatis Examinatoribus præfixum ultra alios decem dies prorogare audeant vel præsumant, Districtius inhibentes ne quis præter Roma. Pont. aut alios indulta huiusmodi obtinentes, vt præfertur quacunq; sit super hoc auctoritate munitus, de huiusmodi beneficijs sic referuatis (vt præfertur) disponere vel circa illa etiā per viam permutationis vel alias innouare quoquomodo præsumat. Vt autem non solum dignis, sed magis idoneis repertis iuxta eiusdem Concilij decretum Parochiales ecclesiæ conferantur, volumus & eadem auctoritate decernimus, quod si Episcopus minus habilem posthabitis magis idoneis elegerit, possint ij qui reiecti fuerint à mala electione huiusmodi ad Metropolitanum, vel si ipse eligens Metropolitanus aut exemptus fuerit, ad viciniorem ordinarium vel nostrum & sedis huiusmodi delegatum aut alias ad ipsam sedem Apostolicam appellare, ac præelectum ad nouum examen corā ipso appellationis Iudice & eius Examinatoribus prouocare, & constituto de prioris eligentis irrationabili iudicio eoque reuocato, Parochialis magis idoneo per eundem Iudicem appellationis auctoritate nostra (quatenus collatio ad Episcopum à quo appellatum fuit spectaret) conferatur, alias eidem magis idoneo per iudicem appellationis approbato conferenda remittatur ad eum ad quem collatio, prouisio, vel institutio spectabit. Hæc tamen appellatio interposita interim non impediat

diat aut suspēdat quominus electio per ordinarium primo loco facta interim debita demandetur executioni, & prouisus ab eadem Ecclesia causa appellationis huiusmodi pendente non amoueat. Et si quis à sententia per Iudicem appellationis lata duxerit appellandum, is tunc ad sedem ipsam apostolicam appellabit. si secus in præmissis omnibus & singulis actum aut attentatum fuerit: irritum decernimus & inane. Volumus autem quod præsentium Transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadē prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ, quodque literæ ipsæ Camaræ & Cancellariæ Apostolicarum & Audientiæ causarum Palatij Apostolici valuis & in acie Campi Floræ dimissis inibi copijs publicatæ & affixæ omnes ita afficiant & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis statuti decreti reuerentionis, prohibitionis, inhibitionis, & voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo sexto. Quintodecimo Kal. Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius.

Visa de Curia M. de Eneiso.

H. Cumyn.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Milleſimo, quingeneſimo, ſexageſimo ſeptimo. Indictione decima, Die vero decima ſexta menſis Maij, Pontificatus ſanctiſſimi in Chriſto patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius ſecundo, Retroſcriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt in retroſcriptis locis, vt moris eſt per nos Alexandrum Aſtancolum & Iohannem Guerardum prælibati ſanctiſſimi Domini Noſtri Papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſorum.

¶ **BVLLA CONFIRMATIONIS** & nouæ conſeſſionis priuilegiorum Omnium ordinum Mendicantium.

¶ Cum certis declarationibus decretis, & inhibitionibus Sanctiſſ. D. N. D. Pij Papæ Quinti, Motu proprio.

¶ **PIVS** Epicoſopus ſeruus ſeruorum Dei; Ad perpetuam rei memoriam.

P T S I Mendicantium ordines, qui ſedulum in vinea Domini quotidie exhibere nõ ceſſant famulari, ſummo ſemper ſtudio (etiam dum in minoribus eſſemus) amplexi ſumus, ad ſummi tamen Apoſtolatus apicẽ (meritis licet imparibus) diuina fauente clementia aſſumpti, dum id mente recolimus, facere non poſſumus quin eos propenſiori charitate & paterno affectu amplectamur: ac exinde pro ſuis ſanctis ſtudijs, honeſtiſq; laboribus, proq; ſalute animarũ, ab apoſtolica Sede (cuius continue pacẽ & dignitatem ordines ipſi forſiter tuta-

tutati ſunt) tam ſpiritualia, quã temporalia ſubſidia, ornamentaq; acceperint, & accipiat, quibus & ſanctæ ſua officia, ac vitã ſuam regularẽ facilius atq; expeditius exequi & tranſigere poſſint, & ceteræ religioſæ perſonæ ordineſq; alij, exemplo ipſorũ promptiores, alacrioreſq; ad ſua officia perſoluenda reddatur. Hinc eſt quod nos attendẽtes, pleroſq; ex venerabilibus fratribus nr̄is Archiepiſcopis, & Epicoſopis, qui eoſdẽ ordines præcipue tanquam fructiferos in agro dñi palmites, & colere & adiuuare deberẽt, non ſolũ id exequi negligere, verũ etiam Cocilijs Trident. decretis in prauũ ſenſum retortis, eos & eorum quẽlibet varijs afficere incõmodis & perturbationibus, eorũque priuilegijs non modicũ afferre grauamen conantur. Quidam enim Epicoſopi (vt accepimus) nolunt admittete quosdã regulares ad prædicationem, etia in ſuis Eccleſijs faciendã, quãuis de eorũ habilitate ad hmõi opus exercendũ, habeant bonũ teſtimonium a ſuis ſuperioribus. Alij vero volunt, vt ne dum ſemel, ſed etiam pluries in anno corã ipſis, vel eorum Vicarijs Prædicatores præſententur, ac pro licentia prædicandi (quam non niſi in ſcriptis dare volunt) aliquid quãdoq; exigunt. Alij etiam Epicoſopi maximã regularibus iniuriam irrogare videntur, dum præter ordinẽ & veterem conſuetudinem abſque vlla ratione quosdam reiſciunt, & quosdam (pro eorum libito) admittunt ad prædicationem hmõi habendam in locis ſuæ diœceſis. Quorundam etiã locorum ordinarij, quosdam Religioſos probos viros, & idoneos (etiam à ſuis ſuperioribus approbatos) ad conſeſſiones audiẽdas admittere nullo modo volunt. Quidam ex eis volunt, non ſolum ſingulis annis ſed etiam pluries in anno, in aliquibus partibus eoſdem conſeſſores ſibi

præsentari. In aliquibus vero oppidis tam Episcopi seu eorum Vicarij, quam præbyteri Curati nolunt, vt fratres Mendicantes vocati ad audiendas confessiones infirmorum (maxime si infirmitas est grauis) aut etiam sanorum, in priuatis illorum domibus, vel alibi, præterquam in suis Ecclesijs, aut Monasterijs possint accedere. Nonnulli etiam audent Confessores Monialium (qui pleno iure sub sunt regularibus) examinare, cum tamen id minime per concilium decernatur, sicut & de fratribus, qui sunt audituri confessiones aliorum fratrum. Qui etiam in aliquibus partibus nituntur asserere, seu facere, ne quisquam infra annum possit sacram Eucharistiã in Ecclesijs mendicantium recipere, neque etiam Moniales Tertiarias nuncupatas suorum ordinum (vt aliqui asserunt) in aliquibus partibus fieri, cum tamen solum in Paschate (quoad seculares duntaxat) iuxta priuilegia summorum Pontificum prædecessorum nostrorum eisdem ordinibus concessa id obseruari debeat. Alij vero Episcopi, seu eorum Vicarij audent ad eorum libitum dare licentiam quibuscunque quęcunq; Monasteria Monialium etiam sanctę Clarę in prædiendi, etiam si regulariũ curę subdita sint. Quidam vero sub prætextu exquirendi voluntates puellarum, ante professionem earum volunt eas extrahere a Monasterijs, & per longum tempus alibi detinere, ipsasque puellas seu nouitias de plerisque rebus interrogari, neq; necessarijs, neq; in decreto Concilij Tridentini desuper contentis, ex quibus non modica potest oriri occasio scandali. Alij vero pleriq; noluerunt quosdam regulares aliaũ diocesium sacris ordinibus initiare: ac etiam a sui ordinis Prælati approbato admittere nolunt. Aliqui vero singulis dominicis diebus

diebus in suos Parochianos ad sonum campanę excommunicationem promulgant, vt non possint inter esse missis, concionibus, & diuinis officijs, nisi in propria Parochia. Alij vero ipsis prohibent, vt omnino in alijs Ecclesijs (etiam requisiri) non celebrent. Alij vero in aliquibus partibus in eorum Ecclesijs conciones sacrę scripturę & sermones pro mortuis haberi nolunt: & si aliquid ipsis relictum fuerit, vt ab ipsis missę dicantur, vel alia officia pro mortuis celebrentur, ipsis sibi ea vsurpant, dicentes, quod ipsi ea exequi non possunt, quia ipsi sunt pastores. Alij vero sub excommunicationis late sententię, & exilij per decennium a diocesi pœna, inhibuerunt, ne missę in eorum Ecclesijs celebrentur in diebus festiuis, antequam rector Parochialis Ecclesię celebrauerit. Alij etiam nolunt, vt dum prædicatio in Ecclesia Cathedrali habetur, alibi prædicetur. Ac insuper in quibusdam locis omnem ordinem & quietem perturbat, dum controuersias iamdiu sopitas & extinctas super præcedentia excitant, & vbi nullę erant, pepereunt, dum pro arbitrio & voluntate eorum hos illis præferre voluerunt. Quidam etiam Episcopi volunt regulares a cura animarum excludi, & illam solis præbyteris sæcularibus committi. Quidam vero quartam funeralium extendere volunt etiam ad missas, legatas, & alia quęcunque, quę domibus regularium relinquuntur. Alij autem volunt quartam partem omnium, eorumque etiam pro ornamento ecclesię palliorum, planetarum, cortinarum, pãnorum, & eorum etiam quę pro viuũ fratrum relinquuntur. Aliqui etiam in quibusdam partibus etiã volunt, vt non solum ius sepulturę solui consuetũ, quod semper soluitur, neq; denegatur, sed etiam omne illud, quod

quod ecclesijs ordinū ad eorum libitum partes dant, quando sepeliuntur ibidem defunctorum corpora, id eorum curatis etiam de nouo soluantur instanter conantur, impediētes ne aliter corpora defunctorū ad Monasteria fratrum deferantur, vnde in hoc maxime tam partes, quam ipsos fratres grauari contingit. Aliqui vero etiam ex locis Mendicantium, qui curam habent animarum, volunt pro seminario decimas exigere, ac in casu renitentia etiam pignus exigunt. Alij autem præfatos fratres ac Moniales sub eorum cura degentes subsidium regium persoluere cogunt, cum multæ earundem Monialium vix habeant pro eorum victu & vestitu necessaria vitæ. Alij etiã in quibusdam partibus pauperes mendicantes elemosynas petere prohibent pro eorum duntaxat sustentatione, & si inuenerint eos panem vel aliquid aliud simile amore Dei sibi collatum portantes, quandoque ab eis auferre minantur, afficientes eos graui iniuria, & contumelia. Nonnulli vero Episcopi, vel capitula canonicorum, pauperes mendicantes tam fratres, quam moniales suorum ordinum, tam de redditibus bonorum si quæ habent, quam de possessionibus, vineis, agris, & alijs suis bonis quibuscunque non solum largitione fidelium sibi concessis, sed etiam alias iustis de causis ab eis acquisitis ac pecunijs emptis, sibi decimas, ac primitias alijs respectiue solvere cogunt. Alij autem ausi sunt inquirere, & processus facere contra aliquos regulares, intra claustra delinquentes, vel de quorum delictis aliqua erat suspicio, non expectata suorum superiorum censura. Alij vero Episcopi monialium Monasteria ingredi & illa ingrediendi licentias alijs concedere, & aduersus illas processus formare, ipsorum ordinum superiori-

bus

bus irrequisitis, præsumunt. Aliqui etiam dominium temporale super moniales habere prætendunt. Nonnulli vero frequentissime regulares citant, & iurisdictioni suæ subijcere tentant, ac eorum conuentū occupant, ipsos expellendo, ac in ipsos iurisdictionē vel potestatem exercent. Aliqui vero, ipsos carceribus (absque causa cognitione) mancipant, ac manibus, pedibusque laborant, vt regulares mendicantes suæ ditioni subijciant, & vsque adeo se intromiserunt in gubernatione conuentuum, & in correctionibus fratrum, vt Prouincialibus & Generalibus nullus amplius videatur relictus locus, aut vlla iurisdictione. Aliqui autem conuentuum Priores, & Guardianos rationes & computa facere cum syndicis conuentuum huiusmodi prohibent. Fratres quoque qui ad Episcopos huiusmodi recursum habent, a Prioribus & Guardianis præfatis castigari & puniri interdiciunt. Inhibent quoque superioribus ordinum, ne faciant processus contra fratres, ac in ipsos imperium, & brachium sæculare exercent. Alij vero, ipsos, extra claustra degentes sub eorum protectione recipiunt, eosque sic permanere permittunt, eosque etiam inuitis suis superioribus detinent. Aliqui vero, bonorum ipsorum fratrum tanquam ad eos (si extra claustra defuncti fuerint) spectantium, possessionem occupare præsumunt, & ad habitum religionis reuersis, sua bona consignare nolunt. Ac etiam vniones à sede prædicta, aut alias rite factas de beneficijs Ecclesiasticis impediunt, & sibi relaxari debere volunt, & contradictores eorum communicatiōis gladio feriunt. Alij vero regulares cāpanas diebus festiuis pulsare, vel eodē tempore, quo ipsi celebrant, missas celebrare nolunt. Aliqui et pro licentia

danda

danda ædificandi quandam domum regularem, trīginta vel quadraginta ducatos exigere non erubuerunt. Alij vero eos mortuorum corpora associare, alij autem illos cum Parocho similia munera subire non permittunt, nisi maior canonicorū pars interuenerit. Alij vero mortuorū officia in regulariū Ecclesijs peragi nolunt, nisi cum ipforum præsentia, & ipforum Moniales, vel alias personas, etiam si in earum funere Parochus interuenire non deberet, sepelire prohibent, nisi ipsi Parocho prius certum quid solum fuerit, & si aliquem ipsi sciuerint in regularium Ecclesijs sepulturam elegisse, eum (vt dicitur) non ante ad illas deferre sinunt, quam ad Parochi Ecclesiam delatum, inibique officium peractum fuerit. Postremo vero, testamenta sine præbyterorum præsentia fieri prohibent, & si quid ipsi regularibus relictum fuerit, id afferentes contra Concilij Tridentini canones esse, reuocare omnino procurant. Ac propterea volentes, præmissis ac alijs similibus excessibus & grauaminibus, ex nostris pastoralis officij debito prouidere, attendentes etiam, illos, qui onus diei, & æstus tam in prædicationibus, quam in cæteris spiritualibus muneribus quotidie sustinent, nisi etiam aliquantisper subleuentur, facile fore, vt oppressi, à suis officijs omnino desistant, ne in posterum eis aliquid inferatur grauamen. Concilij Tridentini huiusmodi decreta quorum falsa, seu minus vera intelligentia præmissis irreperunt, quorumque declaratio non nisi ad nos spectat, modo & forma infra scriptis, declarandum censuimus. Nos igitur Motu proprio, non ad alicuius instantiam, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia nostra ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, declaramus Canonem sessio-

nis

nis. 24. cap. 4. per quem omnibus regularibus etiam in suorum ordinum Ecclesijs contradicente Episcopo prædicationis officium interdicitur, mendicantium ordinum fratres huiusmodi quando à suis Generalibus, vel eorum ministris Prouincialibus ad id deputati fuerint, non comprehendere, neque eos afficere posse. Imo volumus quod in suis Ecclesijs quando eis placuerit, licite, & absque vllō impedimento, vel contradictione etiam Episcopi (nisi ipsæ prædicauerit) prædicare possint. Quod vero in sessione 23. cap. 15. circa confessiones à regularibus non audiendas statuitur, hoc etiam distorum ordinum fratres, à præfatis suis Generalibus, vel ministris Prouincialibus ad audiendas confessiones vtriusque sexus Christianidelium approbatos (vt præmittitur) minime comprehendat: ita vt à confessionibus audiendis, tam intra eorū Ecclesias, & domos, quam extra minime prohibeantur, super hoc literas felicis recordationis Pauli Papæ, iij. etiam prædecessoris nostri, concedentes eisdem fratribus mendicantibus regularis obseruantia, posse confessiones secularium personarum, etiam infirmarum, etiam extra domos, & monasteria sua, & vbilibet audire, approbando & de nouo concedendo. statuimus etiam quod ille qui semel in vna diocesi admissus per Episcopum fuerit, semper in eadem diocesi habeatur pro admissio, nec amplius examinari, vel præsentari in dicta diocesi debeat tam quoad prædicationes faciendas, quam quoad confessiones audiendas, nec aliquid pro prædictis exigi vel recipi debeat. Confessores vero Monialium quæ degunt sub cura regulariū ab ordinario examinari volumus, quemadmodum neque etiam fratres si debeat audire confessiones aliorū fratrum examinari debet.

Lectio

Lectores insuper ex eisdem fratribus, & in theologia graduati, qui cū licentia suorum superiorū ad gradū admisi fuerint, cū de ipsorum doctrina ambigendū non sit, tam cōfessiones audituri, quā prædicationis munus subituri, ab Episcopis minime examinentur. Cumq; inhonestum sit, quemlibet in alienam messem falcem iniicere, cumq; monialium monasteria non nisi de Episcopi vel superioris licencia, & in casibus necessarijs, aliquis ingredi præsumat, in sessione, 27. canon. 5. prohibetur: hoc tantum in illis monasterijs locū habere volumus, quæ ordinarijs ipsis pleno iure subsunt, in quibus in casibus necessarijs ipsi dare licentiam possint, & non in alijs monasterijs. Ita ut in præfatis monasterijs quæ ordinarijs ipsis pleno iure nō subsunt, ipsi ordinarij illa ingredi non possint, prout in regulis earum seu de iure statuitur: & eis aliquos processus aduersus moniales ipsas seu fratres hmōi, propterea, seu alias ipsorū ordinum superioribus irrequiritis, quoquomodo formare, aut facere posse omnino prohibemus, ita ut aliquam iurisdictionem, seu aliud quodcūque dominium in moniales & fratres huiusmodi, respectiue habere, exercere, aut exequi nullatenus possint aut debeant: imo illas & illos omnes, ab eorum superioritate dominio, & iurisdictione, & potestate eximimus & liberamus, prout eis concessum est per sua priuilegia à sede præfata obtena: & ita præfatos moniales, ac fratres sint exclusi à superioritate & iurisdictione ordinariorum respectiue huiusmodi, ut etiam in illarum, vel illorum syndicis, aut procuratoribus deputandis, vel in disponendis illorum facultatibus, vel alia sibi non competentia facienda, vllatenus non se intromittāt: nec etiam ordinarij ipsi, regulares præfatos citare, &

iurif-

iurisdictioni suæ subijcere, ac eorum conuentus occupare ipsos ab eis expellendo, ac in ipsos iurisdictionem aliquam & potestatem exercere (vt præmittitur) aut ipsos carceribus mancipare, & contra eos aliquid aliud facere possint vt suæ ditioni subijciantur: neque etiam se intromittant vlllo pacto aut aliqua ratione in gubernatione conuentuum, tam fratrum, quam monialium huiusmodi, & illorum correctionibus, sed omnia ista, & alia necessaria ad correctionem, & gubernationem fratrum, aut monialium huiusmodi, & eorū Generalibus, ac Ministris, seu Prouincialibus, vel alijs eorum aut earum respectiue superioribus, etiam ratione cōputa faciendi cum syndicis conuentuum huiusmodi, omnino relinquuntur, nec vllomodo in præmissis, & alijs, fratres & moniales huiusmodi tangentibus, ordinarij prædicti per se vel alios se intromittant. Fratres quoque si contigerit eos ad huiusmodi ordinarios recursum habere, a præfatis Generalibus ministris, seu Prouincialibus, Prioribus, Guardianis, & alijs suis superioribus castigari & puniri posse, & debere: neque ipsos ordinarios præfatis superioribus ordinum huiusmodi vllatenus inhibere, quinimo præfatos superiores processus contra fratres suos, & moniales huiusmodi, quando opus fuerit, circa delictorum Inquisitionem, vel castigationem facere posse decernimus. Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis. Inhibemus etiam ipsis Ordinarijs, ne fratres extra claustra degentes, sub eorum protectione recipiant, eosque inuitis suis Superioribus detineant. Prohibemus quoque eisdem Ordinarijs, ne aliquo modo se intromittant in bonis dictorum Fratrum extra claustra suorum Monasteriorum pro tempore degen-

degentium, siue decedentium: & quamuis in habitu, siue absque habitu moriantur, volumus quod eorum bona mobilia, & immobilia, ad ordinem quem professi sunt, pertineant disponenda, iuxta constitutiones seu ordinationes præfatorum ordinum: neq; illa ordinarij præfati occupare præsumant, imo huiusmodi & ad habitum religionis reuertentium bona omnia monasterijs ipsis, cum ea quæ acquirat monachus de iure monasterio acquiratur, pertinere etiam decernimus. Ac ipsis ordinarijs, ne quascūq; vniones etiã perpetuas a sede prædicta, vel alias vt præfertur hætenus factas, & pro tempore faciendas de beneficijs Ecclesiasticis, seu illorum fructibus, quin suum sortiantur effectum impediunt, omnino etiam prohibemus, & censuras Ecclesiasticas, & alias pœnas per eos in contradictores pro tempore latis, nullius esse roboris vel momēti, similiter decernimus & declaramus. Insuper volumus quod præfati regulares quibus cura animarum inest, possint per se ipsos iuxta suorum superiorum ordinationem, aut alios Vicarios, seu Capellanos sæculares ipsorum regularium nutu amouibiles, ab eis deputatos, & ab ordinario pro idoneis nominatos & approbatos præfatam curam exercere: neque in eorum deputatione, vel amotione, neque alicuius partis fructuum consignatione, pro præfatis Capellanis, seu Vicarijs secularibus, si per tales curam exerceri contigerit, Episcopi villo pacto se intromittant. Prohibemus in super eisdem ordinarijs, ac alijs quibuscunq; personis, ne impediunt ipsos fratres, quando eis placuerit tam in diebus dominicis seu festiuis, aut alijs totius anni temporibus, campanas pulsare: & etiam tempore quo ipsi celebrauerint, missas celebrare: necnon mortuorum corpora associare, & illa per

per fratres ipsos quando in ecclesijs suis præfatis delata fuerint, etiam absque præsentia rectorum ecclesiarum huiusmodi sepeliri facere, ac officia mortuorum huiusmodi peragi posse: necessariumque præsentiam rectorum, aut aliorum clericorum, quin infirmi libere sua possint cõcedere testamenta minime esse, ac ipsos regulares legata aut queuis alia sibi in testamentis relicta exigere & obrinere posse, neque aliud ius in contrarium esse, decernimus & declaramus. Volumus etiam, quod puellarum Deo dicandarum, an scilicet coactæ vel seductæ fuerint examen faciendum, non nisi infra quindecim dies, postquam iuxta Concilium Tridentinum Episcopi vel eorum Vicarij requisiti fuerint, fieri possit, quibus elapsis, amplius in hoc illis se intromittere non liceat, cuius occasione nec Episcopus, nec eius Vicarius intra septa monasteriorum ingrediantur, sed stent ante cratē ferream, & interrogaciones alias, quam eas quæ præfatam Concilium Tridentinum iubet, eis fieri omnino prohibemus: ac similiter volumus, quod puellæ seu nouitiæ ipsæ ad alias interrogaciones respondere minime teneantur. Sessiois vero, 23. capit. 8. neminem nisi a proprio Episcopo ordinari posse, statuens, in regularibus locum non habere omnino declaramus, ita quod fratres huiusmodi præfatos etiam sacros ordines a quolibet Antistite gratiam & communionem apostolicæ sedis habente (ordinarij loci minime requisita licentia) in locis seu domibus fratrum huiusmodi aut alibi recipere possint. Et in super Sessiois 22. decretum, per quod populum sæpe ad suas ecclesias saltem dominicis & maioribus festiuis diebus, conuenire debere monet insequendo: volumus quod fratribus mendicantibus huiusmodi non solum prohiberi

non possit, ne missas & alia diuina officia faciant in eorum ecclesijs, verum etiam in quibuscunque alijs vbi celebrari missas solitum est, etiam ipsis non vocatis, seu ad id requisiti, celebrare valeant: ac etiam quod cōciones & lectiones sacre scripturæ, & sermōnes pro celebrandis huiusmodi missis, & alijs diuinis officijs peragendis, si eis illas donari, seu relinqui contingat, recipere: nec non missas, & diuina officia huiusmodi, etiam in diebus dominicis, vel festiuis, etiã antequam rector Parochialis ecclesię celebrauerit, celebrent & facerent: & quando eis videbitur, etiam si tunc in ecclesia cathedrali prædicetur, prædicare, ac etiam quicunque vtriusque sexus Christi fideles, totius anni tempore illis & illa in ecclesijs fratrum huiusmodi audire possint ipsique Christi fideles vllatenus desuper molestari aut impediri, per locorum ordinarios, seu rectores Parochialium ecclesiarum, aut alios quoscunque vlllo pacto, causa vel occasione non valeant seu debeant, sed præfati Christi fideles audiendo missas, & alia diuina officia in ecclesijs fratrum huiusmodi diebus dominicis, aut festiuis, præcepto ecclesiæ de illis audiendis, satis fecisse censeantur. Ipsi que Christi fideles, sacramentum Eucharistiæ (Resurrectionis dominicæ festiuitate dumtaxat excepta) sumere, eisque illud per fratres huiusmodi administrari valeat, nec ad aliud faciendum per locorum ordinarios, aut ecclesiarum rectores præfatos, seu alios quoscunque (illorum licentia minime requisita) etiam sub censuris ecclesiasticis, & alijs pœnis cogi vel compelli possint, seu debeant, etiam decernimus & declaramus. Et licet in sessione, 25. cap. 12. caueatur, quod censura & interdictione ecclesiastica etiam a locorum ordinarijs promul-

gulgata mandante Episcopo, a regularibus in eorum ecclesijs publicari debeant, tamen si tempore celebrationis alicuius ex festis sanctorum ordinum eorundem, ac alias in alijs festiuitatibus iuxta eorundem ordinum priuilegia apostolica, interdictum huiusmodi emanauerit, illud in præfatis festiuitatibus & earum octauis suspendimus. Cōtrouersias autem omnes de præcedentia quæ eadem sessione, 25. cap. vero 13. per Episcopum terminari mandantur, non nisi durantes, per illum dirimi, finitas autem, nullo pacto innovari posse statuimus. Cumque licet capit. II. sessionis, 25. statuatur, quod in donibus virorum seu mulierum, quibus animarum personarum secularium cura imminuet, nulli etiam ad nutum amouibiles, inibi deputentur, nisi de ordinarij consensu ac præuio examine huiusmodi præcedente, ad curam huiusmodi admitti posse omnino volumus præfatos regulares. Quartam autem funeralium de qua sessione, 25. cap. 13. nequaquam soluere teneantur monasteria, quæ a quadraginta annis citra fundata existunt, postquam Concilium ipsum loquitur tantum de monasterijs ante annos quadraginta fundatis, quæ ipsam quartam soluere cōsueuerunt & vbi solui contreuit, id tantum ceræ, & aliorum quæ in aliquibus partibus deferri contigerit, tempore quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur, non autem de missis, seu legatis, vel alijs fratribus ipsis seu monialibus huiusmodi relictis, aut alias quomodo libet donatis, solui debet. sicque intelligi Concilij decretum, quoad quartam huiusmodi soluendam debere decernimus. Vbi vero non est cōsuetudo soluendi quartam huiusmodi, de nullo supra scriptorum solui debere declaramus. Nec ad quartam seu aliam partem

omnium eorum, quæ etiam pro ornamento ecclesiæ, palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & aliorum quæ dictis ecclesijs relinqui vel dari cõrgerit, etia si pro victu fratrum, aut alias relinquatur, aliquid contribuere teneantur. Ac etiam ius sepulturæ soluti tantu cosuerum curatis, & non aliquid aliud eis solui debeat, quamuis partes ad earum libitum ecclesijs ordinum huiusmodi, seu eorum fratribus, alia quæcũq; tribuant, seu elemofynas elargiantur quãdo sepeliuntur ibide corpora mortuorum hmoi, nec propterea impediri debeant, quin possint defunctorum corpora præfata ad eorum ecclesias tumulanda deferri facere. Inhonestum quoque esse censentes. Mendicantium ordines ad aliquorum onerum contributione teneri, illos, illorumque loca, etiam si curam animarum habeant, ac quæcunque beneficia illis vnita, ad contributionem pro seminario, aut deciniarũ aliquarum solutionem, imo illos, & eorum domos, monasteria, beneficia, & loca quæcunque & ab illis quomolibet dependentia, eorumque possessiones, vineas, agros, & prata: ac alia bona quæcunque, tam ad ipsos, quam ad moniales præfatas, etiam largitione fidelium, seu alias iustis de causis ab eis acquisita, ac pecunijs empta, vel alias quomodolibet pertinentia minime teneri: illosque & illas, a quibuscunque decimis, primitiis, quartis, medijs, & alijs fructuum partibus, necnon subsidijs charitariis, etiam per nos concessis, ad quorũcunque etiam regum, principum, & dominorum temporalium instantiam, quacunque etiam vgenissima & de necessitate exprimenda causa, ac etiam alijs quibuscunque oneribus, tam ordinarijs, quam extraordinarijs: etiam ratione fructuum, & aliarum

aliarum quarumcunque rerum, tam pro victu, quam vestitu, aut alias sibi necessariorum quomodolibet, etiam auctoritate apostolica, nũc & pro tempore impositis, ita vt penitus & omnino ad alicuius rei contributionem minime teneantur, omnino eximimus, & liberamus, illosq; & illas, ad illos & illa, etia si seculares & aliæ personæ quæcũq; in eas exigendi possessione fuerint, minime teneri debere volumus: nec sub cap. 12. Sessiois, 25. comprehendi posse vel debere decernimus. Quod vero de vsu quatorum elemofynarum auferendo loquitur Sessiois, 21. capit. 8. id ad Mendicantium ordines nullo modo referri posse vel debere etiam decernimus, quin potius cum elemofynis huiusmodi viuere cogantur, eis id facere liberum omnino esse declaramus. Quoniam vero eximia Episcoporum sibi irrogata auctoritate, ipsi personas regulares suæ iurisdictioni subijcere omnino student, ac decreto Concilij præfati Sessiois, 25. cap. 14. edito, quo cauetur, quod si regularis intra claustra existens, & extra ea ita notorie deliquerit, vt populo scandalosus sit, termino ab Episcopo præfigendo, a suo superiore omnino puniatur, sin minus ab ordinario delinquens puniri possit, cõfissi: varijs indubitisque grauaminibus regulares afficiant, ordinarios prætatos aliquid contra regulares in claustris degentes huiusmodi quouis pretextu, occasione, vel causa innouare non posse vel debere: nec aliquos processus contra ipsas personas regulares formare aut facere posse volumus: nisi propter manifestum scandalum, & suorum ordinum superioribus prius consultis, & negligentibus: alioquin omnia & singula contra præmissa facta & gesta, ac facienda in futurum, pro nullis & infectis habeantur. Licentias vero pro

Decimis

Subsidia

construendis domibus regularibus, quæ 4. cap. 25. Sessio-
nis, nisi de ordinarij licentia construi prohibetur,
gratis omnino dari, & non nisi legitima subsistente
causa (superioribus explicanda) illas recusari posse,
necnon fratres præfatos (etiam solos) mortuorū cor-
pora associare. Ac mandatum in die cœnæ Domini fi-
eri solitum in ecclesijs seu domibus fratrum cuiusli-
bet ordinis prædicatorum, solemniter facere, & præ-
dicta die prædicare hora qua eis videbitur. nec per
locorum ordinarios, aut rectores ecclesiarum, seu
alios quoscunque prohiberi posse etiam decernimus,
& declaramus. Mandantes etiam vniversis locorum
ordinarijs, ne mortuorum officia agere Rectores pa-
rochialium in ecclesijs ipsorum fratrum, contra il-
lorum voluntatem, permittant. Ac moniales dictis
ecclesijs eligentes, nulla soluta Parocho portione, se-
pelire, vel si fratres ad mortuorum corpora associan-
da vocati fuerint, illa absque fratrum huiusmodi præ-
sentia sepelire facere audeant vel præsumant. Cumq;
maxime deceat, liberam esse cuiusvis testantis volun-
tatem, prauum illum vsum, paruo adhuc tempore,
vt præfertur, introductum, per quem testamenta
absque præbyterorum præsentia fieri interdican-
tur, omnino abrogamus. Postremo quod cap. 13. Ses-
sion. 25. cautum fuit, quod omnes scilicet tam clèrici,
quam regulares quicumque ad publicas processiones
vocati, accedere compellantur: id quoad fratres præ-
fatos de illis tantum processionibus intelligi volumus,
ad quas secundum consuetudinem antiquam
locorum, soliti sunt accedere: vel quæ pro bono pa-
cis ecclesiæ, vel pro victoria contra infideles indicun-
tur:

tur: quod etiam de illis conuentibus, qui collegiâ
nuncupantur, minime intelligi volumus, in quibus
fratres sub arctiori clausura degunt, ita vt nec in cho-
ro cantent, nec ad mortuos accedant: sed tantum stu-
dijs, & lectionibus vacent. Præterea si forte inter
Episcopos, vel collegia, aut capitula, vel alias qual-
uis personas & præfatos fratres, seu moniales, aut
eorum aliquos super præmissis vel aliquo eorum,
coram quocunque seu quibuscunque iudicibus, etiâ
causarum Palatij Apostolici Auditoribus, ac sanctæ
Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, tam in Rom. Cur.
quam extra eam, vbi libet lis, seu lites respectiue pen-
deant: nos litem seu lites, & causam vel causas hu-
iusmodi ad nos aduocamus, ac illam & illas, qua-
rum statum ac nomina & cognomina iudicium &
colligantium, præsentibus haberi volumus pro suf-
ficienter expressis, cassamus, & extinguimus, ac par-
tibus ipsis perpetuum silentium desuper imponi-
mus. Ac insuper vt facilius præmissa omnia illibata
perstant, omnia & singula priuilegia, immunitates,
indulgentias, facultates, libertates, indulta, dis-
pensationes, fauores, & gratias, quæ decreta Con-
cilij Tridentini alias quam vt superius est dictum,
concessum, & declaratum, non contrariantur ex-
presse eisdem fratribus, necnon monialibus quibus-
cunque, & sororibus tertij ordinis prædicatorum or-
dinum respectiue, ordinibus ac illorum Ecclesijs,
domibus, & personis, etiam viuæ vocis oraculo in
genere vel in specie, tam per feli. recor. Eugenij iij.
Sixtum iij. Leonem x. Paulum iij. ac dictum Pau-
lum iij. & Pium etiam iij. quam alios quoscunq;
Romanos Pontifices etiam prædecessores nostros, ac
nos, & sedē eandē quomodolibet cōcessa, confirmata

& innouata necnon nostras & prædecessorum nostrorum, ac alias quascunq; desuper coactas literas, quarum omnium tenores ac eorundem prædecessorum nostrorum nomina, & alia de necessitate exprimentia, ac si de verbo ad verbum (nihil penitus omisso) & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, etiã præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetua & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus, eaq; perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obseruari debere, ac fratribus superioribus & personis ordinum huiusmodi, necnon alijs quibuscunq; quos illa concernunt, suffragari debere seu posse volumus. Necnon priuilegia, immunitates, facultates, libertates, indulta, dispensationes, exemptiones, fauores, & gratias, tam spirituales, quam temporales, modo & forma quibus concessa sunt, etiam per viam communicationis & extensionis, actiue & passiue inter se, & alios quoscunq; ordines respectiue, de nouo concedimus: illaque omnia & singula ad domos & loca quæcunq; dictorum Mendicantium ordinum, & monialium quarumcunq; ac sororum de tertio ordine nuncupatarum in congregatione uidentium dicto: um ordinum (vt præfertur) hactenus recepta, & in posterum recipienda. Necnon eorum personarum & bonarum, etiam si priuilegiorum & aliarum gratiarum præfatorum authentica originalia, propter temporis antiquitatem vel varias Urbis ruinas, deperdita existant (dummodo de eis alias legitime constet) extendimus & ampliamus. Et sic in præmissis omnibus & singulis per quoscunq; iudices & personas quauis auctoritate fungentes, etiam

Cardi-

Cardinales, & Auditores præfatos, sublata eis & eorum cuiilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere: necnon quicquid secus super his a quoquã quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attendari, irritum & inane decernimus. Quo circa dilectis filijs nostro Prædicarum Cardinali Protectorsi, & sancti Hieronymi Generali ordinum, ac curiæ causarum Cameræ Apostolicæ etiam Generali Auditori, nunc & pro tempore existentibus, per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum per se vel alium seu alios, præsentibus literas & in eis contenta quæcunq; , ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem fratrum aut monialium vel alicuius eorum fuerint desuper requisiti, solemniter publicantes, eisq; in præmissis efficacis defensionis præsidio assiscentes, faciant (auctoritate nostra) præsentibus & in eis contenta huiusmodi firmiter obseruari, ac singulos quos literæ ipsæ concernunt, pacifice frui & gaudere: non permittentes eos vel aliquem eorum desuper, contra præsentium tenorem per quoscunq; (etiam locorum ordinarios) quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet & rebelles per censuras & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris remedia (appellatione postposita) compescendo, legitimisque super his habendis, seruatis processibus, censuras & pœnas ipsas (etiam iteratis vicibus) aggrauando, & interdictum ecclesiasticum apponendo, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis. Non obstantibus præmissis & alijs apostolicis, necnon in prouincialibus & synodalibus Concilijs editis, generalibus vel specialibus constitutio-

G s nibus

nibus & ordinationibus apostolicis, ac etiam iuramento confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis & literis Apostolicis eisdem Episcopis: vel quibusuis alijs personis sub quibuscunq; tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque & alijs decretis in genere vel in specie, etiam Motu simili, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis specifica, expressa & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma, ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi ac fide verbo ad verbum (nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus. Necnon omnibus illis quæ in literis confirmationis, & innouationis priuilegiorum eorundem, alias per eosdẽ Paulum iij. & Pium etiam iij. prædecessores nostros prædictos, Ordini fratrum Minorum huiusmodi concessum, concessum est, non ob stare contrarijs quibuscunq; ac si locorum ordinarijs, vel quibusuis alijs communiter vel diuim ab Apostolica sic sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Et quia difficile foret, earundem præsentium literarum notitiam ad quascunq;

quascunq; personas peruenire, & vbique illas præsentare, etiam motu & scientia similibus volumus, & decernimus, quod transumptis earundem presentium literarum (etiam per impressionem factis) manu alicuius Notarij publici subscriptis, aut sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillatis, quemadmodum adhiberetur presentibus literis originalibus (si præsentarentur vbique) adhibeatur tam in iudicio, quam extra illud, plena & indubitata fides. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ declarationis, prohibitionis, exemptionis, liberationis, inhibitionis, auocationis cassationis, extinctionis, impositionis, approbationis, confirmationis, adiectionis, concessiois, extensionis, ampliationis, voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, M. D. L X V I I . Decimo septimo Kal. Iulij. Pontificatus Nostri Anno secundo.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem secretarium.

EB V L L A S. D. N. D. PII D I V I -
na prouidentia Papæ V. Super celebra-
tione festiuitatis Angelici Doctoris
S. Thomæ de Aquino.

EP I V S Episcopus Seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

Mira-

MIRABILIS Deus in sanctis suis: qui se daturum illos in laudem, & gloriam, & honorem Prophetæ ore promittit: ut quos, sicut sol, in conspectu suo fulgentes ob merita sanctitatis coronauit in cælo, admirabiliter etiam honoraret in seculo: & in eo, quod illis tribui iuberet, laudis & uenerationis officio, debitum quoque Maieſtati suæ honorem, & gloriam agnosceret. Quorum non modo vitam, sed mortem, sepulchra, monumenta, reliquias, & imagines ad Catholicæ fidei confirmationem, & ad confutionem hæreticæ prauitatis, ut felicitus etiam, quam in præsenſi vita, doceret viuere mortuos, qui in domino moriuntur, sæpissime dignatus est decorare, & illustrare miraculis. Ex quo sanctorum laudabili numero, qui Catholicam ueritatem corde, opere, & ore roborarunt Angelici doctoris sancti Thomæ de Aquino ordinis fratrum prædicatorum in cælum assumptio, multis ante annis orbis terrarum & diuinis & proprijs est comprobata testimonijs. Nam & miraculorum signis, quibus serui sui Thomæ perpetua ueræ pietatis opera nobilitare uoluit in exhausta Dei benignitas, & certissima Christianæ regula doctrinæ, qua s. Doctor Apostolicam Ecclesiam in finitibus confutatis hæresibus illustrauit, adductus feli. recor. Ioannes, 22. prædecessor noster, illo in sanctorum numero relato, eius diem festum nominis Martij, quo die nunc etiam colitur, anniuersario honore celebrari iussit. sed quoniam omnipotentis Dei prouidentia factum est, ut Angelici Doctoris uicibus ascriptus fuit, multæ, quæ deinceps exortæ sunt, hæreses confusæ & conuictæ dissiparentur (quod & antea sæpe, & liquido nuper in sacris Tri-

dentini

dentini Concilij decretis apparuit) eiusdem memoriam, cuius meritis orbis terrarum a pestiferis quotidie erroribus liberatur, maiore etiam quam antea, grati & pijs animi affectu colendam statuimus. Quod officium nostrum, præter beneficia ex illius salutari disciplina indies magis profecta in sacrosanctæ Ecclesiæ filios, ad quorum pastorem paternamque curam Dei benignitati humilitate nostram placuit euocare, postulat etiam aliqua ex parte ordinis prædicatorum communio & societas: unde, licet imparibus meritis, nos etiam tanquam ex fonte profluximus. Itaque primum ut in ciuitate & regno Neapolitano, quod in eam prouinciam, quæ ad salutem omnium gentium institutionem, ex nobilissima familia Aquinæ, clarissimum hoc edidit Ecclesiæ Dei lumen, tantum inde laudis, decorisque diuina bonitas redundare uoluerit, de uenerabilium fratrum nostrorum sanctæ Romanæ ecclesiæ Cardinalium consilio, atque unanimes assensu, ipsa die nonarum Martij, qua præstatissimus Doctor migravit in cælum, posthac semper uniuersi utriusque sexus ab omnibus ueteris ac feruilibus operibus laboribusque abstinentes, festum diuini Thomæ solenniter sub duplici maiori officio, sicut cæteras eius generis solennes festiuitates, que de ipsius Ecclesiæ præcepto seruantur: In alijs autem orbis terræ partibus, quemadmodum sanctorum quatuor Ecclesiæ Doctorum festiuitates piæ memorie Bonifacij Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri præcepto celebrantur: sic eundem festum diem s. Thomæ in perpetuum post hac omnes item utriusque sexus Christiani deles celebrent & uenerentur, Apostolica auctoritate statuimus, ac sancimus. Ut uero etiam memorie s. Doctoris maiori studio ac pietate cultus & debita

debita veneratio adhibeatur, de omnipotentis Dei, ac beatorum apostolorum Petri & Pauli auctoritate cōsili, omnibus vtriusque sexus Christianis fidelibus vere poenitentibus, & confessis, qui in ipso s. Thomæ festiuitatis die, sacellum, vel altare in Ecclesia s. Domini Neapolitan. sicum, in quo scriptoris Angelici doctrina, saluatoris crucifixi ore (sicuti pia testatur historia) mirabiliter probata fuit, à primis eius diei vesperis vsque ad occasum solis deuote visitauerint, septem annos & totidem quadragenas: in cæteris autem orbis terræ partibus, ijs, qui eundem festum s. Thomæ, vt præfertur, solenniter celebrauerint, & ad Ecclesiam, quæ apud eos fuerit, vel sacellum, aut altare sub eiusdem sancti Thomæ inuocatione pie, ac deuote accesserint, quoties id fecerint, toties centum dies de iniuncta ipsius poenitentia per præsentis litteras in perpetuum valituras (quas sub alijs cuiuscunq; generis indulgentiarum concessionibus, & illarum reuocationibus nullò modo cōprehendi volumus) misericorditer in Domino relaxamus. Et quia difficile esset, has ipsas litteras ad singula orbis terrarum loca peruenire, volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, vt earum exemplis, etiã impresis, manu Notarij publici subscriptis & sigillo alicuius Prælati munitis, vbique locorum & gentium, in iudicio, & extra, eadē prorsus fides adhibeatur, quæ ijs ipsis, si exhibitæ essent, iure ab omnibus adhiberetur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sanctionis, voluntatis, relaxationis, statuti, & decreti infringere, vel ei ausu temerario cōtrahere. si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignatione omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datū Romæ apud s. Petrum, Anno incarnationis Domini cæ-

Mille-

millesimo, Quingentesimo, sexagesimo octauo. Tertio Idus Aprilis. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus,

Ego F. Car. Pisanus Episc. Ostien.	uelanus.
Ego Ioan. Card. Moronus Episcopus Portuen.	Ego F. Card. Paciocco.
Ego Christo, Card. Madrucius Episcopus Præn.	Ego Mar. Ant. car. Amul.
Ego A. Car. Farnesius, Episcopus Tusc. Vicecæ.	Ego Hieronymus Card. Corrigit.
Ego Ioan. Mi. Car. Saracenus, Episcopus sabin.	Ego Ioan. Fraciscus Car. de Gambata.
Ego Ioan. Card. Politianus	Ego Hyp. Card. Ferrarien.
Ego Ioan. Cicada Cardin. s. Clement.	Ego Iunicus Aualus Car. Arag.
Ego B. Card. Tranen.	Ego Ioan. Francisc. Card. Commendonus.
Ego Scipio Card. Pifarum.	Ego Mar. Ant. Car. Bobba. Card. sancti sexti.
Ioan. Card. Capisuccus.	Ego Alexã. Card. sforziæ
Ego Clem. Card. Aræcæl.	Ego Alexan. car. Cribelius
Ego Ia. Card. Sabellus.	Ego Benedictus cardinal. Lomellinus.
Ego Ioan. Antonius, Card. sancti Georgij.	Ego Guilielmus card. Sirlerus.
Ego Aloysius, Card. Cornelius.	Fr. M. Bonelius car. Alex.
B. Card. Saluiatus.	Ego Hier. card. Simoncel.
Ego Phi. Card. a Burdesie.	Ego Vitello card. Vitellius Cam.
Ego Lud. Card. Simonera	Ego F. Card. Alciatus.
Ego Ant. Cardinal. Gran-	

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno

¶ Anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi, Millesimo, Quingentesimo, sexagesimo septimo, Indictione decima, Die vero, xxx. mensis Iunij. Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina providentia Papæ, V. Anno Secundo, Retroscriptæ literæ publicatæ & affixæ fuerunt in valuis sancti Petri de Vrbe, & sancti Ioan Lateran. & Cancellariæ Apostolicæ, per nos Ioan. Andream Rogerium, & Christianum de Monte prælibati sanctissimi. D. N. Papæ Cursores.

Camillus Cherubinus, M. Curforum.

REVOCATIO PRIVILEGIORUM Hospitalis Sancti Lazari Hierosolymitan. de Hospitalibus, & pijs locis leproforum.

PIVS PAPA V.

GRAVES ad nos quotidie querelæ deferuntur de Magistro, Conuentu, & fratribus Hospitalis s. Lazari Hierosolymitani, qui obtentu privilegiorum suorum, multa secus, quam par esset, fidentius conati, præ studio dum habeant quod ambiunt, neque modum pietatis vilius, neque benignitatis erga se nostræ ponderantes, varijs artibus moliantur, quemadmodum disturbent atque deijciant omnes alios a regimine, cura, & possessione illorum Hospitalium, & religiosorum locorum, quæ sub inuocatione s. Lazari leproforum aliquando fundatæ, constructæ, & instituta, deinde aut Ecclesijs, Monasterijs, Xenodochijs, Collegijs, Vniuersitatibus, etiam studiorum generalium, diuersisque alijs sacris

&

& religiosis locis vnita, aut in eorum commodû superflua fuerunt: seu quorum curam, seu bonorum administrationem, seu fructuum dispensationem, vel ipsæ Ecclesiæ, vel Conuentus, vel venerabilium locorum Sodalitates, vel honesti ciues, vel etiam priuati alij spectatæ probitatis viri habent: & aut in illis, aut ex illis prædictis Ecclesijs, Monasterijs, Xenodochijs, Collegijs, Vniuersitatibus, pijs locis, & pauperibus suarum quisque ciuitatum, & locorum vti diuersæ, & multiformes Charitatis, & Misericordiarum species suadere videntur, variæ item egestates necessitatesque expetunt, pie sancteque suppeditant. Quin etiam Magister, & conuentus in vniuersum, singularim vero quidam fratres iam aliquot huiusmodi administratores & possessores, imo vero primarias quædam Italiæ vrbes, litibus & controuersijs multifariam concitatis, grauiter infestant. Quo circa nos indignum rati, tot operum tantasque piorum rationes, iam pridem accommodatas, dictorum privilegiorum causa impediri, volentesque sicut officij nostri munus pietatisque causa postulat, sedulo providere, vt Hospitalium, & locorum huiusmodi optimus status, rerumque dispositio commoda & vrilis perpetuo conseruetur, hoc quoque sacrosanctum Iesu Christi patrimonium pijs honestisque vsibus perpetuo illibatum conseruetur, ac simul Magistro, Conuentui, & fratribus prædictis omnis omnino molestandi via præcidatur, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, deque apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & singulas causas in Ro. Cur. & extra eam, coram quibuscunque iudicibus ordinarijs, & delegatis, etiam causarum Palatii Apostolici Auditoribus, ac S. R. E. Cardinalibus, inter Magistrum, Conuentum, & fratres præ-

dictos,

dictos,

dictos, etiam collatione, comendam, aut aliam concessionem a dictis Magistro & Conuentu habentes, ac quoscunq; alios cura, regimen, & administrationem ac possessione Hospitaliu, locorum, & bonoru predictoru per viam vnionis, suppressionis, prouisionis, comende administrationis, alteriusue concessionis, aut etia priuilegio, fundatione, consuetudine, permissione, vel alio quocunq; modo habentes, super eisdem Hospitalibus, locis & bonis, eorumq; regimine, administratione, possessorio, spolio, reb^oq; alijs latius deductis, & illoru occasione ta coniunctim, quam diuim in quacunq; instantia pendentes, quaru singularu merita, necnon iudicium, & alioru collitigantium nomina, cognomina, gradus, & nobilitates, litisq; & litu huiusmodi statu presentibus haberi volumus pro expressis, in statu & terminis, in quibus reperitur, harum serie ad nos aduocamus, ac litem, & lites huiusmodi penitus extinguimus, dictisque Magistro, Conuentui, & fratribus, ac quibuscunq; alijs, etiam in quorum fauorem de dictis Hospitalibus, & locis s. Lazari leproforum, preterea huiusmodi priuilegiu dispositum est, vt praefertur, perpetuum silentium imponimus. Praeterea omnes, & quascunq; collationes, prouisiones, commendas, concessionis, commissiones, & alias dispositiones de ipsis Hospitalibus & locis ab eisdem Magistro, & Couentu quibuscunq; factas, inde secutasq; a nobis, & apostolica sede, etiam Motu simili, confirmationes, vel nouas prouisiones, ac etiam concessionis, facultates, & licentias, quod Hospitalia leproforu, & alia loca quaecunq; tam in vrbe, quam quibuscunq; terris, dominijs, & locis, sub inuocatione s. Lazari leproforum huiusmo di

di fundata, constructa, erecta, & instituta, & quae fundari, construi, erigi, & institui cotinget, etiam si per Magistru, Couentu, & fratres huiusmodi recepta, aut possessa non sint: vbi vlllo vnquam tempore fuit, est, vel erit Hospitalitas leproforu, seu infirmoru s. Lazari nuncupatoru, de qua legitime cora locoru ordinarijs costet, etiam si iuris patronatus laicoru essent, cu omnibus vnionibus, annexionibus, incorporationibus, & applicationibus, illis pro tempore factis, Hospitali s. Lazari predicto subiecta, & incorporata, & ad ius, proprietatemque, & omnimodam dispositione, institutionem, & collationem Magistri pro tempore existentis, & Conuentus predictorum, iuxta ipsius Hospitalis stabilimenta pertinere censeantur, prout eius Hospitalia, Capella, Oratoria, beneficia, & loca spectabant, illaque per fratres predictos, non autem per alias Ecclesiasticas aut seculares personas, etiam Ciuitatum, & Terrarum, Oppidorum, & Villarum, Communitates, vel Vniuersitates regi, & gubernari, & in signum recognitionis superioritatis dicti Hospitalis, aliquo rationabili Canone, seu censu, per Magistrum, & Conuentum, ac diffinitores generalis Capituli dicti Hospitalis imponendo, singulis annis respondere. Praeterea Hospitalia, & loca huiusmodi obtinentes, cuiuscunq; dignitatis, ordinis, & conditionis fuerint, responsiones, & iura Annatarum, vacantium, mortuorum, areragiorum, & passagiorum Hospitali s. Lazari, & illius Aerario communi soluere teneantur, & ad id etiam per Magistrum & Conuentu predictos compelli, & non soluentes censuris, & poenis Ecclesiasticis innodari, Hospitalibusq; priuari possint. Necno quecuq; alia priuilegia coeisiones, facultates, & indulta dictis Magistro, Couentu

fratribus, & personis, super reuocatione hmoi Hospit
taliu ad pristinam Hospitalis S. Lazari Hierosolymita
tan. naturā, ac regimen, & administrationē, etiam per
modificaciones & reformationes nostras illis concessa
& confirmata, quibuscunq; cōcepta formulis, ac etiā
restitutiuis, præseruatiuis, derogatoriā derogato
rijs, alijsq; efficacioribus efficacissimis, & insolitis
clausulis, necnon vim cōtractus inducentibus & alijs
decretis suffulta (quorū omnium tenores etiam præ
sentibus haberi volumus pro expressis) auctoritate
Apostolica, tenore præsentium specialiter & expresse
reuocamus & apostolicas ac alias literas, necnon pro
cessus & inde secuta quæcunq; cassamus, & annulla
mus: volumusq; illa omnia vires & effectū de cetero
non habere: ipsaq; Hospitalia, & loca, eorumq; res &
bona deinceps, vt antea regi & gubernari, ac de illis
disponi, nec vllō annuo censu, canone, subsidio, vel
alio onere per Magistrum, Conuentum, & diffinito
res prædictos grauari, nec ad aliam responsionem, aut
iura aliqua eis præstanda vllō vnquam tempore te
neri, nec sub aliquo alio iure Magistri, Conuentus, &
Hospitalis S. Lazari huiusmodi consistere debere. Di
strictius inhibentes eisdē Magistro & Conuentui, ac
quibuscunq; alijs, etiam in quorū fauorem de dictis
Hospitalibus seu locis prætextu huiusmodi priuile
giorū dispositum est, vt præfertur, ne illorū occasio
ne seu prætextu, vel alias quocunq; modo se se præ
missis interponere, aut quempiam vltius super illis
vexare, impedire, vel turbare quoquomodo præsu
mant. Quod si fecerint, eos & eorū singulos ex
cōmunicationis sententia innodamus, ac magistratu,
dignitatibus, officijs, beneficijs, iuribus, priuilegijs
& indultis quibuscunq; eorūq; vsu & cōmodo priua
mus,

mus, inhabilesq; ad omnia esse volumus, eo ipso. Ac
decementes, sic per quoscunq; iudices ordinarios, &
delegatos, etiā causatū Palatii Apostolici Auditores,
ac S. R. E. Cardinales in quauis causa & instātia, sub
lata, & c. iudicari debere, & c. ac irritū, & c. attentari Et
nihilominus vniuersis & singulis locorū ordinarijs
tenore præsentium mandamus, vt ipsi per se, vel aliū
seu alios, Ecclesijs, Monasterijs, Xenodochijs, Hospi
talibus, Collegijs, Vniuersitatibus, Sodalitatibus, Re
ctoribus, Comendatarijs, Administratoribus, & per
sonis prædictis, eorumque singulis quando cunq;
requisiti fuerint, aut molestiam aliquam ab ipsis Ma
gistro, Conuentu, & fratribus coniunctim vel diui
sim irrogari intellexerint, in præmissis efficacis de
fensionis præsidio assistentes, procurent auctoritate
nostra illos omnes in suis possessione, & iuribus pa
cifice conseruare: non permittentes, eorum quempiā
per ipsos, Magistrum, Conuentum, & fratres, aut alios
quoscunq; super ijs quomodolibet molestari: con
tradictores quoslibet & rebelles per prædictas, aliasq;
grauiores censuras, & pœnas, cæteraque iuris, & facti
remedia, appellatione postposita, compescendo, cen
surasque, & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggra
uando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxi
lio brachijs secularis: non obstantibus præmissis, &
nostra de non tollendo iure quæsito, ac alijs consti
tutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon
Hospitalis S. Lazari Hierosolymitani, & conuentus
prædictorum, iuramento, confirmatione apostolica,
vel quauis firmitate alia roboratis statutis conserua
dinibus, stabilimentis, vsibus, naturis, alijsq; priu
ilegijs, & indultis apostolicis illis, ac eisdem Magistro
Conuentui, & fratribus à quibuscunq; Ro. Pontif.

& nouissime tam à feli. recor. Pio Papa iiii. prædeceffore nostro in ipfius Hospitalis S. Lazari Hierofolymitani, & regulæ reftitutione, & ampliacione, quam etiam à nobis in illius modificacione, etiã motu, fcientia, & potestatis plenitudine fimilibus cõceffis, cõfirmatis, & extenfis, quibus inter cætera cauetur expreffè, quod vniones, annexiones, & incorporaciones fimiles vel difsimiles, ac quæcunq; aliæ diftraçiones huiusmodi Hospitalium & locorum quacunq; ratione vel caufa, etiam motu, fcientia, & potestatis plenitudine fimilibus, & etiam cū expreffa huiusmodi priuilegiolorum, & ftabilimentorum derogacione, nullius penitus fint roboris, vel mometi, & habeãtur prorfus pro infectis, nec cõteatur in hac parte vnquã derogatum per quascunq; claufulas, & etiã derogatoriã derogatorias, fortiores, & efficaciores, nifi dum & quories de illorum, ac etiam certarum in specie defuper confectarum literarum de verbo ad verbum vere, & non per claufulas idẽ importantes inferro tenore, de ipforũ S. R. E. Cardinaliũ cõfiliõ derogetur: nec etiã tunc, nifi ad id Magiftri & Conuentus prædictorum expreffus accedat affenfus, & femper in huiusmodi, quæ fic fiẽnt de confilio prædicto, derogacionibus cõteatur appofita claufula. Quod tunc demum effectum fortiantur, cum confenfus Magiftri, & Conuentus prædictorum accefferit, & non aliter, nec alio modo, quodq; priuilegijs, ftatutis, ftabilimentis, alijsq; præmiſſis etiam per quascunq; literas apoſtolicas, etiam quaſuis claufulas generales, vel ſpeciales, etiam derogatoriã derogatorias, efficacioresque, & inſolitas, ac etiam irritantia decreta, ſub quacunq; verborum expreffione, in ſe continentes, nullatenus derogari poſſit, nec quo ad illa derogatum cõteatur,

tur, nifi tenor illarum de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, infertus, & huiusmodi derogaciones conſtorialiter factæ, & per trinas diftinctas literas eandem tenorem continentes, tribus diftinctis fimilibus vicibus, Magiftro, & Conuentui prædictis intimatæ, & inſinuatæ fuerint, ac ipforum Magiftri, & Conuentus ad id expreffus accedat affenfus, & aliter factæ derogaciones nemini fuſſragentur: ac Magifter, & Conuentus prædicti ad parendum literis derogatorijs huiusmodi, & decretis ſuper illis proceſſibus, ac illorum executoribus, & ſubexecutoribus, eorumque mandatis, & monitionibus minime teneantur: ſed literarum huiusmodi executionem omnino impedire, nec ratione reſiſtentia cõſuris eccleſiaſticis per eodẽm executores, vel ſubexecutores latis innodari poſſint. Quibus omnibus etiam ſi de eis, & c. tenores, & c. in genere, & in ſpecie ad effectum ſufficiẽtis derogacionis eorum pro plene, & ſufficiẽter expreffis habentes, harum ſerie ſpecialiter & expreffè rogamus: cæterisque contrarijs quibuſcunq;. Cæterum iubemus, præſentes conſueris vrbis locis publicari, & exempla de more applicari, easque ſic publicatas Magiftrum, Conuentum, & fratres prædictos, cæterosque omnes, & ſingulos quorũ intereſt, æque obligare volumus, ac ſi ipſæ præſentes (quibus ſola noſtra ſignatura ſufficiat, & vbique tam in iudicio quam extra illud, fidem faciat) eſſent omnibus ſingulatim, ac perſonaliter intimatæ.

Placet Motu proprio. M.

¶ Anno à Natiuitate Domini, 1567. Indictione decima. Die vero vndecima, Menſis Auguſti. Põrificatus S. D. N. Pij diuina prouidẽtia Pape, V. Anno eius ij.

Retroscriptæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt Romæ in acie Campi Floræ, & valvis Cancellariæ Apostolicæ, vt moris est, per nos Ioan. Andream Rogeriū & Scipionem de Octavianis S. D. N. Papæ Cursores.

Ioannes Andreas Papizza Magister Curf.

¶ P R O R O G A T I O E X P E D I T I O N U M .

PAULI PAPAE III.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & D. N. D. Pius diuina prouidentia Papa V. qui in crastino suę assumptionis ad summi Apostolatus apicem, per certam constitutionem suam voluerat, quod cōcessa per fel. recor. Pium Papam Quartū prædecessorē suū, & de eius mandato, expedirētur in forma, Rationi congruit, sub die Coronationis suæ (vt moris est) & idē quo ad cōcessa per pię me. Paulū III. etiam prædecessorē suum, ad sex menses dūtaxat ab ipsa die Coronationis suę incipiendos obseruari voluerat, ac postmodum dictos sex menses ad alios sex menses prorogauerat, ac vltimo dictos sex menses ad alios sex menses, absque spe vltioris prorogationis etiam prorogauerat: volēs ipsorum, qui literas super concessis per eundē Paulum prædecessorem nondū expediuerunt, indemnitati cōsulere: quod literæ ipsę infra tres menses, à die presentium cōputandos, tantum expediri possint, de nouo concessit.

Placet publicetur & describatur. M.

¶ Lecta & publicata tuit suprascripta regula Romæ in Cancellaria apostolica. Anno incarnationis Dominiçę, M. D. LXVII Die vero Iouis, Decimaquarta mēsis Augusti. Pontificatus prælibati S. D. N. Papæ Anno secundo.

A. Lomellinus Custos.

¶ Bulla

¶ **B**VLLA S. D. N. PII PAPAE V. suspensionis facultatum, & auctoritatum conferendi beneficia per resignationem seu permutationem vacantia in manibus quorumcunque ordinariorum.

¶ P I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam.

OFFICIUM creditæ nobis administrationis exposcit, vt non solū corrigamus ea quæ perperam attentantur, verum etiam ne in futurum illi contra ecclesiasticam puritatē atterari possint, debita animaduersione provideamus. Sane cum sicut accepimus, in resignationibus, & permutationibus quæ tam apud Sedem Apostolicā quā in paribus in Ordinariorum manibus fiunt, quam plurimi abusus irrepserint: Nos volentes huiusmodi abusus de Ecclesia Dei tollere, & futuris resignationum, & permutationum admissionibus eam normā præscribere, quæ sanctuarium Dei hominum pactio nibus tradi non possit, ac vt omnis symoniæ labes: & fraudis suspicio, in beneficiorum ecclesiasticorum prouisionibus absit, decernimus supplicationes beneficiorum quorumcunque resignationem, seu permutationem continentēs, donec per nos illarum admittendarum modus præscriptus fuerit, vlterior nō per modernos, & pro tempore existentes Cardinales, & alios signaturæ nostrę gratiæ præfectos (vt antea) sed per nos tantum, manu nostrā signari debere. Et ne, dum præmissis occurrere intendimus, & à signaturæ nostrę præfectis ab illis abstinendū censuimus, locorum Ordinarij, cæteriç; beneficiorum ecclesiastico-

H 5 flico-

ficorum inferiores Collatores præfati, vt antea à ple-
risque eorum factū esse audivimus, ita se fiducialiter
cū ijs qui in eorū manibus beneficia ecclesiastica resi-
gnāt gerant, vt nō nisi illis quos ipsi nominauerint,
aut pro quibus intercesserint ea conferant, & de eis
prouideant, vel disponant, ac quos ecclesie plus pro-
desse posse cognoscunt, negligant, & contemnant, apo-
stolica auctoritate, ac de apostolicæ potestatis plenitu-
dine, hac nostra constitutione omnibus, & singulis
dilectis filiis nostris, & sedis Apostolicæ Legatis, Nū-
cijs, ac venerabilibus fratribus Patriarchis, Primate-
bus, Archiepiscopis, Episcopis, ac quorumuis Cathe-
dralium, & Collegiarum ecclesiarum Capitulis, Ab-
batibus, cæterisque alijs quorumuis beneficiorum ec-
clesiasticorum quomodocunque qualificatorum in-
ferioribus Collatoribus, ad quos de iure, vel consue-
tudine eorundem beneficiorum resignationes, seu
permutationes admittendi facultas, spectat, & perti-
net, quacunque dignitatis prærogatiua etiam Cardi-
nalatus honore fulgentibus prohibemus, ne posthac,
donec debitus modus (vt præmittitur) statuatur,
ac decernatur, quorumuis beneficiorum ecclesiasti-
corum, tam sæcularium quam quorumuis ordinum
regularium, qualitercunque qualificatorum, etiam
si iurispatronatus & ad quorumuis presentationem,
nominacionem, electionem, & quamuis aliam dispo-
sitionem pertineant, resignationes, seu permutatio-
nes recipiant, vel admittant, neque beneficia eadem
tanquam per resignationem vacantia, quibusuis per-
sonis conferant, vel de eis prouideant, aut quomodo
libet disponant. Nos enim beneficiorum præfatorū
collaciones, prouisiones, aut quasuis alias dispositio-
nes per eosdem factas, nullas, irritas, & inanes, nul-
lumque

lumque ius, aut titulum etiam coloratum, tam in-
petitorio, quam possessorio prouisis tribuere, ac ip-
sos sic prouisos ad eadem beneficia ecclesiastica obtri-
nenda perpetuo inhabiles fore, & esse, ac omnes &
singulos Collatores præfatos, in collatione, prouisi-
one, & dispositione beneficiorum, in eorum man-
ibus sic resignatorum, quouis prætextu etiam de-
uolucionis vacantium, se introuidere, nullatenus
posse, beneficiaque præfata, tanquam vere vacantia
per nos, & sedem Apostolicam & quosuis eorundem
Collatorum in quorum manibus, contra huiusmo-
di nostram prohibitionem, resignationes, seu per-
mutationes factæ fuerint. Superiores, nullo alio de-
uolucionis ordine seruato, sed quod locus sit præue-
lioni conferri, & de ijs prouideri, ac disponi libere
& licite posse, Et sic per quoscunque Iudices etiam
causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis,
& eorum cuiilibet quauis aliter iudicandi, & inter-
pretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere, ac
irritum, & inane si secus super ijs a quoquam qua-
uis auctoritate scienter vel ignoranter cōtingerit at-
tentari, statuimus atque decernimus. Non obstant,
constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, &
etiam iuramento confirmationis apostolica, vel qua-
uis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus,
etiam immemorabilibus; priuilegijs quoque,
indulcijs, & literis apostolicis, quibusuis in genere,
vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis,
& sæpius innouatis, quibus omnibus, etiam si de
illis, eorumque toris tenoribus specialis, specifi-
ca expressa, & indiuidua mentio habenda esset,
eorum tenores, ac si de verbo ad verbum inferretur
presentibus pro sufficienter expressis habentes,
illis

illis alias in suo robore permanfuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisq; contrarijs quibuscunque. Cæterum quia difficile foret præfentes literas ad singula quæque loca, in quibus opus fuerit deferri: Volumus etiam ac decernimus, quod præfentiũ transumptis, manu alicuius Notarij publici subscrip̃tis, & sigillo alicuius personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eadem profus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præfentibus adhiberetur si forent exhibiræ, vel ostensæ, quodque literæ ipse in Cancellaria Apostolica publicetur, ac omnes ita afficiant, & ardeant, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc paginam nostræ prohibitionis, statuti, derogationis, decreti, & volutatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrũ, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo septimo, sexto Idus Augusti, Pontificatus Nostri Anno secundo.

B. Cyrillus.

Visa de curia Alfonso de Auila. H. Cumyn.

Registrata in Secretaria Apostolica.

B. Cyrillus.

¶ Lectæ & publicatæ fuerunt retroscriptæ literæ Romana in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, sexagesimo septimo, Die vero Lunæ xviii. Mensis Augusti. Pontificatus sanctis D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno secundo.

A. Lomellinus Custos.

¶ Bulla

¶ B V L L A S. D. N. D. P I J D I V I N A
na prouidentia papę quinti, Super
Spolijs.

¶ P I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

R O M A N I Pontificis prouidentia circumspecta ad ea sollicitudinis suæ partes potissimum conuertit, per quę singulis Ecclesijs debira obsequia, & opportuna subuentionis auxilia minime subtrahantur. Cum itaque, sicut accepimus, nonnulli Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, & Abbates seu Commendatarij, ac alij beneficia Ecclesiastica obtinentes, proprij honoris, & salutis in memores, etiã prætextu facultatum testandi eis per sedem Apostolicam concessarum, in eorum vltimis voluntatibus res sacras, ac vasa, ornamenta, & paramenta Ecclesiastica, aliaque cultui diuino dicata quãdoque ex fructibus Ecclesiasticis per eos acquisita, non Ecclesijs, & Monasterijs, ac beneficijs, quibus præfuerunt, seu a quibus prouetus Ecclesiasticos, & stipendia acceperunt, prout rationi, & honestati consentaneum foret, sed alijs locis, etiam aliquando non pijs, ac interdum eorũ consanguineis, & affinibus relinquere, ac Camera Apostolicæ Collectores, prætextu quod illa sub appellatione spoliõrum veniant, tanquam eiusdem Camera spolia exigere, & percipere non erubescant in maximum Religionis dedecus, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum eorundem detrimentum, ac relinquentium animarum periculum scandalumque plurimorũ. Nos abutibus scandalisque huiusmodi prouidere ac singularum Ecclesiarum, & Monasteriorũ

ac

ac beneficiorum indemitati, animarumque quorumlibet salutis consulere volentes. Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine hac nostræ perpetuo valitura constitutione statuimus, ordinamus, decernimus, & declaramus, quod de cætero omnia, & singula ornamenta, & paramenta, ac vasa necnon Missalia, & gradualia, ac Cantus fieri, & musicæ alijsque quomodolibet nuncupati libri, & aliæ res sacræ etiam auri, & argenti, ac quæcunque alia bona per quoscunque Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, seu Commendatarios, & alios quoscunque quæcunque, & qualiacunque beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, secularia, & quorumuis ordinum regularia in titulum vel Commendam, aut alias quomodolibet obtinentes quocunque nomine, vel titulo censeantur, etiam si de illis, & eorum qualitatibus specialis, & expressa mentio habenda foret, ad vsum, & cultum diuinum, etiam in eorum priuatis ædibus, & Capellis, vel oratorijs destinata tempore eorum obitus ex testamento vel ab intestato relicta sub quibusuis facultatibus testandi, & alias disponendi de bonis per eos ex altari, vel alias quomodolibet acquisitis per quoscunque Roman. Pontifices prædecessores, & successores nostras, ac nos sub quibusuis tenoribus, & formis, ac etiam quibusuis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, & alias quomodolibet concessis, & concedendis minime comprehendantur. Nec sub appellatione spohiorum veniant, sed ad singulas Ecclesias, Monasteria, etiam Conuentu carentia, & beneficia, huiusmodi in quibus resederint aut quibus præfuerint, seu quæ alias obtinuerint omnino spectent, & pertineat, ac spectare, & pertinere illaque post eorum obitum

eisdem

eisdem Ecclesijs, Monasterijs, & beneficijs, etiam si in Romana Curia, & procul ab illis decesserint, vel ad illa nunquam accesserint, etiam si antea Ecclesiarum & Monasteriorum regimini cesserint, vel beneficia huiusmodi renunciauerint eo ipso applicata, & incorporata sint, & esse censeantur. Ita quod liceat illis defunctis in eisdem Ecclesijs, Monasterijs, & beneficijs successoribus, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum, huiusmodi Capitulis, & Conuentibus, respectiue illa propria auctoritate, libere apprehendere, ac eorum Ecclesijs & sacristijs applicare & incorporare, ac quæcunque donationes, ac relicta, & legata, testamenta, & codicilli, & aliæ vltimæ voluntates, seu spolia defuncti per contra præsentis Constitutionis nostræ tenorem quomodolibet pro tempore facta, quo ad præmissa nulla, & inualida nulliusque roboris, & momenti existant, & personis, etiam Ecclesiasticis, seu locis, etiam pijs, aut Ecclesiasticis alijs quibuscunque in quarum seu quorum fauorem pro tempore facta fuerint minime suffragentur, nec per ea eisdem personis, seu locis vel alijs Ecclesijs huiusmodi aliquod ius in rebus prædictis, vel ad illas acquiri possit. Quinimo res sacras, ac alia bona prædicta quocunque nomine, vel titulo pro tempore detinentes ad illa Ecclesijs, & Monasterijs, ac beneficijs per defunctos quomodolibet acquisitis, vt præfertur iuxta præsentium tenorem realiter, & cum effectu restituendum, & consignandum, quibusuis dispositionionibus de illis in contrarium quomodolibet factis minime attentis, omnino teneantur, & ad id per censuras & pœnas, etiam furci, & sacrilegij ac alia iuris, & facti remedia opportuna cogi

&

& compelli possint, & debeant. Et insuper ne deinceps contingat insolentia s, oliorum Camera Apostolicæ Collectorum, vel subcollectorum aliquas Ecclesiis, nec hominum quemquam dano, & iniuria affici, nec cuiquam de cætero vertatur in dubium, quæ res habendæ sint nomine spoliij, simili modo statuimus, decernimus, & declaramus, quod quæcunque scamna cathedræ arcæ, & etiam lignæ, vel lapidæ, etiam Marmoreæ Mensæ, & Tabulæ ac quæcunq; doliæ seu Vasa vinaria vacua, & alia similia suppellectilia domestica per quosuis presbyteros, seu clericos ab humanis pro tempore dedentes, tempore eorum obitus in Ecclesijs seu eorum Domibus Ecclesiarum earundem vel alibi vbiuis locorum relicta, etiam si ex fructibus, & prouentibus beneficiorum quæ dum viuerent obtinebant acquisita fuerint, sub spoliõrum appellatione minime veniant, nec pro spolijs vllomodo reputari possint, Præterea quod nullum spoliũ Camera præfatæ, fieri, nec quæquam a quibusuis spoliõrum Camera huiusmodi Collectoribus, vel subcollectoribus exigi possit per obitũ illius qui dum viueret, vnum vel plura beneficia Ecclesiastica obtinuerit, cuius vel quorum insimul fructus redditus & prouentus, Triginta ducatorum auri de Camera secundum communem æstimationem valorem Annuũ non excederint: aut qui pensiones Annuas super quibusuis fructibus Ecclesiasticis vsque ad dictum valorem Annuatim perceperit, dummodo tamen is se ab omni illicita negotiatione, & a sacris Canonibus prohibita abstinuerit. Ita quod si quis dictõrum Collectorum aliquid ex bonis quorumuis defunctorum qui similia beneficia obtinuerint seu similes pensiones perceperint prætextu spoliõrum eiusdem Camere perci-

percipere, aut alias contra præsentis nostras literas, attemptare præsumperit, ad totalem bonorum per eum perceptõrum restitutionem teneatur, ac ad id via iuris, etiam per similes censuras, & pœnas cogi & compelli possit & debeat. Districtius inhibentes quibusuis Camera præfatæ spoliõrum Collectoribus nunc, & pro tempore existentibus, ne sub indignationis nostræ, & priuationis eorum officiorum pœna in ornamentis, & paramentis ac Vasis, Libris præfato cultui diuino dicatis, ac alijs rebus sacris, necnon suppellectilibus præfatis quomodolibet se intromittant, nec in eorum inuentarijs tanquam spolia redigant seu describant, sed ornamenta, & paramenta, necnon Vasa, & libros aliaque diuino cultui dicata huiusmodi Ecclesijs, Monasterijs, Capellis, & alijs beneficijs huiusmodi eorumque Rectoribus, & alijs præfatis libere dimittant, & consignent, ac consignari faciãt, cum effectu. Ac suppellectilia prædicta in locis vbi constiterint relinquunt. Ac decernentes, sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscunque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes sublata eis, & eorum cullibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, quicquid secusumper ijs à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Quo circa dilectis filijs Curiaë causarum Camera Apostolicæ generali Auditori, & singulis locorum ordinarijs, ac maiorẽ dignitatem, post Pontificalem in vniuersis Ecclesijs Cathedralibus, & Metropolitan. pro tempore obtinentibus per Apostolica scripta, Moru simili mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum præsentis literas, & in eis contenta quæcunque, vbi & quando

opus fuerit, ac quotiens pro parte quorumcunq; in præmissis interesse habentium, vt præfertur fuerint requisiti solenniter publicantes, eisq; in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentis literas, & in eis contenta quæcunque firmiter obseruari. Ac singulos quos literæ ipsæ concernunt illis pacifice gaudere. Non permittentes eos desuper quomodolibet indebite molestari. Contradictores auctoritate nostra appellatione postposita compescendo. Non obstantibus Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis Generalibus, vel specialibus, Constitutionibus & Ordinationibus, necnon Ecclesiarum, & Monasteriorum, huiusmodi iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus facultatibus testandi, alijsque priuilegijs indulctis, & literis Apostolicis, quibusuis concessis approbatis, & innouatis etiam si de illis eorūq; totis tenoribus specialis, & expressa mentio faciendæ esset, illorum tenores pro sufficienter expressis habentes illis in reliquis, in suo robore permanentibus cæterisque contrarijs quibuscunque, Volumus autem quod si aliquis ex Patriarchis, Episcopis, Abbatibus, seu Commendatarijs, & alijs beneficiatis, præfatis pluribus Ecclesijs, seu Monasterijs, pro tempore simul, vel successiue præfuerit seu plura beneficia obtinuerit ornamenta, & paramenta, acres & bona prædicta ad illa omnia habita ratione fructuum, & temporis quo eadem beneficia possedit omnino pertineat, & proportionabiliter inter ea diuidantur: quodque præsentis literæ in Cancellaria nostra Apostolica, & Acie Campi Floræ, de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo ualituras describantur: Et quia

difficile

difficile foret præsentis ad singula quæque loca deferri, volumus & etiam declaramus earū Transumptis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si foret exhibitæ, vel ostendatæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ ordinationis, statuti, decreti, declarationis, inhibitionis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario cõtraire. si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo septimo. Tertio Kal. Septembris, Pontificatus Nostri Anno secundo.

Cæ. Glorjarius. H. Cumyn.
Pro Domino summissa Ludouicus Ripa.
Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo Septimo, indictione Decima, Die yero decima octaua mensis Septembris, Ponti. Sancti. in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno secundo, Retroscriptæ literæ apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in Cancellaria Apostolica, & ad illius ualvas, & in Acie Campi Floræ, vt est moris, dimissis ibidem præsentibus literis per aliquatulum temporis spatium affixis, & deinde amotis per me Iulium Parinum, & Bartholomæum Sottocasam prælibati Sanctiss. D. N. Papæ Curf. Christianus de Monte Magister Curf.

● BREVE SANCTISSIMI
Domini Nostri Pij Papæ Quinti.

Super declaratione Ordinû Mendicantiû.

● PIVS Papa V. Ad perpetuam rei
memoriam.

ROMANVS Pontifex, tam vniuersalis Chri-
stianæ, quam singularum eius Religionû præ-
cipuus defensor, omnibus illarum incómo-
dis pro sui pastoralis officij debito libenter
occurrit, & eorum indemnitati salubribus, iuxta tē-
porum, morumq; exigentiâ, declarationibus & alijs
remedijs consulere solet opportunis. sane licet dilec-
tî filij Omnium Mendicantium ordinum fratres à
contributione Seminarij Clericorum in qualibet Ci-
uitate iuxta eiusdem Concilij formam erigendi per
Tridentini Concilij decreta eximantur: Nosque in-
ter alia eisdem Mendicantium Ordinum fratribus, con-
cessa priuilegia eos & eorum quemlibet tam à semi-
narij huiusmodi contributione quam subsidio quo-
modolibet, necnon decimis quibuscunque, & certis
alijs oneribus apostolica auctoritate similiter exem-
rimus, & liberauerimus, eosque ad illorum omnium
contributionem, nullo vnquam tempore cogi & cō-
pelli posse decreuerimus: Cum tamen, sicut non sine
animi nostri molestia nuper accepimus, nonnulli lo-
corum ordinarij, & forsan in Prouincialibus Conci-
lijs, eo forsan sub prætexu, quod ordinum Mendicā-
tium fratres huiusmodi bona stabilia ex indulto seu
dispensatione apostolica retinere possunt, & propter
ea Mendicantes re vera non sint, eos ad seminarij sub-
sidij, Decimarû & aliorû onerum huiusmodi contri-
butio-

tributionem cogere forsan præsumperût, & indies præ-
sumunt, in graue ipsorum ordinû grauamen, & præ-
iudiciû non modicû. Nos animo reuolentes eos
ex fructibus bonorû huiusmodi varias Reipublicæ
Christianæ vtilitates afferre, cum ex ipsis varios Magi-
stros & Doctores manu teneant, ex quorum Doctrina
ipsorû fratres Nouitij eruditi postmodû effecti, gre-
gem Dominicum prædicationibus suis, consilijs, con-
fessionibus, orationibus, alijsq; innumeris pietatis
operibus iuuent, & pascant: eorumq; domos non mi-
nus, imo magis, quam equæ per Ordinarios, erecta
sunt seminaria, vocari posse, & propterea Mendican-
tium nomen amittere nullo modo debere. Volentes
idcirco omnē dubitandi materiam amputare, omnes
& singulos Mendicantium ordinû fratres hmoi, ac eo-
rum singulos à quibusuis excommunicationis, suspē-
sionis, & interdicti, alijsq; ecclesiasticis sententijs, cé-
suris, & pœnis a iure, vel ab homine quauis occasio-
ne vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati
existunt, ad effectum præsentium duntaxat conse-
quendum, harum serie absolutos, & absolutos fore
censentes, necnon quarumcunque litium, & causa-
rum coram quibusuis iudicibus, & vbicunque quo-
modolibet pendentiû status, & merita, nominaq;
& cognomina iudicum, & colligantium, necnon
quorumcunque priuilegiorum, indulgorum, exem-
ptionum, & immunitatum eorundem ordinum Men-
dicantium fratribus hætenus quomodolibet conce-
ssorum, tenores præsentibus pro expressis habetes, li-
tes quoque, & causas præfatas, vt præfertur, penden-
tes, ad Nos harum serie auocantes, illasq; penitus ex-
tinguentes, & colligantibus hmoi perpetuum super
præmissis silentium imponentes. Motu proprio non

ad ipsorum fratrum vel alicuius eorum nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de apostolica potestatis plenitudine, omnes & singulos Quatuor Mendicantium Ordinum .s. Sancti Dominici, & Sancti Francisci, ac Eremitarum Sancti Augustini, necnon Carmelitarum, & quos etiã recenseri volumus Seruorum Beatæ Mariæ nomini- bus comprehensos fratres, eorumq; domus, Monaste- ria, & loca, etiam si in cõmuni propria bona tam mo- bilia, quam immobilia, & stabilia, ac alia quæcumque possederint Mendicantium vocabulo, & omnibus, & singulis Mendicantium priuilegijs eis quomodolibet concessis, vri posse, & debere, nec super præmissis villo vnquam tempore molestari posse, auctoritate apo- stolica per præsentem statuimus, & declaramus: ac tam Concilij Tridentini, quam omnia, & singula alia de- creta, statuta, ordinationes, priuilegia, & iura de Men- dicantibus loquentia ad omnes, & singulos ordines præfatos, eorumque domos, & loca, etiam propria bona, in communi tamen retinentes, extendimus, & ampliamus, illaque de illis loqui etiam auctoritate præfata per easdem præsentem declaramus. Ac in super eisdem Ordinarijs, & quibusuis alijs tam ecclesiasti- cis, quam secularibus, quauis auctoritate fungenti- bus, in virtute sanctæ obedientiæ, & alijs arbitrio nostro moderandis panis similiter per præsentem mād- damus, vt si quid pereos tam nostro, quam præde- cessoris nostri temporibus, tam ratione Seminarij, subsidij, & decimarũ, quam aliorũ onerũ huiusmodi exactum fuit, id totum eisdem fratribus, omni mo- ra, & dilatione postpositis restituant, districtius in- hibentes eisdem locorum Ordinarijs, cæterisque per- sonis tam ecclesiasticis, quam secularibus, quauis au-

ctori-

toritate fungentibus, & cuiusuis dignitatis, gradus, & conditionis existentibus, ne eosdem Mendicantiũ ordinum fratres præfatos, bona huiusmodi retinen- tes quouis prætextu super seminarij, subsidij, & de- cimarum contributione molestare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præsumant. Decernetes quo- que, præsentem literas nullo vnquam tempore de sub- reptionis, vel obreptionis vicio, aut intentionis no- stræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impug- nari nullatenus posse, minufue sub quibusuis simi- lium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, modificationibus, limitationibus, restrictionibus, & alijs contrarijs dispositionibus, tam per Nos, quam etiam successores nostros quomodolibet, ac cum qui- busuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque decretis pro tempore factis, & faciendis, quorumcũ- que tenorum existant includi, sed illis non obstanti- bus in suis robore & efficacia persistere, & quoties il- læ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, etiam sub Datum, etiam per ipsos eligenda de nouo concessas esse, & ita incommutabilis voluntatis, & intentionis nostræ esse: & ad hoc, vt perpetua firmitate subsistant, vim validi & efficacis contractus inter sedem Apostolicam, & præfatorum ordinum Mendicantium huius- modi fratres habere debere. Sicque per quoscunq; Iu- dices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatijs Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardi. sublata eis, & eorum cuiilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & aucto- ritate, iudicari debere: irritũ quoque, & inane, quic- quid secº super his a quoquã quauis auctoritate sciẽ

ter, vel ignoranter contigerit attentari. Quo circa dilectis filijs Curix̄ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, necnon quarumcunque tam Cathedralium, quam Collegiarum ecclesiarum Decanis, Præpõlitis, Archipresbyteris, Archidiaconis, Thesaurarijs, & quibusvis alijs in eisdem ecclesijs dignitates obtinentibus, vbi libet, & in quibuscunque Regionibus, terris, & locis existentibus per præsentis Motu simili mandamus, quatenus ipsi & eorũ quilibet per se vel alium, seu alios præsentis literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum fratrum, vel alicuius eorum fuerint requisiti soleniter publicantes, eisq; in præmissis efficaces defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra eosdẽ fratres, & eorũ singulos præmissis omnibus pacifice frui, & gaudere, non permitteutes eos, vel eorũ quempiam super illis quomodolibet indebite molestari. Cõtradiçtores quoslibet, & rebelles per sententias, cõsuras, & pœnas ecclesiasticas, aliq; opportuna iuris & facti remedia appellatione postposita compescendo. Et nihilominus legitimis super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas etiam aggravando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstant. fel. recor. Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus diebus, dũmodo vitra tres dietas quis vigore præsentium ad iudicium non extrahatur, & alijs apostolicis, necnon in Prõvincialibus, & sýnodalibus Concilij editis specialibus vel generalibus constitution. & ordination ac quibusvis etiam iuramento cõfirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis,

dultis, & literis apostolicis sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam motu simili, & ex certa scientia, ac apostolicæ potestatis plenitudine, ac alias quomodolibet, etia consistorialiter concessis, approbatis cõfirmatis, & sepius innouatis. Quibus omnibus etiã si de illis, illorumq; totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruãda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso & forma in illis tradita obseruata inferti forent, præsentibus pro expressis habẽtes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, cõtrarijs quibuscunque, aut si aliquibus cõmuniter, vel diuifim ab apostolica sit sede indultũ, quod interdici, suspendi, vel excõmunicari non possint, per literas apostolicas non facientes plenã & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi. Volumus autem quod præsentiu transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, aut alicuius prælati, vel in dignitate ecclesiastica constituti, sigillo munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Quodque eadem præsentis in Valuis Cæcellariæ apostolicæ, & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, necnon in acie Campi Floræ per aliquẽ ex Curforibus nostris publicentur, & inter Extræuagantes cõstitutiones perpetuo valituras cõscribantur, ac postquã publicatæ fuerint, plenam, & indubiam fidem faciãt: necnon omnes & singulos illas concernentes perinde ligent, ac si essent personaliter intimatæ.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, Sub Annulo
Piscaroris, Die prima Octobris, M.D.LXVII. Ponti-
ficatus Nostri Anno secundo.

Ioan. Alfons. Naldi.

A. Calorius.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, Quingen-
telimo, sexagesimo septimo, Indictione decima, Die
vero decima sexta mensis Octobris, Pontificatus San-
ctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini
Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius se-
cundo, Retroscriptæ literæ in forma breuis affixæ,
& publicatæ fuerunt in retroscriptis locis, vt moris
est, per me Alexandrum Astancollum præfati sanctis-
simi D. N. Papæ Cursorem.

Idem Cursor.

Philibertus Chappius Magister Curs.

NOS Ludouicus miseratione diuina S. Romæ
Ecclesiæ præbyter Cardinalis Simonetta nun-
cupatus, Tituli Sanctæ Anastasiæ, Vicepro-
tektor fratrum ordinis Minoris Con. S. Fran-
cisci omnibus, & singulis præsens literarum Aposto-
licarum confessionis, declarationis, confirmationis,
& voluntatis sanctissimi D. Pij diuina prouidentia
Papæ Quinti, in fauorem Mendicantium, impressum
transumptum visuris, lecturis pariter & auditoris,
notum facimus, & in verbo veritatis attestamus, qua
liter cū supradictis originalibus Apostolicis literis,
quas non cassas, non abolitas, nec in aliqua sui parte
suspectas vidimus, & cum præmissis transumpto au-
scultauimus, concordat. In quorum omnium fidem,
& testimonium ad instantiam R. P. F. Magistri Anto-
nij Posij à Monte Cilicino ord. Minor. Con. Procura-
toris

toris in curia, has præsentis nostras attestacionis lite-
ras etiam imprimi, & nostri soliti sigilli (quo in simi-
libus vtimur) impressione communiri, & per Nota-
rium infra scripū subscribi fecimus. Actum & datū
Romæ, in ædibus nostris, Anno à Natiuitate Domi-
ni, M. D. LXVIII. Indictione decima, Die vero iij.
Aprilis, Pontificatus eiusdem sanctissimi D. N. Pij
Papæ Quinti Anno Tertio.

EDICTVM SVPER DENVN- tiatione Clericorum, ac bireto Doctorum.

Iacobus Miseratione diuina tt. Sanctæ)
Mariæ in Cosmedin sanctæ Romane) Vic. General.
Ecclesiæ præbyter Cardinalis sabelius)
Sanctissimi Domini Nostri Papæ.)

CVM aliàs ex auctoritate S. D. N. Papæ Viuæ
vocis oraculo nobis concessa, quia difficile est
propter multitudinem eorum qui in urbem
ex diuersis partibus conuenire solent, Cleri-
cos à laicis internoscere: Præceperimus omnibus, &
singulis clericis in sacris ordinibus constitutis alijs-
que beneficiis ecclesiasticis, etiam simplicia obtine-
nt, qui in Ro. Cu. morantur: vt infra decem dies tuas
proximos, & eis qui postea ad eandem urbem ven-
turi erant à die eorum aduentus numerari deberent,
in Curia nostra se sistere, & nomen, cognomen, pa-
triam, ordines, & beneficia profiteri literasque vt vo-
cant dimissorias ostendere. Qui autè eo gradu, & cō-
ditione aliquē, vel hospitij, vel famulatus, aliaue cau-
sa domi h. beret, vel esset in futurū habituri, illo de
eadē nostra lege præmonito, ad prænarratū tēp., & ad
eandem

eandem nostram Curiam deferre tenerentur, prout in nostris desuper confectis literis sub dat. die xx. Mensis Octobris, 1566. datis. latius continetur: Et ne ij, qui ad aliam Urbem prædictam successiue venient, & venerunt de eisdem nostris literis aliquam valeant ignoranciam allegare: Ideo iterum de nouo eadē auctoritate iubemus omnes & singulos clericos in sacris ordinibus constitutos aliosque beneficia ecclesiastica etiam simplicia obtinere. in R. O. Cu. commorantes, qui præmissa in nostris literis contenta non obseruarunt, ad decem dies ab harum literarum promulgatione, eos autem qui posthac eandem Urbem sunt ingressuri à die eorum aduentus numerandos se in Curia nostra præfata, vt præfertur, sistere & nomen cognomen patriam ordines, & beneficia profiteri literasque dimissoriales ostendere: Qui autem aliquem ex prædictis clericis, hospitij, vel famulatus, aliaue, causa domi habent, seu in futurum sunt habituri, illo de nostra hac lege præmonito, ad præstitutum tempus ad eandem Curiam nostram deferre. Alioquin qui præmissa non adimpleuerint viginti quinque aureorum, & carceris, aliaue pœna arbitrio nostro irroganda punientur.

¶ Et quia vsu, & experientia compertum est laicos qui clericalibus vestibus vti consueuerunt, & vtuntur à clericis non posse internosci, quia leui, & modica differentia in bireti gestatione vtuntur.

¶ Eisdem auctoritate cõmissione, & mandato, & vix vocis oraculo nouissime nobis facto., monemus eosdem omnes laycos eisq; propterea præcipimus, & mandamus, vt infra decem dierum spatium à publicatione presentium computan. biretum rotundum cum suis plicis quo omnes layci vtuntur deferant, Et qui præmissa

præmissa non adimpleuerint, vestium omnium, & indumentorum amissionē, necnon quinquaginta scutorum auri, & carceris aliaue arbitrio nostro imponē. pœnam incurrat: volumus autē, & decernimus vt his nostris literis in locis solitis publicatis, & affixis, ita eorum quoscunq; arctet executio, perinde ac si personaliter vnicuiq; intimatæ forent. In quorum fidē, &c. Dat. Romæ in ædibus nostris, Die 30. Octobris, 1567.

Alfonfus Binarinus Vicegerens.

Simon Gugnetus Not.

B V L L A S. D. N. D. PII DIVI-
na prouidentia Papæ, V. Super declaratione assignationum portionum Vicarijs in vnioune Beneficiorum facien.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

AD Exequendum Pastoralis officij debitum, vigilantibus studijs intendentes, ad ea, per quæ Cathedralium & Collegiatarum, aliarumue Ecclesiarum, necnon Monasteriorum, beneficiorum, seu Collegiorum, ac aliorum locorum prospero profectui, diuinique cultus augmento, & opportuna congruaq; sustentationi parochialium ecclesiarum eisdem vnitatum statui feliciter dirigendo, & personarum in illis curam animarum exercentium utilitati recta ratione & prouida moderatione consulti, & salubriter prouideri valeat, libenter interponimus nostræ sollicitudinis partes. Hinc est quod nos, ad quorum aures (quod non sine animi nostri molestia referimus) peruenit nonnullus ex

vene-

Venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis in deputandis Vicarijs, ac in assignatione portionum Vicarijs perpetuis parochialium dictis ecclesijs, Monasterijs, Beneficijs, Collegijs, vel locis pijs perpetuo vnitarum ex Concilio Tridentino facienda, ita modum excessisse, vt parum, aut nihil ex fructibus, redditibus, & prouentibus parochialium ecclesiarum sic vnitarum ecclesijs, Monasterijs, Beneficijs, Collegijs alijue locis pijs remanserit, ob idq; multæ ortæ sint super hoc cõtrouersie circa interpretationes decreti dicti Concilij. Nos ad eas tollendas animum intendentes, considerantesque vniones ipsas ideo a prædecessoribus nostris factas esse, vt ex redditibus, & emolumentis beneficiorum vnitorum Ecclesijs, Monasterijs, Collegijs, Beneficijs, & locis pijs, quibus illa vniuntur, facilius onera eisdem incumbentia supportentur, & prõprius a Ministris ecclesiasticis in eisdem diuina officia celebrètur, Hospitalitas seruetur, aliaq; charitatis opera exercentur, ac etiam vt nihilominus cura animarum dictarum parochialium laudabiliter exercetur: Motu proprio, & ex certa nostra scientia auctoritate apostolica hac nostra perpetuo valitura Constitutione statuimus, & ordinamus, ac declaramus, quemadmodum etiam de ipsius Concilij mente fuisse colligimus, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos præfatos in assignatione portionis ipsis Vicarijs perpetuis ex prædicto Concilio ipsorum Prælatorum arbitrio facienda ita se continere & arbitrari debere, vt non maior centum, nec minor quinquaginta scutorum annorum summa computatis omnibus etiam incertis emolumentis, & alijs obuentionibus communiter percipi solitis eis omnino assignetur: nisi Vicarijs temporarijs solitum fuisset plus

plus assignari siue in quantitate, aut quora fructuum, pecuniaque numerata, fundo, seu alia restabilis portio huiusmodi constituatur, cuiuscunque valoris parochialis ecclesia vnita fuerit, & habita etiam ratione reddituum, & onerum loci, cui parochialis ipsa vnita fuerit, ita quod portiones vltra, vel infra dictas summas scutorum centum, & scutorum quinquaginta hactenus assignatæ, vel in posterum forsitan assignandæ quoad excessum, & defectum huiusmodi nullius roboris, & momenti existant, & ad summas prædictas reductæ & auctæ respectiue censeantur, nisi tamen valor annuus ipsius parochialis vnitæ habita ratione (vt præfertur) minor sit quinquaginta scutis, quo casu portio assignata, vel assignanda Vicario perpetuo non debeat excedere summam annuam valoris dictæ parochialis, sed sufficiat quod omnes fructus eius duntaxat attribuuntur ipsi Vicario perpetuo. Et quoniam iniquum esset, eos qui commodis priuantur, eadem onera quæ prius sustinebant debere sustinere, Volumus, & statuimus quod Ecclesiæ, Monasteria, Collegia, Beneficia, & pia loca huiusmodi, in quorum parochialibus ecclesijs vnitis contingeret Vicarias prædictas erigi, pro quantitatibus fructuum ipsis Vicarijs perpetuis assignatorum, ad solutionem quindenniorum quam nobis & Camera Apostolicæ soluunt, vterius non teneantur, sed eis detractio fiat ad ratam certorum quæ de fructibus dictarum parochialium percipiuntur. Ita tamen quod Vicarij perpetui, qui pro tempore deputabuntur, teneantur accipere à Sede Apostolica nouam prouisionem suæ deputationis, & soluere Annatam pro portione fructuum, reddituum, & prouentuum certorum sibi assignata, & expedire literas apostolicas, nec alias ad possessionem dictarum
Vica-

Vicariarū perpetuarum, & seruitium earundem parochialium admitti possint, nisi soluta Annata, & ex peditis literis apostolicis nouæ prouisionis, vt præfertur. Alioquin integrum Quindennium solui debere: nec Vicarij prædicti antea tuta conscientia fructus percipere possint. Volumus insuper & ita mandamus quod dicti Vicarij perpetui non ad liberam ordinariorum electionem, sed ad nominationem illorum, in quorum ecclesijs vnitis ponentur, cum ipsorum ordinariorum, seu eorum Vicariorum præuio examine approbatione deputentur. Et si dictæ parochiales vnitę erunt Monasterijs Regularium Mendicantium, possint à Superioribus dictorum Monasteriorum nominari ex ipsis Mendicantibus, quos si ordinarij præuio examine per se, aut eorum Vicarios faciendo idoneos ad curam animarum exercendā inuenerint, & ita pro idoneis approbauerint, teneantur in Vicarios ad nulum tamen superiorum suorū amouibiles deputare. Idemque etiam seruetur in Regularibus Monachis tantum, dummodo in ea parochiali, in qua vnus ex eis Monachis fuerit seruata forma prædicta Vicarius deputatus, habitent cum eo saltē quatuor alij ex dictis Monachis. Sicque per quoscunque Iudices quauis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quouis aliter iudicandi, & interpretandi potestate, iudicari, & interpretari debere. Nec non irritum, & inane decernimus quicquid secus à quoquam quauis auctoritate attentatum forsan est hæctenus vel in posterum contingerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentis literæ in Cancellaria nostra apostolica, & ad Valuas Principis Apostolorum

de

de Vrbe de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret eas ad singula quęque loca deferri, quod earum trāsumptis etiā impressis manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo alicuius prælati munitis eadē prorsus fides adhibeatur, quę præsentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostrę ordinationis, declarationis, statuti, mandati, decreti, & volūtatıs infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autē hoc attētare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorū Petri & Pauli apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romę apud sanctum Petrū Anno incarnationis Dominicę, 1567. kal. Nouembris, Pontificatus Nostri Anno secundo.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno à Natiuitate Dñi nostri Iesu Christi, 1567. Indictione decima, Die vero decima quinta mensis Nouembris, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno eius secundo, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad Valuas Basilicę Principis apostolorum de Vrbe, & Cancellarię Apostolicę ibidem dimissis copijs affixis per nos Ioan. Andream Rogerium, & Antoniū Clerici Cursores Apostolicos.

Ioannes Guerardi Magister Curs.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ **BVLLA S. D. N. PII P AP AE V:**
Super prohibitione agitationis Taurorum & Ferarum, & annullatione votorum & iuramentorum, super eisdem pro tempore interpositorum.

K

¶ P I V S

PIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

DE S A L V T E gregis Dominici nostrę Curie diuina dispensatione crediti, prout ex debito Pastoralis officij astringimur, sollicitę cogitantes, fideles cunctos gregis eiusdem ab imminētibus corporum periculis etiam animarum pernicie perpetuo arcere studem? Sanē licet detestabilis delictorum vsus a diabolo introductus, vt cruenta corporum morte animarū etiam perniciem lucretur, ex decreto Concilij Tridētini prohibitus fuerit: Nihilominus adhuc in plerisq; Ciuitatibus, & alijs locis, quāplurimi ad ostentationem virium suarum & audacię in publicis priuatisque spectaculis, cum Tauris, & alijs feris bestijs congregari non cessant: vnde etiam hominum mortes, membrorum mutilationes, animarumque pericula frequenter oriuntur. Nos igitur considerantes hęc spectacula, vbi Tauri, & Ferae in circo vel foro agitantur, a pietate, & charitate Christiana aliena esse, ac volentes hęc cruenta turpiaque demonum & non hominum spectacula aboleri, & animarum saluti quantum cum Deo possumus prouidere, Omnibus & singulis Principibus Christianis quacūque tam ecclesiastica, quā mundana etiam Imperia li, Regia, vel quauis alia dignitate fulgentibus, quouis nomine nuncupentur, vel quibusuis Communitatibus & Rebus publicis, hac perpetuo nostra Constitutione valitura sub excommunicationis, & anathematis pœnis ipso facto incurrendis, prohibemus & interdiciamus, ne in suis Prouincijs, Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & locis, huiusmodi spectacula, vbi Taurorum aliarumque ferarum bestiarum agitationes exercentur, fieri permittant. Militibus quoque exterisque

risque alijs personis, ne cum Tauris & alijs bestijs in præfatis spectaculis, ipsi tam pedestres, quam equestres congregari audeant, interdiciamus. Quod si quis eorum ibi mortuus fuerit ecclesiastica careat sepultura. Clericis quoque tam Regularibus, quam sæcularibus beneficiis ecclesiastica obtinentibus, vel in sacris Ordinibus constitutis sub excommunicationis pœna, ne eisdem spectaculis interfiant, similiter prohibemus. Omnesque obligationes, iuramenta & vota, a quibusuis personis, vniuersitate vel Collegio de huiusmodi Taurorum agitatione, etiam vt ipsi falso arbitrantur, in honorem Sanctorum, seu quarumuis ecclesiasticarum solennitatum, & festiuitatum (quæ diuinis laudibus spiritualibus gaudijs, pijsque operibus, non huiusmodi ludis celebrari, & honorari debent) hactenus factas, & factas, seu in futurum fienda, (quæ & quas omnino prohibemus) cassamus & annullamus: ac pro cassis, nullis, & irritis haberi perpetuo decernimus, atque declaramus. Mandamus autem omnibus Principibus, Comitibus, & Baronibus S. R. E. feudatarijs, (sub pœna priuationis feudorum quæ ab ipsa Ecclesia Romana obtinent: Reliquos vero Principes Christianos, & Terrarum dominos prædictos hortamur in domino, & in virtute sanctæ obedientiæ mandamus, vt pro diuini nominis reuerentia & honore, præmissa omnia in suis dominijs, ac Terris huiusmodi exactissime seruari faciant, vberissimam ab ipso Deo mercedem tam boni operis recepturi: Ac vniuersis venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, alijsque locorum Ordinarijs in virtute sanctæ obedientiæ, sub obsecratione diuini iudicij, & in terminatione maledictionis æternæ,

K a quate-

quatenus in Ciuitatibus, & diœc. proprijs præsentēs nostras literas sufficienter publicari faciant, & præmissa etiam sub pœnis, & censuris ecclesiasticis obseruari procurent. Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac exēptionibus, priuilegijs, indultis facultatibus, & literis Apostolicis, quibusuis personis cuiuscunq; qualitatis & conditionis existentibus, sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cū quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus, illorū tenores præsentibus pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisq; cōtrarijs quibuscunq; que. Volumus autem quod præsentēs literæ in Cancellaria nostra Apostolica, & acie Campi Florę de more publicentur. & inter constitutiones perpetuo valituras describantur, & earum transumptis etiam impressis, manu alicuius Norarij publici subscriptis, & sigillo, alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides vbiq; adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā nostræ prohibitionis, interdicti, cassationis, annullationis, decreti, declarationis, mandati, hortationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicę, 1567. Kal. Nouembris, Pontificatus Nostri Anno Secundo. Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

¶ Anno

¶ Anno à Natiuitate Domini, Milleſimo, Quingentesimo, Sexagesimo Septimo, in dict. one decima, Die vero decima quinta mensis Nouēbris, Pontificatus Sanctissimi D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius secundo, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad Valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in Acie Campi Floræ ibidem dimissis copijs affixis per nos Antoniū Clerici, & Ioan. Andream Rogerium præfati Sanctissimi D. N. Papæ Cursores. Ioannes Guerardus Magister Curs.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ M O T V S P R O P R I V S S. D. N.

Pij Papæ V. Auocationis ad se, & successorēs suos Ro. pont. quarumcunq; causarum confidentiarum, tam motarum, & pendentium, quam in futurum quomodolibet mouendarum.

P I V S P A P A V.

M O T V Proprio, & c. Licet fel. recor. Pius Papa iij. prædecessor noster postquam certā simoniacę prauitatis speciem beneficiorum, confidentiam vocatam, quæ etiam in Rom. Cur. atque adeo in sacrū Venerabiliū fratrum nostro rum, tunc suorū S. R. E. Cardinalium collegiū quasi per cuniculos irrepserat, ac nonnullos ex ipsis fratribus nimia quadam facultate, seu potius importunis amicorū familiarūq; præcibus adductos, beneficia in cōfidentia hmoi recepisse, & tunc frequenter recipere intellexerat, hancq; illicitam beneficentię exercēdę, seu amicitia colendę viam a tanto saltē collegio

k 3 pror-

prorsus eliminare cupiens, eosdem fratres in suo cō-
 sistorio secreto non semel admonuerat, huic aliena be-
 neficia custodiendi modo ne assuescerent, neue illa
 hoc pacto recipere, sed sic recepta dimitterent. cūq;
 ad aures suas peruenisset, eorū aliquos monitionis hu-
 iusmodi, immo potius suimet oblitos, ea quæ custo-
 dienda receperant beneficia, nondū tamen dimisisse:
 & insuper illos, & nonnullos alios etiam Patriarchas
 Archiepiscopos, & alios Episcopos, Ecclesias, Monaste-
 ria, dignitates, & alia beneficia in eorum fauorem re-
 signata, cessa, vel aliā dimissa acceptasse, illaque in ti-
 tulum cōmendam, vel administrationē, aut alias au-
 thoritate Apostolica cōcessa, quandoq; in resignantiū
 vel cedentium, seu etiam aliorum fauorē cepisse, vel
 alias dimisisse, ac sibi propterea fructus Ecclesiarum,
 Monasteriorum, Dignitatum, & aliorum beneficio-
 rum huiusmodi in toto, vel in parte, ac regressus si-
 ue accessus & ingressus ad Ecclesias, Monasteria, & be-
 neficia huiusmodi sibi referuari procurasse, & obti-
 nuisse (ad hoc videlicet, vt confidentes sic, decima-
 rum apostolicarum, vel cōmunis dicti Collegij, & an-
 nata, aliorumq; iurium dictæ Cameræ debitorum
 solutionem eluderent) & alia tunc expressa fecisse in
 animarum suarum periculum, & perniciosum exem-
 plum. His & alijs tunc expressis occurrere volens,
 per suas sub plumbo expeditas literas, Ecclesias, & Mo-
 nasteria, ac beneficia huiusmodi ipso iure à die recep-
 tionis eorum vacauisse, & vacare, ac fructuum recep-
 tationes, vt præmittitur, factas, ac regressus, siue ac-
 cessus, & ingressus concessos huiusmodi cessasse, & ces-
 sare, ac extinctos esse: & alia similiter tunc expressa de-
 creuerit, & declarauerit, cū inhibitionis, & decreti, ac
 alijs clausulis etiā tūc expressis, prout in ipsis literis
 plenius

plenius continetur. Tamen pro eo quod ipse Pius præ-
 decessor sibi ipsi, & successoribus suis præmissorum
 & in eisdē literis contentorū cognitionem, & dicta-
 rū literarum executionem, prout debeant, non retere-
 nauit: cum vt plurimū istę confidentię inter s. R. E.
 Cardinales, & Archiepiscopos, Episcopos, & alios po-
 tētes viros sint, & inferiores iudices ad eos, pro eorū
 dignitatibus, gradibus, vel officijs, aut potētia, respe-
 ctum habentis, ac etiam quia nullus est, qui contra
 eos se instigatorem aut accusatorem ostendere, aut
 propalare velit in iustitia desuper exhibenda, & mi-
 nistranda, ac præfatis Pij prædecessoris literis exequē-
 dis se negligentes aut morosos reddunt. Quo fit, vt
 ad aures nostras, non sine animi nostri displicentia
 peruenit vt nonnulli sacros Canones, seu literas Pij
 prædecessoris huiusmodi parui pendentes non verē
 tur in animarum suarum perniciem ecclesias, etiā Ca-
 thedrales & Metropolitanas, Monasteria, Prioratus, &
 alia beneficia sęcularia, & regularia in confidentiam
 (quam simoniacam prauitatem sapere non ignorant)
 acceptare & retinere, seu illa in vim assertorum re-
 gressuum, siue accessuum & ingressuum sic vt præfer-
 tur eis concessorum & effectum, vt aiunt, sortitorum
 consequi & habere velle: nos qui post nostrā ad sum-
 mi Apostolatus apicem diuina fauente clementia as-
 sumptionem inter alias nobis imminentes curas, hoc
 præcipue & maxime cordi habuimus, prout habemus
 huiusmodi confidentias de medio tollere, & in sua
 pertinacia circa huiusmodi ecclesiarum, monasterio-
 rum & beneficiorum detentionem, seu assecutionem
 persistentes, nisi respiciant, debitis nobis visis pœnis
 plectere ac vnicuiq; prout ex nostro vniuersali & pa-
 storali officio tenemur in his iustitiā ministrare, & ne

abusus, vel potius delictum huiusmodi vltius fidelium animas illaqueatas tenedo, progrediatur, omni debito, & celeri remedio prouidere volentes. Mocu simili, & c. Ac ex nostra certa scientia, & de apostolice potestatis plenitudine, pramissorum omnium cognitionem, & literarum pradiatarum executionem nobis, & successoribus nostris Rom. Pont. canonicè intransibus referuantes, prout harum serie referuamus, omnes, & singulas confidentiarum huiusmodi contra quoscunq; etiam eiusdem s. R. E. Cardinales Archiepiscopos, Episcopos, & alios quoscunq;, coram quibuscunq; iudicijs, etiam ad hoc specialiter delegatis, etiam sacri Palatii Apostolici causarum Auditoribus, ac s. R. Ecclesi. Cardinalibus, motas & pendentes, in eisdem statu & terminis, in quibus reperiuntur: ac etiam alias quascunq; similium confidentiarum causarum, contra supradictos & alios quoscunq; de cetero mouendas, seu ad nos quomodolibet deferendas, per nos summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura iudicij, sola facti veritate inspecta, etiam per via Inquisitionis, seu ex nostro officio, aut alias, prout nobis expedire videbitur, procedendo, audiendas, cognoscendas, decidendas, sineq; debito terminandas, & totaliter exequendas, ad nos auocamus, decisionique & terminationi per nos super illis faciendæ (appellatione quacunque, etiam alias de iure admissibili reiecta, & postposita) standum ac acquiescendum, & omnino parendum & obediendum fore statuimus, & ordinamus: sicque mentis & voluntatis nostræ incommutabilis esse dicimus, decernimus, & declaramus: certificantes, prout certificamus, & attestamur omnibus & singulis supradictis, in ipsis causis eos in eorum prætenis iuribus, &

& alijs quæ coram nobis dicere, & allegare, seu prætere tendere voluerint, audiendo iustitiam, vt par est, nos ministrare paratos existere, non obstantibus pramissis, & quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Cancellariæ Apostolicæ Regulis in contrarium quomodolibet editis, cæterisque contrarijs quibuscunq; volentes solam nostrâ per, placet, signaturâ sufficere, & vbiq; in iudicio fidè facere, quancunq; regula cõtraria non obstante. Et vt premissa ad supradictorû & aliorum, quorû interest, notitiâ deuenire possint, præsentem nostrû Motum proprium per vnû ex nostris Cursoribus in Basilicâ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ valuis, illius copia inibi affixa, vt moris est, publicari mandamus. Quæ oēs supradictos perinde ardeat, ac si eis ipse Motus proprius personaliter intimatus fuisset. Placet Motu proprio. M.

¶ Anno à Natiuitate Domini, 1568. Indictione xj. Die vero quinta mensis Ianuarij, Pontificatus sancti in Christo patris D. & D. N. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno Secundo, suprascripæ literæ, affixæ, & publicatæ fuerûnt in locis suprascriptis per me Stephanum de Olea s. D. N. Papæ Cursorem.

Andreas de Grassis Not. à s. D. N. specialiter deputatus.

Franciscus sotto casa Mag. Curs.

¶ **BVLLA S. D. N. PII DIUINA** prouidentia papæ v. Relaxationis prohibitionis de non admittendis Resignationibus per Ordinarios, cum modificationibus.

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

Q V A N T A Ecclesiæ Dei incommoda omni tē-
pore attulerit, & nunc quotidie magis afferat
ministrorum in eam ingressio vitiosa, iam
late perspiciant, & cum mœore expendant
Præsules oēs & pastores, quando hæc perniciēs cetera-
rum omnium maxima, tam multas orbis Ecclesias impiē
violarit. Quia vero hoc malū cum in ceteris frequēs,
tum maximē in beneficiorū, & officiorū ecclesiastico
rū dimissione admittitur, nemini molestū esse debet
quod pridem de reprimendis quotidianis fraudibus
que hac in re frequentiores internoscūtur, certam ali-
quam rationem tandē inituri officij nostri partes in
prohibēda omnibus interim resignationū hmoi recep-
tione paulo seuerius interpouerimus, omnesq; bene-
ficiorū interim resignandorū dispositiones que fie-
rent in irritū reuocauerimus, ac etiam decreuerimus
nullū per eas in illis ius, neq; titulū, vel coloratum,
tam in petitorio, quā in possessorio ipsis prouisis
tribuere, quin etiam eos ad illa deinceps obtinenda
perpetuo inhabiles fore, collatores vero alias in illo-
rū dispositione etiam tanquā deuolutionis iure sese
interponere nō posse: sed de eis vt vere vacātibz, si-
ue per Romanum Pontificem, siue alios collatorum
eorundem superiores, vt preuentum esset, libere pro-
uideri. Nunc autem intendentes institutum hoc nos-
trum, quo sanctuarium Domini cupimus illibatum
auctore Domino persequi, ac simul quantum in no-
bis est cauere ne resignationes ipsę de hinc pro cuius-
q; arbitrio, nullisque vel certe leuibus causis passim,
& temere admittantur. Prohibitionē, & alia prædicta
ac cetera omnia nostras super his literis contenta cate-
nus

nus relaxamus, vt post hac Episcopi, & alij facultatem
habentes eorum duntaxat resignationes recipere, &
admittere possint, qui aut senio confecti, aut valetu-
dinarij, aut corpore impediti, vel viriati, aut crimini
obnoxij, censurisq; ecclesiasticis irretiti, aut nequeūt
aut non debent ecclesiæ, vel beneficio inferuize, seu
qui vnum aliud vel plura beneficia obtinuerint, vel
quos ad aliud contigerit promoueri, Religionē quo-
que ingressuri, vel matrimonium contracturi, si ita-
rim postea id re ipsa exequantur: denique cum quid
ex alijs casibus acciderit, qui constitutione sollicitis
recordationis Innocentij Papæ iij. de dimittendis
cathedralibus ecclesijs, edita continentur. Qui etiam
ob capitales inimicitias nequeunt vel non audent in
loco beneficij residere securi, sed nec horum vllus sa-
cro ordini mancipatus, nisi religionem ingressurus
valeat vllō modo beneficium, vel officium ecclesia-
sticum resignare, nisi aliunde ei sit quo in vita possit
commode sustentari. Ad hæc beneficiorum, & offi-
ciorum permutationes admittere, quæ canonicis san-
ctionibus, & apostolicis constitutionibus permittun-
tur. Cauent autem Episcopi, & alij prædicti itemq;
omnes electores, præsentatores, & patroni tam eccle-
siastici, quā laici quicumque sint, ne verbo quidē,
aut nutu vel signo futuri in huiusmodi beneficijs, &
officijs successores ab ipsis resignantibus, aut alijs eo-
rum significatione vel hortatu designentur, aut de
his assumendis promissio inter eos, vel etiam inten-
tio qualiscunque intercedat. Ceterum præcipimus,
atque interdiciamus, ne ipsi Episcopi, aut alij col-
latores de beneficijs & officijs resignandis prædictis,
aut suis, aut dimittentium consanguineis, affini-
bus, vel familiaribus etiam per fallacem circuitum multi-

multiplicatarum in extraneos collationum, audeant prouidere, quod si secus, ac etiam quicquid præter vel contra formam prædictorum fuerit a quocunq; temere attentatum, id totum ex nunc vires, & effectū decernimus non habere. Qui vero contra fecerint, vt in eo quo deliquerint puniantur, a beneficiorum, & officiorum collatione, necnon electione, præsentatione, confirmatione, & institutione prout cuique cōpetierit, tandiu suspensi remaneant, donec remissionem a Romano Pontifice meruerint obrinere, & qui talia beneficia seu officia receperint, eos prædictis pœnis volumus subiacere. Et nihilominus in eos qui sic suspensi contere, eligere, præsentare, confirmare, vel instituire aui fuerint, excommunicationis quo ad personas, quo vero ad capitula, & conuenus à diuinis suspensionis sententias ipso facto promulgamus: quibus etiam nullus alius quam ipse Romanus Pontifex, siue absolutionis, siue relaxationis gratiam (excepto martis articulo) valeat impertiri. Prohibitione, & literis nostris prædictis nihilominus in ceteris omnibus perpetuo valituris. Non obstantibus quibuscunq; et priuilegijs, indulgentijs, & literis apostolicis generalibus, & specialibus quibuscunq; Episcopis, & alijs superioribus, ac inferioribus ecclesiarum prælatis, necnon Ecclesijs, Monasterijs, Capitulis, Conuentibus, Collegijs, & Vniuersitatibus eorūque, & alijs personis etiam Regia & Imperiali maiestate præditis sub quacunque verborum forma, & conceptione concessis, per quæ effectus præsentium impediri posset quomodocunque vel differri, etiā si de eis ipsorumque totis tenoribus ad verbum, ac de proprijs nominibus eorū, necnon Ecclesijs, Monasterijs, locis ordinibus, & dignitatibus quibus necnon cau-

fis

sis propter quas illa cōcessa sunt, specialem, & expressam præsentibus fieri oporteret mentionem. Ceterum iubemus easdem præsentibus ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ publicari, & earum exempla affigi: volumusq; eas sic publicitas omnes & singulos perinde afficere, & obligare, ac si illis ipsis fuissent singulariter intimatæ: Exemplis quoq; prædictis etiam impressis, manuque Notarij publici, & sigillo prælati ecclesiastici vel eius curiæ obsignatis, eandem prorsus fidē adhiberi, quæ ipsis præsentibus si torent exhibere vel ostense. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā nostræ relaxationis, præcepti, interditi, decreti, promulgationis, iussionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc attentare præsumpserit, indignatione omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorū eius se nouerit incurfurū. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, M.D. LXXVIII. Kal. Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæsar Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno a Natiuitate Domini, Millesimo, Quingentesimo, sexagesimo octauo: Indictione vndecima, Die vero decima mensis Aprilis, Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti. Anno Tertio, retrospectæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ dimissis ibidem eorundem exemplis affixis per nos Iulium Parinum, & Ioan. Andream Panizzam prælibari sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Bartholomæus Sotto casa Magister Curforum.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Bulla

BVLLA S. D. N. PII DIVINA
 prouidentia Pape Quinti, Super deponēdis
 fructibus, & distributionibus beneficiorum
 ecclesiasticorum lite pendente.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

CORDI nobis est lites minuere, & à labori-
 bus subditos, maxime personas ecclesiasticas
 diuino cultui deditas, releuare: sane cū (sicut
 accepimus) in plerisq; Cathedralibus, & Colle-
 giatis Ecclesijs earū constitutionibus, & statutis etiā
 a sede apostolica approbatis, & cōfirmatis cautū sit,
 quod occurrentibus litibus, & cōtrouersijs inter pro-
 uisos de dignitatibus, officijs, canonicatibus, & præ-
 bendis, portionibus, & præstimonijs ceterisq; benefi-
 cijs ecclesiasticis qualitercūq; qualificatis, tā ordina-
 ria, quā apostolica auctoritate tam super illorū pro-
 uisione, seu institutione, aut possessione, quā illorū
 idoneitate, & habilitate, aut alias ex quauis causa, &
 eorundem ad dignitates, canonicatus, & præbendas,
 cæteraque beneficia ecclesiastica prædicta admissio-
 ne, & receptione, & capitulo, & canonicos, ceteras-
 que capitulares personas ad quos admissio, & recep-
 tio tam de iure, quam ex cōsuetudine spectat, & perti-
 net, aut etiam alias personas ecclesiasticas afferentes
 beneficia prædicta ad se de iure spectare, ipsi sic pro-
 uisi interim beneficiorū huiusmodi fructus, ac distri-
 butiones non percipiant, sed capitulū, & canonici il-
 las vel in suos vsus, & utilitatem conuertendas, seu re-
 stituendas ei, cui de iure restituēde erunt, recipiant,
 prout in dictis cōstitutionibus, & statutis, seu cōsue-
 tudinibus cōtinetur, quo factū est ut lites hmōi im-
 morta-

mortales efficiātur, nec earū optatus finis videri pos-
 sit. Hinc est quod nos hac nostra perpetuo ualitura
 constitutione auctoritate apostolica statuimus, atque
 decernimus, quod fructus, redditus, & prouentus, ac
 distributiones, ceteraq; emolumenta, quæ vigore cō-
 stitutionum, consuetudinū, & statutorum prædicto-
 rum a capitulo, & canonicis recipienda (ut præmitti-
 tur) erant, amplius non ab eisdem capitulo, & cano-
 nicis recipiantur, sed penes personam fide, & faculta-
 tibus idoneam per iudicē, coram quo causæ huiusmo-
 di pendere repertæ fuerint, eligendam, & nominan-
 dam deponantur, restituenda ei, cui de iure postea re-
 stituenda fuerint. Sicq; per quoscunq; iudices, & Cō-
 missarios quauis auctoritate fungentes in quauis in-
 stantia iudicari debere, sublata eis, & eorum cuilibet
 quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate.
 Irritū quoque, & inane decernimus, si secus super his
 à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoran-
 ter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis,
 ac quibusuis apostolicis, necnon in prouincialibus,
 & Synodalibus Concilijs æditis generalibus, vel spe-
 cialibus constitutionibus, & ordinationibus, & qua-
 rumuis ecclesiarum prædictarum etiam iuramento,
 confirmatione apostolica, vel quauis alia firmitate ro-
 boratis statutis, & consuetudinibus etiam immemo-
 rabilibus, priuilegijs quoque, indultis & literis apo-
 stolicis illis, eorumque capitulis, & superioribus per
 quoscunq; Rom. Pontifices prædecessores nostros,
 ac nos, & sedem apostolicam sub quibuscunq; te-
 noribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogato-
 riarū derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis
 clausulis, necnō irritantibus, & alijs decretis etiā mo-
 tu proprio, & ex certa scientia, ac quauis etiā Imperiali
 vel

vel Regali consideratione, vel instantia, & alias quomodolibet cōcessis approbatis, & innouatis. Quibus omnibus (etiam si pro illorum sufficienti derogatione specialis, specifica, indiuidua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes metio, seu quęuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, perinde ac si tenores huiusmodi de verbo ad verbum nihil penitus omisso inserti, & forma in illis tradita obseruata foret, pro sufficienter expressis habentes) specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod presentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quę presentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Quodq; literę ipse Camerę, & Cancellarię apostolicarū, & audientię causarum Palatij Apostolici valuis, & in acie Campi Florę dimissis inibi copijs publicatę, affixę omnes ita afficiant, & ardent, ac si illis personaliter intimatę fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, decreti, derogationis, voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romę apud sanctum Petrū, Anno Incarnationis Dominicę, Milleſimo, Quingentesimo, sexagesimo octauo, Tertio kalen. Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

P. Episcop. Summist.

H. Cumyn.

Registrata apud Casarem Secretarium.

¶ Anno

¶ Anno à Natiuitate Domini, 1568. Indictione vñdecima, Die vero secunda mensis Iunij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij, diuina providentia Papę Quinti, Anno tertio retrospectę literę Apostolicę affixę, & publicatę fuerūt ad valuas Camerę, & Cancellarię Apostolicę, & audientię causarum Palatij Apostolici, ac in acie Campi Florę, dimissis in omnibus locis præfatis earundem, retrospectarum literarum copijs affixis, per nos Iulij Parinum, & Ioannem Bornoctum prælibati sanctissimi Domini Nostri Papę Cursores.

Ioan. Freile Magister Curs.

¶ SANCTISS. D. N. D. PII PAPAE

V. Constitutio.

De proprietate sublata Fratribus ordinis Minorum Conuentualiu, & de ambitu officiorū.

¶ P I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Extirpandos cupicę proprietatis abusus, sumum bonum in frugifera religione fratrum Minorum Conuentualium nuncupatorum peruertentes, simulq; frangendam pestiferam corruptelam, quę de administrationibus, & officijs huius ordinis, per gratiam, & sortes consequedis, perperā inoleuit, De nobis attributę potestatis plenitudine, omnes & singulos fratres prædictos, etiam si Magistri Generales, Prouinciales, Custodes, & alij quicumq; sint, priuato rerum, bonorumq; omniū immobilium, & mouentium dominio, vsu, vsufraudu, possessione, & proprietate, quocūq; per eos modo acquisitis, & ad ipsos obuētis, perpetuo priuamus, distaqa

posses-

possessione amouemus, & amotos nunciamus, illaq; omnia & singula, in communes suarum cuiusque domorū, & prædictæ Religionis vsus conuertenda concedimus. Ac omnia, & quæcunq; priuilegia, dispensationis, licentias, permissiones, & indulgentias, & ipsorum singulis, super his, ac domibus, cellis, hortis, pecunijs, alijsq; rebus, etiam causa senij, infirmitatis, parentum subuentionis, congerendæ sororibus dotis & cuiusque alterius pij officij intuitu, habendis, retinendis, & frændis, etiam per quoscunq; Romanos Pontifices, prædecessores nostros, ac nos & Sedem apostolicā, etiam Motu proprio, & ex certa scientia concessa, confirmata, & innouata, quibuscunq; concepta formulis, ac clausulis, & decretis suffulta (quorum omnium tenores præsentibus habemus expressis) specialiter & expresse reuocamus. Volumusque illa omnia, & singula, vires, & effectum, de cætero non habere. Et nihilominus mandamus Magistris, & superioribus omnibus, in virtute sanctæ obedientiæ, vt rerum, & bonorum omnium prædictorum possessionem, nominis domorum, & locorum suorū capiant, vt illa illorumq; fructus, in communes omnium vsus conuertantur, statuentes vt deinceps nullus omnino fratrum dicti ordinis, siue priuatus, siue Custos, siue Prouincialis, siue Generalis Magistri officio fungens, etiam prætextu huiusmodi priuilegiorum, dispensationum, permissionem, & indulgentiarum, seu inueteratæ consuetudinis, voto repugnantis, aut quacunq; alia causa, proprium quicquam, aut priuatum habeat, sed omnia vbiq; communia, & indiuisa omnibus religiosis esse, Quin etiam Magistri, Custodes, & Guardiani, vitam cū fratribus suis commūne ducere debeant in refectorio semper comedat, Nullas

ædes

ædes separatas, siue in Claustro, siue alibi habeant, sed vnica cella, eademq; cum cæteris aliorum fratrum coniuncta, contenti esse debeant, Pari quoq; ratione cæteri fratres, nil sibi proprii vendicantes, necessarium victum, & vestitum, à sua quisque domo, & per eius Ministros capiant, Pecuniæ vero & quæcunq; aliæ res, quæ cuiq; priuatum, etiam intuitu personæ, vndeunque donatæ, & relictæ fuerint, superiori, horarum vigintiquatuor interuallo exhibeantur, qui illas statim deposito committat, & inde tantum exhibitori, ministrari iubeat, quantum præsens rei conuenientis necessitas videbitur postulare. Eam præterea diligentiam superior adhibere debet, vt singulorū maxime infirmorum necessitatibus, iuxta cuiusque exigentiam debite consulatur, Ad hæc nullus omnino Magistrorum, Custodum, & Guardianorum, administrationem prædictorum bonorum, & aliarum rerum temporalium dispensationemque pecuniarum, & reddituum suæ custodiæ, vel domus, etiam nomine Conuentus habere, siue exercere, vel sese in eis interponere possit, sed vniuersum id onus tribus religiosis à Magistro Generali ita demandetur, vt primus rerum, & bonorum custodiæ, siue domus, inferendorumque in eam reddituum curam habeat: Alter tanquam depositarius pecunias, & cætera ab illo importata fideliter afferuet, Reliquus de pecunijs, & rebus a depositario captis, Custodi, Guardiano, & fratribus, ac domui vniuersæ, de necessarijs, veluti dispensator, cum ipsius Custodis, seu Guardiani auctoritate prouideat. Officiorum huiusmodi inuicem confusione penitus interdicta: sed & ij tres, tam accepti, quam impensii, singulis mēibus, suo Custodi, vel Guardiano, adhibitis etiā duobus, vel tribus fra-

L 2 tribus

tribus eiusdem domus probatoribus, rerumque vsu peccatis, deinde ipsimet rursus præsentibus Custode, Guardiano, & peritis, Magistro generali, vel Visitatoribus, quotiescunque vibrationis officium fecerint. Denique ipse Magister generalis, in proximo sequenti Capitulo generali, coram tribus Iudicibus, ab ipso Capitulo deputatis, illorum omnium, & etiam vniuersæ administrationis suæ publicæ, & priuatae rationem reddere teneatur. Cæterum præcipimus, atque interdiciamus omnibus & singulis, ne pro Magistratibus & Officijs prædictis, quæcunq; sint, vlli ambitus fiat, aut pecuniæ, etiam pro confirmationibus, sigillo, vel scriptura, aut quacunque alia re, vel causa soluantur, aliq;ue pactiones, seu promissiones intercedant, seu munera, aut xenia, quocunq; modo mittantur, neue quisquam, etiam in officio existens, pecunias, aut aliud quicquam de domo, vel Custodia sibi commissa, vel aliunde Generali, seu alij cuiuscunq; conferat, vel remittat, Quicunque secus fecerint, in penam priuationis Magistratuum, & Officiorum suorum incidant, & ad futura inhabiles, & infames reputentur, & pro culpis, etiam tanquam fures puniantur, prout nos illos priuatos, inhabiles, & infames declaramus eo ipso, Decernentes irritum, & inane, quicquid secus in præmissis, per quoscunque, scienter vel ignoranter, contigerit attentari Procuracionibus tamen, Generali ex vniuerso ordine, ac Prouincialibus Magistris, ex sua cuique Prouincia, & Visitatoribus ex domibus, & locis visitandis debitæ, & necessarijs, nequaquam per præsentibus sublati: Non obstantibus prædictis, & nostra de non tollendo iure quaesito, alijsque constitutionibus & ordinationibus apostolicis, ac dicti ordinis iuramento confirmatione apostolica,

lica, vel quauis firmatis, & roboratis statutis, & consuetudinibus, Necnon Bulla aurea, & Maremagnum nuncupatæ vel quibuslibet alijs priuilegijs, indulgentijs, & literis apostolicis, generalibus & specialibus, quorumcunque tenorem existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & quibus, quorumque totis tenoribus, ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, Quæ omnia, contra prædicta nolumus cuiquam in aliquo suffragari: Cæterum quia difficile videretur, easdem præsentibus ad singula loca, vbi illis opus erit transferre: Volumus vt earum exemplis, etiam impressis, manuq; Notarij publici, & sigillo Prælati ecclesiastici, vel eius curiæ ob signatis, eadē prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus, si totent exhibita vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hac paginam nostræ priuationis, amotionis, nunciacionis, concessionis, reuocationis, declarationis, mandati, statuti, præcepti, interdicti, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare presumpserit, indignatione omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1568, Sexto idus Iunij. Pontificatus Nostri Anno Tercio.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, 1568. Indictione vndecima, Die vero decima mensis Iunij Pontificatus sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ quinti: retroscriptæ literæ apostolicæ le-

stæ & publicatæ fuerunt in generali retroscriptorum fratrum conuentualium videlicet Magistri generalis & Prouincialium congregatione habita in Conuentu Apostolorum de Vrbe per me Robertum Fontanū Clericum Mutinensem Archiuuij Romanæ Curix scriptorem præsentibus ibidem Illustris. & Reuerendis. Domino Alexandro Cardinale Cribello Viceproteftore, & Reuerendis. patre domino Episcopo sancte Agatha restibus, &c. In quorum fidem hic me subscripsi: Robertus Fontanus Archiuuij Rom. Cu. scriptor.

IN SANCTIS. D. N. D. PII PAPAE V.
 Translatio Curæ Monialium à Fratribus
 ordinis Minorum Conuentualium ad
 ordinarios locorum.

PIVS PAPA V.

AD perpetuam rei memoriam. Cum sicut accepimus diuersa Monialium Monasteria curæ, & regimini dilectorum filiorum Fratrum ordinis Minorum Conuentualium s. Francisci subiecta esse reperiantur: Nos volentes pro nostri Pastoralis officij sollicitudine eosdē fratres, vt comodijs, & liberius sacrarū literarū studijs incumbere valeant, ab onere, & impedimento gubernij Monialiū huiusmodi liberos esse, motu proprio & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostra, ac de apostolice potestatis plenitudine, Fratres Conuentuales prædictos ubicunque existentes, ab omni cura, gubernio, regimine, & administratione quorumcunque Monasteriorum Monialiū, seu Bighinarum, aut Bizocherarum, vel alias quomodocunq; nuncupatarum cuiuscunq; ordi-

ordinis existant, claustraliter viuent, um eis quomodolibet comissorum & per eos hactenus regi, & gubernari solitorum, ex nunc in perpetuū auctoritate apostolica tenore præsentium penitus absoluiimus, ac totaliter liberamus: eosque ab huiusmodi onere absolutos, liberos, & immunes fore: & esse, nec deinceps in illis quouis pretextu, aut quaesito colore se vllatenus intromittere posse, neque debere decernimus, ac ipsorum Monasteriorum Monialium: curam, & guberniū eisdem Fratribus de cætero omnino interdiciamus. Ne autem ipsa Monialium Monasteria propterea in spiritalibus, aut temporalibus detrimentum aliquod patiantur: nostræ prouidentix diligentia opportunè prospicere cupientes, eadem Monialium Monasteria omnia, & singula locorum ordinarijs, in quorum Ciuitatibus: aut dioc. respectiue consistunt, per eos feliciter regenda, & prospere dirigenda auctoritate & tenore prædictis motu simili subiijcimus, atque supponimus, eaque ab ipsis ordinarijs regi, & gubernari debere volumus, ac mandamus: Et vt id prompte, libenterque suscipire, & exequantur, eis in virtute sanctæ obedientiæ iubemus, curamque Monasteriorum huiusmodi bene, ac diligenter gerere, & exercere, donec aliter per nos, seu successores nostros Romanos Pontifices desuper fuerit ordinatum districte præcipimus, Mandantes eiusdem ordinarijs, vt contrafactores quoslibet, & rebelles, præsentibus nostris literis parere recusantes, seu differentes, etiam si dicti Fratres fuerint, per poenas sibi beneuifas etiā pecuniarias, ac demum per excommunicationis, & alias sententias & censuras ecclesiasticas cæteraque opportuna iuris, & facti remedia omni & quacunque appellatione postposita, ac prorsus remota au-

Firmitate nostra comprimant & compescant, eosque
 ad parendum, & cum effectu statim obediendum præ-
 sentibus literis cogant, & compellant, inuocato etiã
 ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij secularis: su per
 quibus dictis Ordinatis plenam & liberam harum
 serie facultatem concedimus, & potestatem: Non ob-
 stantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordina-
 tionibus apostolicis, necnon Monasteriorum & ordi-
 num huiusmodi etiam iuramento, confirmatione
 apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statu-
 tis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indul-
 tis, & literis apostolicis etiam Mari magno, & Bulla
 aurea, seu concordia, aut alias nuncupatis, & cum
 quibusuis clausulis etiam derogatorijs derogato-
 rijs, irritantibusque & alijs decretis quomodolibet
 concessis, confirmatis, & sæpius innouatis, quibus
 omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus
 specialis, specifica & indiuidua mentio, seu quauis
 alia expressio habenda foret, eorum tenores, ac si de
 verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in
 illis tradita obseruata insererentur præsentibus pro-
 sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robo-
 re permanens, hac vice duntaxat ad effectum præ-
 sentium specialiter & expresse derogamus, cæterisq;
 contrarijs quibuscunque, aut si Fratribus, vel Mo-
 nialibus prædictis, vel quibusuis alijs communiter
 vel diuim ab apostolica sic sede indultum, quod
 interdici, suspendi, vel excommunicari non pos-
 sint per literas apostolicas, non facientes plenam,
 & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hu-
 iusmodi, mentionem. Volumus insuper quod præ-
 sentium transumptis manu alicuius Notarij publici
 subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate
 ecclē-

ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides
 adhibeatur, quæ originalibus literis adhiberetur si
 forent exhibitæ vel ostensæ, Quodque eadem præsen-
 tes per aliquem Notarium publicum, vel vnum ex
 Curforibus nostris in generali dictorum fratrum Ca-
 pitulo quod nunc in Alma Vrbe nostra celebratur, le-
 ctæ, omnes, & singulos ardent, perinde ac si omnibus
 & singulis quos concernunt personaliter intimatæ
 fuissent. Datum Romæ apud sanctum Petrum, sub
 Annulo Piscatoris, Die iij, Iunij, M.D.LXVIII. Põ-
 tificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini, 1568. Indictione xj.
 Die vero x. mensis Iunij Pontificatus S. D. N. D. Pij
 diuina prouidentia Papæ V. Retroscriptæ literæ apo-
 stolicæ lectæ, & publicatæ fuerunt in generali retroscri-
 ptorum Fratrum Conuentualiũ videlicet Ministrorũ
 Generalis, & Prouincialium congregatione habita in
 Conuentu Sanctorũ Apostolorũ de Vrbe per me Ro-
 bertum Fontanum Archiuij Romanæ Curia scripto-
 rem Clericũ Mutinensem Præsentibus Illustris. & Re-
 uerendis. D. Alexandro Cardinale Cribello Vicepro-
 tectore, & Reuerendis. patre D. Episcopo Sæcra-
 the testibus, &c. In quorum fidẽ hic me subscripsi.
 Robertus Fontanus Archiuij Ro. Cur. scriptor.

BVLLA S. D. D. PII DIVINA
 prouidentia Papæ V. Reuocationis faculta-
 tum concessarum Comitibus Palatinis, &
 alijs etiam Collegijs Romanæ Curia.
 Super promouen. ad Doctoratus licentiaturæ,
 & magisterij gradum,

L 5 C P I V S

¶ P I V S Episcopus servus servorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

Q V A M V I S à Sede Apostolica ad quam nego-
ciorum multitudo vndique confluit, curis
omnino plena innumeris nonnulla interdum
ex iustis causis concedantur, quæ successi-
nis temporibus in publicum detrimentum, & alieni
iuris præiudicium tendere noscuntur, non debet re-
prehensibile videri, si Romanus Pontifex, ad cuius
prouidèntiam pro debito Pastoralis officij spectat su-
per ijs debite providere, illa rationabilibus & iuridi-
cis superuenientibus causis deinde cognitis quando-
que reuocat & annullat, ac in statum redigit rationis.
Sane cum fide digna plurimorum relatione non sine
animi nostri molestia intellexerimus nonnullos Co-
mites Palatinos, & diuersos alios prætextu faculta-
rum sibi à Romanis Pontificibus & Sede Apostolica
concessarum, quam plurimos, tam Laicos, quam Cle-
ricos, tam iure Ciuili, quam Canonico, & Theologia,
nullo, aut non debito examine præuio indoctos &
inhabiles, Doctores, Licentiatos, & Magistros creasse,
& promouisse, vti ad dignitates cæteraque beneficia
ecclesiastica facilius assumerentur, & de eis provide-
rentur in animarum suarum iacturam, & quam plu-
rimorum scandalû: Nos huiusmodi scandalis quan-
tum in nobis est obuiare, & alias ne de cætero inha-
biles ad hmõi gradus admittantur providere volen-
tes, Motu proprio non ad alicuius super hoc nobis
oblatæ petitionis instantiâ, sed ex mera deliberatione
& ex certa scientia nostris, ac de Apostolica potesta-
tis plenitudine hac nostra perpetuo valitura Cõstitu-
tione omnia & singula facultates, & indulta eisdẽ Co-
mitibus, ac etiam quibusuis Officialiû Romanæ Cu-
riæ

riæ Collegijs, singulisque alijs personis cuiuscunque
status, gradus, ordinis, & præminentiæ existentibus,
ad Doctoratus, Licentiaturæ, & Magisterij gradû
promouendi per quoscunq; Romanos Pontifices præ-
decessores nostros, & sedem apostolicam, ac etiã nos
etiam Motu scientia & potestatis plenitudine simili-
bus quomodolibet concessa, confirmata, & innouata,
illorum tenores præsentibus pro expressis habentes,
auctoritate apostolica tenore præsentium perpetuo
reuocamus, cassamus, & annullamus: ac decretis Con-
cilij Tridentini inherètes decernimus & declaramus,
eos, qui à Comitibus & alijs præfatis promoti fue-
runt quo ad dignitates cæteraque beneficia ecclesiasti-
ca, nulla gradus prærogatiua frui & gaudere posse
vel debere. Et sic in præmissis omnibus & singulis
per quoscunque Iudices etiam causarum Palatii apo-
stolici Auditores, sublata eis & eorum cuiuslibet qua-
uis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, inter-
pretari, iudicari, & diffiniri debere: Nec non iterum
& inane quicquid secus super ijs à quoquam qua-
uis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit at-
tentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordi-
nationibus apostolicis, ac præfatis, & quibusuis
alijs facultatibus priuilegijs, & indultis, & literis
apostolicis eisdem Comitibus, & Collegijs, nec non
quibusuis alijs etiam ex quauis causa etiam vrgen-
tissima, aut in vim contractus inter eos, & Sedem
prædictam iniri, vel ex causa onerosa, etiam Motu
proprio, ac consistorialiter, & alias quomodolibet
concessis ac etiam iteratis vicibus approbatis, &
innouatis, quibus omnibus, illorum omnium te-
nores ac si de verbo ad verbum infererentur, præsen-
tibus pro sufficienter expressis habentes, quo ad hũc
effectum

effectum specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem praesentes literae ad omnium notitiam deducantur, volumus quod in Cancellaria nostra apostolica, & acie Campi Florae de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret eas ad singula quaeque loca deferri, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscrip-
tis, ac sigillo alicuius Praelati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae reuocationis, cassationis, annullationis, decreti, declarationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu remerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicae, M. D. LXVIII. Kal. Iunij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Ca. Glorierius

H. Cumyn.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

¶ Anno a Natiuitate Dni, 1568. Indictione xj. Die vero vigesima octaua Iunij Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papae quinti, Anno Tertio, Retroscriptae literae Apostolicae affixae & publicatae fuerunt ad valuas Cancellariae apostolicae, & in acie Campi Florae vt est moris, dimissis ibidem praesentibus literis per aliquantulum temporis spacium affixis & deinde amotis per nos Iulium Parinum & Philibertum Chappus praebati sanctissimi D. N. Papae Cursores.

Antonius Clerici Magister Curforum.

¶ S A N -

¶ S A N C T I S S. D. N. D. P I I P A P A E
V. Constitutio.

De extinctione Officiorum Ministri, Vicarij, & Visitatoris generalis in ordine Fratrum Tertij ordinis S. Francisci, Et de submissione huius ordinis Ministro generali, & provincialibus Fratrum Minorum de obseruatione. Cum reformatione dicti Tertij ordinis, & eius Domorum vtriusque sexus.

¶ P I V S Episcopus Seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

EA est officij nostri ratio, vt cum de ceteris Ecclesiae nobis commissa ordinibus, vel in sua integritate continendis, vel ad institutum reuocandis curam perpetuam capiamus, maiore tamen sollicitudine eadem illa in Religiosorum sodalitatibus requirimus, quos ideo Altissimus in suu sibi sanctuarium segregauit, vt ceteros fideles viam doceant, qua & ipsi aeternae salutis beatitudinem consequantur: Itaque inter ceteras Religiones fratrum quoque Tertij ordinis sancti Francisci de penitentia nuncupati in Congregatione viuentium, ac Tribus votis substantialibus strictorum status, nos commouet, vt ad illum reformandum studia nostra conferamus, quando vel ex tam multis quae bonae memoriae Rodolphus Episcopus Ostien. Cardinalis Carper. sis nuncupatus dicti ordinis protector sedis apostolicae auctoritate fretus in reparanda horu disciplina praecclare, & salubriter edidit, Religionem hanc parum admodum profecisse agnouimus. Proinde nos hac praecipua morbi

morbī causa ex propriorum præsentium, & aliorū
Ministorum negligentia, vel inscitia comperta in cō
munem dicti ordinis salutem alia ratione intenti, De
nobis attributa potestatis plenitudine officia Mini
stratus, & Visitatoris generalis dicti ordinis perpetuo
extinguimus, & abolemus, ac Ministrum, Visitato
rem, & Vicarium generalem eiusdem ordinis officio:
viti, & exercitio omnimode interdiciamus, edicto quo
prohibemus ne vilis posthac Minister, Vicarius, ac
Visitator generalis de dicto ordine habeatur. Cæter
um vti deinceps ordo ipse vtiliorum Rectorum cō
silio, & opera dirigatur, nos diuersorum etiam præ
decessorum nostrorum ordinationes sequentes vni
uersos, & singulos Fratres, Sorores, Professos, & Con
uersos, necnon Damos Monasteria, & loca Virorum,
& Mulierum, ac custodias, & prouincias per vniuer
sum orbē constitutas, gregemq; ipsum vniuersum Ter
tij ordinis vtriusq; sexus Generali, & Prouincialibus
Ministris ordinis Fratrum minorum de obseruantia
nuncupatorum, prout in eorū Prouincijs consistūt,
ita perpetuo supponimus, vt Minister generalis in
vniuerso ordine, Prouinciales vero ordinis minorū
de obseruantia in suis quisque Prouincijs plenum
ius, liberamque auctoritatem, ac in spiritualibus, &
temporalibus Iurisdictionem omnimodam habeant
Damos omnes, ac Monasteria, & loca quacunque,
necnon personas vtriusque sexus, tam in capite,
quam in membris visitandi, & corrigendi, vagantes,
& quoscunque alios puniendi, carcerandi, mutan
di, transferendi, ordinibus, officijs, & administra
tionibus deponendi, excommunicandi, suspenden
di, interdiciendi, & restituendi, ac etiam super ijs &
cæteris omnibus ordinem ipsum, illiusque domos, &
perfo-

personas vtriusque sexus quomodolibet concernen
tibus, eorum tamen regulæ prædictæ, & sacris canonī
bus, ac præsentibus literis non contrarijs statuendi,
mutandi, innouandi, & exequendi, quemadmodum
illis est in suo proprio ordine attributum. Præcipi
mus igitur in virtute sanctæ obedientiæ vniuersis,
& singulis Fratribus, & sororibus Tertij ordinis præ
dicti vbiliber constitutis, vt Generalem, & Prouincia
les ministros ordinis fratrum minorum de obseruan
tia, tanquam patres & superiores suos, eorumque mo
nita & mandata humiliter & deuote recipiant, & re
ipfa adimplere procurēt alioquin cōtradictores quos
libet, & rebelles sententiæ, césuræ, & pœne quos quis
que ipsorum rite tulerit in eisdem ipso facto volu
mus subiacere Pari quoque ratione eis Cardinalem
protectorem fratrum de obseruantia in protectorem
tribuimus, qui eam in eisdem omnes curam & aucto
ritatē obtineat, quā alius quisq; plenissime hucusq;
comperitur habuisse. Statuentes præterea quod futu
ris omnibus capitulis prouincialibus fratrum Tertij
ordinis huiusmodi pro Visitatorum prouincialium
& aliorum officiorum electione, fratrum diuisione,
& salubri cuiusq; Prouinciæ directione annis singu
lis celebrandis, aut Generalis, aut eius Cōmissarius,
aut in cuius prouincia capitulum illorū habebitur,
Prouincialis Minister ordinis minorum de obseruan
tia huiusmodi semper præsideat, aliter vero celebra
ta, ac omnia in eis decreta pro irritis habeantur. In
ipsis autem Capitulis prouincialibus Visitatorum
prouincialium electio de idoneis fratribus Tertij
ordinis huiusmodi per secreta suffragia, & alias eo
modo, quo de fratribus minorū de obseruantia Prouin
cialibus celebretur celebrata per Ministrū generalem,
prædi-

prædictum ante omnia confirmetur. Hæc vero officia Annalia duntaxat esse, & in singulis capitulis provincialibus prædictis, resignari debeant, ita vt lapsò primo anno illa vacare censeantur. Poterunt tamen ipsimet Visitatores provinciales rursus in sequentem annum, & eo finito, etiam in tertium, si idonei reperiantur, eodem modo eligi & confirmari, sed omnes suis huiusmodi officijs quoadocunque perfundi, denno ad illa nisi transacto sexennio nequeant reuocari. Ceterum omnes & singuli fratres, & sorores Tertij ordinis huiusmodi in sua quisque provincia visitatori suo tanquam superiori in omnibus quæ suis regularibus institutis non aduersantur obediât. Omnes vero Visitatores provinciales huiusmodi sic electi tanquam vices gerentes Ministrorum provincialium ordinis fratrum Minorum de obseruantia, & illis subditi prædicandi, & docendi munus in singulis vtriusque sexus domibus conuentibus, & locis suæ cuiusque provincie obire, eamq; in sibi subditos fratres & sorores iurisdictionem quam ipsimet Ministri provinciales ordinis Minorum de obseruantia obtinent in omnibus, & per omnia exercere, ac quoadocunque opus erit confessiones omnium & singulorum fratrum, & sororum Tertij ordinis huiusmodi per se vel alios suæ regulæ sacerdotes idoneos audire illosque ab omnibus & singulis sententijs excommunicationis, suspensionis, & interditi alijsq; censuris, & pœnis ecclesiasticis, necnon peccatis criminibus & delictis (dummodo talia non sint propter quæ sedes apostolica merito cõsulenda foret) in foro conscientie duntaxat absoluerè, & pro commissis pœnitentiam salutarem iniungere, ac cum Clericis & Præsbyteris eius ordinis su per irregularitate, si qua sententijs & cõsu-

ria

ris huiusmodi illaqueati missas, & alia diuina officia non tamen in cõtemptum clauium celebrauerint vel alias se se illis immiscendo cõtraxerint, dispensare libere valeant. Ad hæc nullus omnino frater, & sororum Tertij ordinis huiusmodi qui prædicta tria vota substantialia fecerint, etiam prætextu quorocunque priuilegiorum dispensationum indulgentiarum permissionum apostolicorum, aut etiam inueteratæ consuetudinis voto repugnantis, seu quacunque alia causa proprium quicquam aut priuatum liceat obtinere, sed omnia etiam priuatim, ac intuitu cuiuscunque personæ donata oblata & concessa, vbique communia & indiuisa omnibus Religiosis esse debeant. Quicunque vero pecuniã aut aliam rem qualẽcunque sibi quacunque causa concessam prælato suo celauerit furti reus censeatur, & tamquam fur puniatur. Eam tamen diligentiam superior cuiusque domus adhibeat, vt de communi ipsius domus singulis iuxta exigentiã consularur. Præterea sorores dicti Tertij ordinis in cõmuni in domibus monasterijs, vel hospitalibus aut alia congregatione viuẽtes, & dicta tria vota substantialia Religionis emittẽtes sub perpetua clausura maneat: Nullusque frater aut confessor earum, vel quicunque prælatus ad domos monasteria, vel alia loca Sororum huiusmodi in communi & collegialiter uenturum, nisi quibus ex officio incumbit, & in casibus necessarijs a iure permissis, & tunc cum vno vel duobus socijs prouectis, & honestis ingredi audeat, qui secus fecerit carceribus macipetur, ab omnibusq; administrationibus, & officijs deponatur. Ipsarũ vero Sororum & omnes alij Confessores, & sacri Concionatores, per Generalẽ vel Provinciale ministrũ approbentur. In cæteris autẽ omnibus quæ ad religiosam

M

vitam

vitam pertinent illa prædicti fratres & Sorores Tertij ordinis obseruare teneantur, quæ à prædicto Rodulpho Episcopo, & protectore vigesima octaua prædicti, anni Dñi millesimi, quingentesimi quadragesimi noni fuerunt ordinata, substantiâ totius hmoi regule maxime continentia, quam fœlicis recordationis Nicolaus PP. iij. prædecessor noster ad incrementû fidei catholicæ approbavit, ita tamen vt præsentibus nullatenus aduersentur, quæcunque vero dubia in eis contigerit exoriri illa omnia Generalis, & Prouinciales ministri ordinis Minorum huiusmodi debeant declarare, quorum declarationi & determinationi eorû regulæ, & præsentibus non contrariæ stari debeat: Ac decernentes præsentibus literas de surreptionis, vel obreptionis vitio seu intentionis nostræ defectu nullò vnquam tempore notari seu impugnari posse, aut debere, nec aduersus eas, & in eis contenta quæcunque restitutionem in integrum, aut reductionem ad terminos iuris, vel aliud quodcunque gratiæ, seu iustitiæ remedium quisquam impetrare, vel etiam ab alijs impetrato, aut Motu proprio concessio vt valeat ex quauis causa quantumlibet rationabili, ac omnia & singula præmissa aliquibus eiusmodi ordinis statutorum, aut quibusuis alijs reuocationibus, suspensionibus, limitationibus & alijs contrarijs dispositionibus generalibus vel specialibus per quoscunque Romanos Pontifices successores nostros pro tempore factis non comprehendantur, sed semper ab illis excepta sint: sicque per quoscunque iudices quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. Ecccl. Cardinales, etiam de Late-re Legatos in qua vis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & inter-

pretan-

pretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debeat, Necnon irritum & inane quicquid secus super ijs per quoscunque quauis auctoritate etiam prætextu priuilegiorû, facultatarum, dispensationum, & indultorum apostolicorum quæ quoad hoc penitus abolemus, aut quouis alio quaesito colore scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Insuper vniuersis, & singulis fratribus, & sororibus Tertij ordinis huiusmodi, eorûq; domibus, monasterijs, & locis omnia, & singula Priuilegia, indulgentias, dispensationes, & indulta apostolica fratribus, & sororibus dicti ordinis Minorû de obseruantia, etiam quod sacramentorum Ecclesiasticorum administrationem, & receptionem quomodolibet concessa, & concedenda quæcunque sint, & fuerint, præsentibus tamen non repugnantia, ita vt illis omnibus & singulis pari formiter, & æque principaliter vti potiri & gaudere libere, & licite valeant concedimus, & indulgemus. Cæterû omnibus & singulis fratribus & sororibus Tertij ordinis huiusmodi districtius iniungimus, vt præsentibus nostras literas humiliter recipiant, & quæcunque in eis expressa, ac per eas statuta, decreta, & mandata sunt, alia de super à nobis nõ expectata iussione, aut mētis nostræ declaratione firmiter custodiât, & in omnibus studiose obedire procurét. Quin etiam dilectis filijs nostris Carolo et. S. Prædixis Presbytero Cardinali Borromeo nuncupato dicti ordinis Protectori, & illius Ministro generali per apostolica scripta mandamus, vt ipsi vel eorum alter eandem præsentibus, ac quicquid pro earum executione & obseruatione in dictis futuris capitulis prouincialibus, vel etiâ extra illa ab Generali, & prouincialibus ministris ordinis fratrum minorû de obseruatiâ hmoi statuatur, ordinabitur

M 2

85

& decerneretur in omnibus domibus, monasterijs, & locis virorum, & mulierum ac ab omnibus, & singulis fratribus, & sororibus Tertij ordinis huiusmodi inuolare faciant per se, vel alium, seu alios obseruari, Contradictores quoslibet, & rebeiles, ac etiam protestantes, & reclamantes, eisq; auxilium, consiliũ, vel fauorẽ publicẽ, vel occulte, directe, vel indirecte quouis quæsito colore vel ingenio præstantes, tam Ecclesiasticos, quam Laicos cuiuscunq; dignitatis, gradus, ordinis, vel cõditionis fuerint per sententias, censuras, & penas ecclesiasticas ceteraq; iuris, & facti remedia opportuna appellatione postposita copescendo, legitimisq; super his habendis seuatis processibus, sententias, censuras, & penas prædictas etiam iteratis vicibus aggrauãdo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus nostra de non tollendo iure quæsito, & piæ memoriæ Bonifacij PP. viij. etiam prædecessoris nostri de vna, & in Concilio generali ædita de duabus diebus, alijsque Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, Necnon Tertij ordinis illiusque domorum, & etiam mulierum monasteriorum prædictorum iuramento confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus priuilegijs quocunq; indultis, & literis apostolicis illis, eorumq; superioribus, & personis, ac eorum singulis per quoscunq; Rom. Pontifices prædecessores nostros, ac nos & Sedem Apostolicam, etiam per modum statuti perpetui, ac iniuri, & stipulari cõtractus, ac alias sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cũ quibusuis clausulis & decretis in genere, & in specie concessis, cõfirmatis, ac etiã alijs reformationibus quoriscũque, ac quocunq; tẽpore factis, & promulgatis, etiã Mare magnũ,

&

& Bulla aurea nũcupatis, ac quibuslibet alijs indulgẽtijs, & exceptionibus apostolicis specialibus, & generalibus quorũcunq; tenorũ existant, per que presentibus non expressa, vel totaliter nõ inserta effectus earũ impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quorũq; totis tenoribus habẽda sit in nostris literis metio specialis. Que oĩa contra earundẽ presentium tenorem nolimus cuiquam in aliquo suffragari. Per prædicta tamen nõ intendimus reformationi fratrum, & sororũ Tertij ordinis hmoi in Hispaniarũ Regnis cõstitutis in aliquo præiudicare, quominus literarũ nostrarũ desuper ædite, & quecũq; illarum vigore pro rerũ, locorum, & personarũ qualitate, & exigentia facta sunt præsentibus non cõformia possint quo modo impediri, vel retractari. Deniq; volumus quod ipsarũ presentium exempla etiam impressa, distinq; pro tẽpore existentis Protectoris, aut Ministri generalis, vel prouincialis sigillo, & Secretarij cuiusuis eorũ, vel Notarij publici manu ob signata eandẽ illã fidem vbiq; locorũ in iudicio & extra illud faciant, quã ipse præsentis si forent exhibitæ, vel ostẽse. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã nostrę extinctionis, abolitionis, prohibitionis, suspensionis, tributionis, concessionis, interdicti, statuti, indulti, præcepti, decreti, mandati, iniunctiois, intencionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario cõtrahere. Si quis autẽ hoc attẽtare præsumpserit, indignationẽ omnipotẽtis Dei, ac Beatorũ Petri & Pauli Apostolorũ eius se nouerit incurfurum. Dat. Romę apud s. Petrum. Anno incarnationis Dominicę, 1568. Quinto Non. Iulij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

H Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

M 3

Bulla

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA
 prouidentia Papæ V. Super residentia faci-
 enda in parochialibus per obtinentes eas,
 ac Canonicatus, aut dignitates, seu aliud be-
 neficium.

PIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

CVPIENTES pro nostri pastoralis officij mu-
 nere Christi delium animarum saluti quantū
 cum Deo possumus salubriter consulere, & pa-
 rochialibus ecclesijs ab earū parochis, prout te-
 nētur, in diuinis debite & laudabiliter deseruiri, in-
 herendo etiā decretis sacri Concilij Trid. Motu pro-
 prio, & ex mera deliberatione certaq; scientia nostra,
 ac de apostolicæ potestatis plenitudine hac nostra per-
 petuo valitura Constitutione oēs, & singulos Recto-
 res parochialium ecclesiarum cuiuscunq; dignitatis,
 status, gradus, ordinis, conditionis, & præminentie
 fuerint, in quibuscunq; regnis, provincijs, ciuitati-
 bus, dioc. ac alijs Christiani orbis partibus consisten-
 tes, qui parochialem ecclesiam, ac canonicatum, aut
 dignitatem, etiam post Pontificalem maiorem, seu
 principalem in quibusuis Patriarchalibus, aut Metro-
 politanis vel Cathedralibus, seu collegiatis ecclesijs,
 seu aliud quodcunq; beneficium ecclesiasticum, etiā
 quarumcunq; dispensationum à Roman. Pontifici-
 bus prædecessoribus nostris, seu etiam a nobis hacten-
 us quomodolibet impetratarum, ac literarum apo-
 stolicarum desuper expeditarum titulo, quas omnes
 hac præfenti Constitutione abolemus, & reuocamus,
 seu quocunq; alio prætextu obtinēt, cū prima, & præ-
 cipua

cipua debeat esse cura animarū, eos ad residendum in
 ecclesia parochiali, & ibi in diuinis deseruendū, de-
 bitoq; eorū officio fungendū omnino teneri, & obli-
 gatos esse, ac ad id per Episcopos, & aliorū locorū or-
 dinarios, etiā tanquā apostolicę sedis delegatos, sub
 sentētijs, & censuris ecclesiasticis, ac pecuniarijs arbi-
 trio eorū declarādis, ac etiā priuationis dictarū pa-
 rochialium, & aliorū quorūcunq; beneficiorū pœnis,
 quacunq; appellatione remota, cogi, & cōpelli posse,
 & debere auctoritate apostolica tenore præfentiū sta-
 tuimus, præcipimus, & ordinamus. Eos tamen sic re-
 sidentes in ecclesijs parochialibus omnes, & singulos
 fructus redditus, & prouentus, etiā Canonicatus sui,
 vel dignitatis seu alterius cuiuscunq; beneficii, exce-
 ptis duntaxat quotidianis distributionibus, & alijs,
 quæ ex iusta causa absentes percipere nō solent, lucra-
 ri volumus. Sicq; per quoscunq; iudices, & Cōmissa-
 rios, etiam causarum Palacij apostolici Auditores, ac
 S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuiilibet qua-
 uis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, inter-
 pretari, iudicari, & diffiniri debere: Necnon irritum
 & inane quicquid secus super his à quoquam quauis
 auctoritate scienter, vel ignoranter attentatum for-
 san est hactenus, vel in posterum contigerit attentari,
 decernimus, & declaramus. Non obstantibus præ-
 missis, ac quibusuis dispensationibus, & exemptioni-
 bus, literisque apostolicis desuper confectis, nec-
 non apostolicis in provincialibusque, & synodalibus
 Cōcilijs editis generalibus, vel specialibus constitutio-
 nibus, & ordinationibus, & etiā iuramēto, cōfirmatio-
 ne apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statu-
 tis, & cōsuetudinibus, priuilegijs quoq; indultis & lris
 apostolicis quibusuis personis in genere, vel in specie

& aliàs quomodolibet concessis, & approbatis, in posterumque concedendis, & approbandis. Quibus omnibus etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris hac vice duntaxat ad effectum presentium specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod harum literarum Transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides, tã in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginã nostræ abolitionis, reuocationis, statuti, præcepti, ordinationis, decreti, declarationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignatione omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrũ, Anno Incarnationis Dominicæ 1568. octauo Idus Iulij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, 1568. Indictione vñ decima, Die vero decima quinta mensis Iulij, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno Tertio, Retroscri-

troscriptæ literæ Apostolicæ lectæ, affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ apostolicæ, & in acie Cæpi Floræ dimissis ibidem presentibus literis per aliquantum temporis spatium, (vt est moris) affixis, & deinde amotis per nos Ioannem Bornotum, & Iulium Parinum prælibati sanctiss. D. N. Papæ Curfor. Antonius Clerici Magister; Curf.

¶ **BVLLA S. D. N. PII DIVINA**
prouidentia Papæ V. per quam declaratur decretum Sacri Concilij Tridentini, super impedimento publicæ honestatis æditum.

¶ **P I V S** Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

A Romanum spectat Pontificem sua sollicitudine diligenter prouidere, vt sacrorum Conciliorum decreta ita suæ declarationis adminiculo dilucidentur, quod nulla desuper dubitandi occasio cuiquam relinquatur. Sane ad aures nostras peruenit multos esse, qui dubitent, an decretum œcumenici Concilij Tridentini sessione vigesima-quarta de reformatione Matrimonij capitulo tertio, quo cauetur impedimentũ publicæ honestatis, vbi sponsalia valida non fuerint, prorsus tolli: vbi vero valida fuerint, non excedere Primum gradum: cum in vltioribus gradibus non possit huiusmodi prohibitio seruari, de sponsalibus per verba (vt aiunt) de futuro tantũ cõceptis intelligatur, vel etiã Matrimonia per verba de presenti cõtracta, non tamen cõsummata, quæ interdũ sponsalia appellatur, cõprehendat,

ita vt etiam eo casu impedimentum inde proueniens sublatum fuerit. Nos itaq; vt omnis difficultas, dubitatioq; tollatur, attendentes, quod Sponsaliorum appellatione, qua dictum Concilium vtitur, non nisi improprie Matrimonij verbis de presentis conceptis contractum continetur. Quodq; agitur de correctione Iuris veteris, quo casu secundum proprietatem verborum duntaxat procedendum est, praesertim cum longe maiorem rationem prohibitionis in Matrimonio per verba de presentis contracto, quam in sponsalibus de futuro vigere a nemine dubitetur: Idcirco motu proprio auctoritate apostolica tenore presentium declaramus, & diffinimus decretum Concilij huiusmodi omnino intelligendum esse, & procedere in sponsalibus de futuro duntaxat, non autem in Matrimonio sic (vt praefertur) contracto, sed in eo durare adhuc impedimentum in omnibus illis casibus, & gradibus, quibus de iure veteri ante praedictum decretum Concilij introductum erat & ita ab omnibus iudicari debere, mandamus, atq; statuimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, alijsq; contrarijs quibuscumque. Volumus autem quod praesentes literae in Cancellaria nostra, & acie Campi Florae de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur: Et quia difficile foret praesentes ad singula quaeq; loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Praelati munitis eadem prorsus fides vbi cumque adhibeatur, quae presentibus adhiberetur, si forent exhibite, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae declarationis, diffinitionis, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei

ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romae apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicae, millesimo, quingentesimo, sexagesimo octavo, kal. Iulij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

H. Cunyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini, 1568. Indictione vindedecima, Die vero vigesima prima mensis Iulij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papae Quinti, Anno Tertio, Retroscriptae literae Apostolicae lectae, affixae, & publicatae fuerunt ad valuas Cancellariae apostolicae, & in acie Campi Florae, vt moris est dimissis ibidem praesentibus literis per aliquantulum temporis spatium affixis, & deinde amoris per nos Iulium Parinum Clericum Terdonen & Ioannem Bornotum praebiti Sanctissimi Domini nostri Papae Cursores.

Camillus Cherubinus Magister Curs.

P I V S P P . V .

Reuocatio facultatum concedendi commissiones alienationum bonorum ecclesiasticorum, aut piorum locorum, Camerario, & Camerae apostolicae Clericorum Collegio concessarum.

P I V S P A P A V .

Motu proprio, &c. Volentes indénitati ecclesiarum, aliorumq; piorum locorum, quantum cum Deo possumus, consulere, ac prouidere, ne illorum bona sine

sine nostra, aut successoris nostri scientia & licentia alienentur, aut perpetuo, vel ad longum tempus, aut vnam vel plures illa conducere volentes vitam, locentur, aut de his alio titulo disponatur: Omnes & singulas facultates, & licentias concedendi commissiones alienationum vel permutationum, aut affiliationum, aut illarum confirmationum quorumvis bonorum ecclesiasticorum, aut locorum piorum cuiuscunque valoris existentium, etiam summam annuum quinque ducatorum auri de Camera non excedentium, aut alterius minoris in forma, quæ dicitur: si in eundem dilecto filio Vitellio sanctæ Mariæ in vialata diacono Cardinali Vitellio nuncupato S. R. E. Camerario, eiusque antecessoribus, & clericorum Camerae nostræ Apostolicæ Collegio tam per fel. recor. Gregorium, ix. Bonifacium, ix. Urbanum, vj. Martinum, v. Gregorium, v. Sixtum, iij. Innocentium, viij. Iulium, ij. Leonem, x. Paulum, iij. & Iulium similiter, iij. ac alios quoscunque Roman. Pontific. prædecessores nostros, etiam Motu proprio ex certa scientia ex quauis causa etiam vrgentissima, cum quibusuis clausulis etiam derogationum derogatorijs, ac quibusuis decretis, etiam irritantibus, & in vim contractus concessas confirmatas, & innouatas, illorum omnium tenores pro sufficienter expressis habentes perpetuo reuocamus, cassamus & annullamus, interdicientes, & expresse prohibentes eidem Camerario, & clericis, ac alijs eiusdem Camerae Apostolicæ officialibus sub pœna indignationis nostræ, ne in futurum licentias, & facultates, ac commissiones alienationum huiusmodi sub quouis prætextu concedant: ac commissiones, & concessionum huiusmodi contra voluntatem, ordinationem,

&

& decretum nostrum, nullas, inualidas, & irritas esse decernimus, & declaramus. Sicq; in præmissis omnibus, & singulis per quoscunque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, & c. sublata, etc. iudicati, etc. debere: Necnon irritum & inane quicquid fecus super his a dictis Camerario, clericis, & alijs officialibus & iudicibus præfatis, vel quibusuis alijs quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari: Non obstantibus præmissis, constitutionibus, & ordinationibus, priuilegijs quoque, indulgitijs, & litteris apostolicis prædictis, & alijs quibusuis quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis: quibus omnibus illorum tenores, & c. pro sufficienter expressis habentes, derogamus, illaque quoad præmissa cassamus, reuocamus, & annullamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, quod præsentis nostri Motus proprii, etiam absque illius data & registratura, sola signatura sufficiat, & vbique fidem faciat, tam in iudicio quam extra, quacunque regula seu constitutione Apostolica contraria non obstante. Volumus autem quod præsentis nostri Motus proprius in Cancellaria nostra Apostolica, & acie Campi Floræ de more publicetur, & inter constitutiones perpetuas describarur. Et quia difficile foret, præsentem ad singula queque loca deferri, volumus, & etiam declaramus quod eius transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem proorsus fides adhibeatur, quæ præsentis Motui proprio adhibeatur, si foret exhibitus, vel ostensus.

Placet Motu proprio. M.

¶ Lectus & publicatus fuit supradictus Motus proprius Romæ in Cancellaria apostolica, Anno incarnationis

tionis Dominicæ, M. D. LXVIII. Die vero Marris,
xvij. Augusti. Pontificatus sanctissimi D. N. Pij Papæ
V. Anno Tertio. A. Lomellinus Custos.

Franciscus Sellier Archiuij Ro. Cur. scriptor subsc.

C O N S T I T V T I O S. D. N. PII
diuina prouidentia Papæ V. Super modo
& forma publicandi ecclesiasticorū benefi-
ciorum resignationes, ac eorum consensuū
extensione.

S A N C T I S S I M V S in Christo pater, & Domi-
nus noster Dñs Pius diuina prouidentia Papa V.
Animo repetens, quæ & quam grauiā inconue-
nientia & absurda ex occultis beneficiorum ec-
clesiasticorum resignationibus & cessionibus in dies
oriatur, Cum sæpe contingat quod occultè resig-
nantes vel cedentes huiusmodi, etiam post resignatio-
nem vel cessionem per eos factas, non solum fructus
ex beneficijs sic celsis, vel resignatis prouenientes, in-
debitè percipiunt, sed etiam (quod grauius est do-
lendū) tanquam veri Prælati vel Beneficiati, sacra-
menta ministrant, ordines conferunt, & indulgētias
Christifidelibus concedunt, in maximū animarum pe-
riculum, & scandalum plurimorum, Nonnunquam
etiam cum eisdem resignantibus, vel cedentibus tan-
quam cum veris Prælati, aut beneficiatis contrahen-
tes, illisque decimas, census, oblationes, & alia iura ec-
clesiastica persoluentes, illa postmodum veris Præla-
tis seu beneficiatis iterum soluere, & ab illis intrusus
non sine maximo ipsorum soluentium dāno & incō-
modo repetere coguntur: plerumq; etiam ordinarij
collatores, ac etiam Romani Pontifices pro tempore
existenti-

existentes, beneficia huiusmodi occultè resignata vel
cessa per obitum ipsorum resignantium vel cedentiū
vacare existimantes, illaque tanquam per obitum va-
cantia conferentes, detecta postea resignatione vel ces-
sione prædicta simul cum personis prouisis grauius
deluduntur, & fraudantur. Ac etiam considerans
quantum in beneficijs ecclesiasticis eaque heredita-
riæ successione imaginem referunt, canonicis san-
ctionibus sint odiosa, ac sanctorum Patrum decretis
contraria: Quodque propter varias & diuersas frau-
des & malitias quæ in dictorum beneficiorum resig-
nationibus, seu iurium in illis vel ad illa competen-
tium cessionibus (quas maxime puritas simplicitas-
que decet) quotidie excogitantur & adhibentur, ple-
rumque beneficia huiusmodi, quasi iure heredita-
rio occupata detinentur: Et propterea ne absurda &
inconuenientia prædicta de cætero orientur prouide-
re, illaque à templo & sanctuario Dei quam longissi-
mè submouere, ac animarum periculis, necnon fraudi-
bus & malitijs huiusmodi occurrere cupiens, præsen-
ti sua perpetuo valitura constitutione, voluit, statuit
& ordinauit, quod quæcunque dictorum beneficiorum
resignationes, aut iurium cessiones, tam in mani-
bus suæ sanctitatis, quam cuiuscunque Romani Pon-
tificis sui prædecessoris, aut successoris, aut cuiusuis
alterius eriam loci ordinarij vsq; in diem publicatio-
nis presentis constitutionis factæ, & quas in posterū
fieri cōtingerit sub infra scriptis modo & forma, & nō
aliter publicari, ac ad eorum ad quos spectat notitiā
deduci debeant, videlicet resignationes & cessiones
iam factæ (si illarum vigore, possessio nondum fuerit
per resignatarium vel cessionarium apprehensa,
etia si super illis consensus præstiti fuerint) per eandem
quas

quas infra tēpus inferius designatum, à quo præsens constitutio obtinere incipiet, si quidem extra Roma: Curiam factæ extiterint infra vnum, si vero in eadē Curia, infra sex menses à die qua eadem constitutio sic vt præferretur obtinebit, numerandos: Reliquæ vero quas post dictam diem fieri contingeret, si quidem extra curiam similiter infra vnum: si vero in ipsa Curia fiant, infra sex menses à die datæ supplicationis resignationum seu cessionum eorundem: non autem à die præstiti seu præstandi consensus computan. in Ecclesia ipsius beneficij, ac etiam in Cathedrali, vel Metropolitana, vel alia superiori Ecclesia, cui beneficiū ipsum resignatū vel cessum immediate subest, si quidem beneficiū extra Cathedralē Ecclesiam situm est vel fuerit: si vero beneficiū huiusmodi in Cathedrali vel alia superiori Ecclesia extiterit, in ipsa sola dum inibi populi multitudo ad diuina audientia conuenerit, publicè ac alta & intelligibili voce, ita quod ad omnium in eadem ecclesia præsentium notitiam verisimiliter peruenire possit, per ipsos resignantes vel cedentes, aut resignatarios vel cessionarios, vel alium seu alios eorum nomine publicentur: Ipsique resignatarij vel cessionarij realem & actualem possessionem beneficiorum huiusmodi realiter & cū effectu apprehendere, vel saltē illam infra prædictū vnus vel sex mensium terminū ab his ad quos illius traditio de iure vel de consuetudine spectat, vere & non fictè seu perfunctorie congruo loco & tempore petere debeant. Etsi beneficia ipsa etiam quo ad possessionem tantum litigiosa & per alios possessa fuerint, vel eorum possessio ex quauis causa capi seu apprehendi non possit, si litem huiusmodi in dicta Curia nunc aut in futurum pendere contigerit, vltra præ-

missa,

missa, literas desuper expeditas vel saltē instrumentum consensus cum data supplicationis, ac etiam cū designatione libri & folij in quibus supplicatio huiusmodi registrata fuerit, infra mensem a die eiusdem datæ: non autē à die præstiti consensus numerandum in actis Notarij causæ & litis huiusmodi realiter, & cū effectu præsentare, illumq; in eisdē actis annotari facere: Et insuper quod in omnibus & singulis casibus supradictis, resignatarij seu cessionarij eorumq; successores vel causam ab eo quomodolibet habentes consensum ante obitum resignantis vel cedentis, etiam si supplicatio per eundē resignantem vel cedentem, seu eius procuratorē porrecta fuerit, in libris Cameræ vel Cancellariæ, si quidem resignatio vel cessio huiusmodi in ipsa Curia, alias si extra Curiam facta fuerit vel fiat, in actis Episcopalis, seu Archiepiscopalis vel alterius superioris curiæ, cui beneficiū ipsum immediate subest, extensum fuisse legitime docere seu probare teneantur: alioquin resignationes & cessiones ac extensiones consensu huiusmodi aliter, quam vt præfertur publicatæ seu factæ cū omnibus inde sequentibus & sequēdis, etiam nouis prouisionibus, ac alijs cessionibus & retrocessionibus ceterisque quibusuis gratijs nullas & inualidas nulliusq; roboris vel momenti fore ac fuisse & esse, statuit, & ordinauit. Et præmissa omnia & singula etiam in quibuslibet beneficijs consistorialibus & vt præfertur litigiosis, etiam si resignantes vel cedentes extra possessionem eorundem beneficiorum ciuiliteliter vel naturaliter decesserint, ac etiam si resignationes & cessiones præfatæ ex causa permutacionis vel cū reservatione omnium & singulorum fructuum reddituum & prouentuū, ac quotidianarum distributionū propria auctoritate vel alias percipien-

N

&

& cum reservatione tituli, administrationis seruitij ac stalli, & alias quomodocunq; & qualitercunq; etiã in fauorem alicuius ex scriptoribus apostolicis, aut alijs Romanæ Curia officialibus, ac etiam in fauorem alicuius ex sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus hætenus factæ exiterint, aut etiam in futurũ fieri, & resignatarios vel cõtionarios ipsos infra dictum unius vel sex mensium spaciũ cedere vel retrocedere contingat locum habere, & suum locũ obtinere voluit & expresse declarauit: sicque & non aliter per quoscunq; Iudices & Cõmissarios quauis etiã apostolica auctoritate fungentes etiam caufarum Palatij apostolici Auditores, & ipsius sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales in quauis causa & instantia, sublata eis & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate iudicari & diffiniri debere, irritum quoque, &c. decreuit. Cæterum vt præfens cõstitutio facilius omnibus innotescat: sanctitas sua voluit & mandauit quod eadem cõstitutio non solum in Cancellaria apostolica (vt moris est) sed etiã ad valuas Basilicę Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ publicetur, illiusque exempla in eisdem locis affixa demittantur, & inter cõstitutiones perpetuas describatur & annoterur: Quodque omnes & singulos, quos illa concernit, præfentes quidẽ in curia statim lapsõ mense a die dictæ publicationis numerando. Cæteros vero intra montes degentes, tribus: vltra vero ipsos montes commorantes, sex mensibus decursis perinde arctet, ac si eisdem personaliter intimata fuisset, cum non sit verisimile apud eos manere incognitũ, quod tam patenter fuerit publicatũ.

Placet, describatur, & publicetur. M.

¶ Lecta

¶ Lecta & publicata fuit supradicta Cõstitutio & ordinatio Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo octauo, Die vero Iouis secunda mensis Septembris. Pontificatus præfati sanctiss. D. N. Pij Pape Quinti, Anno Tertio.

A. Lomellinus Custos:

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo octauo, Indictione vñdecima, Die vero Iouis secunda mensis Septembris. Pontificatus Sanctiss. D. N. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno Tertio suprascripta sanctio, & cõstitutio Apostolica affixa, & publicata fuit ad valuas Basilicę Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ dñi missis in supradictis locis illius copijs affixis per nos Ioan. Freile, & Iulium Parinum prælibati sanctiss. D. N. Papæ Cursores.

Ioan. Andreas Panizza Magister Curf.

¶ S A N C T I S S . D . N . D . P I I P P . V .
Cõstitutio, De priuatione Clericorum
propter incõinentiam, & eorum traditione brachio seculari.

Ad perpetuam rei memoriam.

Horrendum illud scelus, quo polluta & foedatæque Ciuitates tremendo Dei iudicio conflagrunt, acerbissimum nobis dolorem inurit, grauiusque animum nostrum commouet, vt ad illud quantum potest comprimendum, studia nostra conferamus. Sanè Lateranensũ Concilio dignoscitur cõstitutum, vt quicumque Clerici, illa incõinentia

N 2 12

tia quæ contra naturam est, propter quam ira Dei venit in filios dissidentia, deprehensi fuerint laborare a Clero derisiantur, vel ad agendam in Monasterijs penitentiam detrudantur. Verum ne tanti flagitij contagium, impunitatis spe, quæ maxima peccandi illecebria est, fidentius inualescat, Clericos huius nefarij criminis reos, grauius vlciscendos deliberauimus, vt qui animæ interitum non horrescunt, hos certe deterreat ciuiliū legum vindex gladius secularis. Itaque quod nos iam in ipso Pontificatus nostri principio, hac de re decreuimus, plenius nunc, fortiusque persequi intendentes: Omnes & quoscuq; Presbyteros, & alios Clericos seculares, & regulares, cuiuscunque gradus & dignitatis, tam dicunt nefas exercentes, omni priuilegio clericali, omni que officio, dignitate, & beneficio Ecclesiastico presentis Canonis auctoritate priuamus: ita quod per Iudicem ecclesiasticum degradati, potestati statim seculari tradantur, qui de eis illud idem capiat supplicium, quod in laicos hoc in exilio deuolutos, legitimis reperitur sanctionibus constitutum. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ priuationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ, apud sanctum Petrum: Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo octauo, Tertio kal. septembris. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo octauo, Indictione vndecima, Die vero tertia mensis Septembris, Pontificatus sanctissimi in Christi-

Christo patris Pij Papæ Quinti, Anno tertio, Ret. scriptæ literæ Apostolicæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, per nos Antonium Clerici, & Christianum de Monte prælibati sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

Ioan. Andreas Panizza Magister Curforum.

¶ S A N C T I S . D N D . P I I P A P A E V .

Reuocatio priuilegiorum concessorum Officijs Ro. Cu. Quod Laici, Bigami, & Clerici coniugati de cetero non possint habere pensiones, aut alias res Ecclesiasticas, nec ipsi, nec Clerici, eas quas habent transferre

¶ Reuocatio similium priuilegiorum, concessorum Militijs, & Hospitalibus.

¶ Moderatio priuatarum dispensationum, concessorum Militibus, & fratribus Militiarum singularium.

¶ Reuocatio priuilegiorum Militiarum, & Hospitalium concedendi expectatiuas, vniendi, & suppressendi beneficia, erigendi præceptorias, appropriandi fructus, & proprietates beneficiorum suis Militijs, & Hospitalibus.

¶ Reuocatio facultatum testandi concessarum Militijs, & Hospitalibus, eorundemque Militibus, & Fratribus.

¶ A D perpetuam rei memoriam.

Sacrofanctum Ecclesiæ Dei statum integrum, & incolumem præstare officij nostri cum sit, quæcunque illi detrimentum asserre noscuntur nostra nos decet consideratione mouere. Sane tantæ tanque immoderatæ de rebus dominicis, etiã extra ordinem Ecclesiasticum largitiones, ijs nouissimis temporibus succreuisse perhibentur, vt iam optima quæque alieni sensim exhauriant, & quod in fouendis multiplicandisque Ministris Ecclesiasticis, fundandis seminarijs, alendis pauperibus, recreandis infirmis, instaurandis Ecclesijs, fulciendis ædibus vultustate consumptis, æducendis Viris religione & doctrina claris, quibus ecclesia ipsa tantopere dignoscitur indigere, id fere vniuersum multitudo præripiat Laicorum: Hinc manifesta nos impellit necessitas, vt hac indomita cupiditate repressa de cõmuni ecclesiæ salute cõsulamus. At quia omnia incommodatam vbiq; facile subducere non valemus, ea saltem quæ nobis proxima sunt, & ante oculos frequentius obuersantur, in primis tollere curabimus, vt ceteri omnes cum venerit vsus, æquiore animo similia patiantur. Itaque de nobis attributæ potestatis plenitudine, Reuocamus, & abolemus omnia, & quæcunque priuilegia, facultates, dispensationes, & indulta Militum sancti Petri, sancti Pauli, sancti Georgij, Pij, de Laureto, & de Lilio, necnon secretariorum Cubiculariorum, & scutiferorum apostolicorum, ac quibuscunque alijs Romanæ Curia, & apostolicæ sedis Collegijs, & officijs, tam in dicta Curia, quam extra eam constitutis, ipsorumque personis, necnon Conclauis, de pensionibus, fructibus, & alijs rebus Ecclesiasticis, etiam ad certam, & determinatam summam, & quantitatem cõstitutis per clericos

ricos coniugatos, Bigamos, & alios Laicos obrinendis, & eisdem per ipsos, ac alijs similibus per alios Clericos in alium, vel alios transferendis, per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & prædictam Sedem, tam in ipsorum officiorum institutione, quam deinceps quancumque, & quotiescunque, etiam per modum statuti perpetui, ac iniiti & stipulati contractus, & alias sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis restitutionibus, præseruationibus, mentis attestationibus, derogatorijs derogatorijs, alijsq; fortioribus efficacissimis & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, de que simili potestatis plenitudine, etiam pro defensione fidei catholicæ, aut dicte sedis, & quibuslibet alijs causis quantumlibet grauib; vrgentibus necessarijs & onerosis, ac etiã consideratione intuitu contèplatione, vel ad instantiã Imperatoris, Regum, Ducũ, aliorumq; Principũ, necnon sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinaliũ, deq; illorum consilio, & matura deliberatione prius desuper habita, cõcessa, cõfirmata, ac etiã multiplicatis vicibus innouata, extensa, & moderata: Ita quod deinceps illorum sic reuocatorum prætextu: Laici etiam extra coniugium, & in cõlibatu viuētēs, ac Bigami, & Clerici coniugati nullas nouas pensiones, aut fructus, aut omnino alias res Ecclesiasticas habere, nec ipsi, etiam qui coniugati non sunt, si ad primas, aut alias nuptias transferint, antiquas deinceps percipere, Clerici vero, & alij matrimoniũ etiam cum vnica, & virgine contracturi, postquã illud contraxerint, nec antiquas retinere, nec nouas assequi possint: sed nec vlli laici, nec clerici priuilegio transferendi pensiones, fructus, aut alias res hmõi d

cætero potiantur. Deceventes omnes transferendi facultates ex nunc: Antiquas vero pensiones, & alias reservationes, tam Laicis, quam Clericis concessas, & quas ipsos Clericos habere contigerit, per futurum cōtractum Matrimonij huiusmodi extinctas esse. Ac etiā reuocamus, & abolemus omnia, & quæcunque priuilegia, facultates, dispensationes, & indulta obrinendi, & transferendi similes, vel dissimiles pensiones, fructus, & alias res Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum, secularium, & regularium sancti Iacobi de spatha, de Calatraua, de Alcantara, Iesu Christi, & sancti Stephani, cæterisque militijs, necnon sancti Lazari Hierosolymitani, ac omnibus, & singulis alijs Hospitibus, eorumq; militibus, fratribus, & personis, tam clericis, quam coniugatis, etiam modo, & forma predictis, & ex eisdem, ac quibuscunq; alijs fortioribus causis concessa, approbata, & etiam a nobis moderata, & restituta: Ita quod ipsi siue coniugati, siue Bigami siue Clerici, siue etiam præbyteri nullas de cætero recipiant, sed eas solas quas nunc habet sine facultate ipsas transferendi retineant, & eæ quoq; per futurum contractum matrimonij extinctæ censeantur. Omnes vero priuatas dispensationes, & gratias habendi & retinendi pensiones, fructus, & alias res ecclesiasticas Militibus, & Fratribus quibuscunq; Militiarū, & Hospitalium prædictorum, tam a nobis, quam a prædecessoribus nostris, & dicta sede hucusque singularim concessas, ita moderamus, & restringimus, vt illarum vigore soli Milites, & Fratres non coniugati, nec Bigami, nouas deinceps pensiones, aut fructus, aliasq; res Ecclesiasticas recipiant, & in cœlibatu viuentes illas, & alias iam receptas duntaxat percipiant. Alij vero, etiam

etiam cum vnica, & virgine coniugati, si rursus matrimonium contraxerint, eas omnes, quas nunc habent per huiusmodi contractum amittant, nec illę ipsi vltorius debeantur, similis facultate transferendi, tã antiquas, quã futuras pensiones fructus, & res huiusmodi omnibus prædictis etiã non coniugatis ex nunc penitus interdita, & suppressa: sed nec vlli Milites, aut fratres, & simplices Clerici, vel præbyteri pretextu huiusmodi dispensationū, & gratiarū aliqua simplicia, aut alia beneficia ecclesiastica secularia, aut aliorum ordinū regularia etiam nullum omnino onus, aut seruitium habentia, aut præstimoniam deinceps recipere, & retinere possint: Ad hæc quoq; reuocamus, & abolemus omnia, & quæcunque priuilegia facultates, licentias, & indulta Magistris, & cōuentibus, alijsq; personis, & locis Militiarū, & Hospitalium prædictorum, eorumq; personis, etiã vt prædictum est concessa, confirmata, extensa, & moderata concedendi expectatiuas, reservationes, & alias gratias præuentiuas ad Prioratus, Præceptorias, Hospitalia, & alia beneficia, & officia Militiarum, & Hospitalium prædictorū. Itemq; vniendi, & incorporandi perpetuo, vel ad tempus, & supprimendi beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura secularia, & quorumuis ordinum regularia, necnon Præstimoniam, Eremitoria, & Hospitalia, etiam de iure patronatus Laicorum ex fundatione, & dotatione existentia, ac etiam nullum penitus seruitium, aut ordinem annexū, seu aliud onus quæcunq; habentia, etiam ruinosa, & deserta, ac etiã sponte a patronis oblata, vel donata, illorumque fructus, res, & proprietates applicandi, & appropriandi Militijs, & Hospitalibus supradictis, seu beneficia ipsa in monasteria Prioratus Præceptorias, beneficia, hospitalia,

talia, & alia loca Militiarum & Hospitalium eorundem
 erigendi, & instituendi, ac alias commutandi, & refor-
 mandi: ac etiam omnes, & singulas expectatiuas, re-
 seruationes, & alias gratias praeuentiuas speciales, &
 generales: necnon uniones, annexiones, & incorpora-
 tiones perpetuas, & temporales, suppressiones, appli-
 cationes, appropriationes, & alias dispositiones hu-
 iusmodi beneficiorum, & fructuum per Magistros
 conuentus, & alios praedictos hucusque factas, & con-
 cessas, ac etiam dicta apostolica auctoritate, & ex certa
 scientia confirmatas, quae plenarium nondum sunt
 suum sortitae effectum. Praeterea omnes & quascun-
 que licentias, & facultates testandi, & alias quomodo-
 cunq; disponendi, etiam ad certam, & quantumvis modi-
 cam summam, & quantitatem, de rebus, fructibus, &
 bonis immobilibus, mobilibus, & se mouentibus ad
 Magistros, Priores, Praeceptores, Milites, Fratres, & per-
 sonas Militiarum, & Hospitalium praedictorum ratio-
 ne illorum, necnon Praeceptoriarum, Hospitalium, &
 beneficiorum ecclesiasticorum, etiam secularium, & alio-
 rum ordinum regularium, ac pensionum, & fructuum
 quoruncunq; prouenientes, necnon facta hucusque,
 non tamen effectum sortita vigore licentiarum, & facul-
 tatum praedictarum testamenta, & alias dispositiones hu-
 iusmodi, etiam si per easdem licentias, & facultates dis-
 ponatur, quod dimidia, vel alia pars rerum, & bono-
 rum praedictorum Militijs, Hospitalibus, Domibus,
 & locis, unde illa prouenerint, aut alijs pijs locis re-
 linquantur: Decernentes omnes, & singulas reseruationes,
 assignationes, translationes, uniones, annexiones
 incorporationes, suppressiones, applicationes, appro-
 priationes, testamenta, donationes, & alias dispositio-
 nes quascunque, quas praetextu privilegiorum, facul-
 tatum,

eorum, dispensationum, & indulgentiarum praedictorum
 sic reuocatorum ac contra praesentium tenorem per
 quoscunque, etiam dicta apostolica auctoritate fieri,
 vel facta persequi contigerit, tanquam, surreptas, &
 extortas nullius prorsus roboris & momenti esse, nec
 per eas ius, aut titulum etiam coloratum cuiquam ac-
 quiri, nec quemquam quocunq; tempore quauisq; cau-
 sa restitutionem, in integrum reductionem ad terminos
 iuris, aut quoduis aliud gratiae, vel iustitiae reme-
 dium impetrare, aut etiam ab alio, vel alijs impetra-
 tis, aut motu simili concessis vii, nec praesentes litem-
 ras de surreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio,
 aut intentionis nostrae, vel alio quopiam defectu
 notari, vel impugnari, nec sub vllis reuocationibus,
 suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dis-
 positionibus similiu, vel dissimilium reuocationum &
 ordinationum ab ipsa sede quandoocunque, & quomo-
 docunque emanandis comprehendendi, sed semper ab
 illis exceptas, & quoties illae emanabunt toties in pre-
 stitum, & validum statum restitutas, & plenarie rein-
 TEGRAS esse, & ceteri: sicque in ijs, ac omnibus, &
 singulis alijs supradictis per quoscunque iudices or-
 dinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Aposto-
 lici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae Cardina-
 les in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum
 cuilibet quauis aliter interpretandi, & iudicandi fa-
 cultate, & auctoritate vbique interpretari, iudicari, &
 diffiniri debere, necnon irritum, & inane quicquid se-
 cus per quoscunq; quauis auctoritate scienter, vel igno-
 ranter contigerit attentari. Volumus autem similiu pri-
 uilegiorum, dispensationum, facultatum, et indulgentiarum
 concessione nostris explodi temporibus, & quod nobis
 licere non patimur, nostris successoribus indicamus.

Non obstantibus præmissis, & nostra de non tollendo iure quæsitio, alijsq; constitutionibus, & ordinacionibus apostolicis, ac collegiorum officiorum Militiarum Hospitalium, Conuentuum, necnon sancti Benedicti Cisterciensis, sancti Augustini, & aliorum ordinum & regularum quorum Militia, & Hospitalia prædicta sunt iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus stabilimentis, visibus, & naturis quantocumque tempore obseruatis, necnon foundationibus eorundem, alijs quoque priuilegijs, indulgijs, exemptionibus, & literis apostolicis illis omnibus ipsarumque Militiarum & Hospitalium, Magistris, Conuentibus, Prioribus, Præceptoribus, Militibus, Fratribus, & personis per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros ac nos, & prædictam sedem, etiam per modum statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, seu quasi, necnon motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consideratione intuitu contempatione, vel ad instantiam Imperatoris, Regum, Ducum, aliorumque Principum, sanctæque Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, ac de eorum consilio, & assensu, etiam consistorialiter habito, tam pro Militiarum, Hospitalium, & regularum huiusmodi restitutione, & ampliatione, quam alias quomodocumque, ac sub quibuscumque tenoribus, & formis, necnon cum quibusuis restitutionis, præseruatiuis, annullatiuis, derogatorijs, derogatorijs, alijsque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis quotiescunq; cõcessis, cõfirmatis & etiam iteratis vicibus extensis, & moderatis, etiam si in eis, ac statutis, stabilimentis, & fundacione prædictis caueatur expresse, quod nunquã prædicta reuocata,

cata, vel moderata, aut immutata intelligantur, nec illis in toto, vel in parte derogatum censetur per quascunq; literas, etiam derogatorijs derogatorias, ac alias fortiores, & efficaciores clausulas in se continentes, nisi dum, & quoties de illorum, ac etiam certarum specialium literarum apostolicarum inde confectarum vere, non autem per clausulas generales, vel speciales idem importantes inserto tenore, ac de simili Cardinalium consilio, & semper in hmoi quæ sic fierent de consilio prædicto derogationes, & alię dispositiones censeretur apposita clausula, quod tunc demum, nec aliter, nec alio modo effectum sortiantur, cum Magistrorum, & Conuentuum prædictorum ad id accedat assensus, quodque derogationes, & alię dispositiones huiusmodi aliter effectum non habeant nisi huiusmodi derogationes, & alię dispositiones consistorialiter factæ, & per trinas distinctas literas eundem tenorem continentes tribus distinctis vicibus Magistris, & Conuentibus prædictis fuerint intimatę, eorūq; pariter ad id expressus accedat assensus, aliter vero factę viribus, & effectu omnino careant, ac Magistri, & Conuentus prædicti ad parendum illis, & decretis desuper processibus, eorūque executoribus, & subexecutoribus ac ipsorum mandatis, & monitionibus minime teneantur: sed literarum huiusmodi executionem omnino impedire, nec ratione resistentiæ censuris ecclesiasticis, etiam per ipsos executores, vel subexecutores latis innodari possint. Quibus omnibus etiam si alias de eis eorumque totis tenoribus specialis specifica expressa & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si

de verbo ad verbum infereretur presentibus pro sufficienter expressis, et insertis habentes, harum serie specialiter, et expresse derogamus: Et quatenus effectum presentium quoquomodo impedire, vel retardare, vel illis obesse possent omnino tollimus, et abrogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Ut autem presentes literæ omnibus plenius innotescant, mandamus illas ad valvas Basilicę Principis Apostolorum de Vrbe, et in Cancellaria Apostolica, necnon acie Campi Florę publicari, earumque exempla de more affigi, et in dicta Cancellaria libro Quinterno nuncupato describi. Volumusque, et decernimus ipsarum presentium exempla etiam impressa, manuque Notarij publici, et sigillo Prælari Ecclesiastici, aut illius Curię ob signata, eandem illam vbique locorum fidem faciant quam ipsæ præsententes facerent si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, abolitionis, moderationis, restrictionis, derogationis, mandati, decreti, sublationis, abrogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo octauo, Quinto idus septembris, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo octauo, Die vero decima tertia mensis septembris, indictione vndecima, Pontificatus sanctissimi in Christo patris, et D. N. D. Pij diuina prouidentia

dentia Papæ quinti, Anno tertio, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatę fuerunt ad valvas Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellarię Apostolicę, ac acie Campi Florę, ibique dimissis copijs affixis per nos Ioannem Andream Rogerium, & Ioã. Andream Panizzam prælibari Sanctissimi. D. N. Papæ, ac sanctę Sedis Apostolicę Cursores.

Iulius Parinus Magister Curforum.

¶ S A N C T I S. D. N. D. P I I P A P A E V:
Extensio, Concilij Tridentini, Sess. xxj cap. ij. quod incipit. Cum non deceat, loquendo de clericis secularibus ad clericos regulares, non professos, quod non promoueatur ad sacros Ordines, nisi seruata forma dicti Decreti.

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

R O M A N V S Põtifex sacrorum Conciliorum auctor & interpres, illa quæ in huiusmodi Concilijs à prudētibus patribus in spiritu sancto legitime cõgregatis salubriter sancita sunt pro sui Pastoralis officij debito dum æquitas, honestas, & decus suadet sicuti declarare, & moderare, ita etiam ad alios casus extendere consuevit. sane cum non deceat diuino ministerio ascriptis cum ordinis dedecore medicare, aut sordidũ aliquem quæstũ exercere, sacro Tridentino Concilio inter alia decretum fuit, ne quis deinceps clericus secularis, quãuis alias moribus, sciētia, & etate esset idoneus, ad sacros ordines promoueretur, nisi prius legitime costaret eum beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste suffi-

sufficeret, pacifice possidere, vel alias ordinari non posset, nisi iuxta Decreti ab ipso cōcilio desuper editi formam, & tenorem. Cū autem nulla huiusmodi decreto religiosorum clericorum mentio facta fuerit, ac propterea nonnulli (vti moleste accepimus) certorū ordinum religiosi, seu canonici, vel clerici intra claustra monasteriorum, seu domorum more regularium in communi viuentes, qui nunquam, seu non nisi ad certum tempus professionem emittunt, & ex claustro exire, vel dimitti, & ad seculum redire libere & licite possunt, religionis prætextu absque titulo sufficientis beneficii, nec iuxta dicti Decreti tenorem, ad sacros ordines se promoueri prætendunt, & a nonnullis Episcopis passim promoueantur, atque inde plerumq; illud inconueniens eueniat, vt sic promoti, & è claustro exeuntes, & per seculum vagantes vel mendicare, vel sordidum quæstum exercere, non sine ipsorum dedecore, ac ordinis vilipendio, & quam plurimorum Christiani delium scandalo cogantur. Nos igitur qui singulorum Dei Ministrorum honorem, & decus (quantum in nobis est) sinceris exoptamus affectibus, Motu proprio, & ex certa nostra sciētia deque apostolicæ potestatis plenitudine hac perpetuo valitura sanctione decretum prædictum de clericis secularibus loquēs ad omnes & singulos etiam cuiuscunque ordinis clericos, religiosos, siue seculares more religiosorum viuentes in cōmuni non professos harum serie extendimus, & ampliamus: ac religiosi, & alij prædictis non professi, vt ad sacros ordines promoueri, nec non omnibus & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis gratiam, & communionem sedis apostolicę habentibus, vt ordines ipsos huiusmodi religiosi per-

sonis

sonis impendere, nisi obseruata forma dicti decreti non valeant in virtute sanctę obedientię, & sub indignationis nostrę pœna interdiciamus, & prohibemus, ac contrafacientes per annū a præstatione taliū ordinū ipso iure suspendimus. Statuentes, & decernētes promotiones quarūlibet religiosarum personarū prædictarū ad ordines huiusmodi contra ipsius decreti Concilij Tridētini formam, etiā cuiusuis licentię illis ab apostolica sede, vel illarum superioribus cuiuscunq; dignitatis, status, gradus, & præminentię existant, etiam si Pontificali dignitate fungantur, vel Cardinalatus honore præfulgeant cōcesse præteritu factas, executione prædictorū ordinum omnino carere, nullasq; prorsus, & irritas existere, sicq; promotas personas in altaris ministerio ministrare non posse: quinimo ministrantes priuilegijs, exemptionibus immunitatibus, & alijs gratijs clericis concessis omnino priuari, & irregularitatis, aliasque in dicto decreto contentas pœnas eo ipso incurrere, a quibus nisi à Romano Pontifice, vel in mortis articulo minime absolui possint. Non obstantibus quibusuis Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac quorūuis Monasteriorum, & ordinū etiam iuramento, & confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & cōsuetudinibus, priuilegijs, quoque indulctis, & literis apostolicis, illis, illorumq; superioribus, & personis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatorijs, derogatorijs, alijsq; efficacioribus, efficacissimis, restitutiuis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet etiā iteratis vicibus concessis, confirmatis, in nouatis. Quibus omnibus etiam si alias pro illorum

o

suffi-

sufficienti derogatione de illis illorumque totis tenoribus specialis specifica expressa & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores, formas, data, & decreta in illis apposta, ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes: illis alias in suo robore permanentis hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Et ut præsentis literæ ad omnium notitiam perueniant, neque quis illarum ignorantia excusari possit, volumus, & apostolica auctoritate decernimus præsentis literas ad valuas principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ apostolicæ, ac in acie Campi Floræ publicari, & earum exempla affigi, & imprimi, illarumque exemplis etiam impressis manu alicuius Notarij publici, & sigillo prælari ecclesiastici, vel eius curiæ ob signatis eandem prorsus fidem adhiberi, quæ ipsis præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ extensionis, ampliationis, interdicti, prohibitionis, suppositionis, statuti, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo octauo. Pridie idus Octobris, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo octauo, Indiçione vndecima, Die vero duodecima mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno tertio, retrospectiæ literæ Apostolicæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe Cancellariæ apostolicæ, & in acie Campi Floræ dimissis in superius expressis locis præsentibus literis per aliquantum temporis spacium affixis, & deinde ut moris est amotis per nos Thomam Gallarum, & Iulium Parinum prælibati sanctiss: D. N. D. Papæ V. & Sanctæ Apostolicæ sedis Cursores.

Christianus de Monte Magister Curs.

¶ S A N C T I S S. D. N. D. P I I P P. V.

Constitutio de trium votorum professione ab ijs emittenda, qui in cõgregationibus sub obedientia voluntaria viuunt, quorum habitus à secularibus presbyteris est distinctus.

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

Librum vitæ genus eorum veriti, qui regularium formam præferentes, nec proprijs renunciant, nec ullam profitentur ex regulis approbatis, quando horum plerique proprio instinctu obsequentes, alij odio incensi, alij dum quod ambiunt, minus cõsequuntur, alij vel dilapidatis, vel interuersis rebus, & ad sese, vel propinquos trāslati, ut ratiocinia effugiant, quidam etiam in suos ipsorum mores inquisitioni iri presentientes, quasi impunitate adepti, e soda

litio suo, vt lubet, exiliunt, eiectisq; illius insignibus vestem recipiunt secularem. Hinc graues & periculosa quotidie offensiones in populos cocitantur, dum quos disciplina regulari perpetuo mancipatos credunt, rursus eos, etiam vbi consenuerint, contempto post tot annos, & relicto (indignis sæpe modis) eius cui sese dederant vitæ instituto, liberos vident & solutos in seculum euagari. Cum igitur conueniat, vt cuius arma induit, eam miles militiâ persequatur, hanc de prædictis rationem capere instituimus, vt vel permanendi, vel abscedendi facultate semel singulis propolita, certus deinceps & immobilis disciplinæ regularis cultus debeat in ipsis sodalitatibus perpetuò obseruari. Itaque de nobis attributæ potestatis plenitudine, statuimus, vt omnes, & singuli Priores, Præpositi, & alij Præsidentes, Generales, Prouinciales, & Conuentuales, necnon Canonici, & fratres S. Georgij in Alga Venetiarum, ac Eremitarum S. Hieronymi, alias beati Petri Pisarum, & omnium ac quarumcunque aliarum congregationum, necnon ecclesiarum, domorum, & conuentuum in communi; & sub obedientia voluntaria, & extra votum solène religionis viuentes, quorû habitus à secularibus præbyteris est distinctus, qui religionē amplecti, & professionē regularem solēnem emittere voluerint, id in suis quisq; Conuentibus, & domibus, intra viginti quatuor horarum spatium, postquam delegatus noster præsentis literas eis significauerit, palâ & sponte deliberet, & declarent: inde conuocato quamprimû per singulas huiusmodi cōgregationes generali vel alio supremo, iuxta morem cuiusq; congregationis, capitulo, ibique electa vna, sub qua degant, ex regulis approbatis, in quam maior pars vocum ipsius capituli consenserit,

trium

rium votorum substantialium professionem regularem intra mensem solenniter emittant, & in ea rã ipsi quam illam deinceps ingressuri, atq; professuri, perpetuum ferat altissimo famularum: sicq; professi vel in suis quisq; prioratibus, præposituris, prælidetijs, administrationibus, & officijs confirmentur, vel ad alia transferantur, prout cuiq; congregationi, & superioribus suis videbitur vtilius expedire. Qui vero excursio iam anni spatio, in ipsa congregatione morati, refugerint intra tempus prædictum profiteri, detracto religionis habitu, ac redditis, etiam in vinculis si opus sit, receptorum, & administratorum omnium rationibus, eiciantur, nec deinceps pariantur in vllis eiusdem congregationis domibus, seu cōuentibus amplius cōuersari. Quo circa mādamus vniuersis & singulis Prioribus, Præpositis, Generalibus, Prouincialibus, & Conuentualibus, ac alijs cuiuscunq; dignitatis, & nominis Ministris, necnon conuentibus, canonicis, fratribus, & personis congregationum huiusmodi, vt statutum nostrum prædictum, non expectata alia iussione, aut mentis nostræ declaratione, humiliter recipiant, & studiose obseruare procurent. Quod si forte aliqui in eo, quo nunc sunt statu (quē omnino tollimus & abolemus) contra nostrum hoc statutum persistere contenderint, singulos omnino dignitate, officio, administratione, & beneficio priuamus, & ad futura perpetuò indignos decernimus, excommunicationis quoque sententia innodamus eo ipso. Non obstantibus fundationibus, & institutionibus, ac statutis & consuetudinibus congregationum, domorum & conuentuum prædictorum, iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, exemptionibus, & ita-

dulcis Apostolicis, illis eorūq; superioribus, & p̄sonis, ac eorum singulis per quoscunq; R. o. Pont. p̄decessores nostros, ac nos, & sedem Apostolicam, etiā per modum statuti perpetui, ac iuncti & stipulati contractus, ac alias sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis in genere, & in specie concessis, & confirmatis, ac etiam alijs reformationibus, quorūcunq; ac quocunq; tempore factis, & promulgatis, & quibuslibet alijs indulgentijs, & literis Apostolicis, specialibus, & generalibus, quorūcunq; tenorū existant, per quā p̄sentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorūcunq; totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, quā omnia tanquam abrogata, contra earundem p̄sentium tenorem nolimus cuiquam in aliquo suffragari. Cæterum mandamus p̄sentes ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ publicari, & earum exempla de more applicari. Ac etiam volumus quod ipsarum p̄sentium exempla etiam impressa, & Prælati Ecclesiastici, vel eius Curie sigillo, & Notarij publici manu obsignata, eandem illam fidem vbique locorum in iudicio & extra illud faciant, quam ipsæ p̄sentes facerent, si ibi ostenderentur, aut exhiberentur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sublationis, abolitionis, priuationis, statuti, mandati, innovationis, & voluntaris infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare p̄sumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.

Datum Romę apud sanctum Petrum, Anno incarnationis

tionis Dominicæ, M. D. LXVIII. Quintodecimo kal. Decembris. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. gloriarius.

H. Cumyn.

¶ Anno à Natiuitate Domini, M. D. LXVIII. Indictione vndecima, Die vero iij. mensis Decembris. Pontificatus sanctiss. in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papę V. Anno tertio, retrospectivæ literæ apostolicæ, affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, dimissis in omnibus supradictis locis earundem retrospectivarum literarum copijs affixis, vt est moris per nos Ioannem Freile, & Iulium Parinum prælati sanctissimi Domini nostri Papę Cursores.

Pompeus Vallerius Curie Caesarum Camerae Apostolicæ Notarius.

¶ S A N C T I S. D. N. D. P I I P A P A E V. Constitutio, Super Forma creandi cęsus.

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

C V M onus Apostolicæ seruitutis obeuntes, cognouerimus innumeros celebratos fuisse, & indies celebrari censum contractus, qui nedum non continentur intra limites à nostris antecessoribus eisdem contractibus statutos, verum etiam quod deterius est, cōtrarijs omnino pactionibus propter ardentem auaritiæ stimulum, legum etiam diuinarum manifestum contemptum præferunt, non potuimus animarum, pro vt tenemur, saluti consulentes, ac piarum mentium petitionibus etiam satisfacientes, tam graui morbo, latiferoque veneno

salutari antidoto non mederi. Hac igitur nostra constitutione statuimus, censum, seu annum redditum creari, constituive nullo modo posse, nisi in re immobili, aut quæ pro immobili habeatur, de sui natura fructifera, & quæ nominatim certis finibus designata sit: Rursum nisi vere in pecunia numerata, præsentibus testibus, ac Notario, & in actu celebrationis instrumèti, non autè prius recepto integro, iustoque pretio, solutiones, quas vulgo anticipatas appellat, fieri, aut in pactum deduci prohibemus. Conventiones directe aut indirecte obligantes ad casus fortuitos eum, qui alias ex natura contractus non teneatur, nullo modo valere volumus: Quemadmodum nec pactum auferens, aut restringens facultatem alienandi rem censui suppositam: quia volumus rem ipsam semper & libere, ac sine solutione laudemij, seu quinquagesimæ, aut alterius quantitatis, vel rei, tam inter viuos, quàm in vltima voluntate alienari. Vbi autem vendenda sit, volumus dominum census alijs omnibus præferri, eique denunciari conditiones, quibus vendenda sit, & per mensem expectari. Pacta continentia, morosum census debitorem teneri ad interesse lucri cessantis, vel ad cambiũ, seu certas expensas, aut certa salaria, aut ad salaria, seu expensas medio iuramèto creditoris liquidandas, aut rem censui subiectam, siue aliquam eius partem amittere, aut aliud ius ex eodem contractu, siue aliunde acquisitum perdere, aut in aliquam pœnam cadere, ex toto irrita sunt, & nulla. Imo & censum augeri, & nouum creari super eadem, vel alia re in fauorem eiusdem, aut personæ per eum suppositæ pro censibus temporis vel præteriti, vel futuri omnino prohibemus. sicuti etiam annullamus pacta continentia solutiones onerum ad eum spectare, ad

ad quem alias de iure, & ex natura contractus non spectarent. Postremo census omnes in futurum creandos non solum re in totum, vel pro parte preempta, aut infructuosa in totum, vel pro parte effecta, volumus ad ratam perire, sed etiã posse pro eodem pretio extingui: non obstante longissimi etiam temporis, ac immemorabili, immo centum, & plurium annorum præscriptione, non obstantibus ali quibus pactis directe, aut indirecte talem facultatem auferentibus, quibuscunque verbis, aut clausulis concepta sint. Cum vero traditione pretij redditus extinguendus erit, volumus per bimestre ante id denunciari ei, cui precium dandum erit, & post denunciam, intra annum tamen, etiam ab inuito pretium repeti posse, & vbi pretium, nec volens intra bimestre soluat, nec ab inuito intra annum exigatur, volumus nihilominus quancumque redditum extingui posse, præuia tamen semper denuncia de qua supra, & non obstantibus his, de quibus supra: idque obseruari mandamus etiam quod pluries, ac pluries denunciarum fuisset, nec vquam effectus secutus fuisset. Pacta etiam continentia, pretium census extra casum prædictum ab inuito, aut ob pœnam, aut ob aliam causam repeti posse, omnino prohibemus, contractusque sub alia forma posthac celebrandos, sceneratitios iudicamus: Et ita illis propterea non obstantibus, quicquid vel expresse, vel tacite contra hæc nostra mandata dari, remitti, aut dimitti contingat, à Fisco volumus posse vendicari. Hanc autè salutaris sanctionem nedũ in censu nouiter creando, verũ etiam in creato quocumque tẽpore alienando, modo post publicationem constitutionis creatus sit, perpetuo, & in omnibus seruari volumus. Declarantes, pretiũ semel censui constitutũ nunquam

posse ob temporum, aut contrahentium qualitatem, seu aliud accidens, nec quoad vltimo contrahentes minui vel augeri. Et licet legem ipsam ad contractus iam celebratos non extendamus, illos tamen omnes, in quos sub alia forma peruenerunt census, hortamur in Domino, vt singulos contractus censuræ bonorum religiosorum subijciant, & animarum saluti cōsulant. Non obstantibus quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetudinibus, necnon priuilegijs, & literis etiam per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos, sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis etiam derogatoriarum, derogatorijs, necnon irritantibus decretis, ex quauis causa, etiam per modum legis vniuersalis, aut alias quomodolibet æditis, siue in fauorem vniuersitatum, Communitatum, Collegiorum, Congregationum, Ciuitatum, & locorum concessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis, illorū tenores præsentibus pro expressis habentes, quatenus directe, vel indirecte præsentis nostræ constitutioni in toto, vel in parte contrariantur, specialiter & expresse derogamus, cæterisque cōtrarijs quibuscunque. Volumus autem, quod præsentis in Cancellaria, & acie Campi Floræ publicentur, & inter constitutiones extrauagantes perpetuo valituras conscribantur. Et quia difficile foret, præsentis ad singula quæque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides vbiq; adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā nostræ

stræ

stræ prohibitionis, annullationis, statuti, mandati, iudicij, hortationis, derogationis, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, M.D.LXIX. Quarto decimo Kal. Februarij. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini M.D.LXIX. Indictione xij. Die vero xxj. Mensis Ianuarij, Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & D.N.D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius quarto, retrospectæ literæ Apostolicæ, affixæ & publicatæ fuerunt Romæ in locis retrospectis, videlicet ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & acie Campi Floræ, per nos Camillū Cherubinū, & Christianum de Monte Prælibatū S.D.N. Papæ Cursores.

Ioannes Guerdardus Magister Curforum.

¶ Lectæ & publicatæ fuerunt retrospectæ literæ Romanæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ, 1569. Die vero sabbati, xxj. Ianuarij. Pontificatus Domini nostri Domini Pij Papæ quinti Anno Quarto.

A. Lomellinus Custos.

Ego Franciscus Aluares, Hector de Mena publicus Apostolica auctoritate Notarius in Archiuo Romanæ Curie descriptus subscripti.

¶ San-

¶ S A N C T I S . D . N . D . P I I P A P A E V .
 Noua cōstitutio, De cōfidentijs beneficialibus earumque casibus, præsumptionibus, & probationibus, Cum relaxatione cognitionis causarum, præterquam pendentium. Itæque futurarum de collatoribus Episcopis & superioribus, beneficijsque consistorialibus,

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

Intolerabilis multorum peruersitas, qui sacrosanctas constitutiones nouis quotidie fraudibus eludere nituntur, sæpe illarum auctores in necessitatem adducit cautius prouidendi, quo pertinaciū animi ab improbis conatibus grauiore sanctione proposita reprimantur. Bene quidem & prouidenter felicior Pius PP. iij. prædecessor noster ad tollendam fiduciaræ mancipationis beneficiorum ecclesiasticorum corruptelam, statuit & decreuit, vt ipso iure vacarent ecclesiæ, monasteria, cæteraque beneficia ecclesiastica in confidentiam à quibuscunque, etiā S. R. E. Cardinalibus cuiusuis personæ contemplatione vel intuitu recepta, liberam illorū dispositionem sibi & apostolicæ sedi reseruando: Nec valerent ipsorū collationes, seu concessiones, nec fructuum, nec pensionum reseruaciones, nec facultates illas transferendi, nec regrediendi, seu accedendi, & ingrediendi ad ecclesias, monasteria, & beneficia supradicta, illaq; recipientes, fructus, pensiones: & alias res eorundem indebite perciperēt. Prohibēs quibuscunq; etiā sub censuris ecclesiasticis ne quod hmōi amplius auderēt. Ac etiā
 decre-

decreuit oēs & quascūq; prouisiones, præfectiones, collationes, comendas, & alias dispositiones de ecclesijs, monasterijs, & beneficijs, nec non reseruaciones fructuū, pensionū, rerū, & iurū, ac etiam transferendi, regrediendi, accedendi, & ingrediendi, aliasq; facultates, siue per se, siue futuros Romanos Pōtifices, etiā Motu proprio, ac consistorialiter, siue etiam per ordinarios collatores, etiam ad patronorū presentationē, cum interuētu confidentiæ huiusmodi, siue expresse siue occulte, ac de iure præsumpto, & alias contra prædicta pro tempore factas, nullius momēti fore nec cuiquam suffragari, sed ecclesias, monasteria, & beneficia hmōi ipso iure vacare, ac prædictæ dispositioni reseruata esse, licq; per quoscunq; etiam per præsumptiones, & coniecturas legitiimas, & alias eorū arbitrio procedendo (cū alioqui confidentias hmōi in lucē erui & probari non posse constaret) iudicari & diffiniri debere: Nec non irritū & inane quicquid secus contineret attentari, quæ admodum confectis super his literis suis plenius cōtinetur. Verūtamen propter improbas multorum cupiditates, prædicta, quæ ad purgandam hac pernicie ecclesiam, & animarū salutem ab ipso prædecessore edita sunt, in multis deprehendimus viam aperuisse grauius delinquendi. si quidē cum frequentibus pluriū querelis pridē concitati, quod iudices causis hmōi confidentiarū expediendis remissiores essent, oēs & singulas causas ipsas vbiq; que, & inter quoscūq; motas ad nos aduocauissemus, ac omnimodā huiusmodi causarū præsentium, & futurarum, rerumq; omnium ex ipsis resultantium cognitionem nobis & successoribus nostris reseruauissemus, & super quibusdam corā nobis processum fuisset, varijs inde, nec leuibus coniecturis intelleximus viriū
 quidem

quidem confidentiæ occulte irrepisse, sed in plerisque causis præsumptiones, & cōiecturas, quæ ad illud probandū deducuntur, minime sufficere, eiusq; rei causa plurimos qui ante literarū prædictarū editionē hmoi confidentias exercent, vbi cognouerunt obstructā veritate propter difficultates probandi in iudicio cōfidentias ipsas, contrēpta constitutione prædicta, ecclesias, monasteria, & beneficia sic recepta, vt prius retinere: alios fructus, pensiones, & alias res percipere: alios eorū exemplo ad similia & grauiora fidentius cōmoueri: Multi enim ipsa beneficia iure retinere neque untes: alij ne cogantur ad sacros ordines, ad residentiam, ad incedendū in habitu clericali, vt ad bellum proficiscantur, vt inimicos occidat: alij vt alieno nomine lites agant, aut defendant: alij propter crimina incapaces: quidam vt purgato delicto, vel absolute consecuta illa repetant, eadem in alios deponunt, & in plerisque fructus ipsorum aut eis ministrantur, aut quibus ipsi statuunt, sepe laicis, & inhabilibus. Pleriq; vel senes, vel infirmi, vt beneficia in domibus suis perperuent, illa renūciarunt & renūciat in alios, qui vel profanā familiā cedentiū de fructib⁹ ecclesiasticis alāt, vel illa etiam infanti⁹, aut nascituris afferuent, facto interdum circuitu retrocessionis, cum reservatione fructuum & aliarum rerum, aut accessu, præferim ab illis qui præstandorum iurium Camere Apostolicæ sunt immunes: alij aut incapaces, aut alij beneficijs ecclesiasticis onusti, aut ecclesiastico ordini se se mancipare refugientes, aut mere laici beneficia ecclesiastica alijs conferenda procurant, vt de illis postmodum ad libitum suum disponatur, fructus etiam percipientes illorum. Adhæc plerique ordinarij, & alij collatores, ac etiam patroni laici curæ

depo-

deponenda beneficia, vt fructus, seu pensiones capiant eorundem, alij sine faciant ministrari: Alia item per multa eiusmodi admittuntur, quibus immaculata rerum diuinarum puritas impie violatur, disciplina ecclesiasticæ neruus dirumpitur, & imminens patrat exitium animarum. Quare nos volentes periculosam talium audaciam noui iuris subsidio cohibere, præsentium auctoritate statuimus, vt si quis quacunque auctoritate Ecclesiam, vel monasterium, aut aliud beneficium ecclesiasticum qualecunque ex resignatione, vel cessione cuiuscunque personæ simpliciter, aut cum circuitu retrocessionis, cum regressu, vel accessu, etiam sola dimittentis intentione receperit, vt illa vel illud etiam in euentum regressus vel accessus, eidem dimittenti vel alteri postea conferatur, aut illius fructus, vel eorum pars alij vel alijs concedantur, vel pensiones soluantur ex eisdem hæc confidentia censeatur. Idem si ordinarius, vel alius collator contulerit antehac, aut conferat in futurum beneficium ecclesiasticum quouis modo vacans, ea conditione tacita, vel expressa, vt postea in alterum pro arbitrio Collatoris, seu alterius cuiuscunque contra iuris communis ordinationem disponatur, siue vt de eo prouisus, fructus illius, vel partem ad utilitatem, vel libitum conferentis vel cedentis, aut alterius relinquat & remittat, seu pensionem illi, vel illis, quæ vel quos idē collator aut cedēs, vel alius perse vel aliū scripto, aut verbo iusserit seu significauerit, persoluat, & pariter si à patrono etiā laico vel alteri presentatori, seu electori cōtingerit, aut cōtingat id fieri. Adhæc si cleric⁹ prædictæ camere aut cardinalis, aut ali⁹ a solutiōe iurij ips⁹ camere, vel et cællarię

Aposto-

Apostolicæ exemptus, post resignationē, vel cessionē alicuius extranei, de ecclesia, monasterio, vel alio beneficio ecclesiastico in se, apostolica vel alia auctoritate factam & admissam, illam vel illud etiam cōfessis literis Apostolicis, & possessione apprehensa, in eundem resignantem, vel cedentem, modico spatio interiecto, veluti duorū aut trium mensium retrocesserit, aut retrocedat in futurum, & ex illa retrocessione fructus ecclesiæ, seu monasterij, aut beneficij, vel eorum pars, seu pensio, seu quid aliud super illis referuatū, aut regressus, seu accessus, & ingressus ad illam vel illud, ipsi clerico, vel Cardinali, aut alij exēpto sit fuerit concessus: Postremo si quis crimine aliquo abfolurus, aut cum quo super irregularitate dispensatū est, denuo receperit, quacunq; auctoritate ecclesiam, monasterium, vel aliud beneficium ecclesiasticum: quod ante, vel post commissum delictum, aut cōtractam irregularitatem dimiserit, in quouis horum casuum confidentiæ prauitas sit contracta, casusque huiusmodi literis prædictis comprehendantur, ac si illis speciatim expressi fuissent: licet ipsum confidentiæ crimen alterius tantum partis conscientia sit admittum. Ad probandum vero plene confidentiarū abusum, inter alias etiam hæc præsumptiones: & coniecturæ habeantur legitimæ. Videlicet: Si quis post cessam ab se ecclesiam, vel monasterium, aut beneficium: & publicatam resignationem, seu cessionem, captamque a successore possessionem, se se in illa, vel illo, seu rebus illius: per se, vel alium, seu alios de facto ingesserit, aut fructus perciperit, aut quicumque successor illi, vel eius propinquus ipsos: aut partem aliquam remiserit eorundem. Si recipiens beneficium constituerit dimittentem: vel eius parentes: aut propinquos procu-

procuratores ad percipiendum: vel locādum fructus beneficij dimissi: & illi vel illis de fructibus perceptis aut percipiendis donationē fecerit. si vel sola procuratoris depositione, vel libris rationalibus mensuriorum ex parte dimittentis, expeditio, quæ personā recipientis concernit, prosecuta sit, simulque expensæ pro ea necessariæ ab illo factæ fuerint. Denique si quis pro concessione alicui facta, quacunq; auctoritate de beneficio ecclesiastico per se, vel aliu, seu alios intercesserit, vel alias in negotio concessionis se se immiscuerit quouomodo, deinde aliquid de fructibus talis beneficij de facto etiam per manus possessoris, ac etiam simplicis donationis titulo perciperit, seu de illo postmodū ad voluntatem intercessoris fuerit dispositū quandocunque. Testes autē de quaq; re singulares singulas probare valeant præsumptiones, & coniecturas, pluresq; huiusmodi præsumptiones, & coniecturæ plenam probationē faciant in prædictis. Ceterum criminosi, & cæteri omnes, qui ad perhibendū in casibus simoniæ testimonium recipi possunt, ad prædicta omnia admittantur. sed ne quisquam etiā vana fiducia fretus, non intendendi contra se iudicij in crimine perseueret, vtq; hoc malum grauioris censuræ stimulo vsquequaque prohibeatur, omnes & singulos, qui hucusque ecclesias, monasteria, beneficia, fructus, pensiones, aliasue res, intercedēte hoc confidentiæ vitio receperunt, ac retinent, nisi statim ad se reuerſi, & respiciētes celeri dimissione sibi prospexerint, & qui quid tale admiserint in futurū, etiam omnibus & singulis alijs ecclesijs, monasterijs, dignitatibus, administrationibus, officijs, & beneficijs obtētis quæ pariter sub dicta reservatione cōprehendi volumus, necnon fructibus, pensionibus, & alijs rebus ecclesiam.

elesiasticis, ac etiam Romanæ Curia, & alijs officijs
 temporalibus, præsentium auctoritate priuamus, &
 ad futura inhabiles decernimus, & in iuris subsidium
 ex communicationis sententia innotamus, à qua nul-
 lus, nisi in mortis articulo constitutus, ab alio quàm à
 Romano Põifice, absolutionis beneficiũ valeat obtri-
 nere. Nos enim aduocatione causarũ hmõj, & reserua-
 tione cognitionis illarũ, rerumq; omnĩũ inde emer-
 gentiũ, nobis, & prædictis successoribus, vt prædictũ
 est facta (causis illis dũtaxat exceptis, quæ iam coram
 nobis pendere noscũtur, ac etiã ijs quas ratione eccle-
 siarũ, & monasteriorũ, quorũ dispositio in cõsistorio
 fieri consuevit, aut debet, itẽq; contra ordinarios col-
 latores Episcopos, & alios superiores Prælatos, etiam
 Cardinales haberi contigerit, vt iam alijs nostris lite-
 ris statutum est, audiẽdis, decidendis, & terminãdis)
 harum serie prorsus relaxata, decernimus ita deinceps
 quoscunq; iudices ordinarios, & delegatos, etiam
 causarum Palatij Apostolici Auditores, ac prædictæ
 Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & ipsorum
 cuiuscunq; quauis aliter iudicandi, & interpretandi
 facultate, & auctoritate, vbique iudicare, interpretari
 & diffiniri debere, necnon irritum & inane quicquid
 secus in prædictis per quoscũque, quauis auctori-
 tate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quo-
 circa omnibus locorũ ordinarijs districtius iniungi-
 mus, vt in suis quisq; ecclesijs, Ciuitatibus, Diocesi-
 bus, & locis etiam exẽptis, ad prædicta studiose attẽ-
 dant, & quatenus illis relaxauimus, in delinquentes se-
 uere animaduertãt, si diuinæ maiestatis iudiciũ, di-
 ctæq; sedis censuram uoluerint euitare. In cæteris ve-
 ro causis, & negotijs nobis, & prædictis successoribus
 exceptis, eosdẽ locorum ordinarios præsentĩũ aucto-
 ritate

ritate delegamus, vt gratia & fauore postpositis, pro se
 quisque, cum uenerit vsus contra prædictos omnes
 sub ipsa exceptione comprehensos diligenter inqui-
 rant, suoq; inquisitiones omnes sigillo obsignatas ad
 prædictam sedem quamprimum trasferant, vt nos &
 prædicti successores in causis huiusmodi procedetes,
 quod iustum fuerit decernamus. Nos enim singulis
 ordinarijs ipsis, prædictos omnes & quoscunq; alios,
 etiam exemptos, etiam per edictum publicum, cõsti-
 to prius summarie, & extraiudicialiter de non tuto
 ad illos accessu, citandi, & monendi eisq; ac iudici-
 bus ordinarijs, & delegatis, alijsq; personis quibuscũ-
 que, ne prædictorũ executione quoquomodo impe-
 dian, vel alias in illis se se interponant, etia per simi-
 le edictũ inhibendi, eosdẽq; ac alios contradictores,
 & rebelles quoscunq; per censuras, & pœnas ecclesia-
 sticas, ac omnia alia iuris & facti remedia opportuna
 cõpellendi, auxilium brachij secularis, quando cõque
 opus erit, innouandi, cæteraq; in prædictis omnibus
 & singulis necessaria faciendi, & exequendi, plenam &
 liberam tenore præsentium concedimus facultatem.
 Non obstantibus fel. recor. Bonifacij Pape octauĩ præ-
 decessoris nostri de vna, & in concilio generali edita
 de duabus dietis, alijsq; apostolicis constitutionibus
 & ordinationibus, quodq; episcopis, collatoribus, &
 prelatibus prædictis, etiam Cardinalibus, vel quibusuis
 alijs cõmuniter vel diuissim a prædicta sit sede indul-
 tũ, vel in posterum indulgeri contingat, quod inter-
 dici, suspendi, vel excõmunicari, aut contra indulta
 hmõj ad iudiciũ trahi nõ possint per literas apostoli-
 cas non faciẽtes plenam & expressam, & ad verbũ de
 indulto hmõj mentionẽ, & quibuslibet alijs priuile-
 gijs, indulgẽtijs, & literis apostolicis, generalibus vel

Specialibus, quorūcūq; tenorū existant, per quē præsenti-
bus non expressa, aut in totū non inserta, effectus
præsentiū, aut attributa prædictis ordinarijs iurisdic-
tionis explicatio, seu exercitiū, vel executio impedi-
ri valeat quomocūq; vel differri, & de quibus quo-
rūq; totis tenoribus habenda sit in nostris literis mē-
tio specialis, ceterisq; contrarijs quibuscūque, Literis
prædecessoris huiusmodi, nihilominus in suo robo-
re duraturis. Volumus autem vt præsentiū exem-
pla etiam impressa adantur, eaque Notarij publici ma-
nu, & cuiuscunq; curæ ecclesiastica, eiusue Præla-
ti sigillo obsignata, eadem illam prorsus fidem in iu-
dicio, & extra vbiq; locorum faciāt, quam ipsæ præsentes
facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli er-
go omnino hominum liceat hanc paginam nostrę pri-
uationis, scaturiti, decreti, innodationis, iniunctionis,
delegationis, concessionis, & voluntatis infringere,
vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc at-
tentare præsumperit, indignationem omnipotentis
Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se
nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum
Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo,
quingentesimo, sexagesimo nono, Kal. Iunij, Pontifi-
catus Nostri Anno Quarto.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno a Natiuitate Domini, Millesimo, quingentesi-
mo, sexagesimo nono, Indictione duodecima, Die ve-
ro sabbati sexto Augusti. Pontificatus sanctissimi in
Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Pa-
pæ Quinti, Anno quarto, Retroscriptæ literæ affixę,
& publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum Lateranę.
& Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ apo-
stolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est dimissis
in

In omnibus supradictis locis earundem retroscriptarū
literarum, copijs affixis per nos Iulium Parinū,
& Ioan. Andreā Panizzā prædicti s. D. N. Papæ Curf.
Christianus de Monte Magister Curforum.

¶ S A N C T I S . D . N . D . P I I P A P A E V .
Reuocatio priuilegiorum de non recipien-
dis vel retinendis fratribus alterius ordinis,

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

Q Væcunq; sacrarum religionum statū offen-
dere noscuntur, nostrum nos incitat officiū
de medio remouere. Quamquam enim de co-
hibendis regularibus ad aliū ordinem tran-
satis sancta synodus Trident. salubri consilio decre-
uit, vt nemo cuiuscunq; ordinis prælatus vel super-
ior vigore cuiuscunq; facultatis illorum quempiā
ad habitum & professionem admittere possit, nisi vt
de ordine ad quem trāsferretur sub sui superioris obe-
dientia in claustris perpetuo maneat, multi tamen su-
periores & Prælaci obtentu priuilegiorum quamplu-
rimos apostatas & alios diuersorum ordinum ad se
ob iurgia, contentiones, leuitatem, & malefacta vt ma-
xime fugientes, eo etiam consilio receptare non deli-
nunt, vt illorum opera in curandis infirmis gerēdis-
que eorum locorum rebus & negotijs vtantur. Ex
qua re plerique solutiores effecti & quasi impunira-
tem assecuti non personas tantū eorum ordinū, vn-
de animaduersionis metu exierant, sed & ipsorum or-
dinum ritus moresq; maledictis insequuntur. Quo
circa cū huiusmodi priuilegia veniāt abroganda que
cūq; insigniter cōperiuntur nocere, vel etia scandala

generare. Nos his alijsq; rationabilibus causis adducti, & vt quibuslibet hmōi effugia precludamus, De nobis attributę potestatis plenitudine reuocamus & abolemus oia, & quicunq; priuilegia, facultates, dispensationes & indulta recipiendi, vel retinēdi fratres, monachos, canonicos & alios etiā laxiorū ordinum professores quibuscunq; ordinibus, monasterijs, hospitalibus, militijs, & pijs locis etiam s. Antonij Viēnensis s. Spiritus in Saxia de Vrbe, s. Ioannis Hierosolym. Iesu Christi, s. Jacobi de spatha, s. Lazari Hierosolym. eorūq; ecclesijs per quoscunq; Rom Pont. prædecessores nostros ac nos & sedem apostolicam, tam in ipsorum monasteriorum, hospitalium, & locorum institutione, quam deinceps quomodocunq; ac quotiescunq; etiam per modum statuti perpetui ac iuncti & stipulari contractus, & alias sub quibuscunq; tenoribus & formis, ac cum quibusuis restitutionibus, præseruationibus, mentis attestationibus, derogatorijs, derogatorijs, alijsque fortioribus, efficacioribus efficacissimis & insolitis clausulis, necnon irritantibus & alijs decretis etiā motu proprio & ex certa scientia, deq; similis potestatis plenitudine, etiā pauperum, infirmorum miserabilium & cuiuscunq; alterius pijs operis intuitu, ac etiam ex quibuscunq; alijs causis quantūuis grauib; charitatiuis & necessarijs, etiam cōsideratione vel ad supplicationē imperatorum, regum, aliorumq; principū: necnon s. R. E. Card. deq; illorum consilio & matura deliberatione prius habita, concessa confirmata, & etiam multiplicatis vicibus innouata extensa vel etiam moderata. Cassamus quoq; & annullamus quoad illa omnes apostolicas & alias literas super his concessas, ac processus & alia inde sequuta quęcunq;. Ac volumus ea oia vi-

res & effectum de cætero non habere, ita vt posthac illorum sic reuocatorum prætextu prælati & superiores prædicti, aut alij quicunq; nullum prorsus, alterius etiā laxioris ordinis vel obseruatię regularę etiā spirituale trafeundi ad ipsos licentiā ferentem ad habitū & professionem regularę in suis quicunq; monasterijs domibus locis vel ordinibus, etiam vt in claustro perpetuo maneant admittat: nec onino quęquā recipiant vel retineant. Eos vero, quos iam habent translatos ad eorū superiores & loca eius ordinis vnde erāt profecti quamprimū remittat. Decernentes admissiōnes, receptiones & retentiones huiusmodi nulla firmitate subsistete, neminēq; prorsus vlli voto vllius regulę vel obseruantię etiam iuramento aliaue solemnitate promissę obligare, necnon irritū & inane quicquid secus per prædictos aut quoscunq; alios quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Quicunque vero aliquem contra huius nostrę reuocationis tenorem admiserint aut receperint illos ue quos iam habent translatos aut receptos retineant, eos omnibus & singulis dignitatibus administrationibus, beneficijs, officijs, fructibus & pensionibus ecclesiasticis presentium auctoritate priuamus & ad futura inhabiles esse volumus eo ipso. Quo circa omnibus locorum ordinarijs quorum dioccesibus loca prædicta consistunt, per apostolica scripta mandamus, vt per se vel alium seu alios de translatis prædictis auctoritate nostrę cognoscetes in eos, quos contra præscriptum nostrum degere inuenerint, ac etiam recipientes vel retinentes, reiecto quocunq; exēptionis priuilegio animaduertant, ipsosq; præterea translates vel retētos ad priores ordines & disciplinā remittere

procurent cōtradictores quoscūq; per censuras & pēnas ecclesiasticas, cēterasq; iuris & facti remedia opportuna, quacūq; appellatione postposita cōpescendo: in uocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstante, cōstitutionibus & ordinationibus apostolicis ac monasteriorū, hospitaliū, militiarū ordinum & locorum prādictorum iuramento cōfirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus stabilimentis vsibus & naturis: quodque Prælatis & superioribus prādictis, vel quibuslibet alijs communiter vel diuissim à prādicta sit sede indultū quod literis reuocarorij sub quacūq; formula æditis nullatenus, vel nisi modis & formis in huiusmodi indultis contentis parere, & ob non partitionem aliquas censuras & pēnas incurrere, aut alias interdici vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, nec non monasterijs, hospitalibus, militijs, & ordinibus huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs priuilegijs, exemptionibus, indulgentijs & literis apostolicis generalibus & specialibus etiam motu scientia, & potestatis plenitudine cōcessis, cuiuscunque tenoris existant, per quā præsentibus non expressa, vel omnino non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Quę omnia nolumus cuiquam contra prēdicta in aliquo suffragari, ceterisque contrarijs, quibuscunque. Volamus autē vt ipsarum presentiu exempla ædantur, eademq; etiam impressa Notarij publici manu & Prælati ecclesiastici, eiusue Curie sigillo ob signata, eandem illam ybiq; locorum fidem in iudicio

cio & extra illud faciant, quam ipsæ præsentes facerent si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, abolitionis, cassationis, annullationis, priuationis voluntatis, mandati, & decreti infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, M. D. LXIX. pridie Idus Octobris, Pontificatus Nostri Anno Quarto.
Cæ. Glorierius: H. Cumyn.

CVLLA S. D. N. PII PAPAË V.
Reuisionis, & Recuperationis bonorū Ecclesiasticorum male alienatorum.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

ET si de singulis pastoralis officij cura nos admonet esse sollicitos: Fabricā tamen sancti Petri, quam speciali quadam cura nobis cognoscimus esse commissam, specialis intentionis fauore prosequimur, eaq; gratijs attollimus opportunis. Accepimus sanē nuper quod diuersæ personæ tam ecclesiasticæ, quam seculares quamplura bona, possessiones, & terras ad ecclesias etiam Metropolitan. Monasteria, Beneficia, Domos, & alia regularia, ac alia pia loca, nec non Hospitalia pertinentia & spectantia, pretextu diuersarum alienationū eis contra tenorem litterarum scelicis recordationis symachi, & Pauli ij. ac aliorū Romanorū Pontificū prædecessorum nostrorum, aut sine Apostolicæ sedis licentia, seu illarum

Forma non seruata, aut alias in euidentis damnum, & præiudicium ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum, & piorum locorum huiusmodi factarum occupauerunt, & detinuerunt, ac de præfenti occupent, & detineant. Nos præmissa conuiuentibus oculis pertransire nequeutes, utpote quæ in diuinæ maiestatis offensam, ac ecclesiarum, & ordinis clericalis detrimentum tendant, utque Fabricæ Basilicæ præfatæ maximis necessitatibus succurramus, Dilectos filios Collegium, & deputatos Fabricæ præfatæ, eorum singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutos fore censentes, Motu proprio, non ad ipsorum deputatorum, & Collegij, ac Auditorum, & ministrorum præfatorum, vel alicuius eorum, aut pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac de mera nostra liberalitate, & apostolicæ potestatis plenitudine eisdem Collegio, & deputatis, eorumque pro tempore Auditoribus & ministris præfatis, ut omnes, & singulas alienationes in emphyteosim, seu censum perpetuum, aut tertiam, vel aliam generationem, seu hominis vitam, aut aliud tempus ultra trienniū locationes, vel concessiones, seu permutationes aut occupationes, de quibusuis terris, possessionibus, aut alijs bonis immobilibus, seu rebus & iuribus, tam spiritualibus, quam temporalibus ecclesiarum, monasteriorum, domorum, beneficiorum, hospitalium, & aliorum piorum locorum quorumlibet sine sedis Apostolicæ licetia, aut illius
forma

forma non seruata in damnum ecclesiarum, seu solennitatibus à iure requisitis, aut constitutionibus ipsorum monasteriorum seu domorum minime seruatis, aut alias nulliter hæctenus factas reuidere, & constituto sibi quantum sufficere videbitur de præmissis, illas & contractus superinde sub quibusuis formis, & verborum expressionibus habitos, & celebratos, etiã si iuramento vallati existant, eorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum præsentibus infererentur pro expressis habentes, auctoritate apostolica ad solius præfatæ Fabricæ procuratoris instantiam, etiã parte inuita, & contradicente, facta sibi prius intimata tione per tres menses, tenore præsentium rescindere, irritare, cassare, & annullare, ipsosque detentores, & occupatores ad terras, possessiones, & bona, res, & iura præfata, ut præferrur detenta, & occupata relaxandum, & de fructibus tam hæctenus perceptis, & qui percipi potuerunt, quam in posterum percipiendis realiter satis faciendum cogere, & compellere, bonorumque, & fructuum recuperandorum huiusmodi tertiam partem ipsi Fabricæ, reliquis duabus partibus ecclesijs, monasterijs, beneficijs, domibus, hospitalibus, & pijs locis ad quæ bona ipsa spectabunt, cum effectu consignatis, vendicare, & applicare possint & valeant, facultatem & auctoritatem concedimus, & impartimur. Ita ut eisdem Collegio, deputatis, eorūq; auditoribus, & ministris liceat dictæ tertie partis hmoi bonorū præfatæ Fabricæ, ut præmittitur applicatorū corporalē possessionē propria auctoritate libere apprehendere, illaq; in dictæ Fabricæ vsus & utilitatem absq; alia sedis apostolicæ, & superiorū ecclesiarū, monasteriorū, domorū, beneficiorū, hospitalium, & aliorum piorum locorū, ad quæ bona ipsa
&

& fructus spectabunt, licentia alienare, vendere, & cōuertere, diuēssani loci, vel cuiusuis alterius licentia desuper minime requisita. Decernentes præsentis literas nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, aut inuālidari, etiam ex eo capite quod interesse habentes vocati non fuerint, aut ad iuris terminos reduci, minusque in controuersiam vocari posse, sed semper validas & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri, minusque sub quibusuis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus & derogationibus comprehendendi vllatenus posse, sed ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt toties in pristinum statum restitutas esse, & censeri. Sicque per quoscunque iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes etiam causarū Palatij apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate, iudicari debere. Irritum quoque, & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter cōtigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis apostolicis, necnon in provincialibus & synodalibus Concilijs editis specialibus vel generalibus, constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusuis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis apostolicis quibusuis personis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiā si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, seu aliqua alia expressa forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi præsen-

præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentium transumptis etiam impressis, manu secretarij, & sigillo Collegij dictæ Fabricæ subscriptis, & munitis, eadem prorsus in iudicio, & extra fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc paginam nostræ absolutionis, concessionis, impartitionis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorū eius se nouerit incurfurū: Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini cæ, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo nono, vndecimo Kalendas Ianuarij. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Cæ. Glorierius.

G. Rouyer.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ S A N C T I S. D. N. P I I P A P A E V.
Extensio constitutionis Bonifacij papæ V.
Quæ incipit, Felicis, ad scientes & non reuelantes eos, qui offendūt S. R. E. Cardinales.

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

I N felicitis seculi pericula miserati, dolorem comprimere non valemus, quod nefarij homines, iustorū sanguinē sitientes, ad illorū quoque perniciē infestiore animo incūbāt, quos spiritus sanctus mēbra cōstituit præcipua Ecclesiæ Dei, quā suo sibi sanguine acqui-

acquirit. Magna igitur ratione post alios felic. recor.
Bonifacius Papa viij. de fratrum suorum consilio,
perpetua constitutione sancit, vt si quis S. R. E. Car-
dinalem fuerit hostiliter insecutus, aut percusserit,
aut ceperit, aut mandauerit id fieri, sociusve fuerit fa-
cientis, factumve ratum habuerit, seu dederit consi-
lium, vel fauorem, aut receperit, aut defenderit
scienter eundem, tanquam læsæ maiestatis reus, per-
petuo sit infamis, & præterea diffidatus bñitatus, &
intestabilis. Omnia eius ædificia ruinæ perpetuæ sub-
iaceant: nullus ei debita reddere, nullus ei in iudicio
respondere teneatur, bonis omnibus sisco, vel repu-
blicæ applicatis. Idem etiam feudis, beneficijs, & of-
ficijs spiritalibus & temporalibus sit ipso iure priua-
tus: sed & ipse infectans excommunicationis sententiã
incurrat, quam solus Ro. Pont. excepto mortis articu-
lo, valeat relaxare. Sed ne hæc quidem cõstitutio, pro-
pter abdita consecretorum cõsilia, omnino satis ef-
fere noscitur ad huiusmodi sacrilegia amplius prohi-
benda. Qui enim alicui vim inferre sibi proponat:
id secreto, in occulto vt maxime machinantur, velu-
ti impium illud fatinus indicat in personam dilecti
filij nostri Caroli tituli sanctæ Prædixis præbyteri
Cardinalis Borromæi, Ecclesiam Mediolanensem san-
ctissimis institutis studiose informantis proxime at-
tentatum. Quæ res nos grauius commouet, vehemen-
tiusque excitat omnia exquirere, vt nobilissimæ cor-
poris nostri partes vndiq; protegatur. Quibus enim
præsidio erimus? quibus suppetias afferemus? quos
denique tutabimur? si templi Dei bases, si clarissima
ecclesiæ lumina, si speciales filios, qui pro animabus
populorum: pro fide, pro iustitia, pro vnitæte per-
uigilant, inultos deseramus? Itaq; sanctioni prædictæ

de

de simili fratrum nostrorum consilio adijciētes, sta-
tuimus, vt quisquis, etiam a nudo consilio, aut sim-
plici fauore, aut omnino à cæteris prædictis alienus,
quempiam aucthorum, administrorū, vel conficiorū
cõiurationis siue conspirationis, aut cõmissi, cõmit-
tendive criminis in personam Cardinalis, illorumve
fautorum, receptorum, vel occultatorum, siue ex re-
nunciatione sibi protinus, vel per interpositam per-
sonam, aut literas, facta cognouerit, siue ex scriptu-
ris, cœtu, conatu, concursu, insidijs, alijsve signis &
indicijs qualēcunque scientiam habuerit, vel etiam
coniecērit, quiue horum quicquam intellexerit, quā-
tumcunque res alias occulta sit, quamprimum id Ro.
Pont. si in Curia fuerit: sin autem Ordinario loci: vel
si Cardinalis ipse Ordinarius extiterit, propinquior
Episcopo, & si crimen nondum commissum fuerit,
etiam ipsi Cardinali properet reuelare. Quicunque
vero, etiam non subditus, & omnino extraneus de-
fecerit, cuiuscunque dignitatis fuerit, prædicto sit
excommunicationis laqueo innodatus, pariterque
maiestatis reus infamiam, & omnes pœnas prædictas
eo ipso incurrat. Eadem nihilominus constitutione
quoad reliquas eius partes, ac cæteris omnibus san-
ctionibus Canonicis, & Ciuilibus, ad talium coerci-
tionem æditis, in suo robore duraturis. Porro si quis
ad sanitatem reuertens, rem adhuc incognitam rere-
xerit, omni noxa penitus liberetur. Cæterum loci
Ordinarius secreto curet casum ad se delatum prædi-
cto Pontifici primo quoque tempore nuntiare, & in-
terim rem omnem ab stirpe exquirere, & si necessitas
tunc postulet, seculare quoque brachium adhibere.
Sed ne quisquam horum ignorationem valeat excusa-
re, iubemus præsentēs valuis ecclesiæ S. Io. Lateranen.

&

& Basilicæ Principis Apostolorū de Vrbe, vbi publicabuntur, appendi, eisq; detractis earum exempla eo in loco relinqui, & ea pariter ab omnibus locorū ordinarijs in suis Ecclesijs, locisq; insignibus promulgari. Quia vero difficile nimis esset, ipsas præsentis, quocūq; illas opus erit perferre, volumus earum exempla etiam impressa Notarij publici manu, & Prælati Ecclesiastici, eiusue Curie sigillo obfignata eandem illam prorsus fidē in iudicio, & extra illud vbiq; gentium facere, quam ipsæmet præsentis facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ adiectionis, statuti, iusionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius senouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, M. D. LXIX. Quartodecimo Kal. Ianuarij, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus:

Ego Io. Car. Moronus Epif. Portuen.	Ego Io. Card. Policianus.
Christophor ^o Car. Madrucius, Episcop ^o Prenesti.	Ego Scipio Car. Pisarum.
Otho Truchses de Valdbur. episcop ^o Car. Alba.	Ego Ia. Cardi. Sabellus.
Ego A. Car. Farnesius episcopus Tuscul. Vicecan.	Ego Io. Ant. car. S. Georg.
Ego Ioā. B. Cicada episc. sabinen. Car. S. Clemē.	Ego Rhi. Card. Burdeseus.
Ego Iu. Car. Vrbinus.	Ego A. Car. Granuellanus.
	Ego F. Cardi. Paccioco de Toledo.
	Ego M. Ant. Car. Amul ^o .
	Ego Hier. Car. de Corrig.
	Frācisus Car. de Gābara.
	Ego

Ego Hip. Card. Ferrarien.	Ego A. Car. Cribellus.
Ego Ind. Aual ^o Car. Arag.	Ego Guido Car. Vercelē.
Ego P. Car. de S. Cruce.	Ego B. Card. Lomellinus.
Ego Z. Car. Delphinus.	Ego Guiliel. Car. Sirletus.
Ego Ioā. Fran. Cardi. Comendonos.	Ego F. M. Bonellus Card. Alex. Camer.
Ego Marcus Ant. Cardin. Bobba.	Ego F. Car. Alciatus.
Ego Hugo Boncompagn ^o Card. S. Sixti.	Ego Hiero. Cardinal. Simoncellus.
Ego Alexander Cardinal. Sfortia.	Ego Fér. Card. de Medicis.
Ego Flavius car. Vrsinus.	Ego Ioan. P. Cardinal. ab Ecclesia.
	A. Card. Carafa.

Ca. Glorierius:

H. Cumyn:

¶ Anno à Natiuitate Domini, M. D. LXX. Indictione xiiij. Die v. Ianuarij, Pontificatus sanctissimi in Christo patris & Domini Nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. retrospectæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Ecclesiæ s. Ioan. Lateranen. & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Iulium Parinum & Ioannem Bornoium S. D. N. Papæ cursores, dimissis in omnibus supradictis locis earundem literarum copijs impressis affixis.

Io. Gerardi Magister Curforum.

Q SAN

¶ **SANCTISSI. D. N. D.**
Gregorij Papæ XIII. Constitutio,
Ne Agnus Dei benedicti minio
inscribantur, nec venales
proponantur.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

MNICERTE studio & opera a nobis procurandū est, vt ea tollantur quæ non conueniūt, ac nostrum & aliorum honorū piorumq; Christi fidelium animos offendūt. Itaq; prouide cōsiderantes certas formas innocentissimi Agni imagine figuratas, & per R. Pōri. statutis tēporibus consecrari solitas, sicut Agni puri & mūdi a summo Pontifice benedicūtur, ita ab omnibus postmodū immaculatas, non autem auro & coloribus vllis depictas, sed in sua albedinis munditie sanctificatas cōgruēti cum reuerentia teneri & conseruari debere: Statuimus & ordinamus, ac sub excommunicationis pœna ipso facto incurrēda prohibem⁹ & interdici⁹ ne quis piā siue vir, siue mulier, secularis aut ecclesiastici etiā regularis ordinis ille sit, & quocūq; gradu, cōditione, statu, nomine, dignitate, & honore præcellat, posthac in perpetuū Agnos Dei per R. Pont. pro tēpore existentē benedictos depingere, inscribere, minio notare, vel

vel aurū, aut colorē aliquem illis imponere, aut quicquam aliud superinducere, neq; depingi, aut miniari facere, nec illos venales proponere, seu tenere quouis prætextu, qualibetve de causa audeat: verū eos albos, & mūdōs Agnū illum purū & innocentē representantes, qui occisus preciosissimo sanguine suo nos redemit, decenter ac reuerēter a cunctis haberi, deferri, & custodiri præcipimus: & ita ab ōnibus fieri & censerī debere decernimus. Mandates ōnibus & singulis locorū ordinarijs per vniuersum Christianū orbem cōstitutis, eorūq; Vicarijs in spiritualibus generalibus, vt præsentē nostrā constitutionē, & prohibitionem in suis quisq; ciuitatibus, & diocē. statim publicare procurent, ita vt ad omniū notitiā quamprimū peruenire possit. Quicūq; vero inobediētes fuerint, præter excommunicationis pœnā quam, vt præfertur, incurrent, etiā alijs pœnis ipsorū ordinariorū seu Vicariorū arbitrio plecti & multari volumus & iubem⁹. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisq; cōtrarijs quibuscūq;. Volum⁹ etiam quod præsentiu litterarum exēplis etiā impres-
 sis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicui⁹ prælati ecclesiastici ob signatis plena eademq; prorsus fides vbiq; adhibeatur, quę ipsis præsentibus adhibeatur, si forēt exhibitæ vel ostensæ. Dat. Romæ apud S. Petrū, Anno incarnationis Dominicę, M. D. LXXII. Octauo kal. Iunij, Pont. Nostri Anno Primo.

Cæ. Glorierius. M. Datarius. H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, M. D. LXXII. Indictione xv. Die vero xj. mensis Iunij, Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno Primo, Remoscriptę literę Apostolicę

stolica affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ, per nos Scipionē de Octavianis, & Antonium Clerici Curf.

Camillus Cherubinus Magister Curf.

IN SANCTIS. D. N. D. GREGORII
 Papæ xij Constitutio, De eleemosynis Monialibus præstandis.

GREGORIVS Episcopus, Seruus seruorū Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

DE sacris virginibus, quæ contemptis illecebris seculi, diuinis se obsequijs manciparunt, æquissimum est præcipua quadam à nobis ac singulari sollicitudine prouideri, tum vt ab eis omnia, quæ sanctum ipsarum propositum impedire possent, remoueantur, tum etiam vt eis in cultu Dei caste ac religiose permanentibus, quæ ad victum necessaria sunt, subministrantur. Et quidem post sacri Concilij Tridentini decretum, quo constitutio fel. rec. Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri, quæ incipit, Periculoso, renouatur, prohibens ne aut ipsis Monialibus ex Monasterijs suis egredi, aut vlli cuiuscunque sexus, aut ordinis persona: ad eas ingredi liceat, Et præterea vniuersis Episcopis præcipitur, vt in omnibus Monasterijs sibi subiectis, in alijs vero sedis Apostolicæ auctoritate clausuram sanctimonialium, vbi violata diligenter restitui, vbi vero inuiolata, conseruari maxime pro-

procurent. Piæ memoriæ Pius Papa V. etiam prædecessor noster victui quoque & necessitatibus ipsarum prospicere cupiens, cum superiora illa approbasset, atque innouasset, eademque omnia etiam in Monialibus quarumcunque Militiarum etiam Hierosolymitanæ, omnibusque alijs tacite vel expresse religionem professis, quocunque nomine censerentur, locum habere decreuisset, ne illæ quicquam detrimenti in necessitatibus suis hac occasione paterentur, etiam præcepit locorum ordinarijs, & superioribus earum, vt fidelium eleemosynas per conuersas non professas, vel professas quidem, sed ætatis saltem quadraginta annorum, & iam pridem conuersas, quæ in domibus, contiguas extra tamen Monasterium degerent, colligendas curarent, ita tamen vt prædictæ Conuersæ neque clausuram aliarum Monialium, nisi in casibus permissis ingrederentur, nec ex illis ipsis habitationibus suis ad tales eleemosynas colligendas sine permisso ordinariorum, aut superiorum suorum exire possent Quod sine hoc quidem sufficere videretur, idem Pius prædecessor mandauit ipsis ordinarijs & superioribus, vt negotium darent aliquibus personis pijs tales eleemosynas colligendi, aliaque arbitrato suo prospicerent, quæ ad subleuandam Monialium inopiam expedire iudicarent. Cum autem sicut accepimus, multæ Moniales, etiam quæ Tertiariæ vocantur, sub solenni religionis voto, perpetuaque clausura degentes, aliæque talibus literis comprehensæ, & in ipsa clausura permanentes, multis præterea ad se sustentandas necessarijs egeant, neque vsque ad hoc tempus illo sufficienti remedio earum necessitatibus subuenientur: Quin etiam alię Tertiariæ citra vllum solenne hucusque votum viuunt, quæ ad suas suorumque domos

neutiquam reditura essent, sed sub solenni religionis voto, & clausura prædictis permanerent, si earum congrua sustentationi prouideretur: Nos, qui illas necessarijs rebus destitui nolumus, certioresq; facti sumus in multis ciuitatibus, oppidis, villis, aut alijs locis tam in Ecclesijs, & Monasterijs, quam Hospitalibus, Collegijs, Confraternitatibus, & alijs locis pijs, etiam quæ à priuatis hominibus, tum Ecclesiasticis, tum Laicis multas ac diuersas elemosynas Christi pauperibus erogari, Considerantes in eiusmodi personas vel in primis exercendam esse charitatē, quæ uoluntaria paupertate suscepta ab omni hominū cōmercio segregata Deo seruiunt, & assiduis precibus, iram ipsius ob peccata conceptam à Christiano populo deprecantur, Illud quoq; cogitantes, si eis ad tales elemosynas petendas ad loca prædicta conferre se liceret, vix fore, vt prædicta Monasteria, Ecclesiæ, loca, ac personæ eis singulis non tantum saltē tribuerent, quantum singulis alijs pauperibus eodem concurrentibus solēt, vniuerso illi Deo deuotarum mulierum generi de opportune ac sufficientis subuentionis auxilio prouidere cupientes, De nobis attribere potestatis plenitudine statuimus, & ordinamus, vt omnes, & quicumque Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, Episcopi, & alij Ecclesiarum Prælati, necnon Abbates, Priores, Præpositi, & alij Ecclesiæ Patriarchales, Primatiales, Metropolitanas, Cathedrales, & alias Ecclesiæ, necnon Monasteria, Priores, Præposituras, Canonicatus, Præbendas, Dignitates, Personatus, Administrationes, Officia, ceteraque beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia, & sancti Benedicti, sancti Augustini, Cisterciensium, Cluniacensium, Præmonstratensium, Carthusiensium, Camaldulensium, sancti Basilij, Cassinensium, alias sanctæ Iustine, Montis

Montis Oliueti, sancti Saluatoris, ac Lateranen. & Cruciferorum, seu Fratrum sancti Hieronymi, necnon Prædicatorum, Minorum, Minimorum, & Carmelitarum, Eremitarum eiusdem sancti Augustini, seruorum beatæ Mariæ, sanctæ Claræ, & quorumcunque aliorum tam virorum, quam mulierum etiam Mendicantium ordinum, & Congregationum, & Militiarum regularia, etiam de iure patronatus laicorum etiam nobilium Ducum, Regum, & aliorum Principum existentia in titulum, commendam, administrationem, & alias quomodocunque obtinentes, necnon Rectores, Gubernatores, Confratres, Administratores, ceterique omnes, qui ratione illorum, necnon Capitulorum, Conuentuum, Mensarum, Hospitalium etiam Laicorum, & per Laicos administrari solitorum, Christianifidelium Confraternitatum, Scholarum, Collegiorum, ac aliorum piorum locorum quocunque nomine nuncupatorum, & in quibusuis mundi partibus consistentium, quæ singulis annis, mensibus, hebdomadis, vel diebus ex Ecclesiis, Monasteriorum, Prioratuum, Officiorum, Dignitatum, & Beneficiorum, ac Congregationum, Hospitalium, Confraternitatum, Scholarum, Collegiorum, piorum, & aliorum locorum prædictorum fructibus, redditibus, & prouentibus pauperibus Christi aliquas elemosynas in pane, frumento, farina, vino, edulij, pecunia, seu alijs ad victum vel vestitum pertinentibus, etiam ad supplicationē & preces & per cedula & bolettina, aut alias distribuere, & elargiri ab immemorabili tempore consueuerunt, aut alio quocunque iure tenentur ex dictis fructibus, redditibus, & prouentibus, & quoad Hospitalia prædicta ex his, quæ seruata in illis actuali Hospitalitate supersunt, seu supererint, necnon quæcunque personæ particulares

etiam laicæ, vel Vniuersitates etiam laicorum, quæ testamento, vltima vobuntate, vel alia dispositione, etiã inter viuos aliquas tales eleemosynas facere tenentur, dimidiam partem omnium, & quarumcunque eleemosynarum, & largitionum huiusmodi quocunque nomine nuncupatarum, quocunque tempore, & modo distribui solitarum, etiam si speciali nota dignæ, & secundum pias defunctorum, aut aliorum voluntates sub certa forma ab eis in testamento, vel alia quacunque dispositione distribuendæ sint, dummodo non in certas personas, nec ad certos vsus pios alios, quã victus, & alimenta pauperum distribuuntur, quibuslibet prædictarum Monialium etiam Tertiariarũ sub solenni religionis voto, & perpetua clausura de cætero viuentibus, & in terris & locis quorum pauperibus huiusmodi eleemosynæ distribuuntur, consistētibus, vere, realiter, & cum effectu, & absque vlla eleemosynarum & largitionum huiusmodi petitione, exactiōe, & conquisitiōe, aut alia desuper à nobis expectari iussione, aut mentis nostræ declaratione, ac quibusuis mora, subterfugio, ac exceptione cessantibus, & eiectis, dare atque distribuere omnino teneantur, & quam dimidiam partem nos illis applicamus. Ut autem præmissa omnia cum charitate, & pietate procedant, & efficaciter suum effectum sortiantur, vniuersis & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum ordinarijs per Apostolica scripta mandamus, vt quisque per se vel alium seu alios ad præsentium executionem in suis Ciuitatibus, & Diocæsiibus procedens, ab Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, Confraternitatibus, Scholis, Collegijs, locis & ecclesiasticis, ac laicis personis prædictis, etiam quomodolibet exemptis, dimidium eleemosynarum huius-

huiusmodi exigat, ac pro portione, vt ordinarijs ipsis locorum æquum esse videbitur, singulis pauperũ Monialium etiam Tertiariarum Monasterijs huiusmodi suarum Ciuitatum, & Diocæsum, etiam si illis superioribus subiectæ sint, cum effectu distribuât. Nos enim eisdem locorum ordinarijs etiam tanquã Apostolica sedis delegatis, ac cuiuslibet illorum tam per se, quam alium vel alios præmissa faciendi, ac etiam contradictores quoslibet & rebelles per pœnas pecuniaras eorundem ordinariorum, & cuiuslibet illorum arbitrio infligendas & applicandas, ac in subsidium sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia quacunque appellatione postposita respectiue compescendi, auxiliumq; brachij secularis inuocandi, aliaque in præmissis & circa ea necessaria & opportuna faciendi, gerendi, mandandi, & exequendi, plenam & liberam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impartimur. Insuper, quia valde rationi consonum est, vt etiam ij, qui ipsis Monialibus etiam Tertiarijs indigentibus præfatis consanguinitate aliqua sunt cõiuncti, aliquod in præmissis subsidium conferant, cum ratio sanguinis, & debitum charitatis & honestatis id expostulet, singulis locorum ordinarijs committimus, vt omni eos officio & diligentia monere, eisque persuadere studeant, parentes vero & fratres ac alios, ad quos illas, si in seculo permãssent, dotare pertinebat, vel ad quos bona & successiones deuenerunt, & qui si eas nuptiã tradidissent, multo amplius, quã ingrediẽtibus Monasterium dedissent, vel qui si eas nunc domi retinerent, vel si ad illorum domos redirent, eas alere tenerentur, quibuscunq; vijs ipsi beneuolis inducant, vt Monialibus etiam Tertiarijs prædictis iuxta eorũ fa-

cultates charitatiuè subueniant, scituri id sibi etiam ad animarum salutem plurimum profuturum. Ceterum quod attinet ad conuersas profefas, quas prædictus Pius prædeceffor per prædictas literas sub certis conditionibus ibi contentis permisit posse manere extra monasteria pro colligendis eleemofynis, eisdem locorum ordinarijs iniungimus, vt quibus monasterijs prædictarum Monialium quotidianis laboribus computatis, supradicta, vel alia qualibet ratione de sufficienti subuentione, & sustentatione prouifum esse cognouerint, easdem Conuerfas sub eadem claufura cū alijs Monialibus reducant, neque à suis monasterijs amplius exire permittant: Conuerfas vero non profefas, & profiteri nolentes dimisso habitu domum remittant, neque alias in futurum, nisi professionem suo tempore emissuras, atque sub perpetua claufura mansuras in monasteria huiusmodi recipi permittatur. Quod autem idem Pius prædeceffor statuit de cætero nullas alias Conuerfas profefas recipi amplius etiam de consensu suorum superiorum posse, ita esse intelligendū declaramus, præter illas Conuerfas, quæ extra monasterium in domibus contiguis degerent. Eleemofynarum vero prædictarum contributionem & applicationem durare, & valere decernimus, ac suos effectus ad plenum fortiri debere, donec numerus Monialium etiam Tertiariarum huiusmodi (quem per ipsos locorum ordinarios etiam in Monasterijs ab eorum cura, & regimine quomodocunque exemptis, cum illarum superiorum interuentu stabiliri, & ordinari, neque supra illam numerum alias recipi posse, etiam de consensu superiorum suorum, volumus, & mandamus) ita imminutus fuerit, vt reliquæ Moniales & Tertiariæ ex proprijs redditibus Monasteriorum ipsorum, vel

vel cōfuetis eleemofynis se cōmodè sustentare queant: super quo eorundem ordinariorum conscientia oneramus, ita tamen vt decedentibus singulis ex tribus earundem Monialium partibus, tertiæ quoque earundem eleemofynarum partis distributio, & sic successiue in totum extingatur, atque in pristinum statum sub debitis, aut solitis oneribus reuertantur, & remaneant. Declaramus præterea nullis Monialibus etiam Tertiarijs licere habere ostium, per quod ex Monasterio introiri possit in ipsarum Monialium ecclesiam exteriorem, in quam secularibus ad missas & diuina officia patere solet accessus, sed omnino muro struendum, neque itidem licere Monialibus etiam Tertiarijs egredi à ianua Monasterij, quæ est pro claufura ipsius Monasterij, etiam ad claudendum aliam veteriorem ianuam, qua patere solet aditus secularibus venientibus vel ad roram, vel ad crases, seu loca colloquijs destinata, quæ vulgo parlatoria vocantur, vel ad pulsandum ipsam ianuam claufuræ, quæ loca, cū saltem pro causis prædictis patere soleant secularibus, extra claufuram censerī debent, etiam quo tempore claufa sunt. Insuper quoscunque Dominos & Magistratus temporales in Domino hortamur, monemus, & requirimus, vt ad omnem ipsorum ordinariorum, aut alicuius ipsorū petitionem, vel simplicem requisitionē illis in præmissis assistentēs omnem opportunū fauorem, & auxiliū prestent, & exhibeant. Ipsīs denique Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorū ordinarijs precipimus, & mandamus, vt has presentes nostras literas (quarū trāsumptis etiā impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo persone in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eandem vbiq; fidē in iudicio & extra adhiberi debere volumus) quæ

quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ) singuli in sua Ciuitate & Diocesi publicent, ac publicari, easque iuxta earum contentiam, & tenorem vna cum prædictis ac alijs prædicti Pij V. & aliorum prædecessorum nostrorum literis, & constitutionibus, & iussionibus pro integra clausuræ instauratione, custodia, & firmitate editis inuiolabiliter obseruēt, & obseruari faciant. Non obstantibus testatorum, & aliorum voluntatibus, ac fundationibus, & Bonifacij prædicti de vna, & Concilij generalis de duabus non tamen tribus dietis, ac quibusuis alijs Apostolicis, necnon in provincialibus, & synodalibus Concilij editis specialibus vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusuis ecclesiarum, monasteriorum, & illorum ordinum Hospitalium, Militiarum, Confraternitatum, Collegiorum, & aliorum piorum locorum prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, priuilegijs quoque indultis, exemptionibus, libertatibus, gratijs, & literis Apostolicis ecclesijs, monasterijs, & ordinibus, Hospitalibus, Confraternitatibus, Collegijs, & pijs locis, ac eorum superioribus, & personis sub quibuscunq; tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere vel in specie ac alias quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & pluries innouatis, etiam si in eis caueatur expresse, quod illis nisi sub certa inibi expressa forma, aut alias derogari non possit: Quibus omnibus & singulis, etiam si de illis, eorūq; totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de

de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus, pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore per manfuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunq; aut si supradictis vel quibusuis alijs ab Apostolica sit sede indultum quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ ordinationis, statuti, applicationis, concessionis, impartitionis, commissio- nis, injunctionis, declarationis, decreti, voluntatis, onerationis, hortationis, monitionis, requisitionis, præcepti, mādatorum, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotētis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se no- uerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrū, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quin- gesimo, Septuagesimo secundo, Tertio Kal. Ianua- rij, Pontificatus Nostri Anno Primo.

M. Datarius.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, Quingente-
simo, septuagesimo Tertio, Indictione prima, Die
Vero vigesima prima mensis Ianuarij, Pontificatus
San-

sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ xiiij. Anno primo, Retroscripæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in ualuis Principis Apostolorum de Vrbe, sancti Iohannis Lateranenſis, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, ut moris est, per nos scipionē de Octauianis, & Alexandrū Astancollum Curf. Apostolicos.

Petrus Sprengerius Magister Curf.

¶ **SANCTIS. D. N. D. GREGORII**
Papæ xiiij. Reductio literarum & constitutionum sæl recor. Pij Papæ V. Pro Mendicantibus, & alijs regularibus contra locorū Ordinarios, ad terminos iuris communis, & decretorum Concilij Tridentini.

GREGORIVS Episcopus, seruus seruorū Deī,
Ad perpetuam rei memoriam.

IN TANTA RERVM, & negotiorum mole, qua Romanus Pontifex ex omnibus mundi partibus assidue premitur, vix vitari potest, ne aliqua interdū exiliant, quibus postea recognitis necesse est moderationis remedium adhibere. Cum itaque alias felicis recordationis Pius Papa V. prædecessor noster auditis grauaminibus, quæ Fratribus Ordinum Mendicantium ab Ordinarijs locorum, & parochialium ecclesiarum Reſtoribus multis modis inferri dicebantur super sacris concionibus, & lectionibus habendis, confessionibus audiendis, pænitentijs iniungendis, fratribus ad ordines promouendis, celebratione Missarum, cura animarum, sacramentorum mi-

nistra-

nistratiōe, sepulturis, quarta funeraliū, legatis, donationibus, elemosynis, collectionibus alijsque huiusmodi iuribus, necnon decimis, & diuersis oneribus, ac etiam super statu, & regimine sanctimonialium ipsius fratribus subiectarum, formatione processuum, censurarum publicatione, processionibus, præcedentia, locorum acquisitione, cæterisque alijs rebus tunc expressis, multa per quasdam suas literas pro dictis fratribus non modo statuerit, sed & quæ iam in Concilio Tridentino decreta fuerant ad hæc pertinentia declarauit: multaque præterea priuilegia eisdem xvij. Kal. Iunij, Pontificatus sui, Anno secundo, Et deinde ea omnia diuersis alijs ordinibus, & congregationibus regularium non mendicantium, etiam per modum communicationis concesserit, postea per quandam suam constitutionem de Vicarijs perpētuis in parochialibus ecclesijs vnitis per ordinarios locorum institutis, & portione illarum Vicarijs assignanda edita, alia super constitutione fratrum eorundem ad exercitium curæ animarum in eis parochialibus ecclesijs quæ domibus, & locis suis vnita sunt, decreuerit: Demum animaduerso quod ea omnia multis dubitationibus inuoluta, magnisque difficultatibus obstructa multas magnasque dissensiones, altercationes, & lites inter prædictos locorū Ordinarios, & fratrum ipsorum ordines, non sine graui diuini cultus, & animarum detrimento, ac populorum scādalo concitauerant, cōtra ac ipse sperabat & præter suam expectationē, ut qui interdū conquereretur multa aliter alioque sentu a se prolata fuisse, quæ literis expressa esset: Cuprēs his mederi comodis primū illa omnia quæ regularibus aliorū ordinū, quæ mendicantiū comunicauerat, & secundū premissa cōcesserat, motu proprio restrinxerit: Deinde pleni⁹ prouidere volēs

prio-

prioribus literis à se quoad ipsos Mendicantes magna in parte moderatis, omnes & quascunque alias literas, quæ de alijs ordinibus, & cogregationibus extra Mendicantiũ ordines de obseruantia nuncupatos emanauerant, omnino aboleuerit, causas omnes iam de his etiam in Romana Curia pendentes ad se aduocando, lites extinguendo, ac formatos super illis processus latusque sententias annullando, quæ admodum alijs suis literis in registro proxime compertis, nunquam tamen publicatis, plenius continetur: Postremo circa confessorum regularium etiam Mendicantiũ approbationem iuxta Concilij prædicti decretum faciendam, etiã lectores in Theologia graduatos, & certos alios tunc expressos comprehendere debere declarauerit: Nos has tanta varietate cognita, quæ etiã ex multiplici literarum, & constitutionum editione procedit, præsentibus & futuris discriminibus occurrere volentes, De nobis attributã potestatis plenitudine statuimus, & ordinamus de prædictis, & alijs omnibus literis, & constitutionibus, quæ ab eodem prædecessore eisdem de rebus pro quorumcunque regularium, etiam Mendicantiũ ordinibus, & Congregationibus quomodolibet emanarunt, ac omnibus, & quibuscunque in eis contentis, eam deinceps dispositionem atque decisionem pro subiecta materia futurã esse, quæ siue ex iure vereri, siue ex sacris dicti Concilij decretis, siue alias legitime ante dictarum literarũ, & constitutionum editionem erat, & si ipsa non emanasset futura fuisset, ad quam dispositionem & decisionem, suumque pristinum & integrum statum, ac terminum illa omnia reducimus. Quin etiam tollimus, & abrogamus omnia irritantia, & alia decreta, necnon prohibitiones, declarationes, madata, & quecunque

cunque alia ipsis literis, & constitutionibus apposta, & alias eorũ occasione vel causa facta, his nostris statuto, ordinationi, & reductioni aduersantia, quibuscunque illa sint concepta formulis, ac præseruationibus, declarationibus, modificationibus, restitutionibus, mentis attestationibus, derogatoriarum derogatorijs, alijsque fortissimis, efficacissimis, & inuiolabilibus clausulis, etiam motu & potestatis plenitudine similibus, & ex certa scientia, etiam pro conseruatione status regularis, & ex quibuscunque alijs vrgentissimis causis quotiescunque roborata, Decernentes illa omnia pro nullis, & infectis haberi, omnesque prædictos illarum vsu, commodo, & effectũ carere. Ac omnes lites, & controuersias, quæ coram quibusuis iudicibus siue ordinarijs, siue commissarijs, etiã causarum Palatij Apostolici auditoribus, & S. R. E. Cardinalibus, etiam de Latere Legatis, prædictarum literarum & constitutionum occasione super præmissis iam more sunt, nec dum decisæ, aut finitæ, vel etiã quæ iam decisæ sunt, si modo tractum habeant successuum, easque rursus, & inter quoscunque excitari in posterum contingat, secundum prædictam dispositionem, nec aliter decidendas, futura vero dubia, & difficultates quancunque, & vbiunque orientur, ad nos & sedem Apostolicam, vbi & cætera, quæ ad decreta dicti Concilij pertinent, quoties declarantur, omnino referenda esse, necnon irritum, & inane quicquid secus super his per quoscunque scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Mandamus itaque in virtute sanctæ obedientiæ præsentibus ab omnibus vbi que Episcopis, & locorum Ordinarijs, necnon ecclesiasticis Prælatibus, Rectoribus, Fratribusque prædictis, ac ceteris, ad quos pertinet, semper inuiolata obseruari. Non obstant.

obstan. premissis, ac constitution. & ordination. apo-
 stolicis, nec non ecclesiarum, monasteriorum, conue-
 nium, domorum locorum, & ordinu quorumcunq;
 iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis fir-
 mitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, pri-
 uilegijs quoque, indultis, & literis apostolicis, etiam
 Maremagnum, & Bulla aurea nuncupatis, dictis eccle-
 sijs, Ordinibus, & Congregationibus quomodolibet
 concessis & confirmatis: Quibus omnibus, etiam si de
 illis, eorumque totis tenoribus specialis, expressa, in-
 diuidua, & ad verbum, non autem per clausulas gene-
 rales idem importantes mentio, seu queuis alia, expres-
 sio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc
 seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad
 verbum infereretur presentibus, pro sufficienter ex-
 pressis habentes, illis alias in sua robore permansuris,
 hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus,
 ceterisque contrarijs quibuscunq;. Vt autem pre-
 sentes omnibus plenius innotescant, volumus earum
 exempla fieri, & etiam imprimi, illisque Notarij pu-
 blici manu, & Curie ecclesiasticę, vel prelati, aut per-
 sonę in dignitate ecclesiastica constitutę sigillo ob-
 signatis, eandem illam prorsus fidem in iudicio, &
 extra illud vbique locorum adhiberi, quę adhibere-
 tur eidem presentibus, si essent exhibitę vel ostense.
 Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā no-
 strę ordinationis, statuti, reductionis, ablationis, ab-
 rogationis, decreti, mandati, derogationis, & volun-
 tatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si
 quis autem hoc attentare presumpserit, indignatio-
 nem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli A-
 postolorum eius se nouerit incursum. Datum Ro-
 mę apud sanctum Petrum, Anno incarnationis do-
 mini-

minicę, Millesimo, Quingentesimo, septuagesimo se-
 cundo, Kal. Martij, Pontificatus Nostri Anno Primo.
 M. Datarius. Cę. Glorierius.

A. de Alexijs.

Registrata apud Cęsarem Secretarium.

¶ Anno a Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, Mil-
 lesimo, Quingentesimo, septuagesimo Tertio, indi-
 ctione prima, Die vero vigesima tertia mensis Martij,
 Pontificatus S. D. N. D. Gregorij diuina prouidentia
 Papę XIII. Anno Primo, Retroscriptę literę affi-
 xę & publicatę fuerunt ad valuas basilicarum Prin-
 cipis Apostolorum, & sancti Ioannis Lateranensis de
 Vrbe, & Cancellarię Apostolicę, & in acie Campi Flo-
 rę, per nos Ioannem de Soya, & Marcum Antonium
 Brutum, eiusdem sancti. Domini Nostri Papę Curf.

Antonius Ludouicus Magister Curforum.

¶ **SANCTIS. D. N. D. GREGORII**
 Papę xiiij. Constitutio, De obseruatione
 literarum fact. rec. Pij Papę IIII. con-
 tra pretenfas franchisias Vrbis.

GREGORIVS Episcopus Seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

T ipsa ratio, & vsus docet nihil pernicio-
 sius in Ciuitate cōtingere posse, quā
 legum, iudiciorumq; impedimentum.
 Quod malum satis opportune prohibe-
 re volens fact. rec. Pius Papa iiij. præde-
 cessor noster, cui post alias hac de repre-
 sentim à pię memorię Iulio PP. iiij. promulgatas con-

stitutiones innotuerat quam plurimos adhuc esse in Vrbe, qui vel ob commissa crimina, vel ob res alienam contractu, sibi a Ministris, Iustitiæque Executoribus rimentes, ad ædes Primatum, etiam S. R. E. Cardinalium, ac Oratorum Principum, vti loca tuta, quas franchisias appellabant, confugerent, eaque ratione impuniti euaderent, & creditores eluderent, aliam edidit Constitutionem, qua etiam sub arbitrarijs pœnis sanxit, ne vllus post id tempus cuiuscunque dignitatis, ac præeminentiæ foret, ædes prædictas, aut alia quæcunque loca franchisias appellare auderet: neue Cardinales, Oratores, ac Primates prædicti, etiam si sui, & Romani Pontificis pro tempore existentis nepotes, aut alio consanguinitatis vel affinitatis vinculo coniuncti essent, eorumque familiares, aut in ipsorum domibus commorantes, in eisdem domibus, seu locis circumvicinis maleficos quosuis etiam indemnatos, aut ære alieno obstrictos (contra quos tamen mandata executiua instantibus creditoribus iam decreta & relaxata essent) vt è potestate Curie secularis sic eximerentur, receptare, vel prætextu franchisiæ securos reddere, aut iustitiæ executores, quo minus libere officio suo contra eosdem fungi possent, quocunque modo impedire auderent: alioquin receptantes huiusmodi, aut securitatem præstantes, seu executores iustitiæ impediētes, vel excitatis clamoribus, Cardinalium, Oratorum, seu Primatum quorumlibet nomen auxilij causa inuocantes, aut quoscunque alios in ipsos iustitiæ ministros concitantes, velut criminis læsæ maiestatis rei dignis pœnis afficerentur: contra quos etiam ad alias pœnas, quibus malefici ipsi puniti fuissent, vel quas promeruissent, necnon ad satisfactionem creditorum, etiam ex officio, & ad Fiscum, partiumque instantiam

stantiam inquiri, procedi, & condemnari debere, voluit atque decreuit. Sed cum hæc ipsa Pij prædecessoris constitutio propter nimiam corruptelam minime postea sit eum quem decuit effectum consecuta, Nos volentes omnino in alma Vrbe nostra ita iustitiæ debito ab omnibus satisfieri, vt perpetua subditis nostris quies, & salus inde pariatur, & cæteris præbeat exemplum, Constitutionem prædictam exacte ab omnibus & omni tempore præcipimus obseruari. Mandantes Gubernatori, Magistratibus, Iudicibus, & Executoribus dictæ Vrbs, ac cæteris omnibus ad quos spectat, vt gratia & fauore postpositis, illam, & contenta in ea quæcunque omnino exequatur, ac pœnis in ipsa positus supradictos, & quosuis inobedientes, & contrafacientes iuxta illius tenorem afficiant: Et alioquin in prohibendis vsquequaque his incommodis inuigilent, si nostram & Apostolicæ sedis vltionem voluerint euitare. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum præcepti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ, apud sanctum Marcum, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo Tertio, Non. Septembris, Pontificatus Nostri Anno secundo.

Cæ. Glorierius.

A. De Alexijs.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, Quingentesimo, septuagesimo Tertio, indictione prima, Die vero vigesima quarta mensis Septembris, Pontificatus sanctiss. D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ xiiij.

Anno secundo, Retroscriptæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Ioannē Guerdum, & Ioannem de Soya Apostolicos Cursores.

Alexander Aftancollus Magister Cursorum.

IN SANCTIS. D. N. D. GREGORII
Papæ XIII. Noua. Constitutio, De
ædificijs & Iure Congruui.

GREGORIVS Episcopus, seruus seruorū Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

VAE publicè vtilia, & decora esse huic almæ Vrbi ratio ipsa atque vsus docuit, ea priuatis cupiditatibus, ac commodis preferenda censemus. Cum itaque fel. memo. Pius Papa V. prædecessor noster nonnullas per fel. rec. Sixtum iij. Leonem x. & Pium etiam iij. similiter prædecessores nostros ad ornatum Vrbs editas constitutiones, vna cum decreto Cameræ Apostolicæ de Inquillinis in emptionibus domorum preferendis, tanquam Iuris communis correctorias, & quæ nimis late à iudicibus interpretatæ causam iniuriæ quamplurimis pauperibus inferendæ præberent, duobus editis scriptis, quorum solam signaturā sufficere voluit, motu proprio abrogasset, & ad viam Iuris communis reduxisset: Dilecti filij senatus Populusque Romanus abrogationem & reductionē huiusmodi ægredientes, initio Pontificatus nostri, & alias persæpe publico decreto à nobis enixè postulauerunt supplices, vt literas præfatas Pij V. yti decori publi-

publico, ac multorum ciuium commoditati infensas tollere pro nostro erga hanc Almā Vrbe paterno amore dignaremur. Quam rem dum nos diutius differimus, plurimorum eandem ob causam querimonias ex postulantium sustinimus: quin etiam intelleximus publicum ipsius Vrbs ornatum desereri, & magnificæ ædificia iam pridem inchoata, propter nimiam quorūdam cupiditatem interrupta pendere, plūrimosq; ea de causa ædificandi consiliū abieciisse. Quibus malis quod minimo Ciuiū nostrorum, ac Curialiū detrimento fieri possit mederi cupiētes, cum etiā in literis Sixti, ac Leonis, & Piorū literis antiquatis, & abrogatis, quæ ab illis ad publicū Vrbs illiusq; districtus ornatū, ævis salubritatē, ac priuatorū etiā comoditatē prouidē tunc ordinata fuerāt, ea magis accōmoda his temporibus ratione moderata, simulq; ea quæ nos de nouo statuenda duximus, vnica constitutione complecti omnia, ne publicum bonum, ac decus iacere diutius pateremur.

Itaque dictas ac quascunque alias prædecessorum literas, quatenus ad aliquod eorum, quæ his nostris literis continebuntur, pertinent, deque aliquo eorum statuunt, aut disponunt, antiquantes & abrogantes, atque penitus reuocantes & tollentes, de potestatis nobis tributæ plenitudine statuimus, Quod qui pro tempore fuerint s. R. Ecclesiæ. Camerarius atque ædificiorum, & viarum Vrbs Magistri, quacunque Vrbs parte necessarium atq; vtile fore cognouerint, possint pro vijs, arcis, platæis, alijsq; locis publicis, siue veteribus dirigendis, & ampliādis, siue nouis ducēdis, & cōstituendis, cogere dominos domorū, & locorū quorumlibet, tam ecclesiasticos quā seculares quacunque dignitate præditos, vt vendant Conseruatoribus,

aut Sindico eiusdem Urbis domos & loca, quæ Camerarius & Magistri prædicti ad id necessaria duxerint, siue illa domini ipsi habitent, siue alijs locare soliti sint, precio à Magistris prædictis statuendo.

Vbi vero aliquas ruinas esse perceperint, loca e aperta vijs publicis hærentia, ne lacere atq; inhabitate domus, interruptaq; spatijs interiacentibus viarum septa, Urbis deformitatem atq; incommoditatē afferant, curēt ipsi Camerarius, & Magistri eas celeriter sarciri.

Itaque quoscunq; dominos, siue directos, siue vtilis domorum dirutarum, vel arearum aliorumue locorum vacuorū, secus vias publicas iacentiū, grauib⁹ pœnis propositis, breuiq; ipsorum arbitrio præfinito tempore, cogant domos dirutas, vel areas aliaue loca huiusmodi ab eis possessa, muro saltem claudere, murumq; ipsum ad eam altitudinem, quæ proxima edificia proximosq; muros æquet, vel ad aliam quam ipsi præscripserint attollere. Eamque ob causam ijdem Camerarius, & Magistri, si ipsis visum fuerit interdiciant interim inde dominis exactiōnem, ac conductoribus, si qui forte fuerint, solutionem pensionum, seu canonum, aut censuum, easque faciant in huiusmodi opus, ipsosmet cōductores impendere, quas cum cōductores ita impenderit, domini acceptas ferre debeant, cū vero impendere iussi neglexerint, opus quod in tempore iuxta huiusmodi præscriptum factū non fuerit, sua ipsi impensa perficiant. Quod si vel nulli sint cōductores, vel pensiones interea temporis debite satis operi non sint, neque tamen domini Possidentes domos dirutas aut areas loca e aperta huiusmodi sic clauserint, ex tunc præfinito tempore elapso, si vtilis tantū domini sint, ab vtili eorū dominio omniq; iure quod inde eis cōpetebat, cecidisse intelligatur, locaq; ipsa

ipsa ad directos dominos libere, cum onere tamen illa ita claudendi, deuoluta sint eo ipso. si vero etiā directum dominiū, siue per proximē dictam deuolutiōnem, siue alias habeant, liceat prædictis Camerario, & Magistris, postquam sic præfinitū ipsis dominis tēpus effluerit, tum exigendis propositis pœnis, tum alijs crescente cōtumacia etiam grauioribus, & sæpius incutiendis eos plectere, tum vero etiam captis ex alijs illorū bonis pignoribus, eisq; per subhastationē de more distractis pecuniā cogere, vnde murus, & præscriptū opus omnino perficiatur. Vel si hac quoq; ratione non profecerint, loca eadem, modo domini ipsi illa non incolant, propositis ad hoc semel, vel pluries edictis, quibuscunq; personis illa nouis ædificijs instaurare, vel saltē sic claudere volētibus locare, aut in emphyteosim etiā ad longum tempus, vel ad vnius, aut pluriū personarum siue successurarū, siue nominandarum vitas, atq; etiam perpetuo concedere, vel etiam vendere, aut alias alienare pro pensione, aut canone, aut precio quod reperiri poterit, ita quidem vt ex pluribus, hoc casu, oblato rib⁹, si quis rei particeps, aut consors fuerit, is præ omnibus obtineat, nisi forsan & ipse in claudendo negligēs fuerit: præter hūc autē vicini cæteris: & inter vicinos qui magis indiget, vel qui vicinus est à pluribus partibus: inter cæteros vero qui plus, quiq; ad maiorē Urbis ornatū ædificare voluerit præferatur, Iudicio eorundem Camerarij, & Magistrorum.

Pro priuatis autē ædificijs similiter aut nouis construendis, aut veteribus ampliandis, liceat cuiunque quouis muro sibi propinquo libere vti, eiq; tigna lapides aliamq; materiā ædificij sui, totūq; ipsum ædificium iniungere, & annectere, etiā si murus is ad vici-

num suum totus pertineat, persoluto tamen eiusdem muri dimidio precio, ad eam estimationem, quam duo periti, quorum singulos singulae partes elegerint, vel illis discordibus, ipsi viarum magistris declarauerint. Et si inter duas domos viculus forte siue intercapedo triū circiter, vt solet, palmarum intersit, liceat ei qui primus in altera earundem domerū edificare ceperit, habita tamen ab ipsis magistris licentia, totū sibi viculum nullo persoluto precio occupare, ac domui suae adiungere, domumque ad vicini murum producere, muroque vt supra dictum est, communiter vti.

At si quis domum fundum solumue habes, ibi edificare voluerit, illi, Camerarius & Magistri praefati, cogant vendi domos aliaque loca eidem domui fundo soloue vicina, quae eorū domini non incolunt, sed locare solent, quaeque idem Camerarius, & Magistri huiusmodi aedificia, & necessaria putauerint, precio tamen aucto duodecima eius parte, vltra estimationem modo praedicto faciendam. Et nihilominus si aedificium ipsum in signe futurum sit, ei que perficiendo aliqua domus etiam a domino habitata, vel hortus aliusue locus muris clausus opportunus cohaereat eo casu, dummodo aedificium iam ceptum sit, idque a duobus saltem lateribus cohaereat domui, orto, vel loco huiusmodi, illiusque estimationem quadruplo sit excessurum, cogant dominum etiam sic habitantem, vt domum, hortum, vel locum vendat, aucto tamen dicto precio ad quintam eius partem, dataque ipsi domino sex mensium dilatione post factam venditionem, quo interim ibidem permanens aliam sibi habitationem parare possit.

Praeterea cum ob ducendam siue dirigendam viam, vel ob aliud opus publicum aliqua pars alicuius domus,

mus, quam dominus sine vlla fraude tunc habitaret, mandato dictorum Magistrorum diruta fuerit, vnde domus habitationi domini incommoda efficiatur, vt familiam non capiat, si iuxta illam fuerit alia domus annua pensione, vel alias locari solita, cuius coniunctione huiusmodi incommoditari subueniri possit, vt id fiat, cogant eam domino domus diruta, si ibi deinceps habitaturus sit vendi, precio, quod supra dicto modo estimatum fuerit. Quod si diuersorum dominorum domus huiusmodi iacturam passae locari solebant, non autem habitari, alio ipsorum dominorum petente, cogatur alius domum suam sic dirutam vel excisam vendere, constituto precio ad estimationem praedictam, hac tamen distinctione habita, vt decur optio illi, qui minorem iacturam in sua passus fuerit, an ipse velit aliam emere. Quinetiam, si quis post huiusmodi ruinas propter publicum aliquod opus factas, propriam domum ea de causa aliqua parte dirutam vel excisam, quam ipse habitare solebat, serferit, ei que alia domus similem passa iacturam contigua sit, quam dominus similiter habitans intra tempus a Magistris praefinitum neque serferit, neque muro clauerit, sed deformem reliquerit, velitque is, qui suam serfit, truncam illam sibi contigua suae coniungere, & aedificare, ac propterea precio vt supra dictum est aestimando, & amplius addita eiusdem precij quinta parte emere, cogatur eius dominus, licet habitans, ita vendere.

Sed & cum aliqua domus siue fundus aut solū volente sua sponte domino vendendum erit, teneatur venditor perquirere a vicinis, quotquot erunt, qui rem aliquam immobilem illi contigua habuerint (etiam si se empturos nullo modo antea professi sint) an aliquis eorum velit rem vendendam emere, eiusque precium atque omnia praeserta & conditiones quibus cum alio vere, omnique procul

cul fictione, cōtraxit intimare, Perquisitio autē & intimatio fiant per vnū ex Cursoribus, seu Mādatarijs, personaliter quidem si reperti fuerint, sin autem duorum Cursorum, seu Mandatariorū diligentia reperiri commode non poterint, fiant domi diuisa copia: absentibus autē ab Vrbe, docto extraiudicialiter, & sum mariē corā eisdem Camerario, & Magistris eos abesse, fiant per publicum edictum locis, quibus in Vrbe cōfuetum est, affigendum. Quibus ita factis, iurent tam venditor quā emptor apud acta Notarij dictorum Magistrorū, venditionem de huiusmodi re iam factā & intimatam, esse veram, & in ea eiusq; precio non intercessisse dolum, fraudem, simulationemue aliquam. Post hæc si vicini prædicti, se eisdem precio ac pactis, & conditionibus empturos non declarauerint, & ibi ædificaturos nō promiserint, præsentēs scilicet intra quindecim dies, absentes vero intra triginta, à die præstitorū huiusmodi Iuramentorum: Rursus si tam præsentēs quā absentes intra alios quindecim dies ab huiusmodi declaratione, & promissione (si fiat) omnia iuxta ea quæ in venditione intimata continebuntur, non præstiterint, pretiūque, si quod in illa solutū fuerat, non persoluerint, & de edificādo ibi ad certā summam certūq; tempus, ac sub certa pœna, prout ab eisdem Magistris præscriptū fuerit, se non obligauerint, illis posthabitis, venditio cuiuscūq; alij facta maneat & rata sit. Qui vero intra vtrūq; dictorum terminorū prædicta impleuerit, ei ceteris exclusis venditio sic fieri debeat. At si perquisitio, & Intimatio ita factę, iuramenta q; ita præstita non fuerint, quęcūq; venditio de ea domo, siue solo cuiuscūq; alij facta, nullū ius emptori tribuat, & quo ad illū pro infecta sit, quādiu vicini intra annū à die quo illam rescuerint se oppo-

sue-

fuerint. Si quidem aliquo ipsorū intra dictum annū petente, seque, vt prædictū est, obligante ad ædificandum, & precium emptori (si is illud accipere, & emptioni suæ renuntiare, ac ratione illius, prout Camerarius & Magistri mādauerint, cauere voluerint) restitute, alioqui precium ipsūm deponere, venditio ei facta censeatur, & perinde ex illa in rei possessionē inducatur, expulso inde dicto primo emptore, ac si cum eo, & ad eius cōmodum celebrata esset. Rescuisse autem, quod ad hoc attinet, intelligatur quocūq; modo per ceperint, vel hoc solū, rem scilicet fuisse venditam, licet neq; precium neq; alias condiciones aut qualitates per ceperint. Post dictum verō annū maneat prima venditio, neq; hac de causa à quoquam amplius impetatur. Cæterum eo casu quo perquisitio, & Intimatio prædictæ fient, si in illa venditione aliqua simulatio præsertim circa precium augendum admittā fuerit, tum venditio nulla sit, tum simulatores ipsi alter re, alter precio priuari sint, ipsumq; precium ipsaq; res Camera Apostolicæ applicentur eo ipso. Et præterea iidem Simulatores pœnis falsi, & si iurauerint, etiam per iurij puniantur.

Eadem omnia, & cum inquilino locū habeant, cum domus volente domino venalis erit, videlicet vt etiā ipsius domus inquilino (si quis erit) perquisitio & intimatio fiant modo prædicto: ipseque, si emere voluerit, tum intra eosdē terminos, tū deinceps eadem faciat, quæ vicini facere debent, excepta dūtaxat obligatione, & obligatione de edificando. Etenim inter inquilinū & vicinos ea sit distinctio, vt volēribus ædificare vicinis, inquilini nulla ratio habeatur: sed tantum vicinorū. At illis non promittentibus ædificare, inquilino, etiam si edificaturus non sit, idem ius in

emptio-

emptione competat, quod vicinis, si ædificare vel-
lent, secundum prædicta competeret.

Veruntamen quando in singulis casibus prædictis
siue coactę siue spontanę venditionis duo vicini fue-
rint, quorū ædificijs vendēda res opportuna existat,
& propterea illā sibi quisq; ex hac constitutione vendi
postulet, is obtimeat, qui magis illa indigerit. Aut si
vterq; eorū indigeat, inter vtrumq; diuidatur, quate-
nus vtriq; comoda portio tribuatur. At si huiusmo-
di portiones vtriq; forent inutiles, tota illi detur, cu-
ius ædificiō à pluribus partibus, vel alias magis adhe-
serit. si vero alteri tantū diuisio inutilis futura sit, ni-
hil illi, sed tota alteri detur. Quod si nulla fuerit ædifi-
cantū indigentia, is præferatur, qui magis fuerit vici-
nus, vel in vicinitate pari, is qui plus, quiq; ad maio-
reat Vrbs ornatum Iudicio eorundem Camerarij, &
Magistrorum ædificare voluerit.

Præter supradictos autem vicinitatis casus, si quis
domum aliūve fundū aut solū in emphyteosium aliū-
ue titulum perpetuo, vel ad vnius, aut pluriū perso-
narum vitam pro annuo canone aliāue responsione
concessum habeat, ibiq; ædificare velit, liceat eisdem
Camerario & Magistris, eo petente, domum fundū aut
solum huiusmodi ab eius directi domini, licet nolentis,
seu proprietate, dominio, ac Iure, necnon à canonis
seu responsionis præstatione eximere, & liberare, aliā
re stabili prius constituta, precij, commoditatis, red-
ditus, ac bonitatis saltem paris, quę loco illius libera-
ta sit quoad omnia, & ad eundē directum dominū ra-
tione proprietatis, dominij, deuolutionis, & alias cu-
iusq; Iuris, & oneris eisdē modo, & forma pertineat,
quibus illa pertinebat: translato quoque ad istam, hu-
iusmodi canone siue responsione, cū augmento quin-

tae

tae illius partis: & insuper præstita idonea cautione,
& etiam facta per illū qui ædificaturus est obligatione
omnium suorum bonorum, tum quod res in quam
facta est huiusmodi translatio libera est, tum etiam de
extinctione in ea forma, qua in Vrbe præstari solet.

In rusticis quoque prædijs, vt & illorū nitōri ad
honestā in illis hominum comoditatem, salutaremq;
siue animi siue corporis refectionem aliqua ratione
consultatur, illud obseruetur. Vt qui vineas, aut can-
neta intra tria ab Vrbe milliaria, siue partiaris colo-
nis aliqua parte fructuū, siue alijs pecunia solent loca-
re, cogi possint eadem vendere precio æstimādo, ve
supra dictum est, & amplius duodecima ipsius precij
parte ijs, qui prope illa vineas possident, quas colunt
sua impensa, dūmodo emptorum vinearū sint, non so-
lum maioris precij, & mensurę, sed magis etiā, & cul-
tae, & ædificiorum structuris conspicuę: hisque om-
nibus illa tantopere superent, vt magna inter ytraque
adsit inæqualitas, iudicio eorundem Camerarij, & Ma-
gistrorum. Non possint autem cogi, vt partem tantū-
modo earum vendant.

II vero qui vsq; ad duodecim ab Vrbe milliaria ha-
bent prædiola mensurę decem duraxat, vel paucio-
rum rubrorum (quas linguas seu Pedichas dicunt)
contigua maioribus aliorū prædijs, quæ casalia appel-
lantur, Item ij quoq; ex quorū casalibus similes lin-
guæ seu Pedichę eiusdē mensurę, in aliorū intra idē
spatium duodecim milliarium constituta casalia ex-
currunt, eaq; interfecant, vt a duobus, ad minus, late-
ribus linguę ipsarū à vicinis casalibus circumdentur,
cogi possint (siue ipsi colant, siue alijs locent) illas ve-
dere, constituto precio ad estimationē de qua supra-
dictū est, adiectaq; eiusdem precij quinta parte.

Quæ-

Quæcunq; autem supra statuta sunt, tum de Vrbanis tum de Rusticis prædijs aut sponte aut coacte vendendis, vel etiã à directis dominis liberandis, ea locũ habeant omnino, siue prædia ipsa sint ecclesiastica, & ad quascunq; ecclesias, & basilicas, etiã dictę Vrbiſ, etiam Patriarchales, aut cuiusuis ordinis monasteria, & etiam mendicantium domos, aliq; loca religiosa, necnon hospitalia etiam nationũ, aut regulariũ, militiarum, sodalitatesque, aut confraternitates, cæteraq; pia loca pertinentia, dũmodo neq; contigua ecclesijs monasterijs, hospitalibus, religiosisque, ac pijs locis huiusmodi, neq; intra illorum septa consistant: siue sint priuatarũ personarum Capelle, & oratoria, vel domus, aut loca seruandę hospitalitati destinata, modo hospitalitas inibi iam, neq; exerceatur actu, neq; amplius exerceri debeat: siue sint laicalia, & cuiusq; fidei cõmissio substitutioni, successiõni, vel dispositioni obnoxia: & tã hæc laicalia, quã illa ecclesiastica, eorũ qui illa reliquerunt seu dederũt vltima vel alia voluntate alienari prohibita, ac quocunq; onere grauata.

sed quoties casus euenerit, quo res aliqua hac cõfirtione vacare debeat, si is ad quem pertinet eã vendere bis monitus à Camerario, & Magistris, cũ assignatione conuenientis termini ad vendendũ, id recusaerit, vel malitiose distulerit, tunc Camerarius, & Magistri vice ac nomine recusantis, vel differentis rē ipsam vendant, cũ promissionibus, obligationibus, renunciationibus, pactis etiam pœnalibus, & clausulis consuetis, preciumq; quod inde cum eius augmento proueniet, apud eãdem sacram, vel personam fidei, & facultatibus idoneam deponant. Deinde si res ecclesiastica erat, vel etiam si laicalis, sed (quod sciatur) fidei commissio, similique dispositioni subiecta, alienariue prohi-

prohibita, aut onere grauata, antequam emptor eius possessionem allequatur, precium ipsum totum in aliquid quorum bonorum immobilium emptor, vtiliter cõuertatur, cauente de euictione etiam ipso emptore, & ad id omnia bona obligante, Denturque bona inde empta domino rei venditę. Quo factõ, venditio rei illius nequaquam rescindi, aut etiam impugnari possit, prætextu quarumuis obstantium dispositionum, siue etiam in utilitatis ecclesię, aut loci, vel personę cuiusquam. Et insuper res illa vendita libera sit & empta ab omnibus huiusmodi dispositionionibus, prohibitionibus, & oneribus, eaque ad bona, in que illius precium conuersum est, sint translata. Et exinde bona ipsa dictę venditę rei loco maneant, eisdemq; prorsus dispositionionibus, prohibitionibus, & oneribus subiaceat, quibus illa subiacebat: Sæpue nihilominus de euictione illius emptori obligata, eo ipso. Sin autem res vendita neque ecclesiastica erat, neque eiusmodi vinculis obnoxia habebatur, & qui eius dominus fuerat, venditioni ita factę consentire vellet, ac fideiussores de euictione præstare, precium illi soluerit, vel etiã non potuerit, emanatur ex ipso precio arbitrio eorundem Camerarij, & Magistrorũ, vel loca montium non vacabilem, vel alia bona immobilia de quorum euictione idoneis fideiussores sit cautum, eaque dicto domino tradita, sint loco similis cautionis pro re vendita, donec aliter emptori idonee caueatur, & interim vendi, aut alias alienari nullo modo possint. Verũ vsquequo precium, vel ex precio alia res empta, vt præfertur domino tradatur, pensio, que ex ipsius rei venditę locatione percipi solebat, vel percipi verisimiliter potuisset, eidẽ ab emptore persoluatur.

Curent autem Camerarius, & Magistri, vt quisquis per causam edificandi huius constitutionis fauore vti voluerit, ei ante omnia, consideratis tum ipsius, tum loci qualitatibus summā quam edificando, vt minimum, impendere, ac tempus quo inchoasse, quoq; per fecisse, debeat, propositis quas voluerint pœnis prescribant. Isq; ad prescriptū huiusmodi promittat, & se bonaq; sua omnia arctissime obliget, subitūris omnino pœnas ipsas nisi promissa præstiterit, omni purgatione morę ex quocūq; iure, & etiā canonica equitate competēti penitus sublata. Et nihilominus compellendus ab eisdem Camerario, & Magistris vel promissa perficere, vel quæ propterea emit, & etiā illis vicina quorum occasione emit, & in quibus se edificaturum proposuerat, loca, & domos alijs edificare volentibus iusto precio, sic vt supradictum est, æstimando, absque vilo augmento vendere.

Sed ne aliquorum impunitas, qui (vt accepimus) beneficio literarum Sixti, & Leonis ac Pij Quarti dum illæ vigerent abusi, domos, & loca ex illarum dispositione acquisita infabricata adhuc retinent, alijs admittendi similia audaciam præbeat, ijdem Camerarius, & Magistri illos omnes qui à viginti annis citra loca aliqua ex dictarum literarū dispositione emerūt: seque in illis edificaturos promiserunt, nec præstiterunt, cogant ea omnia quæ tunc facere debebāt, intra spatium sex mensium, a die præcepti eis hac de faciendi implere, alioqui pœnas promissas ab ijs exigāt omnino. Et præter illas, loca eadem dominis quibus ablata fuerunt, si ipsi velint, eodem precio quod tunc solum fuit restitui, vel illis nolentibus, alijs qui ibi edificaturi sint, precio vt supradictum est, æstimando, vendi compellant.

Cate-

Cæterum pœnæ omnes quas incurrent qui aduersus constitutionem hanc, seu Camerarij, & Magistrorum pro ipsius constitutionis executione mandata, vel decreta admiserint, locis pijs dictæ Vrbs ita applicata sint, vt illi ex locis ipsis irreuocabiliter debeat, pro quo primum pœnæ ipsæ post illarum incursum petite fuerint, Ad quam petitionem, lapsis ab huiusmodi incurfu triginta diebus, (nisi dicti Camerarius, & Magistri illas iam pro eorū debito exegerint) quilibet in dicta Vrbe, vel in Romana Curia Iudex ad illarum exactionem indefinēter procedat, donec eidē loco verē & integrē persolutę fuerint. Nullo autē dictorum locorum petente, noster in Vrbe Vicarius eisdem manu dictorum Camerarij, & Magistrorum acceptas, vel eis ab ipso interpellatis negligentibus, ab eorum debitoribus exactas, inter dicta loca, iuxta eorū indigentiam arbitrio suo distribuat.

Nos enim ad supradicta omnia, & singula faciendū & exequendum, inque illis, & pro illis summarie simpliciter & de plano, solaque veritate inspecta, ac manu regia, etiam ex officio, procedendum, plenam, expeditam, liberamque auctoritatem, & potestatem, Camerario scilicet in ecclesiasticas, eidemq; Magistris viarum prædictis in laicas, ac quoad pœnas prædictas Vicario, ac singulis Vrbs, vel Curia Iudicibus huiusmodi, in quascunque personas, de eadem potestatis plenitudine præsentis constitutionis auctoritate tribuimus, & demandamus.

Decernentes eadem omnia, & singula quæ supra statuta sunt, si quando in aliquo casu de eorum sensu controuersia contingeret, in eam partem interpretanda esse, quæ ad Vrbs ornatum magis facere videbitur. Ac semper & ybique, siue in iudicio, siue extra iudicium

Fauorabilia cenferi. Et ita ab omnibus iudicibus etiã Palatij Apostolici Auditoribus, & Cardinalibus, sublata quauis aliter interpretandi, & iudicandi potestate, interpretari, & iudicari debere. Et si fecus fiat, fore irritum & inane.

Non obstantibus præmissis, ac sçl. recor. Simachi, & Pauli ij. de rebus ecclesiæ non alienandis, alijsque constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, legibus etiam imperialibus, dictæque Vrbs, atque ecclesiarum, monasteriorum, & locorum religiosorum, siue piorum, ordinumque, quorũ bona huiusmodi fuerint, statutis & consuetudinibus, necnon testantiũ uoluntatibus, alijsq; dispositionibus etiam iuramento, confirmatione apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis, Priuilegijs quoq; & literis apostolicis eisdem ecclesijs, monasterijs, & locis, eorumq; superioribus, capitulis, & conuentibus, seu Populo Romano, alijsque quibuscunq; concessis, Et quibusuis alijs sedis Apostolicæ indulgentijs, per quæ præsentiu exequutio, & per eas triburæ iurisdictionis explicatio posset quomodolibet impediri, uel tardari. Quibus omnibus, eorum tenores pro plene, & integre expressis habentes, de potestatis plenitudine prædicta derogamus, Cæterisq; contrarijs quibuscunq;.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ antiquationis, abrogationis, reuocationis, sublationis, statuti, tributionis, demandationis, decreti, & derogationis infringere, uel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Marcum, Anno incarnationis D ominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo

gesimo Quarto, kalendis Octobris. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

M. Datarius.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

¶ Anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo Quarto, indictione secunda, Die uero decimaquinta mensis Octobris, Pontificatus sanctis in Christo patris, & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ xij. Anno eius tertio, Retroscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad ualua basilicarum ecclesiarum Lateranen. & Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & acie Campi Floræ, ut moris est, per nos Petrum Aloysium Gaytam, & Ioan. Guerardi Curs.

Alexander Astancollus Magister Curs.

¶ SANCTIS. D. N. D. GREGORII Papæ xij. Innouatio, Censurarum & pænatum quas sçl. recordat. Bonifacius Papa viij. edidit contra pacifcentes seu dantes & accipientes, aut promittentes & acceptantes pro expeditionibus gratiæ uel iustitiæ, & ipsarum extensio.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

B I P S O Pontificatus nostri principio quam maxime possumus enimur atq; contendimus, ut domus & curia nostra à sordibus expurgetur. Cui rei salubri consilio incumbens sçl. recordat. Bo-

nificius Papa viij. excommunicauit & anathematizauit omnes Clericos, Religiosos, & Laicos vtriusq; sexus, siue familiares Curie, siue vndecunque alios, qui aliquod pactum facerent, seu quid paruum vel magnum promitterent, vel promissionem reciperent, aut ex pacto vel promissione occulta vel manifesta, siue sub verbis generalibus & plenè non expressis, siue specialibus & aperte expressis facta, quicquam darent aut reciperent pro iustitia, siue gratia, siue pro se, siue pro alio, in causis vel iudicijs, seu alias per literas apostolicas, & quibuscunque alijs modis apud sedem apostolicam obtinenda: & eam sententiam ad promittentes & acceptantes, dantesque & recipientes duxit extendendam. Illos etiam qui sibi intra triduum non renunciarent eum, quem in culpa esse scirent, vel alicui per quem ad se fideliter referretur, simili voluit sententiæ subiacere. Ac decreuit, vt nullus hanc incurrens excommunicationis sententiã, absq; speciali mandato suo absolutionis beneficium valeret obrinere, nisi in mortis articulo constitutus: sed nec quisquam admitteretur ad absolutionis gratiam, nisi prius erogatum esset pauperibus quantum ille dedisset, vel etiam recepisset. Iustitiæ verò, siue gratiæ expeditiones sic obrentæ nullius prorsus essent roboris vel momenti: & scienter illis vtentes simili sententiã innodauit: ac reseruans sibi absolutionem eorum cum prædictis ad pœnas similes in omnibus obligauit. sed hoc scelus ita hodie in mores inductum est, vt plerique cupiditate improbi quæstus potentiorum suffragationibus adnixi huiusmodi negotiorum expeditiones hac illac conquirentes turpissime nundinetur. Alij alios, quos gratia præstare arbitrantur, donis pollicitationibusq; ambiant. Quidam etiam se talium operam atq; indu-

striam

striam pretio & muneribus quæsiße affingant. Quæ cū pessima fiat, & Curia prædicta existimationem grauissime offendant, in eos qui talia agunt animaduertendum fore arbitrati, Constitutionem prædictam cū suis censuris & pœnis omnibus innouamus: easdèq; omnes extendimus ad audentes quaecunque horum facinorum quæ adscripsimus, dantesque illis & alijs supradictis auxilium, consilium, vel fauorem. Quin etiam eos omnes omni beneficio, & officio ecclesiastico & seculari, siue temporali siue perpetuo, ipso iure priuamus, ac priuatos esse declaramus: & præterea infamia subiectos perpetuo ac inhabiles ad illa & alia esse volumus. A quibus etiam, prout quæque res erit, tales pœnæ exigantur, quæ cæteris sint exemplo. Illis tamen qui rem adhuc incognitam, complicesque, ac fautores, & socios retexerint, impunitas concedatur. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo Quarto. Nonis Nouembris, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

M. Datarius. Cæ. Glorierius. A. de Alexijs.
 Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo Quarto, Indictione secunda, Die vero octaua mensis Nouembris, Pontificatus sanctissimi in Christo patris & Domini nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ xiiij. Anno Tertio, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum sancti Ioannis Lateranen. & principis Apostolorum de Vrbe, necnon Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ per nos Alexandrum Astancollū, & Antoniū Clerici sanctissimi D.N. Papæ Curf. Petrus Aloysius Gayta M. Curf. Registrata apud Cæsarem Secretarium.

SANCTIS. D. N. D. GREGORII
 Pape xiiij. Reuocatio omnium licentiarum ingrediendi Monasteria Monialium & Virorum, & prohibitio ne habentes licentias ab Episcopis, vel Superioribus in casibus necessarijs, ingrediantur Monasteria Monialium, nisi vrgentibus necessitatibus.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad futuram rei memoriam.

VI Gratia & indulta ab hac sede concessa successu temporis incommodum asserere noscuntur: expedit illa salubri praesidentis consilio submoueri. Proinde sanctorum Monialium quieti, & tranquillitati conformulare, ac omnia quae illas a spiritualium rerum cogitatione, & exercitio auocant, impedimenta tollere, periculaque, & scandala ab eis remouere cupientes, auctoritate praesentium reuocamus, & abolemus omnes & quascunque licentias ac facultates ingrediendi Monasteria, Domos, & loca Monialium, ac etiam Virorum quorumuis ordinum, quibusuis etiam Comitibus, Marchionibus, Ducibus, & alijs cuiuscunque status & conditionis mulieribus, ac etiam omnes & quascunque licentias ingrediendi Monasteria, Domos, & loca ipsarum sanctimonialium, quibuscunque viris etiam eiusdem status & dignitatis tam a praedecessoribus nostris, quam etiam a nobis, & sedis Apostolicae Legatis, aut alijs ex quibusuis quantumcunque vrgentibus causis sub quibuscunque tenoribus, & etiam derogatarum derogato-

gatorijs, reuocatoriarum restitutorijs, alijsque efficacioribus clausulis, irritantibusque; & alijs decretis etiam Motu proprio & ex certa scientia, deque Apostolicae potestatis plenitudine, atque ad Imperatoris, Regum, Reginarum, aliorumue Principum contemplationem vel supplicationem concessas, confirmatas, ac etiam iteratis vicibus renouatas: Cassamusque & annullamus literas desuper confectas, & processus habitos per eandem. Inhibentes eisdem, qui illas obtinuerunt, sub excommunicationis poena ipso facto incurrenda, super qua a nemine nisi a Romano Pontifice (praeterquam in mortis articulo) absolutionis beneficium possit impetiri, ne ipsarum licentiarum praetextu Monasteria huiusmodi quouis modo ingredi audeant. Abbatibus vero, necnon Abbatibus, Conuentibus, ac alijs Monasteriorum vtriusque sexus superioribus, & personis quocunque nomine vocentur, districtè praecipimus sub eadem excommunicationis poena, necnon priuationis dignitatum, beneficiorum, & officiorum suorum, ac inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda, ne in Monasteria, Domos, & loca sua quencquam praetextu huiusmodi licentiarum & facultatum ingredi faciant vel permittant. Quin etiam sub eisdem poenis ipso facto incurrendis prohibemus atque interdiciamus omnibus & quibuscunque personis ecclesiasticis & secularibus, ac etiam ordinum quorumcunque etiam mendicantium regularibus, ne praetextu licentiarum ab Episcopis, vel superioribus, quibus illas concedendi in casibus necessarijs tantum ex decreto Concilij Tridentini tribuitur, ne Monasteria ipsa Monialium pro libito, sed necessitatibus vrgentibus duntaxat ingredi, neue Moniales sub eisdem poenis illos aliter admittere praesumant. Non obstantibus praemissis.

caisis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Monasteriorumque & ordinum prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegijs quoque, exemptionibus, & indultis Apostolicis, illis eorumque superioribus prædictis, ac alijs quibuscunque per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & dictam sedem sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis concessis, confirmatis, ac etiã iteratis vicibus innouatis: quibus omnibus, eorum tenores, perinde ac si ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Quoniam autem difficile esset præsentibus ad omnia loca perferri, volumus earum exemplis etiã impressis manu Notarij publici, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eandem fidem in iudicio & extra illud vbiq; locorum adhiberi, quæ adhiberetur præsentibus, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, abolitionis, cassationis, annullationis, inhibitionis, præcepti, prohibitionis, interdictionis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, M.D.LXXV. Idibus Iunij, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

M. Datarius. Cæ. Glorierius. A. de Alexijs.

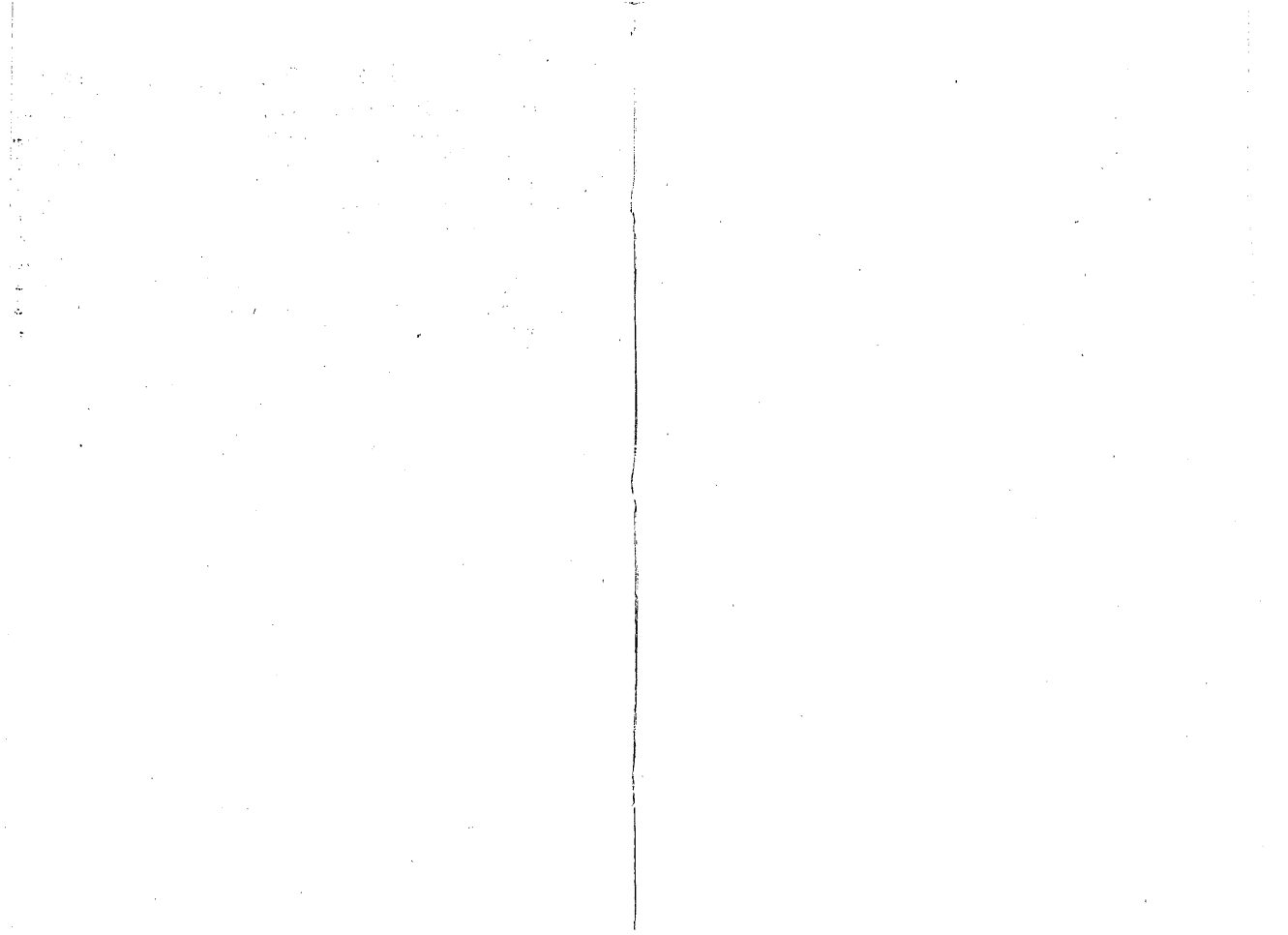
Registrata apud Cæsarem Secretarium.

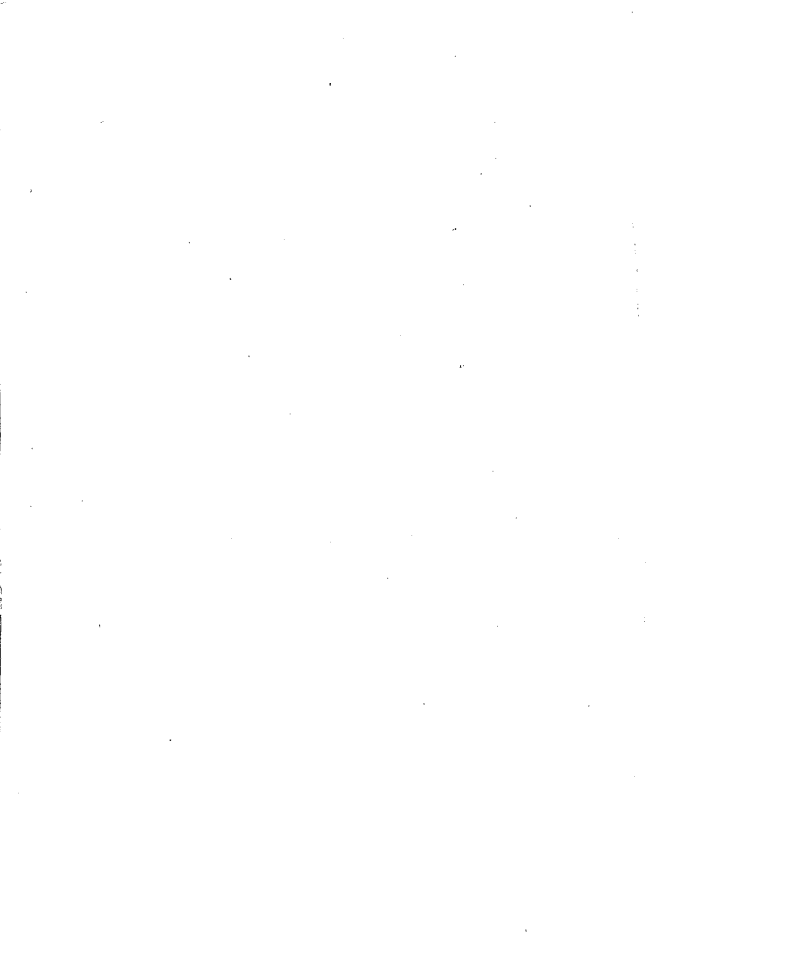
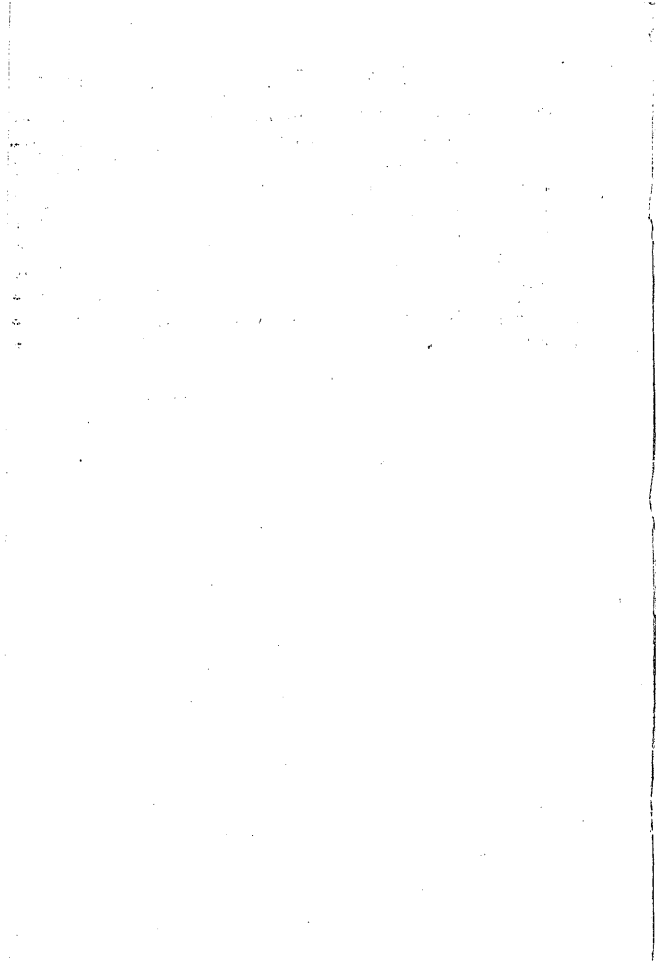
¶ Anno

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo Quinto, Indictione Tertia, Die vero vigesimoquarto mensis Iunij, Pontificatus autem sanctissimi in Christo Patris & D. N. D. Gregorij diuina providentia Papæ XIII. Anno Quarto, Retroscriptæ literæ Apostolicæ publicatæ & affixæ fuerunt in valuis ecclesiæ s. Ioannis Lateranensis, ac Basilicæ principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ, per nos Scipionem de Octavianis, & Ioannem Andream Panizam Apostolicos Cursores.

Ioannes Freile Magister Cursum:

LITERÆ PRO-
CESSVS S. D. N. D. GRE-
gorij Papæ. XIII. Lectæ die
Cœnæ Domini, Anni
M. D. LXXV.

In nomine sanctæ, & indiuiduæ Tri-
nitatis, Patris, & Filij, & Spiri-
tus sancti, Amen.

Initiū
transū
pti li-
cerarū.

Nouerint vniuersi hoc præfens pu-
blicum transumptum inspecturi,
quòd nos Alexander Riarius Pa-
triarcha Alexandrinus, Curiaë Causarū
Cameraë Apostol. Auditor, Romanaëq;
Curiaë Iudex ordinarius, Sententiarūq;
& Censurarum latarum, ac quarūcunq;
literarum Apostolicarū vniuersalis exe-
cutor ab eodem S. D. N. Papa deputa-
tus, vidimus, & diligenter inspeximus li-
teras Apostolicas S. D. N. Gregorij di-
uina protidentia Papæ xij. hodie, qui
fuit dies Iouis Sancti, & Cœnæ Domini
& solenniter more solito lectas & publi-
catas, eiusque vera Bulla plumbea cum
cordula rubei croceique colorum more
Ro. Cu. pendente Bullatas, & omni sus-
picionem carentes subsequenter tenoris.

GREGORIVS EPIS-
copus Seruus Seruorum Dei
ad futurā rei memoriam.

Proce-
miū li-
terarū.

Onsueuerunt Romā-
ni Pōrificēs prædeces-
sores nostri, ad retinē-
dam puritatem reli-
gionis Christianæ, &
ipsius vnitatem, quæ
in coniunctione membrōrum ad vnum
caput, Christum videlicet, eiusque Vica-
rium, principaliter consistit, & sanctam
fidelium societatem ab offensione seruā-
dam, arma iustitiæ per ministeriū Apō-
stolatus in præfeti celebritate exercere.

Nos igitur vetustum, & solenne hūc
morem sequentes, ex cōmunicamus, &
anathematizamus ex parte Dei on-
nipotentis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti
auctoritate quoque beatorū Apostolo-
rum Petri & Pauli, ac nostra quoscumque
Vfitas, Vicleuitas, Lutheranos, Zuing-
gianos, Calvinistas, Vgonottos, Anaba-
ptistas, Trinitarios & omnes & singu-
los alios Hæreticos, quocumque nomine

I
In hæ-
reticos
& fautores
eorū, ac
secedē-
tes ab
Apost.
sedis
obediē-
tia.

T nuncu-

nuncupentur, & cuiuscunque sectæ existant, & eorum credentes, ipsorumque receptatores, & fautores, & generaliter quoslibet defensores, ac eorundem libros sine auctoritate nostra & sedis Apostolicæ, scienter quomodolibet legentes, aut tenentes, imprimentes, seu quomodolibet defendentes ex quavis causa, publice vel occulte, quouis ingenio, vel colore: necnon Schismaticos, & eos, qui se à nostra, & Rom. Pont. pro tempore existētis obedientia, pertinaciter subtrahere, seu quomodolibet recedere præsumunt.

² Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos cuiuscunque status, gradus seu conditionis fuerint, & interdicimus Vniuersitates, Collegia, & Capitula, quocunque nomine nuncupentur, ab ordinationibus, sententijs, seu mandatis nostris, ac Rom. Pont. pro tempore existentium, ad vniuersale futurum Conciliū appellātes, necnon eos quorū auxi-

lio

lio consilio, vel fauore appellatū fuerit.

³ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes Piratas, Latrūculos maritimos, & illos præcipuè, qui mare nostrum à Monte argentario vsque ad Terracinam discurrere, & nauigantes in illo depradari, mutilare, interficere, ac rebus & bonis suis spoliare præsumunt, ac omnes receptatores eorundem, & eis auxilium scienter dantes, vel fauorem. Ad omnes, & singulos, qui Christianorum quoruncunque, nauibus tempestate intransuersum (vt dici solet) iactatis, aut etiam submersis, & naufragium passis, siue in ipsis nauibus, siue ex eis dilapsa, & in mari, vel littore inuenta, cuiuscunque generis bona, tam in nostris Tyrreni, et Adriatici, quam in quibuscunque alijs cuiuscunque maris regionibus, & littoribus rapuerint, aut scienter ipsi sibi acceperint, aut ab alijs rapta, seu accepta scienter receperint: ita vt nec etiam ob quod-

³ In Piratas, & fautores eorum & in raptores bona naufragantium.

T 3

cunque

4
In im-
ponen-
tes vel
augen-
tes no-
ua pe-
dagia
vel ea
exigen-
tes.

4. cunque priuilegium, consuetudinē, aut longissimi etiam immemorabilis temporis possessionem, seu alium quemcūque prætextum excusari possint.

4. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes qui in terris suis noua pedagia, seu gabellas ad id potestate non habentes imponunt, vel augent, aut imponi vel augeri prohibita, exigunt.

5
In falsi-
ficato-
res lite-
rarum,
& sup-
plicati-
onū A-
postoli-
carum.

5. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes falsarios Literarum Apostolicarum, & in forma Breuis, ac supplicationum gratiam, vel iustitiam concernentium, per Romanum Pontifi vel S. R. E. Vicecancellarium, seu gerentes vices eorum, aut de mandato eiusdem Rom. Pont. signatarum, aut sub nomine eiusdem Rom. Pont. seu Vicecancellarij, aut gerentium vices prædictorum signantes supplicationes easdem: Ex tēdentes constitutionem fel. re Innocentij papæ iij. quæ incipit. Ad falsariorū

cum

cum omnibus pœnis in ea contentis, ad falsificantes, seu mutantes supplicationes per nos, seu de mandato nostro signatas & datas, sine nostra, aut Datarij nostri licentia.

6. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos qui Equos, Arma, Ferrum, Filum ferri, Stannum, Chalybem, omniaque alia metallorum genera, atque bellica instrumenta, lignamina, canapē, funes tā ex ipso canape, quā ex quacunque alia materia, & ipsam materiam aliaque huiusmodi, quibus Christianos impugnant deferunt Saracenis, Turcis, & alijs Christi nominis inimicis: Necnon illos qui per se vel aliū seu alios de rebus Christianæ reip. statum concernentibus, in Christianorum perniciem, & danum, ipsos Turcas, & Christianæ Religionis inimicos certiores faciunt, illisque auxilium, vel fauorē quomodolibet præstant: Non obstantibus

6
In defo-
rentes
prohi-
bita in
fidelib⁹, eo-
q3 certi-
ores fa-
cientes
de reb⁹
cōcer-
nen. sta-
tū reip.
Christi-
anæ.

T 4

quibus-

quibuscumque priuilegijs, & concessioni-
bus quibuscumque Principibus & Domi-
nijs, siue priuatis personis per nos & se-
dem prædictam hæctenus cõcessis, quæ
illis nolimus in aliquo suffragari.

7 In im-
pedien-
tes eos
qui vi-
ctualia
ad Vr-
bem de-
ferunt,
7 Item excõmunicamus, & anathema-
tizamus omnes impedientes, siue inua-
dentes eos qui victualia, seu alia ad vsũ
Romanæ Curix necessaria adducunt, ac
etiam eos qui ne ad Romanam Curiam
adducantur, vel deferantur, impediunt,
seu perturbant, vel qui talia fieri faciunt,
vel defendunt, cuiuscumque fuerint ordi-
nis, præminentix, conditionis & status
etiam si Pontificali, vel Regali, aut alia
quauis ecclesiastica, vel mundana præ-
fulgeant dignitate.

8 In eos,
qui pe-
grinos
ad Vr-
bē ve-
niētes
offen-
dunt.
8 Item excommunicamus, & anathe-
matizamus omnes mutilantes, vulnerā-
tes, interficientes, capientes, detinentes
seu depraedantes Romipetas seu Pere-
grinos ad Urbem causa deuotionis, seu
pere-

peregrinationis accedentes, & in ea mo-
rantes, vel recedentes ab ipsa, & illis dā-
tes auxilium, consilium, vel fauorem.

9 Item excommunicamus, & anathe-
matizamus omnes illos, qui ad sedē A-
postolicam venientes & recedentes ab
eadem, necnon omnes illos, qui non ha-
bentes in eadem Curia iurisdictionē or-
dinariam vel delegatam temeritate pro-
pria capiunt, spoliant, detinent moran-
tes in eadem, aut ex proposito delibera-
to verberare, mutilare, vel interficere
presumunt, vel qui talia fieri mandant.

10 Item excõmunicamus, & anathema-
tizamus omnes interficientes, mutilan-
tes, vulnerantes, verberantes, percutien-
tes, capientes, carcerantes, detinentes,
vel hostiliter insequentes S. R. E. Cardi-
nales, ac Patriarchas, Archiepiscopos,
Episcopos, Sedisque Apostolicæ Lega-
tos, vel Nuncios, aut eosdem eijcientes
à suis dicecesibus, territorijs, terris, seu

9
In eos
qui ve-
nientes
Romā,
vel ibi
cõmo-
rantes
offen-
dunt.

10
In eos
qui ma-
nus in-
ijciunt
in S. R.
E. Car-
dinal.
vel præ-
latos,
seu Nū-
cios.

T s domi-

dominijs, eaque mādantes, vel rata habentes, seu præstantes eis auxilium, consilium, vel fauorem.

II

In eos qui cau-
sati in
Curia
penden-
tium cur-
sum, &
literarū
Apostolica-
rum exe-
cutione
impediūt
& per-
sonas e-
isdem
causas
prose-
quētes
offen-
dunt.

Item excomunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se vel aliū seu alios, quascunque personas ecclesiasticas, vel seculares ad dictam Curiam super eorum causis & negotijs recurrentes, illasque in eadem Curia prosequentes, aut procurantes, negotiorumque gestores, Aduocatos, Procuratores ipsorum, seu etiam Auditores, vel Iudices, super dictis causis, vel negotijs deputatos, occasione causarum, vel negotiorum huiusmodi verberant, mutilant, vel occidunt seu bonis spoliant, vel qui per se vel aliū seu alios directe vel indirecte prædicta exequi vel procurare, aut in eisdem consilium, auxilium, vel fauorem præstare non verentur, cuiuscunque præminentia & dignitatis fuerint: Ac illos, qui Litteras Apostolicas, & interina Breuis tã

gra:

gratiam, quam iustitiam concernentes, ac etiam citationes, inhibitiones, sequestra, monitoria, processus, executoriales, aliaque decreta quacunque à nobis, & sede Apostolica, seu Legatis, Nuncijs, Præsidentibus, Camera Apostolicæ Auditoribus, & Commissarijs, aliisque iudicibus, & delegatis Apostolicis emanata, & que pro tempore emanauerint, simpliciter, vel sine eorum beneplacito consensu, vel examine, executioni demandari, aut ne Tabelliones, & Notarij super huiusmodi literarum, & processuum executione instrumenta, vel acta conficere, aut confecta parti, cuius interest, tradere debeant impediunt, vel prohibent, aut impediiri vel prohiberi procurant: ac Notarios, Executores, & Subexecutores literarum, citationum, monitoriorum, & aliorum prædictorum capiunt, carcerant, & detinent, vel capi carcerari & detineri faciunt: Quin etiam quibuscunque personis in genere

vel

vel in specie, ne pro quibusuis eorū negotijs prosequendis, seu gratijs vel literis impetrandis ad Romanam Curiam accedant, aut recursum habeant, seu gratias ipsas vel literas à dicta sede impetrent, seu impetratis vtantur, directe vel indirecte prohibere, statuere, seu mandare, vel eas apud se, aut Notarium, seu Tabellionem, vel alias quomodolibet retinere præsumunt.

12
In officiales, & prælatos, & spirituales causas à iudicibus apostolicis auocant, & exequuntur litterarū & mandatorū Apostolicorū impediunt.

12 Item excomunicamus, & anathematizamus omnes & singulos Cancellarios, Vicecancellarios, & Consiliarios ordinarios, & extraordinarios quorumcunque Regum, & Principū, ac Præsidentes Cancellariarum, consiliorum, & parlamentorum: necnon procuratores generales eorundem, vel aliorum Principum sæcularium, etiam si Imperiali, Regali, Ducali, vel alia quacunque præfulgeant dignitate, quocunque nomine nūcupentur; aliosque Iudices tam ordinarios quam dele-

gatos,

gatos, necnon Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, Cōmendatarios, Vicarios, & officiales, qui per se, vel aliū, seu alios quarumcunque exemptionum, vel aliarum gratiarum, & Literarum Apostolicarum prætextu beneficiales, & decimarum, ac alias spirituales, & spiritualibus annexas causas ab Auditoribus, & Commissarijs nostris, alijsque iudicibus ecclesiasticis aduocant, illarumue cursum & audientiam, ac personas, capitula, conuētus, collegia causas ipsas prosequi volentes, auctoritate laicali impediunt, ac se de illarum cognitione tanquam iudices interponunt, ac partes actrices, quæ illas cōmitti fecerunt, & faciunt, ad reuocandum, & reuocari faciendum citationes, vel inhibitiones, aut alias literas in eis decretas, & ad faciendum, vel cōsentendum eos, contra quos tales inhibitiones emanarunt, à censuris, & pœnis in illis contentis absolui statuunt, & com-

pel-

pellunt, vel alias executionem literarū Apostolicarum, vel executorialiū, processuum, ac decretorum prædictorū, etiā sub præextu violentiæ prohibendæ, vel quæ ad nos intermarcos, vt ipsi dicunt, supplicauerint, aut supplicari fecerint, nisi ipsi supplicationes huiusmodi corā nobis, & sede Apostolica legitime prosequantur, quomodolibet impediunt, vel seum ad id fauorē, consilium, aut assensum præstant.

13 ¹³ **Qui** ex eorum prætēso officio, vel ad instantiam quorūcūque personas ecclesiasticas, Capitula, Conuentus, & Collegia ecclesiarum quarūcūque coram se ad eorū tribunal, audientiam, cancellariam, consilium, vel parlamentū, præter iuriscanonicam dispositionem trahūt, vel trahi faciunt, vel procurant directe vel indirecte, quouis quasito colore: Nec non qui statuta, ordinationes, constitutiones, pragmaticas, seu quouis alia de-

creta

creta in genere, vel in specie ex quouis causa, & quouis quasito colore, etiā sub prætextu Literarum Apostolicarū vsu non receptorum, seu reuocatarum, vel cuiusuis consuetudinis, aut priuilegij vel alias quomodolibet fecerint, ordinauerint, & publicauerint, vel factis, & ordinatis vsi fuerint, vnde libertas ecclesiastica tollitur, seu in aliquo læditur, vel deprimatur, aut alias quouismodo restringitur, seu nostris, & dictæ Sedis iuribus quomodolibet directe vel indirecte, tacite vel expresse præiudicatur.

14 ¹⁴ **Nec** non qui Archiepiscopos, Episcopos, aliosque superiores, vel inferiores Prælatos, & omnes alios quoscumque huiusmodi Ecclesiasticos ordinarios quomodolibet impediunt, quo minus sua iurisdictione ecclesiastica contra quoscūq; vt a-

¹⁴
In im-
pedien-
tes iu-
dicum
ecclesia-
sticorū
iurisdic-
tionē.

tur, secundū quod canones & sacra cōstitutiones ecclesiasticæ, & decreta cōciliorū generalium, & præsertim tridentini, statuūt.

Qui

15 Quiue iurisdictiones, seu fructus, red-
 ditus, & prouetus, ad nos & sedē Apost.
 & quascūq; ecclesiasticas personas ratio-
 ne ecclesiarū, monasteriorū, & aliorū
 beneficiorū ecclesiasticorū per eos obtē-
 torum pertinētes vsurpāt, vel etiā quauis
 occasione, vel causa, sine Rom. Pont. ex-
 pressa licentia sequestrant: aut collectās
 decimas, taleas, praestantias, & alia one-
 ra clericis, praelatis, & alijs personis ec-
 clesiasticis, ac eorū & ecclesiarū, mona-
 steriorum, & aliorū beneficiorum eccle-
 siasticorū bonis, illorumq; fructibus, red-
 ditibus, & prouentibus huiusmodi absq;
 simili Rom. Pont. speciali, & expressa li-
 centia imponunt, & diuersis etiā exqui-
 sitis modis exigunt, aut imposita etiam
 à sponte dantibus, & cōcedentibus reci-
 piūt: necnon qui per se, vel aliū, seu alios
 directe, vel indirecte praedicta facere, exe-
 qui, vel procurare, aut in eisdē auxiliū,
 cōsiliū, vel fauorē, aut votū, seu suffragiū
 palam,

15
 In eos
 qui iu-
 risdicti-
 onem &
 fructus
 ecclesia-
 sticos v-
 surpant
 & deci-
 mas aut
 taleas
 quascū-
 que per-
 sonis ec-
 clesiasti-
 cis im-
 ponūt,
 aut exi-
 gūt, ac
 assensū
 auxiliū
 vel con-
 siliū
 praestāt.

palam, vel occulte praestare non verentur,
 cuiuscunq; sint praeminentia, digni-
 tatis, ordinis, conditionis, aut status, etiā
 si Imperiali, aut Regali presulgeant dig-
 nitate, seu Principes, Duces, Comites,
 Barones, Respublica, & alij potentatus
 quicunq; etiā Regnis, Prouincijs, Ciuita-
 tibus, & terris quoquo modo praesidentes,
 aut quauis etiā Pontificali dignitate in-
 signiti: Innouātes decreta super his per
 sacros canones tam in Lateraneū. nouis-
 sime celebrato, quam alijs concilijs gene-
 ralibus edita, etiā cum censuris, & poenis
 in eis contentis.

16 Item ex cōmunicamus, & anathema-
 tizamus omnes, & quoscunq; Magistra-
 tus, Senatores, Praesidentes, Auditores, &
 alios Iudices quocunq; nomine vocētur,
 ac Cancellarios, Vicecancellarios, Nota-
 rios, scribas, ac executores, & subexecuto-
 res, & alios quoquo modo se interponē-
 tes in causis capitalibus, seu criminali-

V bus

16
 In lai-
 cos se in-
 tromic-
 tētes in
 causis
 capita-
 lib' seu
 crimi-
 nalibus
 contra
 personas
 ecclesia-
 sticas.

bus contra personas ecclesiasticas, illas bñiando, capiēdo, processando, seu sententias contra illas proferendo, vel exequendo, etiā prætenu quorūcunq; priuilegiōrū à sede Apostolica ex quibusuis causis, ac sub quibuscūq; tenoribus, & formis, in genere & specie concessorū quibuscunq; Regibus, Ducibus, Principibus Rebus publicis, Monarchis, Ciuitatibus, & alijs quibuscunq; potētatibus quocūq; nomine censeātur, quæ nolumus illis in aliquo suffragari: illa omnia ex nunc in irritum reuocando.

17
In eos,
qui ter-
ras, seu
iura Ec-
clesiæ
Ro. oc-
cupāt,
vel in-
uadūt,
& in ra-
ptores
bonorū
palatij
Aposto-
lici.

17 Item excomunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, vel aliū, seu alios, directe vel indirecte, sub quocunq; titulo, vel colore de facto occupāt vel detinent, vel hostiliter destruūt, vel inuadunt, aut occupare, detinere, vel destruere, aut inuadere hostiliter presumūt in totum vel in partem Almam Urbē, Regnū Sicilia, Insulas Sardinia, & Cor-

fica,

sicæ, Terras citra Pharam, Patrimonij B. Petri in Tuscia, Ducatum Spoletanū, Comitatum Venaysinum, Sabinensem, Marchiæ Anconitanæ, Massæ, Trebariæ, Romandiolæ, Campaniæ, & maritimas prouincias, illarūq; terras, & loca, ac terras specialis cōmissionis Arnulphorū, Ciuitatesq; nostras Bonaniam, Ceseenam, Arminum, Beneuentum, Perusiū, Auinionem, Ciuitatem Castelli, Tuderum, & alias ciuitates, terras, & loca, vel iura ad ipsam Rom. Ecclesiam pertinētia, dictaq; Rom. Eccle. mediate, vel immediate subiecta: quiue supremam iurisdictionem in illis nobis, & eidem Rom. Eccle. competentem de facto usurpare, perturbare, retinere, & vexare varijs modis præsumunt: Necnon adhærentes, fautores, & defensores eorū, seu illis auxiliū cōsiliū, vel fatiorem quomodolibet præstantes: Necnon omnes, & singulos sup-
pellectilium, librorum, scripturarum, &

V 2 bo-

bonorum Camera, & Palatij Apostolici ex eodem Palatio, infirmitatis Roman. Pont. ac sedis Apostolicæ vacationis tēpore, ablatores, raptores, & illorum detētores, ac quoscunq; alios, ad quorū manus bona prædicta quocunq; titulo, & ex quavis causa sciēter peruenierint.

Volēte præsentēs nostros processus, ac omnia & quacunq; his literis contēta, quousq; alijs huiusmodi processus à nobis, aut Rom. Pont. pro tēpore existente fiant aut publicentur, durare, suosq; effectus omnino foriri.

18. Quod
nulla
Iennis
Pont.
absolu-
tio co-
prehendi
su-
prædic-
tos, nec
eos qui
statuta
præfata
libertate
ecclē-
siæ sede
tra, co-
dunt.

18. Cæterum à prædictis sententijs nullus per alium, quam per Romanū Pont. nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc, nisi de stando Ecclesiæ mandatis, & satisfaciendo cautione præstata, absolvi possit, etiam prætextu quarūvis facultatum & indulgerum, quibuscunq; personis ecclesiasticis, secularibus, & quorūvis ordinū etiam Mendicantiū, & Mil-

Militiarum regularibus, etiam Episcopi vel alia maiori dignitate præditi, ipsisque ordinibus & eorum Monasterijs, Conuentibus, & Domibus, ac Capitulis, Collegijs, Confraternitatibus, Cōgregationibus, Hospitalibus, & locis pijs, nec non laicis, etiā Imperiali, Regali, & alia mundana excellentia fulgētib; per nos & dictam Sedē, ac cuiusvis Concilij decreta, verbo, literis, aut alia quacunq; scriptura in genere & in specie concessorum, & innouatorū, ac concedendorū & innouandorum.

19. Quod si forte aliqui contra tenorem præsentium talibus excōmunicacione & anathemate laqueatis, vel eorum alicui absolutionis beneficiū impendere de facto præsumperint, eos excōmunicatiōis sententia innodamus, & prædicationis, lectionis, administrationis sacramentorum, & audiendi cōfessiones officijs interdiciamus, grauius cōtra eos spirituali-

19
In ab-
soluē-
tes trās-
gressio-
res.

ter, & temporaliter, prout expedire no-
uerimus, processuri: Et nihilominus quic-
quid egerint absoluendo, vel alias, nul-
lus sit roboris, vel momenti.

20 20 Declarantes, ac protestantes quacū-
que absoluē etiam solēniter per nos
faciendam, prædictos excommunicatos
sub præsentibus cōprehensos, nisi prius à
præmissis, cum vero proposito ulterius
similia non cōmittendi, destiterint: Ac
quo ad eos, qui contra libertatem, vt præ-
mittitur, statuta fecerint, nisi prius statu-
ta, ordinationes, constitutiones, pragma-
ticas, & decreta huiusmodi publice reuo-
cauerint, & ex Archiuijs, seu Capitulari-
bus locis, aut libris in quibus annotata re-
periuntur, deleri, & cassari, ac nos de re-
uocatione huiusmodi certiores fecerint,
eos non cōprehendere, nec eis aliter suff-
ragari. Quinetiā per huiusmodi absolu-
tionem, aut quoscunq; alios actus cōtra-
rios, tacitos, vel expressos, ac etiā per pa-

tien-

tientiam, & tolerantiam nostram, vel suc-
cessorum nostrorum quantocunq; tem-
pore continuata, in præmissis omnibus
& singulis, ac quibuscunq; iuribus Sedis,
Apostolicæ, ac S. R. E. vnde cūque, & quo-
modocunq; qua sitis, vel quaerendis nul-
latenus præiudicari posse seu debere.

Non obstantibus privilegijs, indul-
gentijs, & literis Apostolicis generalibus, vel
specialibus, supradictis vel eorū, alicui,
seu aliquibus, & alijs cuiuscunq; ordinis,
status, vel conditionis, dignitatis, præ-
minentia fuerint, etiam si, vt præmitti-
tur, Pontificali, Imperiali, Regali, seu qua-
uis ecclesiastica, & mundana præfulgeant
dignitate, vel eorum Regnis, Prouincijs
Ciuitatibus, seu locis, à prædicta sede sub
quavis forma, vel tenore, & ex quavis cau-
sa etiā per viam cōtractus, aut remunera-
tionis, ac cū quibuscunq; clausulis etiam
derogatorijs derogatorijs concessis,
etiā continentibus quod excommunica-

V 4 ri

ri, anathematizari vel interdici nõ possint per literas Apost. non faciētes plenā & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, ac de ordinibus, locis, nominibus proprijs, cognominibus, & dignitatibus eorum mentionē: Nec non consuetudinibus etiam imemorabilibus, ac præscriptionibus quantūcunque longissimis, & alijs quibuslibet obseruatijs scriptis, vel non scriptis, per quę contra hos nostros processus ac sententias, quo minus includantur in eis, se inuare valeāt, vel tueri: quę omnia quoad hoc, eorum omnium, & singulorum tenores, ac si ad verbum nihil penitus omisso insererentur, præsentibus pro expressis habentes, penitus tollimus, & omnino reuocamus, ceterisq; cõtrarijs quibuscūq.

21
Ordina
rij, Cu
rari, ac
cõfeso
res de
bēt pe
nes se

21 Præcipimus autem in virtute sanctę obedientię vniuersis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, alijsque locorum Ordinarijs, & ecclesiarū Prælati,

latis, necnon Rectoribus, ac cæteris curā animarum exercentibus, ac presbyteris secularibus, & quorūuis ordinum regulariis ad audiendum confessiones quauis auctoritate deputatis, vt transumptū harum literarum penes se habere, ac legere, & diligenter examinare procurēt, ne de huiusmodi reseruatione ignorantiam prætereundere valeant.

22 Vt vero præsentibus nostri processus ad cõmunem omnium noticiā facilius deducantur, chartas, seu membranas processus ipsos continentes valuis Ecclesię S. Ioannis Lateran. & Basilicę Principis Apostolorum de Vrbe appendi facimus, quę processus ipsos quasi sonoro præconio, & patulo iudicio publicabunt, vt ij, quos processus huiusmodi contingūt, quod ad ipsos non peruenerint, aut quod ipsos ignorauerint, nullam possint excusationem prætereundere, seu ignorantiam allegare, cū non sit verisimile quod ipsū

habere
transūp
tū præ
sentiu,
& dili
genter le
gere.

23

Quod
literæ
publi
centur
in alius
ecclesię
S. 10ā.
Laterā.
ac bali
licę pri
cip. A
postol.
de Vr
be, &
vigiat
quous
q3 ali
procēs
sus fac
tus fue
rit.

remaneat incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

²³
Quod litera publica centur per locorū ordinarij os: saltē semel in anno.

23. Insuper, vt processus ipsi ac praesentes litera, ac omnia & singula in eis contenta eo fiant notiora, quo in plerisque ciuitatibus, & locis fuerint publicata, praedictis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinarijs, semel in Praelatis & Rectoribus vbilibet constitutis per hanc scripta committimus, & in virtute sanctae obedientiae districtè praecipiendo mandamus, vt per se vel aliū seu alios praesentes literas, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiā, semel in anno, aut si expedire viderint etiā pluries in ecclesijs suis, dum in eis maior populi multitudo ad diuina conuenerit, solenniter publicent, & ad Christianifidelium mentes reducant, nuncient, & declarēt.

²⁴
Quod fides adhibea- tur: tra- sumpt- eis.

24. Volentes earundem praesentium transactionis sumptis, etiā impressis, Not. publici manu subscriptis, & sigillo Iudicis ordinarij Rom.

Rom. Curiae, vel alterius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eandem prorsus fidē in iudicio, & extra illud vbique locorū adhibendā fore, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si esset exhibitae, vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginae nostrae excommunicationis, anathematizationis interdicti, declarationis, protestationis, sublationis, reuocationis, praeccepti, commissionis, innovationis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignatione omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romae, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, M. D. L. XXV. sexto Kal. April. Pontif. nostri Anno Tertio, Caesar Glorierius. M. Datarius. Registrata apud Caesarem Secretarium.

A. de Alexiis.

MOTVS

Publi- Anno à Natiuitate Domini Millefi-
 catio li mo, Quingētesimo, Septuagesimo quin-
 terarū. to, Indictione tertia, Die vero Iouis vl-
 tima mensis Martij, Pontificatus San-
 cti in Christo patris & D. N. D. Gre-
 goriij diuina prouidentia Papæ xij. an-
 no tertio, retrospectæ literæ Apostolicæ
 affixæ, lectæ, & publicatæ fuerūt ad va-
 luas basilicarum S. Iohannis Lateranen.
 & Principis Apostolorum de Vrbe, nec-
 non Cancellariæ Apostolicæ, & in acie
 Campi Floræ, per nos Petrum Aloisium
 Gaitam, & Iulium Fontanā Curf. apost.
 Ant. Clerici pro Mag. Curf.

Conti-
 nuatio
 transu-
 pti.

Quibus quidem literis diligēter in-
 spectis, illas ad requisitionem, &
 instantiam Magnifici D. Ioan.
 Felicis Saluatorij S. D. N. Papæ, & Ca-
 meræ Apostolicæ Procuratoris Fiscalis,
 per D. Gasparem Reydetrum dictæ Cur-
 riæ Notarium publicum, infrascriptum
 transumpti, & exemplari, ac in hanc pu-
 blicam

blicam transumpti formam redigi man-
 dauimus. Decernentes, & volentes, vt
 huic præfenti transumpto, iuxta earun-
 dem literarum, & decreti in eis apposi-
 ti formam, continentiam, & tenorem
 de cætero plena, & indubia fides adhi-
 beatur vbique locorum, ac si ipsæ literæ
 originales exhibitæ, vel ostensæ forent
 Quibus omnibus, & singulis auctorita-
 tem nostram ordinariam, ac decretum
 interposuimus, & interponimus per præ-
 sentes. In quorum fidem præfentes lite-
 ras, atque præfens publicum transumpti
 instrumentum exinde fieri, & per Im-
 pressores Camerales Imprimi, ac per eū-
 dem Dominum Gasparem Reydetrum
 Notarium nostrum, & Curriæ nostræ co-
 ram nobis scribam infrascriptū subscri-
 bi, & publicari mandauimus, nostrique
 soliti sigilli Impressiōe muniri iussimus,
 & fecimus. Datum Romæ in ædibus
 nostræ solitæ residentiæ, sub anno à Na-
 tiui-

Decre-
 tum.

Data.

MOTVS

tinitate Domini Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo quinto. Indictione tertia, Die vero vltima Martij, Pontificatus Sãctiss. in Christo patris, & D. N. D. Gregorij diuina prouidẽtia Papã xiiij. testes. annotertio, presentibus ibidem D. Iacobo Gerardo, & Antonio Guidotto dictã Curia nostrã Notarijs, & coram notarij. bis scribis testibus ad præmissa omnia & singula vocatis, & rogatis.

Gaspar Reydetus Curiaẽ Caesarũ Cameraẽ Apostolicã Not. ff.

R E G V L A E
O R D I N A T I O N E S
& Constitutiones Cancellariæ A-
postolicæ S. D. N. Gregorij
diuina prouidentia
P A P A E X I I I .

A N C T I S S I M V S I N
Christo Pater, & D. N. D. Gre-
gorius diuina prouidentia Papa
xij. suorū prædecessorum ve-
stigijs inhærendo, normam, &
ordinem rebus gerendis dare vo-
lens, in crastinum assumptionis
suæ ad summū apostolatus api-
cem, videlicet die quartadecimæ
mensis Maij, Anni ab incarnatione Domini, Millesimi
quingentesimi, septuagesimi secundi, Reseruaciones,
Constitutiones, & Regulas infra scriptas fecit, quas
etiam ex tunc suo tēpore duraturas obseruari voluit,
& quas nos Alexander Episcopus Tusculan. Cardina-
lis Farnesius nuncupatus S. R. E. Vicecancellarius, vl-
tima eiusdem mensis in Cancellaria apostolica publi-
cari fecimus.

¶ Reseruaciones generales, & speciales.
In primis reseruaciones fecit similes illis quæ in
Constitutione fel. rector. Benedicti Papæ xij. quæ in-
cipit

cipit. Ad regimen, continentur, & illas locum habere voluit, etiam si officiales in eadem constitutione expressi Apostolicæ sedis officiales ante obitum eorum esse desierint, quo ad beneficia, quæ tempore, quo officiales erant, obtinuerat. Ac reseruaui beneficia, quæ per constitutionem Ioannis Papæ xxij. quæ incipit, Execrabilis, vacant, vel vacare contigerit.

¶ Reseruatio Cathedralium Ecclesiarum
& Monasteriorum.

2 Item reseruaui generaliter omnes ecclesias patriarchales, Archiepiscopales, Episcopales, necnon omnia Monasteria virorum valore annuo ducentorum Florenorum auri communi æstimatione excedentia, & voluit, quod excessus huiusmodi in literis exprimitur.

¶ Reseruatio dignitatum, necnon suorum, &
S. R. E. Cardinalium familiarium
beneficiorum.

3 Item reseruaui generaliter dispositioni suæ, omnes dignitates maiores post Pontificales, in Cathedralibus, etiam Metropolitanis Ecclesijs, necnon (valorem decem Florenorum auri communi æstimatione excedentes) principales in collegiatis. Reseruaui etiam Prioratus, Præposituras, Præpositatus, ac alias Dignitates Conuentuales, & Præceptorias generales ordinum quorumcunque, sed non Militiarum. Ac quæcunque beneficia, quæ sui etiam, dum Cardinalatus fungebatur honore, existentes, ac S. R. E. viuentium nunc, & qui erunt suo tempore Cardinalium familiares continui commensales, obtinent, & in posterum obtinebunt, eorum familiaritate durante, ac in quibus, seu ad quæ ius eis cõpetit aut competierit, etiam

si ab ipsa familiaritate per obitum Cardinalium eorundem, vel alias recesserint, declaras dignitates, quæ in Cathedralibus etiam Metropolitan. post Pontificales non maiores existunt, & quæ ex Apostolicæ sedis indulgentia, vel ordinaria auctoritate, aut consuetudine præscripta, vel alias quouis modo in Collegiatis Ecclesijs principalem præminentiam habere noscuntur, sub reseruatione prædicta comprehendere debent.

¶ Reseruatio beneficiorum Collectorum
& subcollectorum.

4 Item reseruaui generaliter omnia beneficia ecclesiastica quorumcunque Collectorum, & subcollectorum in quacunque Ciuitate, vel Diocesi, qui suo tempore eorum officia exercuerint, Subcollectorum fructuum, & prouentuum Cameræ Apostolicæ debitorum, illa videlicet beneficia duntaxat, quæ durante eorum officio obtinuerint, ac in quibus, seu ad quæ ius tunc eis competierit.

¶ Reseruatio beneficiorum Curialium,
dum Curia transfertur.

5 Item reseruaui omnia & singula beneficia ecclesiastica quorumcunque Curialium, quos dum Curia Romana de loco ad locum transfertur eam sequendo decedere contigerit, in quouis loco quantumcunque etiam à dicta Curia remoto.

¶ Reseruatio beneficiorum Cubiculariorum, & Cursorum.

6 Item reseruaui generaliter idem D. N. Papa dispositioni suæ omnia beneficia Cubiculariorum, & Cursorum suorum.

¶ Referuatio Beneficiorum ecclesiarum S. Petri, & S. Iohannis Lateranen. ac beatę Marię maioris de Vrbe, ac Beneficiorum titularum Cardinalium à curia absentium.

7 Item referuauit dispositioni suę generaliter quęcunq; canonicatus, & præbendas, ac dignitates, personatus, & officia in Principis Apostolorum, & sancti Iohannis Lateranen. ac beatę Marię maioris de Vrbe ecclesijs, necnon ad collationem, prouisionem, & præsentationem, seu quamuis aliam dispositionē S. R. E. Cardinalium à Roman. curia absentium ratione suorum Episcopatum, Cardinalatus, ac ipsorum Cardinalium titularum spectantia, quandiu absentia sua durauerit, canonicatus, & præbendas, dignitates, personatus, administrationes, & officia, cæteraque beneficia ecclesiastica, cum cura, vel sine cura, vacantia, & in antea vacatura, tam in eadem Vrbe, quam in ecclesijs, ciuitatibus, & dioc. distorū Episcopatum consistentia, ac decreuit irritum, & c.

¶ De literis in forma Rationi congruit, expediendis.

8 Item voluit idem D. N. Papa, quod concessa per fel. recor. Pium Papam V. prædecessorem suum, & de eius mandato, expediantur in forma rationi cōgruit, sub die coronationis suę, vt moris est, & idem quo ad concessa per pię memor. Pium PP. iij. etiam prædecessorem suum ad sex menses duntaxat ab ipso die coronationis incipiendos obseruari voluit.

¶ Declaratio referuationis Ecclesiarum, & Beneficiorum per prædecessores referuatorum.

9 Item declarauit omnium, & singularum ecclesiarum

rum Cathedralium, & Monasteriorum prouisiones, quas prædicti prædecessores sui ordinationi, & dispositioni eorum, necnon omnia. & singula beneficia ecclesiastica, quę dicti prædecessores etiam præfatę dispositioni cum interpositione decreti referuantur, quę quidem Ecclesię, & Monasteria, necnon sic referuata beneficia tempore obitus eorundem prædecessorum vacabant, aut Ecclesię ipsę, vel Monasteria huiusmodi si cōmendata, vel eis administratores deputati non fuissent, etiam tunc vacassent, remansisse, & remanere per huiusmodi reservationem, & decretum affecta, nullumque de illis præter Roma. Pontificem ea vice se intromittere, vel disponere potuisse, siue posse quoquomodo. Decernens irritum & inane si fecus super illis attentatum forsā erat tunc, vel in posterum contigerit attentari.

¶ Reualidatio literarum prædecessoris gratiæ, & iustitię infra annum concessarum.

10 Item prædictus D. N. omnes, & singulas ab ipso Pio V. prædecessore suo infra annum ante diem obitus eius concessas gratiæ, vel iustitię literas temporibus debitis eorum executoribus, non præsentatas omnino reualidauit, & in statum pristinum, in quo videlicet ante fuerant, vel pro quibus erant obtentę, quo ad hoc plenarie restituit ac decreuit per executores prædictos, vel ab eis subdelegādos perinde ad ipsarum executionem pcedi posse & debere, ac si executio huiusmodi temporibus prædictis inchoata fuisset.

¶ Renocatio vnionum.

11 Item rationalibus suadentibus causis ipse D. N. omnes vniones, annexiones, incorporaciones, suppressiones,

fiones, extinctiones, applicationes & dismembrationes etiam perpetuas de quibusuis Cathedralibus, necnon alijs Ecclesijs, Monasterijs, Dignitatibus, Personatus, officijs, & beneficijs ecclesiasticis, eorumue domibus, prædijs & locis per cessum, vel decellum, aut quamuis aliam dimissionem, vel amissionem qualiacunque fuerint, inuicem, vel alijs Ecclesijs, Monasterijs, & mensis, dignitatibus, personatibus, officijs, beneficijs, ac pijs, & alijs locis, Vniuersitatibus etiam studiosiorum generalium, & Collegijs etiam in fauorem s. R. E. Cardinalium, seu Ecclesijs, Monasterijs, & beneficijs per eos obtentis quomodolibet Apostolica, vel alia quauis, non tamen Concilij Tridentini, auctoritate factas, quæ suum non sunt fortitæ effectum, ac quæcunque concessionis, & mandata super vnionibus, annexionibus, incorporationibus, ac alijs præmissis taliter faciendis reuocauit, cassauit, & irritauit, nulliusque decreuit existere firmitatis, nec alicui quascunque clausulas, vel adiectiones in quibusuis apostolicis, etiam quæ Motu proprio aut ex certa scientia, & consistorialiter processerant & emanauerant literas, & si in eis decretum esset, illas ex tunc effectum sortitas esse, aut ius quæsitum fore, quomodolibet contenta, aduersus reuocationem, & irritationem huiusmodi voluit aliquatenus suffragari.

¶ Reuocatio facultatum quibusuis concessarum.

12 Item reuocauit quascunque facultates concessas quibusuis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Prælatibus, & Personis, necnon Apostolicæ sedis Nuncijs, ac fructuum, & prouentuum Cameræ Apostolicæ debitorum collectoribus, de dispensando cū quibusuis personis super Matrimonio contracto, vel contra-

contrahendo in gradu prohibito, ac Nataliū, & ætatis defectibus, & de incommutabilibus beneficijs ecclesiasticis in simul retinendis. Necnon de Notarijs publicis creandis, ac de disponendo quomodolibet de quibusuis beneficijs ecclesiasticis & alias à præmissis officia ipsorum Nunciorum, & Collectorum directe non concernentes, necnon facultates, & indulta quibusuis Cardinalibus, ac alijs personis etiam ad vitā de quibusuis beneficijs ecclesiasticis certarum Ciuitatum, & Diocesum in quibus ipsi non erant, nec vnquā fuerant veri ordinarij collatores, sed de ipsorum ordinariorū consensu, aut etiā sine ipsorum consensu, seu sede Episcopali, vel etiā Archiepiscopali vacantibus, disponēdi, aut Vicarios perpetuos, seu etiam temporales, qui etiā Cardinalibus, aut personis huiusmodi beneficia conferrent, vel commendarent, deputandi, aut ipsi Vicarij per quoscunq; Rom. Pont. predecessores suos deputati fuissent, etiam perinde ac si veri, & non ficti inibi Ordinarij collatores essent. Ac etiam cū decreto quod de eisdem beneficijs absq; eorundem Cardinalium, vel personarum consensu, etiam per sedem Apostolicam pro tempore factæ nullius essent roboris quomodolibet concessa, etiam si in literis desuper confectis siue clausula restitutoriæ, & derogatoriarum derogatoriæ, & aliæ efficaciores quas pro expressis haberi voluit, quo ad omnia in quibus facultates ipsæ non sunt sortitæ effectum, etiam si Nuncijs eisdem dictæ sedis Legatis de Latere competens sit concessa potestas, Decernens irritum, & c.

¶ Reuocatio facultatum conferendi Beneficia reseruata.

13 Item reuocauit quascunque facultates, & litem
a iij ras

ras desuper confectas, per quas quicumque sui præde-
cessores Roma. Pont. quibusuis personis ordinariam
collationem, seu aliam dispositionem Beneficiorum
Ecclesiasticorum de iure vel consuetudine habenti-
bus, & quauis etiam Patriarchali, Archiepiscopali,
Episcopali, vel alia dignitate, vel alio, non tamen Car-
dinalatus, honore fungentibus, quauis consideratione,
vel inuiri etiam Motu proprio, & ex certa sciē-
tia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine concessē-
rant, aut quamdiu viuerant, vel suis Ecclesijs, seu Mo-
nasterijs præessent, aut ad aliud tempus de beneficijs
ecclesiasticis generaliter referuatis seu affectis, ad eorū
collationem, prouisionem præsentationem, electionē
& quamuis aliam dispositionem communiter, vel di-
uisim spectantibus disponere libere, & licite valerent,
aut etiam ad id per eosdem prædecessores Vicarij per-
petui, vel ad tempus constituti forent.

¶ De dictionibus numeralibus.

14 Item vt in apostolicis literis committendi cri-
men falli peramplius tollatur occasio, voluit, statuit,
& ordinauit, quod dictiones numerales, quæ in dic-
tis literis ante Non. & idus immediate poni consue-
uerunt, per literas, & syllabas extense scribatur. & il-
læ ex præfatis literis in quibus huiusmodi dictiones
aliter scriptæ fuerint, ad Bullariam nullatenus mit-
tantur.

¶ De concurrentibus in data.

15 Item voluit, quod de concurrentibus super va-
cātibus, seu certo modo vacaturis beneficijs, illis qui-
bus gratiæ Motu proprio conceduntur, ceteris simili
modo gratias non habentibus, alias graduati non gra-
duatis, aut inter graduatos magis graduati, ac inter
æqualiter graduatos prius graduati, necnon colorato
titu.

titulo possessores non possessoribus, ac inter personas
alias in Curia presentes absentibus ab ea, ac inter præ-
sentes non beneficiati beneficiatis, & similiter inter ab-
sentes cæteris paribus oriundus non oriundo, & dice-
cesanus non dicecesano, In reliquis vero singuli, qui
prius apostolicas desuper literas eorum executoribus
præsentauerint, alijs in ipsorum de quibus agi conti-
gerit, beneficiorum affectuione præferatur.

¶ De non tollendo ius quæsitum.

16 Item ne per varias, quæ pro commissionibus seu
mandatis, & declarationibus habendis in causis ple-
rumque sunt suggestiones, iustitia postponatur, idē
D. N. decreuit, & declarauit suæ intencionis esse, quod
deinceps per quamcunque signaturam, seu concessio-
nem, aut gratiam, vel literas apostolicas pro comissi-
onibus, seu mandatis, aut declarationibus huiusmodi,
etiam si Motu proprio, & ex certa scientia, ac etiā an-
te motam litem à Sanctitate sua emanauerint, vel de
eius mandato faciendas, nulli ius sibi quæsitum quo-
modolibet tollatur.

¶ Regula de viginti.

17 Item voluit, quod si quis in infirmitate consti-
tutus resignauerit aliquod beneficium, siue simplici-
ter, siue ex causis permutationis, vel alias dimiserit,
aut illius Comendæ cessent, seu ipsius beneficij vni-
onis dissolutioni cōsenserit, etiam vigore supplicatio-
nis dū esset sanus signatæ, & postea infra viginti dies
à die per ipsum resignantem præstandi consensus cō-
putandos de ipsa infirmitate decesserit, & ipsum be-
neficium quauis auctoritate conferatur per resigna-
tionē sic factam, collatio huiusmodi sit nulla, ipsum-
q; beneficiū nihilominus per obitū cōseatur vacare.

¶ De Idiomete.

18 Item voluit, quod si contingat ipsum alicui personæ de Parochiali Ecclesia, vel quouis alio beneficio exercitium curæ animarum Parochianorum quomodolibet habente prouidere, seu mandare prouideri, nisi ipsa persona intelligat, & intelligibiliter loqui sciat idioma loci, vbi ecclesia, vel beneficium huiusmodi consistit, prouisio, seu mandatum, & gratia desuper, quo ad Parochialem ecclesiam, vel beneficium huiusmodi, nullius sit roboris, vel momenti.

¶ De non impetrando beneficium per obitum viuentium.

19 Item si quis supplicauerit sibi de beneficio quocunque tanquam per obitum alicuius, licet tunc viuentis, vacante prouideri, & postea per obitum eius vacet, prouisio, & quauis alia dispositio dicto supplicanti per obitum huiusmodi denuo faciendæ nullius sint roboris, vel momenti.

¶ De vnionibus, & vnionum confirmatione.

20 Item voluit, quod petens beneficia ecclesiastica alijs vniri, teneantur exprimere verum annum valorem secundum communem æstimationem, tam beneficij vniedi, quam illius, cui vniri petitur. Alioquin vnio non valeat, & semper in vnionibus commissio fiat ad partes, vocatis quorum interest, & idẽ voluit obseruari in cõfirmationibus vnionum factarũ.

¶ De mendicantibus transferendis.

21 Item de mendicantibus, qui ad alios ordines transferant pro tempore, voluit Cõstitutionem fel. recor. Martini Papæ quinti prædecessoris sui desuper factã,

&

& in libro Cancellariæ Apostolicę descriptam, quæ incipit. Viam ambitiosæ cupiditatis, & c. firmiter obseruari.

¶ De male promotis.

22 Item de Clericis extra tempora à iure statuta, siue ante ætatem legitimam, aut absque dimissorijs literis ad sacros ordines se promoueri facientibus pro tempore, etiam voluit Cõstitutionem piæ memoriæ Pij ij. similiter prædecessoris sui desuper editam, & in dicto Cancellariæ Apostolicæ libro descriptã, quæ incipit. Cum ex factorum ordinum, & c. pari modo obseruari.

¶ De Moneta.

23 Item declarauit idem D. N. quod libra Turonensis partuorum, & florenus auri de Camera pro æquali valore in concernentibus literas, & Cameram Apostolicam computari, & æstimari debeant.

¶ De beneficijs vacaturis per promotionem ad Ecclesias, & Monasteria.

24 Item præfatus D. N. Papa voluit, decreuit, & ordinauit, quod quęcunq; concessionis, gratias, & mandata etiam Motu proprio, & cõ derogatione huius cõstitutionis, quæ ab eo pro quibusuis personis emanauerint, de prouidendo eis de quibusuis beneficijs vacaturis per promotionem quorumcunq; ad Ecclesiarum, & Monasteriorum regimina, si huiusmodi cõcessionis, & mandata diem promotionis promouendorũ ipsorum præcesserint, Necnon quęcunq; collationes, prouisiones, & dispositiones pro tempore factę de premissis, ac quibusuis alijs beneficijs ecclesiasticis, secularibus, & regularibus, quę per promouendos, vel assumendos ad quascunq; prelaturas inter illarum vacationis & huiusmodi promotionis, vel assũptionis tempore

tempora, simpliciter, vel ex causa permutationis vbi-
cunque resignari, vel alias dimitti contigerit, cum in-
de securis pro tempore sint cassæ, & irritæ, nulliusq3
roboris, vel momenti.

¶ De non iudicando iuxta formam supplicatio-
num, sed literarum expeditarum.

25 Item cum ante confessionem literarum gratia apo-
stolica sit informis, voluit, statuit, & ordinavit idem
D. N. quod iudices in Rom. Cur. & extra eam pro tẽ-
pore existentes, etiam si sint S. R. E. Cardinales, causarum
Palatii Apostolici Auditores, vel quicumq3 alij,
non iuxta supplicationum signatarum super quibus-
vis impetrationibus (nisi in dicta Curia duntaxat
sint commissiones iustitiam concernentes per placet,
vel per sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellarium
iuxta facultatem super hoc sibi concessam signatæ)
sed iuxta literarum super eisdem impetrationibus &
concessionibus confectarum tenores, & formas iudi-
care debeant. Decernentes irritum, & c. Et si literæ ip-
sæ per præoccupationem, vel aliâ minus bene expedi-
tæ reperiantur, ad illorum quorum interest instan-
tiam ad apostolicam Cancellariam remitti poterunt per
eius officiales, quibus huiusmodi tenores, & formas
restringere convenit, ad formas debitas reducendæ.

¶ De Regulis Cancellariæ producendis.

26 Item attendens D. N. Papa, quod super haben-
dis de Cancellaria apostolica regulis, & constitutioni-
bus inibi descriptis, faciliter per eos, qui in Romana
Curia indigerint, ad ipsam Cancellariam recursum
dirigi potest, nec consultum foret, quod super earum-
dem regularum & constitutionum, quas iuxta varietatẽ
occur-

occurrentium causarum, & negotiorum aliquoties im-
mutari convenit, probando tenore vel effectu testiũ
plerumque tenacem desuper memoriam non haben-
tium depositionibus stari deberet, voluit statuit, &
ordinavit, quod deinceps quilibet ex Auditorib3 cau-
sarum Palatii Apostolici, & alij, etiam si sanctæ Ro-
manæ Eccl. sint Cardinales in ipsa Curia pro tempore
deputatis auctoritate Apostolica, iudicibus etiam in
causis actu pendentibus, super huiusmodi tenore vel
effectu probando, duntaxat stet, fidemq3 adhibeat ce-
dulæ, seu scripturæ desuper a duobus de maioribus par-
co, quod danda sit, a tergo signatæ, & etiam duobus
alijs literarum Apostolicarum Abbreviatoribus in
ipsa Cancellaria auscultatæ, & domini Vicecancellarij,
seu dictam Cancellariam Regentis manu subscriptæ,
vt moris est, quicquid autem secus fieri contigerit,
nullius sit roboris vel momenti.

¶ De surrogandis collitigantibus.

27 Item D. N. cupiens licium succidere anfractus,
& ne novi collitigantibus adversarij dentur, provi-
dere, voluit, statuit, & ordinavit, quod quoties de-
inceps aliquem super quovis ecclesiastico beneficio
collitigantem in iure, vel ad ius, si quod forsan eius
adversario in dicto beneficio competierit, surrogari
concesserit (dummodo præfatus collitigans in dicto be-
neficio intrusus non fuerit, nec super eo contra dictũ
adversarium, postquam illud per triennium pacifice
possederit, lis tunc mota fuerit) aliorum quorum libet
de præmissis iure, siue tunc vacet, vel cum vaca-
verit, impetrationes, vel cõcessiones etiam Motu pro-
prio infra mensem ante concessionem huiusmodi factæ
nullius sint roboris, vel momenti. Et nihilomi-
nus cupiens eorum fraudibus obviare, qui viventium
bene-

beneficia, illorum præsertim, quibus aut propter senium, aut propter infirmitatem immineret vitæ periculum, impetrant, ut illis decedentibus, tanquam collitigantes in eorum iuribus facilius subrogentur, voluit, ut deinceps nullus in iure, vel ad ius in beneficio defuncti, quod illo viuentis in casibus præmissis, vel similibus impetraverit, aliquo modo subrogetur, ac subrogatio, vel gratia si neutri, si nulli, seu non provisionis, aut perinde valere, taliter impetrandi nullatenus suffragetur, quod etiam strictissime observari mandavit in impetrationibus beneficiorum per priuationem, & amotionem, ex quibusvis criminibus, & excessibus forsitan perpetratis, etiam si vsque ad definitiuam sententiam, quæ tamen in rem non traherit iudicatam, processum foret.

¶ De verisimili noticia.

28 Item voluit, & ordinavit, quod omnes gratiæ, quas de quibusvis beneficijs ecclesiasticis cum cura, vel sine cura secularibus, vel regularibus per obitum quarumcumque personarum vacantibus in antea fecerit, nullius roboris, vel momenti sint, nisi post obitum & ante datam gratiarum huiusmodi tantum tempus effluxerit, quod interim vacationes ipsæ de locis, in quibus personæ prædictæ decesserint, ad notitiam eiusdem domini nostri verisimiliter potuerint peruenisse.

¶ Non valeant commissiones causarum, nisi literis expeditis.

29 Item quod omnes, & singulæ commissiones causarum, quas in antea fieri contigerit, obtentæ, vel occasione concessionum duntaxat apostolicarum de beneficijs ecclesiasticis gratiarum, super quibus literæ apostolice

apostolicæ confectæ non fuerint, ac processus defuere per habendi, nullius sint roboris, vel momenti, nisi ipsæ literæ infra terminum ad articulandum expeditæ, & interim non sit vera lis, nec sit locus regulæ de subrogandis collitigantibus.

¶ De impetrantibus beneficia per obitum familiarium Cardinalium.

30 Item voluit, quod impetrans beneficium vacans per obitum familiaris alicuius Cardinalis, teneatur exprimere nomen, & titulum ipsius Cardinalis, & si ille in Curia fuerit, eius ad id accedat assensus, alias desuper gratia sit nulla, & idē seruari voluit, si dicti familiares eorundem Cardinalium familiares esse defuerint, seu ad aliorum Cardinalium familiaritatem similem transferint, quo ad beneficia, quæ familiaritate priori durante obtinuerint, & in quibus priori ipsa familiaritate durante, ius eis competierit.

Ira quod, quo ad illa, Cardinales, quorum prius familiares fuerint, suum habeant adhibere consensum. Declarans præsentem constitutionem locum non habere in illis beneficijs, quæ non solum ratione familiaritatis continue commensalitaris huiusmodi, sed etiam ratione officiorum, quæ familiares ipsi tempore obitus eorum in dicta curia, vel extra eam obtinerent, aut antea obtinuissent dictæ dispositioni generaliter reseruata, vel affecta fuisse apparent. Necnon illos, quo ad effectum, dictæ constitutionis, familiares eorundem Cardinalium censeri, qui ipsorum Cardinalium familiares continui commensales: ad minus per quatuor menses fuisse probarerent. Decernens irritum, & c.

¶ Super eadem familiaritate.

31 Item idē D. N. ad evitandas lites, & contentiones, quæ

quæ ex præcedenti sua constitutione exoriri possent vestigijs prædecessorum suorum inherendo, voluit, statuit, & ordinavit, quod si beneficia, quæ per obitum familiarium continuorum commensalium eorundem Cardinalium in futurum vacabunt, cessantibus apostolicis reservationibus, ad alterius Cardinalis collationem, vel aliam dispositionem pertinere deberent, in dicta præcedenti constitutione non comprehendantur, quo ad hoc, vt in prouisionibus talium beneficiorum super expeditionibus literarum illius Cardinalis, cuius familiaris defunctus ille extitit, consensus requiri debeat, sed beneficia huiusmodi ad collationem seu quamuis aliam dispositionem Cardinalis ordinarij collatoris, vt præfertur, libere spectare censeantur, & si apud sedem Apostolicam beneficia huiusmodi per obitum dictorum familiarium vacauerint, tunc in prouisione talium beneficiorum super expeditione literarum illius Cardinalis exigatur consensus, si in Romana Curia præsens fuerit, ad quem eorundem collatio, vel dispositio, vt præfertur, pertinere deberet.

¶ Signatura per Fiat præferatur alteri per Concessum.

32 Item voluit, idem D. N. quod concurrentibus eadem die super quocunque beneficio per fiat, & concessum Signaturis, ex eis per fiat etiam vt petitur habens, alteri per concessum etiam Motu proprio habenti præferatur, etiam si in illa per concessum prægnantiores, & quantumlibet priuilegiatiuæ essent clausule.

¶ De annali possessore.

33 Item S. D. N. vt improbi lites exquirentium motus reprimantur, voluit, statuit, & ordinavit, quod quicumq;

quumq; beneficiu ecclesiasticum tunc per annum imediate præcedente pacifice possessu, & quod certo modo vacare prætenditur, deinceps impetrauerit, nome, gradum, & nobilitate possessoris eiusdem, & quot annis illud ipse possederit, ac specificam, & determinatam, ex qua clare poterit constare, quod nullu ipsi possessori in dicto beneficio ius cõperat, causam in hmoi impetratione exprimere, & infra sex menses ipsu possessorem ad iudiciu euocari facere, causamq; ex tunc desu per infra annum vsq; ad sententiã diffinitiuã incluse persequi debeat, & teneatur. Alioquin impetratio prædicta, & quecumq; inde secuta nullu existant firmitatis, & idẽ impetras de danis, & interesse possessorem prædictu propterea contingentibus ei satisfacere: & si possessore ipsu iniuste, & indebite molestasse reperit extiterit, quinquaginta florenos auri persoluere Cameræ apost. sit restrictus, nec alius quã præmissæ vacationis modus erit per literas, si neutri, aut surrogatiõis, aut alias sibi, quo ad hoc, vt beneficium hmoi ea vice cõsequi, aut obtinere valeat, quomodolibet suffragetur, illudq; nullatenus inantea litigiosum propterea censetur: quod etiã extendi voluit ad impetrantes beneficia ecclesiastica cuiuscunq; qualitatis per priuationẽ, & amotionẽ, vel alias propter commissã excessus, & crimina vacantia, vel vacatura & similiter ad impetrantes beneficia tanquã vacantia per deuolutionem.

¶ De triennali.

34 Item statuit, & ordinavit idẽ D. N. quod si quis quecumq; beneficia ecclesiastica qualiacunq; sint absq; simoniacõ ingressu ex quouis titulo apostolica, vel ordinaria collatiõẽ, aut electione, & electionis hmoi cõfirmatione, seu præsentatione, & institutione illorum

ad quos beneficiorum huiusmodi collatio, prouisio, electio, & presentatio, seu quæuis alia dispositio pertinet, per titulum pacifice possederit (dummodo in beneficijs huiusmodi, si dispositioni apostolicæ ex reservatione generali in corpore iuris clausa reservata fuerint, se non intruserit) super eisdem beneficijs taliter possessis molestari nequeat. Necnon impenetrations quaslibet de beneficijs ipsis sic possessis factas irritas, & inanes censei debere decreuit, antiquas lites super iis moras penitus extinguendo.

¶ De non appellando ante diffinitiuam sententiam.

35 Item idem D. N. vt finis litibus celerius imponatur, & litigantium parcatur sumptibus, & expensis, suorum prædecessorum constitutionibus & statutis, inhærendo, statuit, & ordinauit, quod in causis in Romana Curia pendentibus, & quas in posterum contigerit agitari, nulli ante diffinitiuam sententiam liceat appellare, nec appellatio, si fuerit emissa, debeat admitti, nisi ab interlocutoria, quæ vim habeat diffinitiuæ, vel a grauamine minime concernente negotiũ principale, quod non possit per appellationem a diffinitiuam sententia reparari: nullæque causæ appellationum committantur, nisi in commissione exprimat, quod interlocutoria vim diffinitiuæ habeat, vel grauamen sit tale, quod in appellatione a diffinitiuam non valeat reparari. Alioquin appellationes, & commissiones in posterum, & quicquid inde secutum fuerit, nullius sit roboris vel momenti, commissionibus appellationum iam iudicibus presentatis, & exhibitis in suo robore permansuris, in quibus latius super eisdem sententijs secundo, vel vltèrius ab eis non liceat

appellare. Appellantes vero, & appellationes etiã ab interlocutorijs, & grauaminibus huiusmodi suo, vel alterius nomine prosequentes si succubuerint, vltra expensas, & damna, ad quæ resarcienda de iure condemnatus compellitur, viginti florenorum auri poena mulctetur.

¶ Non stetur commissioni post conclusionem.

36 Item statuit, & ordinauit, quod in commissionibus de iustitia, seu mandatis etiam consistorialibus per eum, seu de eius mandato, vel auctoritate in causis, in quibus conclusum existat, in posterum concedendis, etiam si in eis de conclusione huiusmodi implicite vel explicite mentio facta fuerit, nihil censeatur esse concessum, nisi per concessionem commissionis huiusmodi derogetur expresse.

¶ De literis religiosorum expediendis.

37 Item voluit, & ordinauit, quod si aliqui religiosi petunt aliquod beneficium ad nutum amouibile, cum clausula, quod exinde pro solo nutu Abbatis, vel superioris amoueri non possint, literæ quo ad ipsam clausulam nullatenus expediantur, nisi idẽ D. N. ponat in signatura, quod non possit amoueri, vel ad partem clausulam ipsam concedat.

¶ De clausula ponenda in literis permutationum beneficiorum.

38 Item si committatur alicui beneficij resignationis receptio, ponatur clausula, Attente quoque prouideas, &c Et si ex causa permutationis, resignationes fiat, ponatur clausula, Quæ neuter permutatiũ jus acquirat
 è ij nisi

nisi quilibet ipsorum ius habuerit in beneficio per ipsum resignato.

¶ De supplendis defectibus.

39 Voluit, quod si petatur suppleri defectus in genere, nullatenus literæ desuper concedantur, nisi in petitione desuper huiusmodi defectus exprimantur, vel per, fiat vt petitur, supplicatio signata fuerit.

¶ De derogatione iuris patronatus.

40 Item voluit, quod super quouis beneficio ecclesiastico de iure patronatus laicorum non expediatur litteræ, nisi ponatur expresse, quod tale beneficium tanto tempore vacauit, quod eius collatio ad sedem apostolicam legitime est deuoluta, vel quia tempus patronis laicis ad presentandum a iure præfixum lapsum existat, aut ad id patronorum ipsorum accedat assensus. Et si per ipsum iuripatronatus huiusmodi derogari contigerit, si ius huiusmodi ad aliquem Regem, Ducem, Marchionem, vel alium Principem pertineat, & de hoc in litteris provisionis, vel mandati de providendo de dicto beneficio mentio facta non fuerit, non censeatur quomodolibet derogatum.

¶ De commendis.

41 Item voluit, quod nulli seculari de regulari, nec religioso de seculari beneficijs comenda deretur, nisi in signatura per clausulam, ad partem, super petitione commendæ huiusmodi, de comenda ipsa mentio fiat.

¶ De reformationibus.

42 Item voluit, statuit, & ordinauit, quod super quibuscumque reformationibus signatis super impetrationibus quoruncumque beneficiorum vacantiu, vel certo modo vacatorum, in quibus petitur, quod literæ super prima data expediri possint, si ex huiusmodi expeditione sub tali data cuiquam videatur posse fieri præiudicium, literæ huiusmodi sub ipsa prima data nullatenus expediantur.

pediantur, nisi reformationes huiusmodi per fiat sub prima data signatæ fuerint.

¶ De consensu in resignationibus, & pensionibus.

43 Item voluit, & ordinauit, quod super resignatione cuiuscumque beneficii ecclesiastici, seu cessione iuris in eo quâ in manibus suis, vel in Cancellaria apostolica fieri contigerit, apostolicæ literæ nullatenus expediantur, nisi resignans, vel cedens, si præsens in Romana Curia fuerit, personaliter, alioquin per procuratorem suum ad hoc ab eo specialiter constitutum expeditioni huiusmodi in eadem Cancellaria expresse consenserit, & iurauerit, vt moris est: & si ipsum resignantem, vel cedentem pluries super vno & eodem beneficio in fauorem diuersarum personarum successiue consentire contigerit, voluit sanctitas sua, quod primus consensus tenere debeat & alij posteriores consensus, ac literæ illorum prætextu etiam sub priori data expeditæ, pro tempore nullius sint roboris, vel momenti. Nec literæ reservationis, vel assignationis, etiam Motu proprio, cuiusuis pensionis annuæ super alicuius beneficii fructibus expediri possint, nisi de consensu illius, qui pensionem petoluerunt tunc habebit.

¶ De ingressu Religionis.

44 Item non dentur literæ super beneficijs vacaturis per ingressum Religionis, nisi ille præcesserit datum super petitionis.

¶ Non valeat impetratio facta per modum in Cancellaria exprimendum.

45 Item voluit, quod si petatur aliquod beneficium vacans per modum in Cancellaria apostolica exprimendum, talis impetratio non valeat, nec literæ desuper expediantur.

De executione faciendâ.

46. Item voluit, statuit, & ordinauit, quod quotiescūq; per signaturâ suâ, vel de eius mandato factâ, super exequēdis aliquib; cū adiectione proprij nominis, vel dignitatis cuiusuis, iudex datur, literę desuper expediatur cū expressiōe, quod idem iudex executionem faciat per seipsum.

De dispensationibus in gradibus consanguinitatis.

47. Voluit, quod in literis dispensationū super aliquo gradu consanguinitatis, vel affinitatis, aut alias prohibito, ponatur clausula, si mulier rapta nō fuerit. Et si sciēter, ponatur clausula addita in quaterno.

Super defectu natalium.

48. Voluit, quod in dispensationibus super defectu Natalium, quod possint succedere in bonis temporali- bus, ponatur clausula, Quod non præiudicetur illis ad quos successio bonorum ab intestato pertinere debeat.

Super dispensationibus.

49. Item, quod per quamcunque signaturam in qua- uis gratia nullatenus dispensatio veniat, nisi dicta gratia totaliter effectum huiusmodi dispensationis concernat, vel alias nihil conferat, aut operetur.

Nulli suffragetur dispensatio, nisi literis confectis.

50. Item, cum concessiones super gratijs dispensationum quarumcunq; quibusuis per ipsum D. N. concessarum, vel concedendarum per regulas Cancellarię Apostolicę sint prouide limitatę, licet aliquando in petitionibus super huiusmodi concessionibus oblati- tis multa sint petita, ne quis talium concessionū pre- textu id dispensatiue tenere, aut facere præsumat ad quod

quod concessiones huiusmodi se non extendant, Voluit idem D. N. quod nulla talis dispensatio cuiquam in iudicio, vel extra suffragetur, antequam super ea literę apostolicę sint confectę.

De clausulis ponendis in literis indulgentiarum.

51. Item voluit, quod in literis indulgentiarum ponatur, quod si Ecclesię, vel Capellę, vel alias aliqua indulgentia fuerit per ipsum concessa, de qua inibi specialis mentio facta non sit, huiusmodi literę sint nullę.

De indulgentijs concessis ad instar.

52. Item voluit, idē D. N. quod literę super indulgentijs non expediantur ad instar, nisi specificentur.

De exprimendo valore beneficiorum in impetrationibus.

53. Item voluit, quod in gratijs, quas quibusuis personis de beneficijs vacantibus, seu certo modo vacaturis fieri contigerit, illorum, & aliorum quorumcūq; beneficiorū, quę dictę personę tunc obtinuerint, seu de quibus eis fuerit prouisum, vel concessum, aut mandatū prouideri, verus annuus valor per Marcas argenti, aut sterlingorū, vel libras Turonensiu paruo- rum seu floren. auri, aut ducati, vel vncias auri, seu aliam monetam secundum cōmunem æstimationem exprimat, nisi personę prædictę beneficia, quę tunc obtinuerint, aut in quibus, vel ad quę ius eis cōpetit, iuxta ipsarū oblationes, aut alias dimittere teneantur, alioquin gratię prædictę sint nullę. Et idē seruetur in gratijs, quas à ss. sua Motu proprio emanare cōtigerit, quo ad beneficia, de quib; per sãtira- tē suā pro tēpore prouideretur, seu prouideri mandaretur aut alia disponitur, ac literis, p quas pro tēpore ad ec- clesiarū Patriarchaliū, & cathedraliū, ac monasteriorū

regimina promotis conceditur, quod Monasteria, & alia Beneficia ecclesiastica secularia, & regularia per eos obrenta, & in quibus, & ad quæ ius eis competit, retinere possint.

¶ De clausulis in beneficijs vacantibus ponendis.

54 Voluit, & ordinauit, quod quando prouidet, seu mandat prouideri alicui de beneficio ecclesiastico vacante, tunc dari poterunt clausulæ, si petatur, Etiam si illud quouis modo, & c. seu per constitutionem Execrabilis vacet, ac specialiter reseruatam inter aliquos religiosum sit, & eius collatio deuoluta fuerit. Et si pro colligante, vel surrogationem, aut si neutri, vel si nulli, & c. petente, si tunc lris specificè exprimat, Nec detur aliqua generalis reseruatio dispositiue, nisi desuper in concessione specialis, & expressa, ac pure & non sub conditione mentio fiat, & tunc reliquæ reseruationes ibi cõtentę veniant. Si vero tempore expeditionis inde literarum generalis reseruatio huiusmodi probari non possit, aut in nouis prouisionibus, seu pro colligantibus, si neutri, vel si nulli, & c. sit expressum, quod ab aliquibus asseritur, illum cuius beneficium conceditur collectorem, vnicum subcollectorem, abbreviatorem, vel familiarem, notariũ, aut dictæ sedis officialem fuisse, clausula ponatur, Etiam si dictum beneficium, ex eo quod talis collector, vel vnicus subcollector, abbreviator, vel familiaris, notarius, aut dictæ sedis officialis fuit, dispositioni apostolicæ generaliter reseruatam existat, dummodo non sit in eo alicui specialiter ius quæsitum. In reliquis vero nulla clausula detur, vnde reseruatio generalis elici possit, nisi desuper signatura per duplex fiat signata sit, aut reseruatio, vel alias specialiter habeatur.

¶ De

¶ De expressione qualitatũ beneficiorum in impetrationibus.

55 Item voluit, quod super beneficijs ecclesiasticis de qualitatibus illorum, videlicet an dignitates, personatus, vel officia sint, eisque cura immineat animarum, & ad ista consueuerit quis per electionem assumi, mentio fiat: alias gratiæ desuper factæ sint nullæ, & si qualitates huiusmodi affirmatiue, vel conditionaliter non exprimantur, negatiua expressè desuper fiat in beneficijs, quæ tales qualitates, vel ex eis aliquas consueuerint habere.

¶ De beneficijs vacantibus per contractum Matrimonij.

56 Item si reseruetur beneficium per cõtractum Matrimonij, non dentur alij modi vacationum de futuro, nec censeatur beneficium reseruatam specialiter, vel affectum, nisi sequatur Matrimonium, sed in beneficijs per promotionem, aut ingressum religionis, vel affectuionem vacaturis ponatur clausula, etiam si non petatur, Cum beneficia huiusmodi præmissa, vel alias quouis modo, & c. præterquam per obitum obtinentis vacare contigerit, etiam si vacent.

¶ De clausulis ponendis in literis Religiosorum.

57 Item voluit, quod si petatur aliquè in Religiosum recipi, & sibi de quouis beneficio ecclesiastico prouideri, per simplicem signaturam Fiat, receptio huiusmodi duntaxat detur, adiecto si petens idoneus sit, aut aliud canonicum non obstat: & exprimat si certus numerus regularium sit ibidem, cui etiã non derogetur, nisi expresse cõcedatur. Et si numerus iste

c y non

non existat ponatur, Dúmodo receptionis locus huiusmodi nimium propterea non grauetur.

¶ De translatione Religiosorum.

58 Item si regularis petat sibi de beneficio ab aliquo monasterio, vel alio regulari loco dependente prouideri, & appareat ex petitione huiusmodi, quod alterius monasterij, vel loci religiosus sit, licet ibi translatio non petatur, nihilominus illa veniat.

¶ De clausulis, si est ita.

59 Item quod in literis super beneficijs per constitutionem Execrabilis vacantibus ponatur clausula, si est ita, similiter de quibuscunque narratis informationem facti requirentibus.

¶ Petenti prouideri de vacaturo dentur literæ de vacaturo, & e conuerso.

60 Item petenti sibi prouideri de vacaturo, dentur literæ de vacaturo, & e conuerso, prout expedierit impetranti.

¶ De mandatis Apostolicis, & executorialibus.

61 Voluit, & ordinauit, quod mandata Apostolica super sententijs in Romana Curia latis executioni de mandandis sub bulla expedianur, alias sint nulla.

¶ Reuocatio decimarum, & aliarum impositionum.

62 Item reuocauit quascunque decimarum, subsidiarum, vigesima, & aliorum onerum impositiones, quæ à præfato Pio V. prædecessore suo ex quauis causa, etiam in subsidium expeditionis contra Turcas, & Orthodoxæ fidei hostes emanarunt, & quascunque facultates super decimarum, vigesima, & onerum huiusmodi exactione quibusuis fructuum, & proventuum Cameræ Apostolicæ debitorum collectoribus, &

& Apostolicæ sedis nuncijs ab eodem prædecessore concessas. suspendit quoque ad suæ sanctitatis, & sedis Apostolicæ beneplacitum quascunque plenarias indulgentias ab eodem prædecessore ex quauis causa etiam expeditionis huiusmodi concessas, si quæ per Nuncios, vel Quæstores deferebantur, Necnon deputandi, & eligendi confessores, qui plenarie absoluant, & alia faciant ad earundem indulgentiarum suspensarum effectum, reliquasque facultates ipsas indulgentias quomodolibet concernentes, præterquam quo ad ea in quibus indulgentiæ, & facultates in aliqua sui parte sint sortitæ effectum: ita vt illis, qui implentes iniuncta eis in literis indulgentiarum huiusmodi iam consecuti sunt facultatem eligendi confessores, qui absoluant eos plenarie in mortis articulo, per huiusmodi suspensionem non præiudicetur, quin facultate ipsa vti possit in futurum. Deceuit quoque irritum, & inane quicquid facultatum reuocararum earundem prætextu in posterum contigerit attentari.

¶ Reuocatio facultatum percipiendi pretium officiorum.

63 Item reuocauit, cassauit, & annullauit, ac irritas declarauit quascunque facultates percipiendi pretium officiorum Romanæ Curie pro tempore vacantium in toto vel in parte, ac quafuis concessiones, & collationes, aliasque dispositiones per fel. recor. Piū PP. V. prædecessorē suum de dictis officijs, etiā ex die collationum, concessionum, & dispositionum earundem inantea vacaturis in fauorem quarumcunque personarum, ecclesiarum, monasteriorum, priorum locorum, collegiorum seu eorum mensarum, etiam perpetuo, etiam in vim contra ctus, & ex titulo oneroso, & sub alia quauis verborum forma

præter illam suspensionis à perceptione emolumentorum huiusmodi pro prima ad semestre, & pro secunda ad annatam, & pro tertia vicibus, quibus sic excederent, priuationis officiorum per eos obientorum, in quibus sic excefferint, pœnis. Ac voluit, quod S. R. E. Vicecancellarius, Camerarius, & Maior Penitentarius excedentes ipsos respectiue, prout eis subsunt, per subtractionem emolumentorum eorundem, ac alias, vt præmittitur, compellant ab huiusmodi illicitis exactionibus abstinere, & contra eos per prædictas pœnas, & alias prout melius expedire viderint, procedant.

¶ Quod Cardinales non comprehendantur sub regulis faciendis.

67 Item cum S. R. Ecclesiæ Cardinales ipsi sanctissimo Domino Nostro assistant, ac propterea debeant specialibus prærogatiuis, & privilegijs gaudere, Idem Dominus Noster statuit, ordinauit, decreuit, & declarauit, quod in quibuscunque constitutionibus, & regulis per sanctitatem suam in posterum post hanc primam editionem, & suarum constitutionum, & regularum publicationem faciendis, non includantur ipsi Cardinales, nisi illæ eorundem Cardinalium fauorem concernant; vel ipsæ constitutiones edendæ de eorundem Cardinalium, vel maioris partis eorum consilio editæ fuerint.

¶ De potestate Reuerendissimi D. Vicecancellarij, & Cancellariam Regentis.

68 Primo, quod possit committere absolutionem illorum, qui ignorantè in supplicationibus, vel in literis

teris apostolicis aliquid scriberent, corrigerent, vel delerent.

Item, quod possit corrigere nomina, & cognomina personarum, & beneficiorum, dum tamen de corpore constet.

Item, quod possit omnes causas beneficiales etiam non deuolutas committere in Curia, cum potestate citandi ad partes.

Item, quod processus Apostolica auctoritate decretos aggravare possit cum inuocatione brachij secularis, & sententias executioni demandari facere contra intrusos, & intrudendos per literas Apostolicas desuper conficiendas, & non alias.

Item, quod possit signare supplicationes manibus duorum Referendariorum signatas de beneficijs ecclesiasticis secularibus, & regularibus dispositioni Apostolicæ generaliter non reservatis, quorum cuiuslibet valor centum Florenorum auri de Camera, vel totidem librarum Turonen. paruorum, seu totidem in alia moneta secundum communem estimationem valorem annuum non excedat.

Item, quod possit signare supplicationes, etiã duorum Referendariorum manibus signatas de nouis provisionibus, si reutri, & subrogationibus pro colligantibus, in quibus non detur clausula generalem reservationem importans.

Item, quod possit ad ordines suscipiendos arctatis prorogare terminos de dictis suscipiendis ordinibus vsque ad proxima tunc à iure statuta tempora, in quibus sic arctati successiue ad ipsos ordines promoueat.

Placet, publicentur, & describantur. V.

R E G U L A E

¶ Lectæ & publicatæ fuerunt suprascriptæ Regulae, Ordinationes, & Constitutionis Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, septuagesimo secundo, Die vero sabbati vltima mensis Maij, Pontificatus sanctis. Domini Nostri Gregorij diuina prouidentia Patris XIII. Anno Primo.

Claudius Ceccholinus Custos.

C A N C E L L A R I A E. 17

RESERVATIO MENSIVM
Apostolicorum, & alternatiua pro
Episcopis residentibus,

A N C T I S S I M V S I N C H R I -
sto Pater, & D. N. D. Gregorius di-
uina prouidentia Papa xiiij. Cupiens
pauperibus clericis, & alijs beneme-
ritis personis prouidere, omnia be-
neficia ecclesiastica cum cura, & sine
cura, secularia, & quorumuis ordi-
num regularia qualitercunque qualificata, & vbicun-
que existentia, in mensibus Iulij, Augusti, Octobris,
Nouembris, Ianuarij, Februarij, Aprilis, & Maij vs-
que ad quinquennium à die publicationis presentis
constitutionis computandum, extra Roman. Curiam
alias quam per resignationem quocunque modo ya-
catura, ad collationem, prouisionem, presentationem,
electionem, & quamuis aliam dispositionem quo-
rumcunque collatorum, & collatricum secularium,
& quorumuis ordinum regularium (non tamen
S. R. E. Cardinalium, aut aliorum sub concordatis
inter sedem Apostolicam, & quoscunque alios ini-
tis, & per eos qui illa acceptare & obseruare debue-
runt acceptatis, & obseruatis, (que lædere non inten-
dit, comprehensorum) quomodolibet pertinentia
dispositioni suæ generaliter reseruauit. Volens in sup-
plicationibus, seu concessionibus gratiarum, quæ de
dictis beneficijs tunc vacantibus etiam Moru proprio
fient, de mense in quo vacauerint dispositiue men-
tionem fieri, alioquin gratias nullas esse. Ac priuile-
gia, & indulta Apostolica disponendi de huiusmodi

beneficij

beneficijs, aut quod illa sub huiusmodi reservationibus nunquam comprehendantur, etiam cum quibusvis derogatorijs ac fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & alijs decretis quibusvis personis, & collegijs, cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus quomodolibet concessa, aduersus reservationem huiusmodi minime suffragari. Insuper Sanctitas sua ad gratificandum Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis intēta, ipsis, quando apud Ecclesias, aut Dioc. suas personaliter resederint duntaxat, de omnibus, & quibuscunque beneficijs ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, secularibus, & regularibus, ad liberam ipsorum duntaxat, non autem aliorum, cum eis dispositionem seu praesentationem, vel electionem pertinentibus, quae in antea in mensibus Iunij, Augusti, Octobris, Decembris, Februarij, & Aprilis extra curiam ipsam vacare contigerit (dummodo alias dispositioni Apostolicae reservata, vel affecta non fuerint) libere disponendi facultatem concessit, ac etiam voluit, quod si ipsi in collatione, aut alia dispositione beneficiorum in alijs sex mensibus videlicet Iulij, Septembris, Nouembris, Ianuarij, Martij, & Maij vacaturorum (quae etiam dispositioni suae, vt praefertur, reseruauit) seu etiam aliorum dispositioni suae, & dictae sedis alias quomodolibet reseruatorum, vel affectorum sese intromiserint, aut quo minus prouisiones, & gratiae sanctitatis suae de illis debitum effectum consequantur, impedimentū quoquomodo praestiterint, vsu & beneficio praedictae facultatis eo ipso priuati existant, ac collationes, & aliae dispositiones de beneficijs illius praetextu deinceps faciendae, nullius sint roboris, vel momenti. Illi
vero

vero qui gratiam alternatiuae praedictae acceptare voluerint, acceptationem huiusmodi per patentes literas suo sigillo munitas declarare, & literas ipsas huc ad Datarium sanctitatis suae transmittere teneantur. Quibus ab eo receptis, & recognitis tunc demum, & non antea vt incipiant gratia supradicta, decernens in praedictis omnibus per quoscunque, &c. iudicari debere. ac irritum, &c.

Placet, publicetur, & describatur. V.

¶ Lecta & publicata fuit suprascripta Regula Romae in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicae, Millefimo, Quingentesimo, Septuagesimo secundo, Die vero Iouis vigesima sexta mensis Iunij, Pontificatus sanctiss. D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papae XIII. Anno Primo.

Claudius Cicholinus Apost. Cancell. Custos.

¶ P R O R O G A T I O E X P E D I T I O N U M
fcl. rec. Pij Papae III.

SANCTISSIMVS IN CHRISTO PATER, & Dominus noster Dominus Gregorius diuina prouidentia Papa xliij. qui in crastinum suae assumptionis ad summi Apostolatus apicem per certam constitutionem suam voluerat, quod concessa per fcl. recorum Pium Papam V. praedecessorem suū, & de eius mandato expedirentur in forma, rationi congruit, sub die coronationis suae (vt moris est,)
o ij Et

R E G U L A E

Et idem quo ad concessa per piæ me. Pium Papam Quartum etiam prædecessorem suum ad sex menses duntaxat ab ipsa die coronationis incipiendos obseruari voluerat, Volens ipsorum, qui literas super concessis per eundem Pium Quartum prædecessorem nõdum expediuerint, indemnitati consulere, dictos sex menses à fine primo dictorum sex mensium computandos, prorogauit.

Placet, publicetur, & describatur. V.

¶ Lecta & publicata fuit superscripta Regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo secundo, Die vero Sabbati octaua mensis Nouembris, Pontificatus præfati S. D. N. Papæ, Anno Primo.

Claudius Cicholinus Custos.

